

รวมกฎหมายประจำปี

พุทธศักราช ๒๕๔๘

เล่ม ๑

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

หนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๘ เป็นการรวบรวมพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดทุกฉบับที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบด้วยข้อมูลขั้นตอนการพิจารณากฎหมายของรัฐสภา เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับ เพื่อเป็นข้อมูลในการค้นคว้าอ้างอิงและเพื่อเผยแพร่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชนผู้สนใจได้ศึกษาทั่วไป

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

ในการจัดทำหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๘ นี้ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย ได้รวบรวมพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ โดยได้มีการปรับปรุงและเพิ่มเติมสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ใช้กฎหมายและผู้ที่สนใจศึกษากฎหมายหลายประการ กล่าวคือ นอกจากจะได้นำเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายตั้งแต่ฉบับแรกถึงฉบับปัจจุบันมาจัดพิมพ์ไว้เป็นบันทึกท้ายกฎหมายแล้ว ยังได้ทำการสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับไว้ด้วย เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเหตุผลและสาระสำคัญของการใช้กฎหมายนั้นในแต่ละครั้ง และเพื่อความสะดวกในการสืบค้นว่ากฎหมายฉบับก่อน ๆ นั้นได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาเล่มใด

นอกจากนั้นแล้ว ยังได้เสนอข้อมูลการพิจารณาพระราชบัญญัติของปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ เรียงตามลำดับที่พิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรและที่พิจารณาในวุฒิสภามาจนถึงวันที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งในปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ นี้ ได้จัดทำเป็น ๒ เล่ม และปรับปรุงในรายละเอียดตามข้อเสนอแนะที่ทุกท่านได้กรุณาเสนอเข้ามา

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๘ จะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการในสังกัดรัฐสภา และบุคคลทั่วไปที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอรับไว้พิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘

ก
ที่ปรึกษา

นางบุษกร วรรณะภูติ

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

๑. นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
๒. นางจารุวรรณ คงวิชัย	วิทยากร ๗
๓. นายสุเทพ ธีรพงษ์กุล	นิติกร ๖
๔. นางสาวสุนีย์ ธีรวิรุฬห์	วิทยากร ๖
๕. นางภัทริดา สุคุณณี	นิติกร ๖
๖. นางวนิดา อินทรอำนาจ	วิทยากร ๕
๗. นางสาวรุจิเรข ชุ่มเกษรกุลกิจ	นิติกร ๕
๘. นางสาวปิยนุช สว่างแจ้ง	วิทยากร ๔
๙. ร้อยตำรวจโทหญิง รัตนาวัลย์ ขัตพันธ์	นิติกร ๔
๑๐. นายพีรเดช คงเคชา	นิติกร ๓
๑๑. นายวินัย หิมาสุหรี	นิติกร ๓
๑๒. นายธนู พุ่มพวง	นิติกร ๓

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๓๐

รายละเอียดประกอบการใช้

รายละเอียดการใช้หนังสือรวมกฎหมายปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ เล่มนี้ มีข้อมูลภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕

เล่ม ๑ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติ จำนวน ๒๒ ฉบับ เรียงตามลำดับวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาพระราชบัญญัติและการพิจารณาพระราชกำหนดในปี พุทธศักราช ๒๕๔๕

การพิจารณาพระราชบัญญัติ ประกอบด้วยข้อมูลวันที่พิจารณาใน ๓ วาระของสภาผู้แทนราษฎร และวันที่พิจารณาใน ๓ วาระ ของวุฒิสภา เรียงตามลำดับจนถึงวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนด ประกอบด้วยข้อมูลวันที่สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาพิจารณาอนุมัติตามลำดับ และวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๓ บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ และบันทึกท้ายพระราชกำหนด

กรณีที่กฎหมายในปี พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับก่อน ๆ กลุ่มงานพัฒนากฎหมายได้สืบค้นเหตุผลในการประกาศใช้ตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับสุดท้าย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายฉบับก่อน ๆ เพื่อนำมาจัดทำบันทึกท้ายพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดด้วยก่อนประกาศใช้ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕

สารบัญ

	หน้า
คํานําเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	ก
คํานํากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย	ข
ที่ปรึกษา คณะผู้จัดทำ	ค
รายละเอียดประกอบการใช้	ง
๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๓	๑
๒. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๘	๓๔
๓. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๘	๔๒
๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๔๘	๘๐
๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๒๓
๖. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๓๓
๗. พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๕๑
๘. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๕๘
๙. พระราชบัญญัติชื้อนุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๘๘
๑๐. พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๙๓
๑๑. พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางแพ่งและค่าเสียหาย จากเรือโค่นกัน พ.ศ. ๒๕๔๘	๓๑๐
๑๒. พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘	๓๑๕
๑๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘	๓๔๔
๑๔. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘	๓๖๒

๑๕.พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธานุสรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘	๓๗๕
๑๖.พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘	๔๐๑
๑๗.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๔๘	๔๑๔

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๑)

พ.ศ. ๒๕๔๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๕๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนตกลงดการบังคับคดีไว้ชั่วระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือภายในเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๕ ทวิ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขายได้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีอาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินไปสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป โดยให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าวเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคาดังกล่าว และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่สูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน หรือไม่มีผู้ใดเสนอราคาเลย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไปในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีเห็นว่าราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินมีจำนวนต่ำเกินไปสมควร และการขายทอดตลาดทรัพย์สินในราคาดังกล่าวนั้นเกิดจากการคบคิดกันฉ้อฉลในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู่ราคา หรือความไม่สุจริตหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการปฏิบัติหน้าที่บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการตั้งเพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามบทบัญญัติ

แห่งลักษณะนี้ได้ และเมื่อศาลได้สวนแล้วเห็นว่าคำร้องรับฟังได้ ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องหรือ
แก้ไขหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการอย่างใดตามที่ศาลเห็นสมควรให้เสร็จภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วัน
ได้รับคำร้องนั้น

ให้นำบทบัญญัติในวรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหกของมาตรา ๒๕๖ มาใช้บังคับแก่
การยื่นคำร้องตามวรรคสองโดยอนุโลม

คำสั่งศาลตามวรรคสองให้เป็นที่สุด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันบางส่วนยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ดังนั้น เพื่อให้การบังคับคดีเป็นไปด้วยความเป็นธรรมโดยคุ้มครองสิทธิของบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี และให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาสงบค่านี้อำนาจดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ว่าด้วยการขายทอดตลาด สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๑)

พ.ศ. ๒๕๔๓

(การบังคับคดีและการขายทอดตลาด)

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๓

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๓ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ตั้งกรรมการร่วมกัน

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาดังกรรมการร่วมกันในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๓ และเห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการร่วมกันในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

วุฒิสภาได้พิจารณาดังกรรมการร่วมกันในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ และเห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการร่วมกันในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๓ ก. หน้า ๑ - ๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๔

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๗๕ หน้า ๑๑๕๒ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นหกสัปดาห์นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาผู้แทนราษฎร ลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงจำเป็นต้องตามพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ มีทั้งหมด ๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้เพิ่มความในมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยให้เพิ่มความ เป็น (๒) ทวิ เกี่ยวกับการประชุมใหญ่ในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาในการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่

๒. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับ ให้คู่ความ ผู้ยื่นคำฟ้อง ฟ้องอุทธรณ์หรือฎีกาหรือดำเนินกระบวนการพิจารณานั้นเป็นผู้ชำระค่าฤชาธรรมเนียม โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องหรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือมีคำขอให้พิจารณาใหม่ ถ้าศาลไม่ยอมรับ ฟ้องอุทธรณ์หรือฎีกาหรือคำขอให้พิจารณาใหม่นั้นให้ศาลมีคำสั่งให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้ยกเลิกตาราง ๑ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับค่าขึ้นศาลซึ่งต้องเสียเมื่อยื่นคำฟ้องโดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. ให้ยกเลิกตาราง ๒ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมอื่น ๆ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๖ ตอนที่ ๕๒ หน้า ๖๓๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีทั้งหมด ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๕๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับการอ้างตนฉบับเอกสารที่อยู่ในความอารักขาหรือในความควบคุมของทางราชการเป็นพยานหลักฐานจะนำมาแสดงได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตของรัฐมนตรี หัวหน้ากรม กอง หัวหน้าแผนก หรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่งนั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณีเสียก่อน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๗ ตอนที่ ๕๘ หน้า ๘๖๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีทั้งหมด ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๒๑ หน้า ๒๗๘ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้คดีล่องไปโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น และแก้ไขข้อขัดข้องของศาลและคู่ความในการดำเนินกระบวนการพิจารณาบางประการที่สำคัญ ทั้งสมควรปรับปรุงแก้ไขอัตราที่กำหนดไว้ในตารางท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เหมาะสมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ มีทั้งหมด ๓๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการกระทำที่ถือว่ากระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับความสามารถและอำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของคู่ความ หรือผู้แทนโดยชอบธรรมในกรณีที่คู่ความเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือผู้แทนในกรณีที่คู่ความเป็นนิติบุคคล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการขึ้นบัญชีแสดงเอกสาร บัญชีรายชื่อที่คู่ความฝ่ายใด จะระบุอ้างเป็นพยานต่อศาล

การขึ้นบัญชีแสดงเอกสาร บัญชีรายชื่อ ที่คู่ความฝ่ายใด จะระบุอ้างเป็นพยานเพิ่มเติม ต่อศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับหลักแห่งการซักถามพยานการถามค้านพยาน และการถามตั้งพยาน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับการอ้างพยานหลักฐานอันเป็นต้นฉบับเอกสาร ซึ่งอยู่ในความครอบครองของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง การอ้างพยานหลักฐานอันเป็นต้นฉบับเอกสาร ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก หรือในครอบครองของทางราชการหรือของเจ้าหน้าที่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับจำเลยจะนำเงินมาวางต่อศาลเต็มจำนวนหรือบางส่วนในกรณีที่ตนคดีเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินหรือมีการ

เรียกร้องให้ชำระหนี้เป็นเงินรวมอยู่ด้วย โดยจำเลยจะยอมรับผิดหรือไม่ยอมรับผิดก็ได้ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อเนื่องจากมาตรา ๑๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘ เกี่ยวกับการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการฟ้องคดี หรือการต่อสู้คดีอย่างคนอนาถา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การดำเนินการเมื่อมีการยื่นฟ้อง หรือการต่อสู้คดีอย่างคนอนาถา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการฟ้องมโนสาร โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับข้อจำกัดในการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการอุทธรณ์ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามมาตรา ๒๒๘ (๑) (๒) (๓) โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับหลักแห่งการตรวจฟ้องอุทธรณ์ของศาลชั้นต้นก่อนรับฟ้องอุทธรณ์ไว้พิจารณา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการวินิจฉัยปัญหาในคดีที่อุทธรณ์ได้แต่เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายศาลอุทธรณ์จำต้องถือตามข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยจากพยานหลักฐานในสำนวน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับศาลต้องพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งก่อนพิจารณาอุทธรณ์คำพิพากษาเท่าที่จะทำได้ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับอำนาจของศาลอุทธรณ์ในการวินิจฉัยคดี ซึ่งศาลชั้นต้นส่งสำนวนขึ้นมาให้ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการแถลงการณ์ด้วยวาจา ของคู่ความในชั้นศาลอุทธรณ์โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับการชี้ขาดตัดสินคดีของศาลอุทธรณ์โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับอำนาจของศาลอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การขึ้นฎีกา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวข้องข้อจำกัดในการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๒๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการกล่าวอ้างว่าจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดไว้หรือคดีร้องขอทรัพย์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๖. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง “บรรดาเงินต่าง ๆ ที่ค้างจ่ายอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานบังคับคดี ถ้าผู้มีสิทธิได้เรียกเอาภายในห้าปีให้ตกเป็นของแผ่นดิน”

๒๗. ให้ยกเลิกความในตาราง ๑ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ เกี่ยวกับค่าขึ้นศาล (เสียในเวลาขึ้นฟ้อง) โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๘. ให้ยกเลิกความในตาราง ๒ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมอื่น ๆ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒๙. ให้ยกเลิกความในตาราง ๓ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับค่าสืบพยานนอกศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓๐. ให้ยกเลิกความในตาราง ๔ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับค่าป่วยการและค่าพาหนะพยานกับคำร้องวัดทำแผนที่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓๑. ให้ยกเลิกความในตาราง ๕ ทำยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๑๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๕ หน้า ๙๔ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๘

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเว้นแต่มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้ใช้บังคับ ๑๐ มกราคม ๒๕๑๘

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาล่วงไปโดยเหมาะสมและรวดเร็วยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นหลักประกันในการดำรงชีพของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ มีทั้งหมด ๑๐ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๕ เกี่ยวกับข้อจำกัดในการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับหลักการยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายขึ้นอ้างในการยื่นอุทธรณ์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๕ เกี่ยวกับการชี้ขาดคดีในคดีของศาลอุทธรณ์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๕ เกี่ยวกับ ข้อจำกัดในการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับหลักการยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายขึ้นอ้างในการยื่นฎีกา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๔) เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ยังไม่เสร็จสิ้นลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีการเพิกถอนได้ตามพระราชบัญญัตินี้

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๒๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ ตอนที่ ๓๗ หน้า ๑ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ เมษายน ๒๕๒๑

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากคำขึ้นศาลค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ค่าสืบพยานนอกศาล ค่าป่วยการและค่าพาหนะพยานกับค่ารังวัดทำแผนที่และอัตราค่าทนายความที่กำหนดไว้ในตารางท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ใช้อยู่ได้กำหนดไว้นานมาแล้ว ไม่เหมาะสมแก่ภาวะการณ์ในปัจจุบันสมควรแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๑ มีทั้งหมด ๘ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับให้ศาลมีคำสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาล ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องหรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์หรือฎีกาหรือมีคำขอให้พิจารณาใหม่ถ้าศาลไม่ยอมรับอุทธรณ์หรือฎีกาหรือคำขอให้พิจารณาใหม่โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในตาราง ๑ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับ ค่าขึ้นศาล (เสียในเวลาขึ้นฟ้อง) โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. ให้ยกเลิกความในตาราง ๒ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมอื่น ๆ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้ยกเลิกความในตาราง ๓ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับค่าสืบพยานนอกศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. ให้ยกเลิกความในตาราง ๔ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับค่าป่วยการและค่าพาหนะกับค่ารังวัดทำแผนที่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๖. ให้ยกเลิกความในตาราง ๖ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับอัตราค่าทนายความ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๗. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๖๔ หน้า ๖ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๒

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมิได้ให้อำนาจศาลที่จะสั่งให้ส่งคำคู่ความหรือเอกสารโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับในโอกาสแรกทำให้คู่ความต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเพิ่มมากขึ้นโดยไม่จำเป็น สมควรให้มีการส่งคำคู่ความหรือเอกสารโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับในโอกาสแรกได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีทั้งหมด ๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับการส่งคำคู่ความหรือเอกสารโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการปิดหมาย โดยให้ใช้ความตามมาตรานี้บังคับแทน

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๒๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๓๖ หน้า ๑ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๗

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กำหนดให้ชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาล โดยวิธีปิดสมุดปีตามจำนวนที่ต้องปิดลงไว้ในคำคู่ความคำร้อง ใบรับหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าและไม่สะดวกในการเรียกเก็บและการชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลและการตรวจสอบคำคู่ความของศาล ทั้งยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและเป็นภาระในการจัดพิมพ์ และการเก็บรักษาสมุดปีฎาการอีกด้วย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้มีการชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลเป็นเงินสดโดยเจ้าพนักงานศาลออกใบรับให้ และสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบคำคู่ความของศาลให้สอดคล้องกับการชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลดังกล่าวด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๗ มีทั้งหมด ๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการตรวจสอบคำคู่ความของศาลที่ยื่นต่อศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับ ค่าธรรมเนียมศาลนั้น ให้ชำระหรือนำมาวางศาลเป็นเงินสด หรือเช็คซึ่งธนาคารรับรองโดยเจ้าพนักงานศาลออกใบรับให้ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๙. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๒๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๓๖ หน้า ๔ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๗

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

(๑) มีหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลื่อนการพิจารณาคดีของศาลที่ยังไม่รัดกุมพอ และมีได้มีบทบัญญัติให้อำนาจศาลในการสั่งให้คู่ความฝ่ายซึ่งขอเลื่อนคดีเสียค่าป่วยการพยาน ซึ่งมาศาลตามหมายเรียก และเสียค่าใช้จ่ายในการที่คู่ความฝ่ายอื่นมาศาล

(๒) มีหลักเกณฑ์ในการที่ศาลจะสั่งตั้งเจ้าพนักงานหรือแพทย์ไปตรวจตัวความผู้แทน ทนายความ พยาน หรือบุคคลอื่นใดที่ถูกเรียกให้มาศาลแต่มาศาลไม่ได้เพราะอ้างว่าป่วยเจ็บอันเป็นเหตุให้มีการขอเลื่อนการนั่งพิจารณาที่ยังไม่รัดกุมพอ

(๓) มิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของทนายความในคดี ซึ่งมีความประสงค์จะถอนตัวจากการเป็นทนาย ที่จะต้องแจ้งให้ตัวความทราบก่อน อันเป็นเหตุให้มีการใช้สิทธิในการถอนตัวจากการเป็นทนายเพื่อประวิงการพิจารณาคดีได้ ทำให้การพิจารณาคดีล่าช้า

(๔) มิได้กำหนดให้โจทก์เสียค่าธรรมเนียมในการส่งคำฟ้องโดยชัดแจ้งและมีได้มีการกำหนดวิธีการส่งคำฟ้องให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งบทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันกำหนดให้โจทก์มีหน้าที่ส่งคำฟ้องแก่จำเลย แต่ในทางปฏิบัติโจทก์มิได้นำส่งเอง และในปัจจุบันก็ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องให้โจทก์มีหน้าที่นำส่งคำฟ้องแก่จำเลยในทุกคดีเพราะการคมนาคมสะดวกขึ้นในหลายท้องที่แล้ว

(๕) กำหนดเวลาที่โจทก์จะต้องร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ส่งหมายและสำเนาคำฟ้องไปให้แก่จำเลยเพื่อแก้คดี ซึ่งกำหนดไว้สิบห้าวันนับแต่วันที่ยื่นคำฟ้องนั้น เป็นกำหนดเวลาที่นานเกินไป

(๖) กำหนดเวลาที่โจทก์จะต้องแจ้งให้ศาลทราบเหตุแห่งการเพิกเฉยไม่ร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ส่งหมายเรียกให้แก้คดีแก่จำเลย โดยที่การไม่แจ้งตามกำหนดเวลาดังกล่าวถือว่าโจทก์ทิ้งฟ้อง ซึ่งกำหนดไว้สิบห้าวันนับแต่วันยื่นคำฟ้องนั้น เป็นกำหนดเวลาที่นานเกินไป

(๗) มิได้กำหนดให้คู่ความมาศาลในวันซึ่งสองสถาน อันเป็นเหตุให้คู่ความมักจะขอเลื่อนคดีในวันนัดสืบพยานครั้งแรก และศาลไม่อาจดำเนินการไต่ถามคู่ความได้ตกลงประนีประนอมหรือยอมรับในประเด็นข้อพิพาทที่อาจตกลงกันได้

(๘) มีหลักเกณฑ์การบังคับคดีในส่วนที่เกี่ยวกับการขอเฉลี่ยทรัพย์สินที่ยังไม่รัดกุมพอ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ผู้ขอเฉลี่ยทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ก่อนแล้ว และในกรณีที่เจ้าหนี้ผู้ยึดทรัพย์สินละสิทธิในการบังคับคดีหรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด

(๙) มิได้กำหนดให้อำนาจศาลสั่งถอนการบังคับคดี ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด

(๑๐) มิได้กำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขอหมายบังคับคดีเพื่อชำระเป็นค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี ในกรณีที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินซึ่งมิใช่ตัวเงิน หรือในกรณียึดหรืออายัดเงิน หรือ

อาชัฏทรัพย์สิ้นแล้วไม่มีการขาย หรือจำหน่ายเนื่องจากเจ้าพนักงานบังคับคดี ถอนการบังคับคดีนั้นเอง หรือถอนโดยคำสั่งศาล และผู้ขอให้ยึดหรืออายัดไม่ชำระค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี

(๑๑) มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับบังคับคดีในการฟ้องขับไล่ที่รัดกุมพอทำให้การบังคับคดีในคดีฟ้องขับไล่ประสบปัญหาและขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ถูกพิพากษาให้ขับไล่หรือต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัยหรือทรัพย์สินที่ครอบครองไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งบังคับของศาลโดยใช้วิธีหลีกเลี่ยงต่าง ๆ

สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับกรณีดังกล่าวเสียใหม่เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและการบังคับคดีในคดีฟ้องขับไล่มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๗ มีทั้งหมด ๑๒ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการขอลื่อนคดีต่อศาล เมื่อมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้หรือ มีกรณีของการเจ็บป่วยของตัวแทนผู้แทนทนายความ พยานหรือบุคคลอื่น โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญาวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับทนายความที่ตัวความได้แต่งตั้งให้เป็นทนายความจะมีคำขอต่อศาลให้สั่งถอนตนจากการแต่งตั้งนั้นก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ตัวความทราบแล้ว โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๗๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการส่งคำฟ้อง และหมายเรียกอื่น ๆ และการเสียค่าธรรมเนียมในการส่ง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการออกหมายส่งสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลยเพื่อแก้คดี โดยโจทก์ต้องร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ออกหมายนั้นภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ยื่นคำฟ้อง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๗๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับกรณีการทิ้งฟ้องโดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๖. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๘๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการชี้สองสถานให้คู่ความมาศาลในวันชี้สองสถาน ถ้าคู่ความฝ่ายใดไม่มาศาลให้ถือว่าได้ทราบกระบวนการพิจารณาของศาลในวันนั้นแล้ว

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการห้ามยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซ้ำ การขอเฉลี่ยทรัพย์ และระยะเวลาในการขอเฉลี่ยทรัพย์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕๕ ทวิ และมาตรา ๒๕๕ ตริ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการสั่งถอนการบังคับคดี ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด และการดำเนินการเมื่อมีการถอนการบังคับในเรื่องค่าธรรมเนียม

๙. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕๖ ทวิ มาตรา ๒๕๖ ตริ มาตรา ๒๕๖ จัตวา มาตรา ๒๕๖ เบญจ มาตรา ๒๕๖ ฉ และมาตรา ๒๕๖ สัตต แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีให้จัดการให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเข้าครอบครองทรัพย์ในกรณีที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกพิพากษาให้ขับไล่หรือต้องออกไปหรือต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากอสังหาริมทรัพย์

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๕๘ มาตรา ๒๕๙ มาตรา ๓๐๐ มาตรา ๓๐๑ มาตรา ๓๐๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการขอให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งจงใจไม่ปฏิบัติตามหมายบังคับคดี โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๑)

พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๕๖ หน้า ๑๘ ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๐

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการได้มีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาท การพิจารณา การทำคำชี้ขาด และการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ นอกศาลไว้โดยเฉพาะแล้ว สมควรยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยอนุญาโตตุลาการนอกศาลในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (มาตรา ๒๒๑) จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๐ มีทั้งหมด ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดนอกศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๒)

พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๔๕ หน้า ๑๑ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๔ เว้นแต่ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติว่าด้วยเขตอำนาจศาลในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาและความไม่เป็นธรรม เนื่องจากโจทก์ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไม่สามารถฟ้องคดีจำเลย ซึ่งไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรได้ตราบไต่ที่ยังไม่สามารถส่งหมายเรียกให้แก่จำเลยในราชอาณาจักรได้ แต่ในทางกลับกันโจทก์หรือจำเลยซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในต่างประเทศสามารถฟ้องจำเลยหรือฟ้องแย้งโจทก์ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรได้ และบทบัญญัติเรื่องเขตอำนาจศาลโดยทั่วไปยังไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินคดีในศาล ประกอบกับในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งคำคู่ความและเอกสารให้แก่จำเลยหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไว้โดยตรงคงอาศัยวิธีปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งต้องใช้เวลานานมากและในบางครั้งก็ไม่อาจส่งให้แก่บุคคลดังกล่าวได้ ทำให้การดำเนินคดีเป็นไปได้ด้วยความล่าช้าและยุ่งยาก นอกจากนี้ การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นบางคดีได้ประสบความล่าช้าเนื่องจากการประวิงคดีของคู่ความบางฝ่ายทั้งหลักเกณฑ์การฟ้องคดีมีโนสาเร่และคดีไม่มีข้อยุ่งยากที่ใช้บังคับอยู่มีข้อบกพร่องไม่สามารถนำมาบังคับใช้กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมขณะนี้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และคดีที่ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาก็ได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็นอย่างมากทำให้ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาไม่สามารถพิจารณาพิพากษาคดีให้เสร็จรวดเร็วไปได้โดยรวดเร็วทำให้คดีค้างพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น สมควรปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยเขตอำนาจศาลโดยกำหนดให้โจทก์สามารถฟ้องคดีจำเลยซึ่งไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม และกำหนดให้การฟ้องคดีหรือการร้องขอต่อศาลโดยทั่วไปเป็นไปโดยสะดวกและเป็นธรรมยิ่งขึ้น และสมควรเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการส่งคำคู่ความและเอกสารให้แก่จำเลยซึ่งไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร โดยกำหนดให้การส่งคำคู่ความและเอกสารดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นกับแก้ไขปรับปรุงให้ศาลมีดุลพินิจในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราที่โจทก์มีสิทธิได้รับตามกฎหมายในกรณีที่ จำเลยต้องชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเลยมีพฤติการณ์ประวิงคดีให้ล่าช้าโดยไม่สุจริต ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการฟ้องคดีมีโนสาเร่และคดีไม่มีข้อยุ่งยากให้ทำได้กว้างขวางและสะดวกรวดเร็วขึ้น และปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการอุทธรณ์ฎีกาให้ทำได้เฉพาะคดีที่มีเหตุผลสมควรที่จะ

ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ มีทั้งหมด ๑๕ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับ เขตอำนาจศาลในการเสนอคำฟ้องและคำร้อง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔ ทวิ มาตรา ๔ ตริ มาตรา ๔ จัตวา มาตรา ๔ เบญจ และมาตรา ๔ ฉ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ เขตอำนาจศาลในการเสนอคำฟ้อง และคำร้อง

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ เขตอำนาจศาลในการเสนอคำฟ้อง และคำร้อง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๓ ทวิ มาตรา ๘๓ ตริ มาตรา ๘๓ จัตวา มาตรา ๘๓ เบญจ มาตรา ๘๓ ฉ มาตรา ๘๓ สัตต และมาตรา ๘๓ อัฐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การส่งหมายเรียก และคำฟ้องตั้งต้นคดีแก่จำเลย

๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การสืบพยานไว้ล่วงหน้า เมื่อมีเหตุจำเป็น

๖. ให้เพิ่มความเป็น (๖) ของมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ ศาลจะพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้นกว่าที่โจทก์มีสิทธิได้รับตามกฎหมายก็ได้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าต่อปี

๗. ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๙ เกี่ยวกับการฟ้องคดีหรือต่อสู้คดีอย่างคนอนาถา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๙ เกี่ยวกับ การฟ้องคดีโมโนสแรว์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การคำนวณจำนวนทุนทรัพย์ หรือราคา อันพิพาทกันในคดีโมเสเร่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการขอให้ศาลพิจารณาคดีโดยรวบรัด เมื่อเป็นคดีซึ่ง โจทก์ฟ้องขอให้ชำระเงินจำนวนแน่นอนตามตัวเงิน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๑. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา

๑๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับ ข้อจำกัดในการยื่นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับ การยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายขึ้นอ้างในการยื่นอุทธรณ์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๔. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๒๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับคำสั่งระหว่างพิจารณา

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับ ข้อจำกัดในการยื่นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับ การยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายขึ้นอ้างในการยื่นฎีกา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓)

พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๖ หน้า ๓๖ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่มาตรา ๕ บังคับ ๕ มีนาคม ๒๕๓๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดให้มีกระบวนการพิจารณาชั้นชี้สองสถานเพื่อประโยชน์ในการทำให้การพิจารณาคดีสะดวกและรวดเร็วขึ้น แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติให้สมประโยชน์ได้เพราะกำหนดให้เป็นดุลพินิจของศาลที่จะทำการชี้สองสถานหรือไม่ก็ได้ และไม่มีสภาพบังคับให้คู่ความต้องมาศาลในวันชี้สองสถาน หากไม่มา คู่ความก็ไม่เสียสิทธิในการดำเนินกระบวนการพิจารณาแต่อย่างใด นอกจากนี้ บทบัญญัติเกี่ยวกับการอ้างพยานหลักฐาน และการส่งพยาน หลักฐานไม่รัดกุมและเอื้ออำนวยแก่การชี้สองสถาน กล่าวคือ เปิดโอกาสให้มีการอ้างพยานหลักฐานกันอย่างฟุ่มเฟือย หรืออ้างพยานหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก หรือระบุอ้างพยานที่จะต้องส่งประเด็นไปสืบยังศาลอื่น ไว้มากเกินความจำเป็น หรือระบุอ้างในลักษณะเป็นการประวิงคดี ทำให้การพิจารณาคดีล่าช้า และไม่ให้อีกฝ่ายได้ทราบถึงพยานหลักฐานของคู่ความก่อนวันชี้สองสถาน เพื่อศาลสามารถสอบถามให้คู่ความรับกันได้ในบางประเด็นที่ไม่จำเป็นต้องออกและกำหนดประเด็นข้อพิพาทและหน้าที่นำสืบได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ทำให้คดีเสร็จไปโดยรวดเร็ว อีกทั้งบทบัญญัติว่าด้วยการประชุมใหญ่ของศาลฎีกายังไม่คลุมถึงกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้มีการวินิจฉัยปัญหา โดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา สมควรกำหนดให้ศาลทำการชี้สองสถานทุกคดี เว้นแต่คดีที่ไม่มีความจำเป็น และกำหนดให้คู่ความทุกฝ่ายยื่นคำแถลงเสนอประเด็นข้อพิพาท ยื่นบัญชีระบุพยาน และส่งสำเนาพยานเอกสารที่ได้อ้างอิงไว้ต่อศาลก่อนวันชี้สองสถาน เพื่อให้ศาลทราบถึงพยานหลักฐานของคู่ความและสามารถกำหนดประเด็นข้อพิพาทและหน้าที่นำสืบได้อย่างถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งกำหนดให้มีการยื่นต้นฉบับพยานเอกสารและพยานวัตถุที่สำคัญต่อศาลในวันชี้สองสถาน เพื่อให้คู่ความสามารถแสดงพยานหลักฐานหักล้างกันในประเด็นข้อพิพาท สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการประชุมใหญ่ของศาลฎีกาให้คลุมถึงกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้มีการวินิจฉัยปัญหา โดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาและสมควรแก้ไขบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีทั้งหมด ๑๕ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๙ เกี่ยวกับ การยื่นบัญชีระบุพยาน ในกรณีที่มีการชี้สองสถาน และในกรณีที่ไม่มีการชี้สองสถาน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการยื่นเอกสารเพื่อเป็นพยานหลักฐาน เพื่อสนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเถียงของตน ในกรณีที่มีการชี้สองสถาน และในกรณีที่ไม่มีการชี้สองสถาน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการอ้างข้อเท็จจริงใด และการขอให้คู่ความฝ่ายอื่นตอบว่าจะรับรองข้อเท็จจริงนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการอ้างเอกสารเป็นพยานหลักฐานที่ต้นฉบับเอกสารอยู่ในความครอบครองของคู่ความฝ่ายที่อ้างเอกสาร โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการคัดค้าน การอ้างเอกสาร ที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งอ้างมาเป็นพยานหลักฐาน โดยเหตุที่ว่าไม่มีต้นฉบับหรือต้นฉบับนั้นปลอมทั้งฉบับหรือบางส่วน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๖. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับถ้าพยานหลักฐานที่ศาลจะทำการตรวจเป็นบุคคลหรือสังหาริมทรัพย์ซึ่งอาจนำมาศาลได้ ให้คู่ความนั้นนำพยานหลักฐานเช่นนั้นมาในวันสืบพยาน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๗. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของ (๒) ของมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๙ เกี่ยวกับ การมีประชุมใหญ่ในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาในการวินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใด โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๗๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การยื่นคำให้การของจำเลยโดยจำเลยต้องทำคำให้การเป็นหนังสือยื่นต่อศาลภายในกำหนดสิบห้าวัน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การทำคำให้การแก้ฟ้องแย้งของโจทก์ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการแก้ไขคำฟ้องหรือคำให้การที่คู่ความเสนอต่อศาลไว้แล้ว โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการทำการชี้สองสถานเมื่อได้มีการยื่นคำฟ้อง คำให้การ และคำให้การแก้ฟ้องแย้ง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘๒ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การยื่นคำแถลงเสนอประเด็นข้อพิพาทในการชี้สองสถาน

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๗ เกี่ยวกับ การยื่นพยานหลักฐานในวันชี้สองสถาน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘๓ ทวิ มาตรา ๑๘๔ ตริ และมาตรา ๑๘๓ จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับคู่ความไม่มีสิทธิคัดค้านประเด็นข้อพิพาทและหน้าที่นำสืบที่ศาลกำหนดและข้อยกเว้น

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการกำหนดวันสืบพยานในกรณีที่มีการชี้สองสถาน และในกรณีที่ไม่มีกรณีชี้สองสถาน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๖. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่มาตรา ๕ ให้ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

๑๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๕๔ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๘

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๘

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชี้สองสถานและระยะเวลาในการยื่นบัญชีระบุพยานตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมไม่ช่วยทำให้การพิจารณาคดี สะดวกและรวดเร็วขึ้นตามที่มุ่งหมายไว้ สมควรแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๘ มีทั้งหมด ๑๖ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการยื่นบัญชีระบุพยาน สนับสนุนข้ออ้าง หรือข้อเถียง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการยื่นเอกสารเพื่อเป็นพยานหลักฐานเพื่อสนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเถียง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๓. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการอ้างอิงข้อเท็จจริงใด และการขอให้คู่ความฝ่ายอื่นตอบว่าจะรับรองข้อเท็จจริงนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการอ้างอิงเอกสารเป็นพยานหลักฐานที่ต้นฉบับเอกสารอยู่ในความครอบครองของ คู่ความฝ่ายที่อ้างเอกสาร โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการคัดค้านการอ้างเอกสารที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งอ้างอิงมาเป็นพยานหลักฐาน โดยเหตุที่ว่าไม่มีต้นฉบับหรือต้นฉบับนั้นปลอมทั้งฉบับหรือบางส่วน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับต้นฉบับพยานเอกสารหรือพยานวัตถุอันสำคัญที่คู่ความได้ยื่นต่อศาล หากผู้ยื่นต้องใช้เป็นประจักษ์หรือมีความสำคัญในการเก็บรักษา ศาลจะอนุญาตให้คืนโดยให้คู่ความตรวจดูก็ได้

๗. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับ ถ้าพยานหลักฐานที่ศาลจะทำการตรวจเป็นบุคคลหรือสังหาริมทรัพย์ ซึ่งอาจ นำมาศาลได้ให้คู่ความนั้นนำพยานหลักฐานเช่นนั้นมาในวันสืบพยาน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับ การแก้ไขคำฟ้องหรือคำให้การที่คู่ความเสนอต่อศาลไว้แล้ว โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับ การทำการชี้สองสถาน เมื่อได้มีการยื่นคำฟ้อง คำให้การ และคำให้การแก้ฟ้องแย้ง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๐. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๘๒ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๓ และมาตรา ๑๘๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับ การยื่นพยานหลักฐานในวันชี้สองสถาน และการคัดค้านประเด็นข้อพิพาทและหน้าที่นำสืบที่ศาลกำหนด โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๒. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๘๓ ศรี และมาตรา ๑๘๓ จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๓. พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงกระบวนการพิจารณาใด ๆ ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๕๔ก หน้า ๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๘

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่า ด้วยวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาเสียใหม่ โดยกำหนดให้จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้โจทก์วางเงินต่อศาลหรือหาประกันมาไว้เพื่อการชำระค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์หรือชั้นฎีกาได้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรมแก่จำเลยในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงในชั้นการพิจารณาของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาว่าโจทก์จะ

หลักเลียงไม่ชำระค่าฤชาธรรมเนียมและปรับปรุงวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาให้คลุมถึงการขอให้ระงับแก้ไขหรือเพิกถอน การดำเนินการทางทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยหรือที่เกี่ยวกับการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง กับแก้ไขผลบังคับของคำสั่งศาลตามคำขอให้วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลย ให้มีผลใช้บังคับได้ทันที รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันด้วยเพื่อให้มาตรการในการคุ้มครองโจทก์ในระหว่างการพิจารณาของศาลและการบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษาของศาลเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ให้จำเลยมีสิทธิจะขอให้ศาลสั่งให้โจทก์ชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการถูกบังคับโดยวิธีการชั่วคราวและการพิจารณาคำขอดังกล่าว เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิของจำเลยชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มีทั้งหมด ๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับจำเลยอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้โจทก์วางเงินหรือค่าใช้จ่าย ในกรณีที่โจทก์มิได้มีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานในราชอาณาจักร โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับ จำเลยอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้โจทก์วางเงินหรือค่าใช้จ่าย ในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา ในกรณีที่โจทก์ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาและโจทก์มิได้มีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานในราชอาณาจักร

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๕ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับ การที่จำเลยได้ก่อให้เกิดโอนหรือเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิในทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยภายหลังที่มีคำสั่งของศาลให้คุ้มครองก่อนพิพากษาแล้วตามมาตรา ๒๕๔ (๒)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๙ มาตรา ๒๖๐ มาตรา ๒๖๑ มาตรา ๒๖๒ มาตรา ๒๖๓ มาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ มาตรา ๒๖๗ มาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๖๙ และมาตรา ๒๗๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การดำเนินการหลังมีการกำหนดวิธีชั่วคราวก่อนพิพากษา และการขอคุ้มครองประโยชน์ชั่วคราว โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๖)

พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๖๑ ก หน้า ๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจควบคุมตัวผู้ถูกจับในกรณีที่มีเหตุจำเป็นไว้ได้ไม่เกินสามวัน และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๘๕ โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแขวงให้ทันภายในกำหนดเวลาที่สืบแปลชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับ อันมีผลให้ศาลต้องเปิดทำการในวันหยุดงานหรือในเวลาใด ๆ นอกเวลาทำการปกติ สมควรกำหนดให้ผู้พิพากษาและเจ้าพนักงานศาลได้รับเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานในวันหยุดราชการ หรือในเวลาใด ๆ นอกเวลาทำงานได้ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีทั้งหมด ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ ให้ผู้พิพากษาและเจ้าพนักงานศาลซึ่งปฏิบัติงานในวันหยุดงาน หรือในเวลาใด ๆ นอกเวลาทำการปกติได้รับค่าตอบแทนเป็นพิเศษ

๑๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๗)

พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีมโนสาเร่ที่ใช้อยู่ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้การพิจารณาคดีล่าช้า และคู่ความต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควรเมื่อคำนึงถึงทุนทรัพย์ในคดีที่พิพาทกัน สมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีมโนสาเร่ให้เหมาะสมขึ้น โดยให้ศาลดำเนินการไต่ถามและเข้าช่วยเหลือคู่ความ ซึ่งไม่มีความรู้ทางกฎหมายได้ เพื่อให้คดีได้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายของคู่ความ ทั้งสมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบางมาตราที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของศาลและการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้เหมาะสมและสอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีทั้งหมด ๑๘ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับให้ศาลมีอำนาจที่จะไต่ถามเพื่อให้คู่ความได้ตกลงกัน หรือประนีประนอมความกันในข้อพิพาท โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการดำเนินการไต่ถามหรือประนีประนอมยอมความกันของศาล

๓. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๓๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับเมื่อโจทก์ทั้งฟ้อง ถอนฟ้อง หรือไม่มาศาลในวันนัดพิจารณา ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓ ทวิ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๐ ทวิ มาตรา ๑๕๐ ตริ และมาตรา ๑๕๐ จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีมโนสาเร่ บังคับ

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับวิธีฟ้องคดีมโนสาเร่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๖. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา ๑๕๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ ในกรณีที่จำเลยฟ้องแย้งเข้ามาในคดีมโนสาเร่และฟ้องแย้งนั้นมีใช้คดีมโนสาเร่

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการพิจารณาคดีมโนสาเร่ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๓ ทวิ มาตรา ๑๕๓ ตริ มาตรา ๑๕๓ จัตวา และมาตรา ๑๕๓ เบญจ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ กระบวนการพิจารณาคดีมโนสาเร่

๘. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การขอให้ศาลพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว เมื่อเป็นคดี ซึ่งโจทก์ฟ้องขอให้ชำระเงินจำนวนแน่นอนตามตัวเงิน โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๐. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การพิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างใดซึ่งจะต้องมีการบังคับคดี โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๒. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การกำหนดระยะเวลา และเงื่อนไขอื่น ๆ ตามคำบังคับให้ใช้เงินหรือให้ส่งทรัพย์สิน หรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดของศาล โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๓. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๗๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การให้ผู้ขอยึดวางเงินต่อศาลหรือหาประกันมาให้ ถ้าศาลสงสัยว่าไม่สมควรยึดทรัพย์สินนั้น โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๔. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๒๗๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การออกหมายบังคับคดีในคดีมโนสำเนา

๑๕. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งบางเรื่องไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ทำให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นไปโดยล่าช้า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

แห่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีทั้งหมด ๑๕ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ หมายบังคับคดีและหมายของศาลที่ออกให้จับและกักขังบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ อาจบังคับได้ ไม่ว่าในที่ใด ๆ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ การบังคับคดีนอกเขตอำนาจศาล

๓. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับ คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้ผู้ทูลฎีกาไปยังศาลอุทธรณ์ได้และคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

๔. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า ของมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับ อำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการออกคำสั่งอายัด

๕. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๒๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ เกี่ยวกับ การร้องขอทรัพย์ คำสั่งของศาลตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นที่สุด

๖. ให้เพิ่มความเป็นวรรคเก้าของมาตรา ๒๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๗ เกี่ยวกับ คำสั่งอนุญาตของศาลตามวรรคแปดให้เป็นที่สุด

๗. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ คำสั่งอนุญาตของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

๘. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ ศาลอาจมีคำสั่งงดการบังคับคดีไว้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร ถ้าศาลเห็นว่าข้ออ้างของลูกหนี้ตามคำพิพากษามีเหตุฟังได้ตามวรรคหนึ่ง โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๘. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการคำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการเพิกถอนคำบังคับ หมายบังคับ คดีหรือคำสั่งศาลในชั้นบังคับคดี ที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๑. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการสั่งอนุญาตของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

๑๒. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๓๐๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ได้ และคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

๑๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๐๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้อันมีต่อบุคคลภายนอก โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๑๐ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจอายัดและจำหน่าย ซึ่งเงินหรือสิ่งของที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิเรียกร้องต่อบุคคลภายนอก

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการอายัดสิทธิเรียกร้องตามมาตรา ๓๑๐ ทวิ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๑๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๕)

พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๕ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาโดยขาดนัดที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความล้าสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งมีบทบัญญัติที่ขาดความชัดเจนในหลายประการ เป็นเหตุให้การดำเนินคดีในกรณีที่คู่ความขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณาเป็นไปโดยล่าช้า และมีข้อโต้แย้งที่คู่ความอาจใช้เป็นช่องทางในการประวิงคดีได้ สมควรแก้ไขเพิ่ม

เดิมบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาโดยขาดนัดให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ศาลสามารถพิพากษาให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีไปได้ เมื่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งขาดนัดยื่นคำให้การ และเพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่คู่ความขาดนัดยื่นคำให้การ หรือขาดนัดพิจารณาเป็นไปด้วยความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย รวมทั้ง รวดเร็ว ประหยัด และชัดเจน เน้นอนยิ่งขึ้น อันจะเป็นหลักประกันการใช้สิทธิเรียกร้องของโจทก์และการคุ้มครองสิทธิของจำเลย ตลอดจนทำให้คดีที่ค้างการพิจารณาในศาลลดน้อยลง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีทั้งหมด ๖ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในหมวด ๒ การพิจารณาโดยขาดนัด มาตรา ๑๕๗ ถึงมาตรา ๒๐๕ ในลักษณะ ๒ วิธีพิจารณาวิสามัญในศาลชั้นต้น ภาค ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการขาดนัดยื่นคำให้การ การขาดนัดพิจารณา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างถึงบทบัญญัติในหมวด ๒ การพิจารณาโดยขาดนัดแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวนั้นอ้างถึงบทบัญญัติในหมวด ๒ การพิจารณาโดยขาดนัดแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ในบทมาตรามีนับเช่นเดียวกัน

๓. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่คดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๐)

พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๓ ก หน้า ๔ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานธุรการอิสระของศาลยุติธรรม แต่ไม่ได้กำหนดให้กรมบังคับคดีเป็นหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม กรมบังคับคดีจึงยังอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีทั้งหมด ๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๑๔) ของมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ ความหมายของเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๗๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับ ให้ศาลระบุเงื่อนไขแห่งการบังคับคดี ในกรณีที่ออกหมายบังคับคดีให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่งมอบทรัพย์สินกระทำการ หรืองดเว้นการกระทำ หรือให้ขับไล่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

ธนุ พุ่มพวง / จัดทำ

ภัทริกา สุคุณณี / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ศุลกากร (ฉบับที่ ๑๕)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คำว่า “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมตุลาการหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมตุลาการมอบหมาย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๖ (๒) มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๗ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๔ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติตุลาการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตุลาการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๖ (๒)... “ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๒๑... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๒๒... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๒๘... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และจะให้รับตัวเรือนั้นก็ได้”

มาตรา ๒๙... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท”

มาตรา ๓๐... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และของนั้นให้รับเสีย”

มาตรา ๓๑... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท”

มาตรา ๓๘... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๔๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๕๑... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท”

มาตรา ๕๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๕๗... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท”

มาตรา ๖๐... “ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือสามเท่าของจำนวนค่าภาษีที่ขอคืน หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๖๖... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๖๘... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๗๐... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๗๒... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๗๔... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และสินค้าที่ได้บรรทุกลง หรือขนขึ้น หรือวาง หรือเหลืออยู่ในเรือนั้น ให้ริบเสีย”

มาตรา ๘๐... “ต้องระวางโทษปรับครั้งหนึ่งๆ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๘๑... “ต้องระวางโทษปรับครั้งหนึ่งๆ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท สำหรับหีบห่อหนึ่งๆ ที่ไม่ได้แสดง นอกจากคำภาษีที่ต้องเสียสำหรับของนั้น”

มาตรา ๘๓... “ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับครั้งหนึ่งๆ ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๘๕... “ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๑๐... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๑๑๔... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๑๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๑๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕ ทวิ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พระพุทธศักราช ๒๔๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๑ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๑... “ต้องระวางโทษปรับครั้งหนึ่งๆ ไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๒... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พระพุทธศักราช ๒๔๘๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๑ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๖... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๒๒... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๑๖... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ พนักงานศุลกากรอาจตรวจค้นบุคคลใด ๆ ในเรือกำปั่นลำใด ๆ ในเขตท่า หรือบุคคลที่ขึ้นจากเรือกำปั่นลำใด ๆ ก็ได้ แต่ต้องมีเหตุอันสมควรสงสัยว่าบุคคลนั้น ๆ มีหรือพาไปกับตนซึ่งของอันยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม จึงให้ตรวจค้นได้ อนึ่ง ก่อนที่จะตรวจค้นบุคคลผู้ใด บุคคลผู้นั้นอาจร้องขอให้นำตนอย่างรวดเร็วตามควรแก่เหตุไปยังพนักงานศุลกากรผู้มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าสารวัตรหรือนายด่าน นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือหัวหน้าสถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด ส่วนพนักงานที่มีผู้นำบุคคลเช่นนั้นมาส่งนั้นจะต้องวินิจฉัยว่ามีเหตุอันสมควรสงสัยเพียงพอ หรือไม่ และจะควรให้ตรวจค้นหรือไม่ ถ้าบุคคลนั้นเป็นหญิงก็ให้ผู้หญิงเป็นผู้ตรวจค้น

ถ้าพนักงานผู้ใดตรวจค้นบุคคลใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ท่านว่าพนักงานผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ถ้าพบผู้ใดกำลังกระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิด หรือใช้ หรือช่วย หรือยุยงให้ผู้อื่นกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจับผู้นั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ แล้วนำส่งยังสถานีตำรวจพร้อมด้วยของกลางที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิด เพื่อจัดการตามกฎหมาย และถ้ามีเหตุอันสมควรสงสัยว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด พระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือมีสิ่งของไปกับตัวอันจะเป็นของที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมาแล้ว หรืออาจได้กระทำความผิดขึ้นก็ดี พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจับผู้นั้นส่งไปจัดการโดยท่านเองเดียวกัน”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิ่งที่ยึดไว้ นั่น ถ้าเจ้าของหรือผู้มีสิทธิไม่มาขึ้นคำร้องเรียกเอาภายในกำหนด หกสิบวัน สำหรับยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือสามสิบวันสำหรับสิ่งอื่น นับแต่วันที่ยึด ให้ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่มียุติของ และให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยมีพักต้องคำนึงว่าจะมีการฟ้องคดีอาญานั้นหรือไม่”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ทวิ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจําหน่าย หรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจําคุก หรือของต้องห้าม หรือที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยยังมิได้ผ่านศุลกากร โดยถูกต้องก็ดี หรือเป็นของที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากร จํอจําคุกหรือข้อห้ามอันเกี่ยวแก่ของนั้นก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษจําคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจําทั้งปรับ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๒ ของสดของเสียซึ่งยังมิได้รับมอบไปโดยยื่นใบขนบริบูรณ์ และมีอาการแสดงชัดว่าของนั้นบุคเนมาแล้ว อธิบดีจะสั่งจําหน่ายหรือทำลายเมื่อใดก็ได้ โดยอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้นำของเข้าหรือตัวแทนของเรือก็ได้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๒ ทวิ สำหรับความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๕๖ และความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๕ ทวิ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พระพุทธศักราช ๒๔๘๐ ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่แสนบาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่จะเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้อง และการที่คณะกรรมการงดการฟ้องร้องเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มกัน ผู้กระทำความผิดนั้นในการที่จะถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดอันนั้น”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕ หรือมาตรา ๕ ทวิ ผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำคุกปรับ และของทั้งปวงอันเนื่องด้วยการกระทำความผิดนั้นให้ริบเสียสิ้น โดยมีพักต้องคำนึงว่าบุคคลผู้ใดจะต้องรับโทษหรือไม่”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราโทษปรับ สำหรับความผิดทุกฐานตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรให้สูงขึ้น เนื่องจากอัตราโทษปรับที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ใช้ บังคับมาเป็นเวลานาน และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าของเงินในปัจจุบันแล้วเป็นจำนวนเงินที่ต่ำ จึงจำเป็นต้องปรับปรุง อัตราโทษปรับเสียใหม่ให้เหมาะสมกับค่าของเงินตามสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อให้การลงโทษตามกฎหมายดังกล่าว มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องอื่น ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในคราวเดียวกัน ดังนี้คือ กำหนดกรณีของกลางที่ได้ถูกยึดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรให้ตกเป็นของแผ่นดินหากเจ้าของหรือผู้มี สิทธิไม่มาขึ้นคำร้องเรียกเอาคืน โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีการฟ้องร้องคดีอาญาหรือไม่ กำหนดลักษณะของที่ เกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๓ ทวิ ให้สอดคล้องกัน กำหนดอำนาจของอธิบดีในการ จำหน่ายของสดของเสียที่บูดเน่าได้ แก้ไขอำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบให้มีอำนาจเปรียบเทียบการกระทำ ความผิดในกรณีที่มีมูลค่ารวมกันเกินกว่าสี่แสนบาท กับให้มีอำนาจเปรียบเทียบสำหรับความผิดฐาน ฝ่า ฝืนบทบัญญัติเรื่องทางอนุมัติ เฉพาะคราวเพิ่มขึ้น กำหนดให้การฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องการขนส่งของตามทางอนุมัติ เฉพาะคราวเป็นความผิด และต้องระวางโทษอย่างเดียวกับกรณีของการขนส่งของตามทางอนุมัติ รวมทั้งการรับของ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในกรณีดังกล่าวด้วย และกำหนดอำนาจในการออกกฎกระทรวงของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๔๒ เพื่อให้การใช้บังคับและการปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ สมควรยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับศาลกงสุลต่างประเทศเนื่องจากศาลดังกล่าวได้ถูกยกเลิกแล้ว และยกเลิก บทบัญญัติที่กำหนดให้การส่งออกข้าวและแร่ต้องบรรจุกระสอบเท่านั้นด้วย เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้น ได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

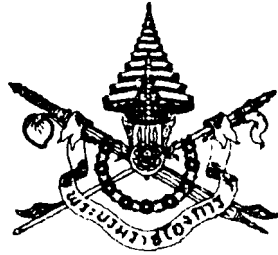
วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ในวาระที่ ๒ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันอังคารที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ตั้งกรรมการร่วมกัน

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาดังตั้งกรรมการร่วมกันในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ และเห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการร่วมกันในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

วุฒิสภาได้พิจารณาดังตั้งกรรมการร่วมกันในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๗ และเห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการร่วมกัน ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๔ ก. หน้า ๑ - ๗ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติ

ศุลกากร (ฉบับที่ ๒๐)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง มาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๔ ศรี อำนาจทางศุลกากรในพื้นที่พัฒนาร่วม มาตรา ๓๗ ฅ มาตรา ๓๗ สัตต มาตรา ๓๗ อัญฐ มาตรา ๓๗ นว มาตรา ๓๗ ทศ มาตรา ๓๗ เอกาทศ มาตรา

๓๗ ทวาทศ มาตรา ๓๗ เตรศ มาตรา ๓๗ จตุทศ และมาตรา ๓๗ ปัญจทศ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร
พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

“หมวด ๔ ครี

อำนาจทางศุลกากรในพื้นที่พัฒนาร่วม

มาตรา ๓๗ ฉ ในหมวดนี้

“พื้นที่พัฒนาร่วม” หมายความว่า พื้นที่พัฒนาร่วมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การร่วมไทย-มาเลเซีย

“ของที่ได้รับความเห็นชอบทางศุลกากร” หมายความว่า ของที่ได้รับยกเว้นอากรศุลกากร ทั้งตาม
กฎหมายของราชอาณาจักรไทยและมาเลเซียที่เกี่ยวกับศุลกากร

มาตรา ๓๗ สัตต การจัดระเบียบการเคลื่อนย้ายของที่นำเข้ามาในหรือส่งออกจากพื้นที่พัฒนาร่วม
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และให้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ อัฐ ภายใต้อำนาจมาตรา ๓๗ นว มาตรา ๓๗ ทศ และมาตรา ๓๗ เตรศ (๔) กรม
ศุลกากรยังคงใช้อำนาจทางศุลกากรทั้งปวงที่เกี่ยวกับของที่นำเข้ามาในหรือส่งออกจากพื้นที่พัฒนาร่วม

มาตรา ๓๗ นว การเคลื่อนย้ายของใด ๆ เข้ามาในหรือส่งออกจากพื้นที่พัฒนาร่วม ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ของใด ๆ ที่เข้ามาในพื้นที่พัฒนาร่วมจาก

(ก) ประเทศอื่นใดนอกจากราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย คลังสินค้าใด ๆ ที่ได้รับใบอนุญาต
หรือบริเวณทัณฑ์บนของราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย ให้ถือว่าเป็นของนำเข้า

(ข) ราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย ให้ถือว่าเป็นการเคลื่อนย้ายภายในประเทศ ทั้งนี้ ของนั้น
จะต้องเป็นของที่ได้รับความเห็นชอบทางศุลกากร เครื่องมือเครื่องใช้ และวัสดุตั้งของสำหรับใช้ในพื้นที่
พัฒนาร่วม

(๒) ของที่ผลิตในพื้นที่พัฒนาร่วมที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย หรือไปยังมาเลเซีย หรือประเทศ
ที่สาม ให้ถือว่าเป็นของส่งออก

(๓) ของที่เคลื่อนย้ายเข้าไปในพื้นที่พัฒนาร่วมตาม (๑) (ข) และต่อมาของนั้นเข้ามาใน
ราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย ให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายของราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย แล้วแต่
กรณี

มาตรา ๓๗ ทศ ของใด ๆ ที่จัดอยู่ในบัญชีของต้องห้ามตามกฎหมายของราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย จะไม่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าไปในพื้นที่พัฒนาร่วม เว้นแต่ในกรณีที่ทำเป็นจะต้องมีการขกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับการนำเข้ารายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ การขกเว้นนั้นจะกระทำได้อีกด้วยความตกลงระหว่างหน่วยงานที่มีอำนาจของราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย

มาตรา ๓๗ เอกเทศ การนำเข้า การส่งออก และการเคลื่อนย้ายภายในสำหรับของในพื้นที่พัฒนาร่วม ให้ใช้แบบศุลกากรตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ ทวาทศ พนักงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับการผ่านพิธีการศุลกากร รวมทั้งการเก็บภาษีอากรในเรื่องที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และใช้อำนาจนั้นได้ภายในบริเวณที่ทำการศุลกากรร่วม

คำว่า “ที่ทำการศุลกากรร่วม” หมายความว่า ที่ทำการของคณะกรรมการศุลกากรร่วม ที่จัดตั้งขึ้นในสำนักงานใหญ่ขององค์กรร่วม เพื่อวัตถุประสงค์ของการประสานงานด้านการดำเนินการตามกฎหมายศุลกากรและสรรพสามิตในพื้นที่พัฒนาร่วม

คำว่า “คณะกรรมการศุลกากรร่วม” หมายความว่า คณะกรรมการที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากร และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานศุลกากรและสรรพสามิตของมาเลเซีย ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ของการประสานงานด้านการดำเนินการตามกฎหมายศุลกากรและสรรพสามิตในพื้นที่พัฒนาร่วม

มาตรา ๓๗ เตรศ การกระทำที่ได้ทำลงในพื้นที่พัฒนาร่วม

(๑) หากการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับศุลกากรของราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย ประเทศใดประเทศหนึ่ง ประเทศที่มีการอ้างว่ากฎหมายของตนถูกละเมิดมีสิทธิเข้าใช้เขตอำนาจเหนือความผิดนั้น

(๒) หากการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับศุลกากรของราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย ประเทศที่เจ้าพนักงานของตนเป็นผู้ทำการจับกุมหรือยึดเป็นคนแรกในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดดังกล่าวมีสิทธิเข้าใช้เขตอำนาจเหนือความผิดนั้น

(๓) หากการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับศุลกากรของราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย และเป็นกรณีที่มีการจับกุมหรือยึดพร้อม ๆ กันโดยกรมศุลกากรและหน่วยงานศุลกากรและสรรพสามิตของมาเลเซีย ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดดังกล่าว ประเทศที่มีสิทธิเข้าใช้เขตอำนาจเหนือความผิดนั้นให้กำหนดโดยการหารือระหว่างกรมศุลกากร และหน่วยงานศุลกากรและสรรพสามิตของมาเลเซีย

(๔) เงินที่ได้จากการขายของซึ่งเป็นผลิตผลของพื้นที่พัฒนาร่วมที่ถูกริบ ให้แบ่งเท่าๆ กัน ระหว่าง ราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย

มาตรา ๓๗ จตุทศ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ คำว่า “พระราชอาณาจักรสยาม” “พระราชอาณาเขต” และ “ราชอาณาจักร” ในพระราชบัญญัตินี้ให้หมายความถึง “พื้นที่พัฒนาร่วม”

มาตรา ๓๗ ปัญจทศ ให้ศาลภาษีอากรกลาง ศาลจังหวัดสงขลา หรือศาลอาญา มีเขตอำนาจที่จะ พิจารณาพิพากษาคดีศุลกากรที่เกี่ยวกับพื้นที่พัฒนาร่วม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างราชอาณาจักรไทยและมาเลเซียเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรร่วมเพื่อแสวงประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ได้ทะเลในบริเวณที่กำหนดของไหล่ทวีปของประเทศทั้งสองในอ่าวไทย ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และในความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งมาเลเซียว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้วเพื่อให้การปฏิบัติการเป็นไปตามบันทึกความเข้าใจและความตกลงดังกล่าวในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจทางศุลกากร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในการประชุม ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ ได้ลงมติรับหลักการในวาระที่ ๒ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และสั่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๔ ก. หน้า ๘ - ๑๒ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๒๒ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๑

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการ
ดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริว่า ของซึ่งส่งมอบไปจากโรงพักสินค้า หรือคลังสินค้าที่ได้อนุมัติแล้ว
ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๕ นั้น สมควรต้องเสียค่าภาษีตามพิกัดอัตราที่ใช้อยู่ในเวลา
ที่ส่งมอบของนั้นไป

และโดยที่ทรงพระราชดำริว่า ราคาที่ประเมินเก็บค่าภาษีของซึ่งส่งมอบไปจากคลังสินค้ามี
พัฒนาบนนั้น ควรจะต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนขึ้นอีก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๕
และให้ใช้มาตราใหม่ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ บรรดาค่าภาษีนั้น ท่านให้เก็บตามบทพระราชบัญญัตินี้และตามพิกัดอัตราที่
ใช้อยู่ในเวลานั้น การเสียค่าภาษีนี้นั้นท่านบังคับให้เสียแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเงินที่ชอด้วยกฎหมายใน
เวลาที่ออกใบขนสินค้าให้ แต่

ก. ค่าภาษีที่จะต้องเสียสำหรับของที่ศุลกากรนำมารักษาไว้ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราช
บัญญัตินี้ ท่านให้คำนวณตามพิกัดอัตราที่ใช้อยู่ในวันซึ่งศุลกากรได้ตรวจมอบของเช่นนั้นไปถูกต้องแล้ว

ข. ค่าภาษีที่จะต้องเสียสำหรับของที่เก็บไว้ในคลังสินค้าที่ได้รับอนุมัติแล้วตามมาตรา ๘
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่านให้คำนวณตามพิกัดอัตราซึ่งใช้อยู่ในวันซึ่งได้ย้ายของเช่นนั้นออกจากคลังสินค้า
ไปจริง

และถ้ามีเงินที่ได้เสียไว้แล้วเป็นค่าภาษีก่อนวันซึ่งได้ตรวจมอบของไปถูกต้องหรือก่อนวัน
ซึ่งได้ย้ายของไปจริง ตามที่ว่ามี (ก) และ (ข) นั้นเป็นจำนวนใด ๆ อันต่างกับจำนวนค่าภาษีซึ่งจะต้อง
เสียจริงแล้วไซ้ ก็ให้เสียเงินเพิ่มเติมหรือได้รับเงินคืน แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้มาตราใหม่ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๘ รายการของซึ่งได้จดไว้ดังกล่าวก่อนนั้นจะได้เป็นรายการสำหรับคิดค่าภาษีอันจะต้องเสียสำหรับของนั้นในเวลาที่จะได้ส่งมอบของไปในขั้นที่สุด เมื่อได้ยื่นใบขนสินค้าอันถูกต้องและของนั้นจะได้ลงบัญชีและเรียกค่าภาษีเต็มตามปริมาณและราคาที่จดไว้ในรายการนั้น โดยไม่มีการลดหย่อนให้ เพราะเหตุที่ขาดจำนวนแต่อย่างหนึ่งอย่างใด เว้นแต่ในกรณีดังจะกล่าวสืบไปข้างหน้า”

๒. พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ หน้า ๓๓๕ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๒

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรแก้ไขสถิติพยากรณ์ศุลกากร ซึ่งมีอยู่เวลานี้ให้ดีขึ้น เพื่อแสดงเมืองกำเนิดของสินค้าขาเข้าที่ส่งเข้ามาจากสิงคโปร์และฮ่องกง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนแบบใบขนสินค้าขาเข้า

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

โดยที่สมควรแก้ไขสถิติพยากรณ์ศุลกากร ซึ่งมีอยู่เวลานี้ให้ดีขึ้น เพื่อแสดงเมืองกำเนิดของสินค้าขาเข้าที่ส่งเข้ามาจากสิงคโปร์และฮ่องกง

จึงให้เปลี่ยนแบบใบขนสินค้าขาเข้า อันได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็นดั่งแบบที่ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๓ เป็นต้นไป

๓. พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ หน้า ๕๖๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เหตุผลในการประกาศใช้

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้เดิมมาตราใหม่ในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๕ ขึ้นอีกมาตราหนึ่ง ดังต่อไปนี้

“มาตรา ๓ (ก) เจ้าของหรือผู้ปกครองโรงพักสินค้า จะต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสำหรับโรงพักสินค้าประจำปี ทุกโรงพักสินค้า ซึ่งได้รับอนุมัติตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ดังแจ้งไว้ในใบแนบ ๔ (ฉ)”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ อธิบดีจะให้อนุมัติและกำหนดคลังสินค้า หรือที่มั่นคงอันมิใช่เป็นคลังสินค้า หรือที่มั่นคงชนิดที่อยู่ในความหมายแห่งมาตรา ๖ และ ๗ นั้นก็ได้ และอาจสั่งว่าส่วนใดหรือภาคใดแห่งคลังสินค้าหรือที่เช่นนั้น จะพึงใช้เป็นที่เก็บของได้และโดยวิธีใด อธิบดีอาจคำสั่งว่าของอย่างใดหรือมีปริมาณเท่าใดที่จะพึงเก็บในที่นั้น ๆ ได้ และอาจออกข้อบังคับเพื่อดำเนินการและกำกับตรวจตราที่นั้น ๆ ให้เป็นไปโดยชอบ อธิบดีอาจเรียกประกันจากเจ้าของ หรือผู้ปกครองคลังสินค้าหรือที่มั่นคงโดยให้ทำทัณฑ์บน หรือทำประการอื่นจนเป็นที่พอใจ เพื่อจัดการคลังสินค้า หรือที่มั่นคงเช่นนั้นให้เป็นไปโดยชอบ และเพื่อเป็นประกันให้ใช้ค่าภาษีเงินเต็มจำนวนอันจะพึงเรียกเก็บในเวลาใด ๆ สำหรับของที่เก็บไว้นั้น อนึ่งคลังสินค้า หรือที่มั่นคงซึ่งได้อนุมัติตามมาตรานี้ต้องบังคับตามบทบัญญัติที่กล่าวไว้โดยพิสดารในมาตรา ๘๖ ถึงมาตรา ๘๗

เจ้าของหรือผู้ปกครองคลังสินค้า จะต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสำหรับคลังสินค้าประจำปีทุกคลังสินค้าซึ่งได้รับอนุมัติตามมาตรานี้ ดังแจ้งไว้ในใบแนบ ๔ (ฉ)”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรพุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ ก่อนจะปล่อยเรือลำใดที่บรรทุกสินค้า หรือมีแต่แอบเจาออกไปนอกพระราชอาณาจักร ให้นายเรือ หรือถ้านายเรือไม่อยู่ โดยเหตุจำเป็นอันจะหลีกเลี่ยงมิได้ ก็ให้บุคคลผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งได้รับอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรจากนายเรือไปรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ศาลสถาน และต้องตอบคำถามใด ๆ ของพนักงานเจ้าหน้าที่อันเกี่ยวแก่เรือ สินค้า และการเดินทาง และต้องยื่นหนังสือรายการสินค้าในเรือต่อพนักงานนั้น ๆ ตามแบบที่กำหนดไว้ในแบบ ๖ หรือแบบอย่างอื่นแล้วแต่อธิบดีจะได้กำหนด ให้นายเรือแสดงใบทะเบียนเรือ ใบปล่อยเรือเข้าต่อพนักงานเพื่อตรวจสอบ กับทั้งหลักฐานอื่นตามแต่จะต้องการ เพื่อแสดงว่าได้ใช้ค่าภาระติดพันสำหรับเรือ หรือสินค้านั้นเสร็จแล้ว

เมื่อเป็นที่พอใจว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ออกใบปล่อยเรือตามแบบที่กำหนดไว้ในแบบ ๗ ให้ไป ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมปล่อยเรือตามอัตราที่แจ้งไว้ในแบบ ๔ (ข)

ถ้าเรือลำใดออกจากท่าในพระราชอาณาจักรไปภาคต่างประเทศโดยมิได้มีใบปล่อยเรือ หรือมิได้ปฏิบัติตามบทมาตราต่อไปนี้ ท่านว่านายเรือหรือตัวแทนในเมื่อนายเรือไม่อยู่มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท แต่ส่วนตัวแทนนั้นต้องพิสูจน์ได้ว่าได้ทำการสมคบกันกับนายเรือด้วย จึงมีความผิด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ ถ้าเรือลำใดได้รับใบปล่อยเรือแล้วออกจากท่าหนึ่งไปยังท่าอื่นใดในพระราชอาณาจักรเพื่อรับของส่งออกไป เมื่อได้ขนของลงบรรทุกเรือ ณ ท่าอื่นนั้นแล้ว ให้นายเรือส่งมอบหนังสือรายการสินค้าที่ได้บรรทุกเพิ่มลงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่นั้น กับทั้งให้แสดงใบปล่อยเรือที่เจ้าพนักงานได้ออกให้ ณ ท่าแรกที่มาออกเรือมานั้นด้วย และจะต้องทำเช่นนี้ต่อไปทุก ๆ ท่า จนกว่าจะได้รับใบปล่อยเรือขึ้นที่สุดออกนอกพระราชอาณาจักร และทุกคราว ๆ ที่ทำเช่นนี้ ให้เอาใบปล่อยเรือเพิ่มเติมติดแนบเข้ากับใบปล่อยเรือที่ได้ออกให้ ณ ท่าแรกที่ออกเรือขึ้นด้วย ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับใบปล่อยเรือเพิ่มเติมทุกฉบับตามอัตราที่แจ้งไว้ในแบบ ๔ (ข)”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘ ก่อนเรือค้าขายฝั่งลำใดจะออกจากท่า หรือที่ขนสินค้าลง หรือถ่ายสินค้าออก ให้ทำบัญชีเป็นสองฉบับ มีข้อความต้องกันตามแบบที่กำหนดไว้ในแบบ ๑๑ ลงชื่อนายเรือแสดงรายละเอียดของเรือ และสินค้าในเรือตามที่กำหนดไว้ และส่งมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งจะได้ยึดใบคู่ฉบับไว้และลงวันเดือนปี และลงชื่อในต้นฉบับคืนให้ไป บัญชีนี้ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตปล่อยสินค้า และปล่อยเรือให้เดินทางได้ด้วย ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมปล่อยเรือตามอัตราที่แจ้งไว้ในแบบ ๔ (ข) ทุก ๆ ท่าที่ระบุชื่อไว้ในแบบนั้น ถ้าเรือค้าขายฝั่งลำใดออกจากท่าแห่งใดโดยมิได้มีใบอนุญาตเช่นนี้ก็ดี หรือถ้า

ไม่แสดงใบอนุญาตนี้ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เมื่อเรือถึงท่า และก่อนเริ่มขนสินค้าขึ้นก็ดี ท่านว่านายเรือมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ เมื่ออธิบดีเห็นสมควรจะออกใบอนุญาตปล่อยสินค้าอย่างคุ่มได้ทั่วไปให้แก่เรือลำใด ๆ ที่ไปมาค้าอยู่เสมอเป็นปกติระหว่างท่าต่าง ๆ ในพระราชอาณาเขตก็ได้ โดยมีเงื่อนไขว่า จะต้องยื่นบัญชีอันถูกต้องแห่งสินค้าที่บรรทุกไปนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ตรงต่อระเบียบการทุก ๆ เที้ยว และต้องส่งใบแจ้งความตามแบบที่กำหนดไว้ในใบแนบ ๑๒ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ท่าที่เรือออกก่อนเวลาที่จะออกเรือ และให้ยื่นคำแจ้งความตามที่กำหนดไว้ในใบแนบอันเดียวกันนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ท่าที่เรือไปถึงภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เมื่อเรือไปถึงและก่อนเริ่มขนสินค้าขึ้น ใบอนุญาตปล่อยสินค้าอันคุ่มได้ทั่วไปนี้อาจถอนเสียในเวลาใด ๆ ก็ได้ โดยแจ้งความให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ถ้าผู้ทรงใบอนุญาตปล่อยสินค้าอันคุ่มได้ทั่วไป ละเลยไม่ยื่นบัญชีสินค้าและคำแจ้งความดังกล่าวไว้ในมาตรานี้ ท่านว่านายเรือมีความผิด ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘

ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมปล่อยเรือตามอัตราที่แจ้งไว้ในใบแนบ ๔ (ข) สำหรับเรือที่เดินไปมาโดยมีใบอนุญาตอย่างคุ่มได้ทั่วไปกำกับทุก ๆ ท่าที่ระบุชื่อไว้ในใบแนบนั้น และซึ่งจะต้องยื่นรายการแจ้งกำหนดวันเรือมาถึงและออกไปตามความในมาตรานี้ และในอัตราเดียวกับที่จะได้เรียกเก็บจากเรือที่ไม่ได้ออกใบอนุญาตอย่างคุ่มได้ทั่วไป แต่อธิบดีจะยอมรับเงินฝากประจำซึ่งจะได้หักออกเป็นค่าธรรมเนียมอันต้องเสียเป็นขอยกรวมทุกระยะกึ่งปี”

๔. พระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๘๘ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๔๗๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๔๗๕

เหตุผลในการประกาศใช้

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว คำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกใบแนบ ๔ (จ) อัตราค่าธรรมเนียมสำหรับรายงาน ฯลฯ ต่อทำพระราชบัญญัติศาลการ พุทธศักราช ๒๔๖๕ และใช้ใบแนบ ๔ (จ) อัตราค่าธรรมเนียมสำหรับรายงาน ฯลฯ ต่อทำพระราชบัญญัตินี้แทน

๕. พระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๗๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ หน้า ๑๘๘ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๔๘๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๔๘๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
เจ้าพระยาอมราช พล.อ. เจ้าพระยาพิชยนทรโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติศาลการ พระพุทธศักราช
๒๔๖๕ บางมาตรา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติศาลการ
พระพุทศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คำว่า “พนักงานศาลการ” และ “พนักงาน” หมายความว่าและกินความรวมไปถึงบุคคล
ใด ๆ ซึ่งรับราชการในกรมศาลการ หรือนายทหารแห่งราชนาวิ หรือนายอำเภอ หรือผู้ช่วยนายอำเภอ
ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษให้กระทำการแทนกรมศาลการ”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราช
บัญญัตินี้

๖. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๕๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
อาทิตยทีพธามา พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรที่เกี่ยวกับเรื่อง
นำเข้าหรือส่งออกของออกทางบก

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ เป็นการกำหนด “คำนิยาม” ของพระราชบัญญัตินี้

“ทางอนุมัติ” หมายความว่า ทางที่กำหนดโดยกฎกระทรวงให้เป็นทางที่จะใช้ขนส่ง
ของเข้าในหรือออกนอกราชอาณาจักรได้ หรือจากเขตแดนทางบกมายังด่านศุลกากร หรือจากด่าน
ศุลกากรไปยังเขตแดนทางบกได้

“ด่านพรมแดน” หมายความว่า ด่านที่ตั้งขึ้นไว้โดยกฎกระทรวง ณ ทางอนุมัติ เพื่อ
ตรวจของที่ขนส่งโดยทางนั้น

“ด่านศุลกากร” หมายความว่า ด่านที่ตั้งขึ้นไว้ในกฎกระทรวง ณ ทางอนุมัติเพื่อเก็บ
ศุลกากรแก่ของที่ขนส่งโดยทางนั้นและเพื่อตรวจของด้วย

“การนำเข้าหรือส่งออกของออกทางบก” หมายความว่า รวมตลอดถึงการนำเข้าหรือ
ส่งออกของออกทางลำน้ำ ซึ่งเป็นเขตแดนทางบกหรือตอนหนึ่งแห่งเขตแดนนั้น

“ผู้ควบคุมขบวน” หรือ “ผู้ขนส่ง” เมื่อใช้เกี่ยวแก่รถไฟ หมายความว่า พนักงาน
รักษารถ

“พนักงานหรือพนักงานศุลกากร” นอกจากพนักงานต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ แห่ง
พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ แล้ว หมายความว่า รวมตลอดถึงพนักงานใด ๆ
ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้กระทำการเป็นพนักงานศุลกากรด้วย

มาตรา ๖ อธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือลำใดหรือเรือประเภทใด ที่ใช้ขนของส่งตามลำน้ำซึ่งเป็นเขตแดนทางบก จอดเทียบท่าเพื่อขนของขึ้นลงตามลำน้ำนั้น ณ ที่ใด ๆ เว้นแต่ที่ซึ่งประกาศไว้

มาตรา ๗ ผู้ขนส่งของอันมิใช่เป็นหีบห่อของส่วนตัวผู้ที่โดยสารในขบวนที่บรรทุกนั้น เมื่อผ่านเขตแดนทางบกเข้าในราชอาณาจักร ให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีบัญชีสินค้าแสดงรายการของทั้งปวงที่ขนส่งตามแบบที่อธิบดีต้องการเป็นสองฉบับ และยื่นบัญชีนั้นต่อพนักงานด่านพรมแดนและด่านศุลกากรและเมื่อพนักงานด่านพรมแดนได้ลงลายมือชื่อในบัญชีสินค้าฉบับหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าบัญชีฉบับนั้นเป็นใบอนุญาต ให้นำของผ่านด่านพรมแดนมายังด่านศุลกากรได้

(๒) เมื่อได้รับใบอนุญาตผ่านด่านจากพนักงานด่านพรมแดนแล้ว ให้ขนของมายังด่านศุลกากรโดยพลันตามทางอนุมัติ ของนั้นต้องขนด้วยขบวนเดียวกันกับที่ใช้นำเข้ามาวันแต่จะได้รับการอนุญาตจากพนักงานศุลกากรให้ขนด้วยวิธีอื่นได้ และมีให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงของหรือหีบห่อซึ่งบรรจุของนั้นด้วยประการใด ๆ

มาตรา ๘ ผู้ควบคุมขบวนหรือเรือใด ๆ ทั้งที่บรรทุกและมีได้บรรทุกของหรือผู้ควบคุมสัตว์พาหนะที่บรรทุกของและบุคคลใด ๆ ที่ขนส่งของโดยวิธีใด ๆ ทั้งสิ้น เมื่อเข้าในหรือจะออกนอกราชอาณาจักรตามทางอนุมัติ ให้หยุดที่ด่านพรมแดนอันตั้งอยู่ที่ทางนั้น และต้องยอมให้พนักงานตรวจขบวนหรือเรือและของที่ขนส่ง กับทั้งยอมให้พนักงานทำบัญชีของนั้น ๆ ด้วย ตามแต่พนักงานจะเห็นสมควร

บุคคลที่กล่าวมาแล้วนั้น เมื่อพนักงานเรียกร้องในเวลาหรือที่ใด ๆ ภายในระยะ ๕๐ กิโลเมตรจากเขตแดนทางบกต้องหยุดและยอมให้พนักงานนั้นตรวจขบวนหรือเรือและของที่ขนส่งทำบัญชีของนั้น ๆ และตรวจเอกสารใด ๆ ซึ่งต้องมีกำกับของนั้น ๆ ตามความในพระราชบัญญัตินี้หรือพระราชบัญญัติอื่น

บุคคลที่กล่าวมาแล้วนั้นตอบคำถามซึ่งพนักงานถามว่าด้วยการเดินทางหรือของที่ขนส่ง และต้องตอบความจริงทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงให้บุคคลจำพวกใด หรือของหรือขบวนหรือเรือประเภทใด ได้รับยกเว้นจากบทบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ตลอดทั้งบทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ และจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวงนั้นด้วยก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๑. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๕๘๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๖๓ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๘๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกเดือน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
อาทิตยทีพอาภา พล. อ. เจ้าพระยาพิชยนทร โยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๕๖๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ (๑) เพื่อยกเว้นการเดินอากาศ คำต่อไปนี้ซึ่งใช้ในพระราชบัญญัติ
ศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๕ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ให้มีความหมายดังต่อไปนี้ เว้นแต่
จะมีข้อความแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“เรือกำปั่น” หรือ “เรือ” ให้มีความหมายรวมถึงอากาศยาน

“ท่า” ให้มีความหมายรวมถึงผู้ควบคุม

“นายเรือ” ให้มีความหมายรวมถึงผู้ควบคุม

“ด่านตรวจเรือ” ให้มีความหมายรวมถึงสถานีตรวจอากาศยาน

“ทำเนียบท่าเรือ” ให้มีความหมายรวมถึงที่สำหรับบรรจุทุกของลงในหรือบนของขึ้น
อากาศยาน

“เขตน่านน้ำสยาม” ให้มีความหมายรวมถึง เขตแห่งราชอาณาจักร และอากาศเหนือราชอาณาจักร

(๒) คำว่า “อากาศยาน” “สนามบิน” “ผู้ควบคุม” และ “ผู้ประจำหน้าที่” ให้มีความ
หมายตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ เว้นแต่จะมีข้อความแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“สนามบินศุลกากร” ให้หมายความว่า สนามบินที่รัฐมนตรีได้กำหนดขึ้นไว้ตามพระราช
บัญญัตินี้ ให้เป็นสนามบินสำหรับการนำเข้า หรือส่งออก หรือนำเข้าและส่งออกซึ่งของประเภทใด ๆ
หรือทุกประเภททางอากาศ

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทบัญญัติมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน.

“มาตรา ๔ เพื่อความประสงค์แห่งการนำเข้าหรือส่งออกหรือนำเข้าและส่งออกและการศุลกากรให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง

(๑) กำหนดท่าหรือที่ใด ๆ ในราชอาณาจักรให้เป็นท่าหรือที่สำหรับการนำเข้าหรือส่งออกหรือนำเข้าและส่งออกซึ่งของประเภทใด ๆ หรือทุกประเภททางทะเลหรือทางบก หรือให้เป็นท่าหรือที่สำหรับการส่งออกซึ่งของที่ขออนุญาตนำเข้าหรือของที่มีต้นกำเนิดขึ้นโดยมีเงื่อนไขตามแต่จะเห็นสมควร

(๒) กำหนดสนามบินใด ๆ ในราชอาณาจักรให้เป็นสนามบินศุลกากรโดยมีเงื่อนไขตามแต่จะเห็นสมควร

(๓) ระบุเขตศุลกากร ณ ท่าใด หรือที่ใด หรือสนามบินใดซึ่งได้กำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น”

มาตรา ๕ ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ความว่า “อาจตรวจคูดุสนุดหนังสือหรือบันทึกเรื่องราว หรือเอกสาร ไม่ว่าอย่างใด ๆ ที่เกี่ยวกับสินค้า” ให้หมายความรวมถึงว่าอาจตรวจและสลักหลังเอกสารใด ๆ ทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับอากาศยาน หรือกับของที่บรรทุกไว้หรือจะบรรทุกลงในอากาศยาน

มาตรา ๑๐ ในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ บทบัญญัติให้วางพนักงานศุลกากรลงประจำเรือนั้น มิให้ใช้บังคับแก่อากาศยาน

มาตรา ๑๑ บทบัญญัติในมาตรา ๒๒, ๒๘, ๓๘, ๔๔, ๔๕, ๕๐, ๕๓, ๕๔, ๕๗, และ ๖๔ ถึง ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมมาตราเหล่านี้มิให้ใช้บังคับแก่การเดินอากาศ

มาตรา ๑๒ ในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ความว่า “ในทะเลหรือในแม่น้ำลำคลอง” ให้หมายความรวมถึงตลอดถึงที่ใด ๆ ในราชอาณาจักรซึ่งอากาศยานได้ลง

มาตรา ๑๓ ในการใช้บทบัญญัติมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ บังคับ ห้ามมิให้รับอากาศยานไม่ว่าประเภทใด ๆ

มาตรา ๑๔ ให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ บังคับแก่อากาศยานทุกประเภท

มาตรา ๑๖ ก่อนจะปล่อยอากาศยานลำใดที่บรรทุกของหรือมิได้บรรทุกของออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ผู้ควบคุมหรือถ้าผู้ควบคุมไม่อยู่โดยเหตุจำเป็นอันจะหลีกเลี่ยงมิได้ก็ให้ผู้ใดคนหนึ่งซึ่งได้รับอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ควบคุมไปรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ศุลกากรและต้องตอบคำถามใด ๆ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในข้อใด ๆ อันเกี่ยวแก่อากาศยานของที่บรรทุกและการเดินทาง ต้องยื่นสมุดปูมเพื่อพนักงานตรวจและต้องยื่นใบแจ้งความว่าจะออกไปต่างประเทศ ต่อพนักงานนั้นตามแบบที่อธิบดีกำหนดเมื่อพนักงานได้ลงลายมือชื่อในใบแจ้งความแล้วก็ให้ถือว่าใบแจ้งความนั้นเป็นใบปล่อยให้อากาศยานออกเดินทางไปยังประเทศได้

ถ้าอากาศยานนั้นบรรทุกของใด ๆ ก็ให้ผู้ควบคุมยื่นบัญชีของและทำคำสำแดงรายการของทั้งปวงที่บรรทุกตามแบบที่อธิบดีกำหนด ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมปล่อยอากาศยานตามอัตราที่แจ้งไว้ในใบแนบ ๔ (ข)

ถ้าอากาศยานลำใดออกจากสนามบินศุลกากรในราชอาณาจักรไปภาคต่างประเทศโดยมิได้มีใบปล่อยอากาศยานหรือมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ควบคุมหรือตัวแทนในเมื่อผู้ควบคุมไม่อยู่ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

อธิบดีมีอำนาจดัดแปลงค่าธรรมเนียมปล่อยอากาศยานที่ดัดแปลงตามมาตรานี้

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกใบแนบ ๔ เพิ่มเติม (ข) ต่อท้ายพระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความในใบแนบ ๔ (ข) แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๒๑ เพื่อสะดวกแก่การคมนาคมระหว่างประเทศในพหุติการณ์พิเศษรัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรเฉพาะกรณีให้อากาศยานใด หรือบุคคลใดได้รับยกเว้นจากบทบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ตลอดทั้งบทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ และจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในคำสั่งนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๒๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๕, ๖, ๗, หรือ ๘ และความผิดนั้นมิได้บัญญัติโทษไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

๘. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๑๖๘ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๘๒

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๘๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
อาทิตยทิพอาภา พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๔๖๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕
และให้เติมวรรคใหม่ต่อท้ายมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ดังต่อไปนี้

“คำว่า “ราคาอันแท้จริงในท้องตลาด” หรือ “ราคา” แห่งของอย่างใดนั้นหมายความว่า
ความว่า ราคาขายส่งเงินสด (ในส่วนของขาเข้า ไม่รวมค่าอากร) ซึ่งจะพึงขายของประเภทและ
ชนิดเดียวกันได้ โดยไม่ขาดทุน ณ เวลาและที่ที่นำของเข้าหรือส่งของออกแล้วแต่กรณี โดยไม่มี
หักทอนหรือลดหย่อนราคาอย่างใด

คำว่า “อากร” หมายความว่า ค่าภาษี ค่าอากร ค่าธรรมเนียมหรือค่าภาระติดพันในทาง
ศุลกากร หรืออากรชั้นใน”

มาตรา ๔ ให้เติมวรรคใหม่ต่อท้ายมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธ
ศักราช ๒๔๖๕ ดังต่อไปนี้

“ของที่ยึดไว้นั้น ถ้าเจ้าของหรือผู้มีสิทธิไม่มายื่นคำร้องเรียกเอาภายในกำหนดหกเดือน
นับแต่วันที่ยึด ก็ให้ตกเป็นของแผ่นดิน”

มาตรา ๕ ให้เติมวรรคใหม่ต่อท้ายมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธ
ศักราช ๒๔๖๕ ดังต่อไปนี้

“ถ้าของที่ยึดไว้นั้นเป็นของเสียง่าย หรือถ้าห่วงงำไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าแห่งของมัน อธิบติจะสั่งให้ขายทอดตลาดก่อนรีบก็ได้ และเงินค่าขายของมันเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้วให้ถือไว้แทนของ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในตอนที่ท้ายมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ เกี่ยวกับอัตราโทษและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสามเท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว แต่ไม่ให้ต่ำกว่าหนึ่งร้อยบาท และไม่ให้สูงกว่าแปดพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๗ ให้เติมวรรคใหม่ต่อท้ายมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ดังต่อไปนี้

“ในกรณีที่มีอธิบดีเห็นสมควรที่จะฟ้องบุคคลใดฐานกระทำความหรือยื่นคำแสดงหรือบันทึกเรื่องราวซึ่งเป็นความเท็จหรือเป็นความไม่บริบูรณ์หรือเป็นความชักพาให้ผิดหลงในรายการใด ๆ หรือฐานหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงด้วยประการใด ๆ บรรดาการเสียอากรตามจำนวนที่ควรต้องเสียหรือการจำกัดหรือการห้าม ให้อธิบดีบันทึกความเห็นว่าเป็นเพราะเหตุใด จึงควรฟ้องผู้กระทำความผิด”

มาตรา ๘ ให้เติมวรรคใหม่ต่อท้ายมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ดังต่อไปนี้

“คำเรียกร้องของบุคคลใด ๆ เกี่ยวกับชนิดของ คุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก หรือราคาแห่งของใด ๆ หรือเกี่ยวกับอัตราอากรที่พึงเก็บแก่ของใด ๆ นั้น มิให้รับพิจารณาหลังจากที่ได้เสียอากรและของนั้น ๆ ได้ส่งมอบหรือส่งออกไปแล้ว เว้นไว้แต่จะได้แจ้งความไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนการส่งมอบหรือส่งออกว่าจะยื่นคำเรียกร้องดังกล่าวนี้ และคำเรียกร้องนั้นได้ยื่นภายในสองปี นับแต่วันนำของเข้าหรือส่งของออกแล้วแต่กรณี

สิทธิเรียกร้องคืนเงินที่เสียเกินไปเฉพาะในเหตุที่ได้คำนวณจำนวนเงินอากรผิด และสิทธิของกรมศุลกากรที่จะเรียกเงินอากรที่ขาดเพราะเหตุดังกล่าวนี้เป็นอันขาดอายุความเมื่อครบกำหนดสองปี นับจากวันที่นำของเข้าหรือส่งของออก แต่บทบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่การเก็บอากรซึ่งมีผู้ได้หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยง”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๔ มาตรา ๔๒ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

มาตรา ๑๖ การกระทำที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ นั้น ให้ถือว่าเป็นความผิดโดยมีพิกัดต้องคำนึงว่าผู้กระทำความผิดกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือหาไม่

มาตรา ๑๗ ของใด ๆ อันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ประกอบด้วยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒ ท่านให้รับเสียสินโดยมีพิกัดต้องคำนึงว่าบุคคลผู้ใดจะต้องรับโทษหรือหาไม่เจ้าหน้าที่หรือตัวแทนนั้นให้นำของนั้นออกขายทอดตลาด หรือให้ตัวแทนนั้นส่งของกลับออกไปหรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลผู้ได้รับมอบอำนาจทำลายของนั้นเสีย

มาตรา ๑๘ ของใด ๆ ที่พึงพิสูจน์ได้ง่ายว่าเป็นของรายเดียวกันกับที่ได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรและเสียอากรแล้วนั้น ถ้าส่งกลับออกไปยังเมืองท่าต่างประเทศหรือส่งกลับออกไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองท่าต่างประเทศ ก็ให้คืนเงินอากรให้เป็นจำนวนเท่ากับเจ็ดในแปดส่วนแห่งเงินอากรที่ได้เสียไว้แล้ว หรือเท่ากับเจ็ดในแปดส่วนเงินอากรสำหรับของนั้น คำนวณตามพิกัดอัตราอากรขาเข้าที่ใช้อยู่ในขณะที่ส่งกลับออกไปสุดแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า แต่การคืนเงินต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งเงื่อนไขดังต่อไปนี้ คือ

- (ก) ต้องพิสูจน์ให้เห็นที่พอใจพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าของนั้นเป็นของรายเดียวกับที่ได้นำเข้ามา
- (ข) ของนั้นมีได้ใช้ หรือมิได้จัดทำด้วยประการใด ๆ เพื่อหากำไรหรือในระหว่างเวลาที่ของอยู่ในราชอาณาจักรของนั้นมีได้เปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไปเป็นของบุคคลอื่นใด
- (ค) ของนั้นส่งกลับออกไปทางท่าเรือหรือที่สำหรับการส่งออกซึ่งของที่ขอคืนอากรขาเข้า
- (ง) ของนั้นส่งกลับออกไปภายในสองปี นับแต่วันที่นำเข้า
- (จ) เงินอากรที่พึงได้คืนเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่ายี่สิบบาท

ให้อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับศุลกากร ว่าด้วยวิธีพิสูจน์ของ การส่งของกลับออกไป การยื่นสมุดเอกสารต่าง ๆ การคำนวณเงินอากรที่พึงคืนให้ และวิธีการอื่น ๆ เกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอคืนเงินและห้ามมิให้รับพิจารณาคำร้องขอคืนเงินอากรรายใด ๆ เว้นไว้แต่จะได้ปฏิบัติครบถ้วนถูกต้องแล้วตามข้อบังคับที่กล่าวนั้น

๕. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๗๔๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๓

วันเริ่มบังคับ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
อาทิตยทีพอาภา พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๔๖๕

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย คำแนะนำและยินยอมของสภา
ผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช
๒๔๗๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๘ รายการละเอียดยี่ห้อของที่ได้อัดไว้ตามมาตรา ๘๗ นั้น ให้ใช้เป็นรายการ
สำหรับคำนวณเงินอากรที่ต้องเสียเวลาที่จะย้ายของออกจากคลังสินค้าไป

เมื่อผู้นำของเข้าได้ยื่นใบขนสินค้าอันถูกต้องแล้ว ให้เรียกเก็บอากรตามจำนวนเงินที่คำนวณ
ดังกล่าวข้างต้น โดยไม่มีการลดหย่อนเพราะปริมาณแห่งของได้ขาดไปด้วยเหตุใด ๆ เว้นไว้แต่ในกรณีที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๕

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งงดเว้นการเก็บอากรแก่ของที่ย้ายออกจากคลังสินค้าไปเพื่อส่งออก
จำหน่ายในเมืองต่างประเทศ”

มาตรา ๔ ให้แก้ไขถ้อยคำบางคำในมาตราต่าง ๆ ดังที่ปรากฏในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็น
“ตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง” ทุกแห่ง

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกใบแนบ ๔ (ก), ๔ (ข), ๔ (ค) และ ๔ (ง) ต่อท้ายพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ใบแนบ ๔ (ค) เพิ่มเติม, ๔ (ง) เพิ่มเติม ต่อท้ายพระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๔ ใบแนบ ๔ (จ) ต่อท้ายพระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๕ ใบแนบ ๔ (ข) ต่อท้ายพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๖ ให้แก้ไขคำว่า “มาตรา ๖๑” ในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็น “มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดวันหยุดและเวลาราชการศุลกากรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาระติดพัน ค่าใบอนุญาต ค่าแบบพิมพ์ ค่าเดินทาง และกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

๑๐. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๔๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๔ ตอนที่ ๒ หน้า ๑๐ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๔๕๐

วันเริ่มบังคับ วันที่ ๘ มกราคม ๒๔๕๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร พระยามานวราชเสวี

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาจึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในคอนท้ายมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ เกี่ยวกับอัตราโทษซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

๑๑. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๕ ตอนที่ ๑๕ หน้า ๓๕๗ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๕๗

วันเริ่มบังคับ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๔๕๗

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากอัตราโทษปรับตามกฎหมายศุลกากรในปัจจุบันได้กำหนดขึ้นไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๕ ในขณะนี้จึงเป็นอัตราโทษปรับที่ต่ำเกินไปไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นเหตุให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวและไม่เจ็ดหลาบ สมควรจะต้องเพิ่มอัตราโทษปรับให้สูงขึ้นสิบเท่าของอัตราโทษเดิม ทั้งการยึดของกลางในการกระทำความผิดกฎหมายศุลกากรในกรณีไม่มีตัวผู้ต้องหา กว่าจะตกเป็นของแผ่นดิน จะต้องยึดไว้จนครบหกเดือน โดยผู้มีสิทธิไม่มาขึ้นคำร้องเรียกเอาจึงจะตกเป็นของแผ่นดิน เป็นการล่าช้ามากเกินไปสมควรโดยไม่จำเป็น ทำให้ของกลางนั้นเสื่อมคุณภาพ ทั้งเป็นเรื่องที่ไม่มีปัญหาใดๆ แล้ว และเป็นเหตุให้ผู้แจ้งความนำจับ และเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมได้รับเงินสินบนและรางวัลล่าช้าไปด้วยเป็นผลเสียในการปราบปรามจึงจำเป็นต้องย่นระยะเวลาให้สั้นเข้า ส่วนการมอบอำนาจให้พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบกรณีความผิดเกี่ยวกับภาษีเล็กน้อย เช่นเดียวกับอธิบดีกรมศุลกากร ก็เนื่องจากขณะนี้ปรากฏว่า มีคดีที่กระทำความผิดกฎหมายศุลกากรเกิดขึ้นในส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนมาก ทั้งบางรายเกิดขึ้นในท้องที่ที่ไม่มีด่านศุลกากรตั้งอยู่ การที่จะส่งเรื่องมาให้อธิบดีกรมศุลกากรทำการเปรียบเทียบปรับทุก ๆ รายเป็นการล่าช้าและยุ่งยากมากสมควรมอบอำนาจให้พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบกรณีความผิดเกี่ยวกับภาษีเล็กน้อย เช่นเดียวกับอธิบดีกรมศุลกากรได้ และสำหรับคดีที่ราคาของกลางรวมค่าอากรเกินกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท ก็สมควรให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมศุลกากรผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนกรมตำรวจทำการเปรียบเทียบ แทนที่จะให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรแต่ผู้เดียว เพื่อเป็นการรัดกุมรอบคอบเป็นประโยชน์แก่ราชการ ยิ่งขึ้น การกำหนดจ่ายเงินสินบนและรางวัลนั้นแล้ว เพื่อเป็นการประกันแก่ผู้แจ้งความนำจับและเจ้าหน้าที่ผู้จับกุม เป็นกำลังน้ำใจสืบเสาะและปราบปรามการกระทำความผิดตาม

กฎหมายศุลกากร จึงสมควรกำหนดการจ่ายเงินสินบนและรางวัลสำหรับการจับกุมการกระทำผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร ฐานสำแดงเท็จ และตรวจพบเงินอากรขาดไว้ในกฎหมาย ศุลกากรให้เป็นการแน่นอนยิ่งขึ้น อนึ่ง การฟ้องผู้ต้องหาในความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากรอยู่ในขณะนี้ ผู้กล่าวหาข้อมมีหน้าที่นำสืบซึ่งมักจะหาพยานหลักฐานได้ไม่เพียงพอที่จะลงโทษผู้ต้องหาได้ถ้าให้อำนาจแก่อธิบดีกรมศุลกากร พนักงาน ศุลกากรผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษจากอธิบดี และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ บันทึกข้อเท็จจริงที่ตนเองได้พบเห็นการกระทำผิดต่อกฎหมายว่าด้วยศุลกากรแล้วเสนอต่อศาล โดยให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นความจริงตามข้อเท็จจริงที่จดแจ้งไว้ในบันทึกนั้นก็ย่อมจะเป็นผลดีในทางคดี เพราะหน้าที่นำสืบตกอยู่แก่จำเลย นอกจากนี้แล้วสมควรกำหนดเขตควบคุมศุลกากรเพื่อให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรมีอำนาจตรวจค้นและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากรโดยเข้มงวด ทั้งนี้เนื่องจากตามกฎหมายศุลกากรในปัจจุบันมีทบัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องการตรวจค้นและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากรไม่เพียงพอ ส่วนการกำหนดเขตควบคุมศุลกากรพิเศษขึ้น ก็เนื่องจากขณะนี้บางท้องที่ริมพรมแดนเป็นที่กักตุนสินค้าที่ลักลอบหนีศุลกากร และไม่มีบทกฎหมายที่จะปราบปรามได้ จึงสมควรที่จะกำหนดเขตควบคุมศุลกากรพิเศษขึ้นเพื่อปราบปรามให้หมดสิ้นไปซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่รัฐในการที่จะเก็บอากรได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ สิ่งใด ๆ อันจะพึงต้องริบตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ มีอำนาจยึดในเวลาใด ๆ และ ณ ที่ใด ๆ ก็ได้

สิ่งที่ยึดไว้ นั้น ถ้าเจ้าของหรือผู้มีสิทธิไม่มาขึ้นคำร้องเรียกเอาภายในกำหนดหกสิบวันสำหรับขานพยานะที่ใช้ในการกระทำผิด สามสิบวันสำหรับสิ่งอื่น นับแต่วันที่ยึด ให้ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่มิเจ้าของและให้ตกเป็นของแผ่นดิน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๖ (๒) มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๘ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๔ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้อัตราโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรค ๒

มาตรา ๕-๗ เป็นบทบัญญัติให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตราที่ระบุไว้แห่งพระราชบัญญัติ
ศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๕ และพระราชบัญญัติศุลกากรแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ .. พ.ศ. ต่าง ๆ และให้
ใช้อัตราโทษตามที่ได้บัญญัติไว้ในแต่ละมาตราแทน

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๔๖๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๒ ภายในบังคับแห่งมาตรา ๑๐๒ ทวิ ถ้าบุคคลใดจะต้องถูกฟ้องตามพระราช
บัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมและใช้ค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บนหรือให้ประกันตาม
ที่อธิบดีจะเห็นสมควรแล้ว อธิบดีจะงดการฟ้องร้องเสียก็ได้ และการที่อธิบดีงดการฟ้องร้องเช่นนี้ให้ถือว่าเป็น
เป็นอันคุ้มผู้กระทำผิดนั้น ในการจะถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดอันนั้น

ในกรณีความผิดเกี่ยวกับอากรเล็ก ๆ น้อย ๆ จะออกกฎกระทรวงมอบอำนาจให้พนักงานสอบสวน
ทำการเปรียบเทียบปรับ และงดการฟ้องร้องก็ได้

ในกรณีที่อธิบดีเป็นสมควรที่จะฟ้องบุคคลใดฐานกระทำความผิดหรือยื่นคำสาแดงหรือบันทึกเรื่องราว
ซึ่งเป็นความเท็จหรือเป็นความไม่บริบูรณ์ หรือเป็นความชักพาให้ผิดหลงในรายการใด ๆ หรือฐานหลีกเลี่ยง
หรือพยายามหลีกเลี่ยงด้วยประการใด ๆ บรรดาการเสียอากรตามจำนวนที่ควรต้องเสีย หรือการจำกัด
หรือการห้าม ให้อธิบดีบันทึกความเห็นว่าเป็นเพราะเหตุใดจึงควรฟ้องผู้กระทำผิด”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒ ทวิ และมาตรา ๑๐๒ ตริ แห่งพระราช
บัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

“มาตรา ๑๐๒ ทวิ สำหรับความผิดตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๔๖๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๑) พุทธศักราช ๒๔๕๐
และมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และ
มาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๐ ถ้าราคาของกลาง
รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่หมื่นบาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรม
ศุลกากร ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนกรมตำรวจ ที่จะเปรียบเทียบ และงดการฟ้องร้อง และการ
ที่คณะกรรมการงดการฟ้องร้องเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มกันผู้กระทำผิดนั้น ในการที่จะถูกฟ้องร้องต่อไปใน
กรณีแห่งความผิดอันนั้น

มาตรา ๑๐๒ ตริ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนและรางวัลตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด
โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี ในกรณีต่อไปนี้

๑. ความผิดฐานลักลอบหนีสุลการ หรือของต้องห้ามต้องจำกัดในการนำเข้ามาใน หรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรให้หักจ่ายเป็นเงินสินบนและรางวัลร้อยละ ๕๕ จากเงินค่าขายของกลาง แต่กรณีที่มิได้รับของกลาง หรือของกลางไม่อาจจำหน่ายได้ ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับ ส่วนรายได้ที่ไม่มีผู้แจ้งความนำจับ ให้หักจ่ายเป็นเงินรางวัลร้อยละ ๓๐

๒. ความผิดฐานล่าแคงเท็จ ให้หักจ่ายเป็นเงินสินบนและรางวัลร้อยละ ๕๕ จากเงินค่าปรับ แต่ในรายได้ที่ไม่มีผู้แจ้งความนำจับ ให้หักจ่ายเป็นเงินรางวัลร้อยละ ๓๐

๓. กรณีที่มีการตรวจเก็บอากรขาด และเจ้าหน้าที่ผู้สำรวจเงินอากรตรวจพบเป็นผลให้เรียกอากรเพิ่มเติมได้ ให้จ่ายเงินรางวัลร้อยละ ๑๐ ของเงินอากรที่กรมสุลการเรียกเก็บเพิ่มเติมได้”

มาตรา ๑๒ เมื่อเห็นเป็นการสมควรกำหนดเขตท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมสุลการ ให้ประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมสุลการ

ภายในเขตควบคุมสุลการ ให้

บรรดาโรงเรือน หรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น ตกอยู่ในอำนาจการตรวจค้นของพนักงานสุลการตลอดไป ไม่ว่าในเวลากลางวันหรือกลางคืนโดยไม่ต้องมีหมายค้น แต่ในการใช้อำนาจดังกล่าวแต่ละคราว พนักงานสุลการต้องแสดงว่าตนมีเหตุอันสมควรที่จะใช้อำนาจนั้น และต้องแสดงบัตรประจำตัวว่าเป็นพนักงานสุลการด้วย

บรรดายานพาหนะซึ่งเข้าใน หรือออกไป หรือพักอยู่ในหรือผ่านเขตนั้นตกอยู่ในอำนาจการตรวจค้นทำนองเดียวกัน

บรรดาบุคคลซึ่งสัญจรไปมาภายในเขตนั้นอยู่ในอำนาจการตรวจค้นทำนองเดียวกัน แต่ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวนั้นได้กระทำความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยสุลการ และบุคคลนั้นไม่สามารถแสดงเหตุผลของตนให้เป็นที่พอใจของพนักงานสุลการ พนักงานสุลการมีอำนาจจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ แล้วนำส่งตำรวจเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

อำนาจการตรวจค้นของพนักงานสุลการ เกี่ยวกับโรงเรือนหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นในเวลากลางคืนจะต้องเป็นพนักงานสุลการผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษจากอธิบดี

๑๒. พระราชบัญญัติสุลการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๘ หน้า ๒๕๘ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๐๐

วันเริ่มบังคับ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๐๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องด้วยปัจจุบันนี้การอุตสาหกรรมภายในประเทศไทยได้ขยายตัวขึ้น โรงงานอุตสาหกรรมภายในประเทศสามารถผลิตสินค้าส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ แต่การผลิตสินค้าเหล่านี้จะต้องใช้วัตถุดิบทั้งหมดหรือบางส่วนที่นำเข้ามาจากต่างประเทศโดยเสียอากรขาเข้า วัตถุดิบส่วนที่ไม่ใช่บริโภคภายในประเทศนี้จึงควรได้รับคืนเงินอากรขาเข้า แต่ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรปัจจุบัน กรมศุลกากรไม่อาจจะคืนให้ได้ จึงสมควรแก้ไขให้มีการคืนเงินอากรในกรณีเช่นนี้ได้ เพื่อความเป็นธรรมและส่งเสริมการประกอบกิจการอุตสาหกรรมภายในประเทศอันจะยังประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ตามมา

นอกจากนั้นปรากฏว่า ในปัจจุบันกฎหมายลงโทษแต่เฉพาะผู้ลักลอบนำของซึ่งหลีกเลี่ยงอากรข้อห้ามหรือข้อจำกัดเข้ามาในราชอาณาจักร สำหรับผู้ซึ่งรู้ว่าของนั้นได้นำเข้ามาโดยหลีกเลี่ยงดังกล่าวแล้ว ช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจำนำ หรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของดังกล่าวนั้นยังไม่มีบทลงโทษ และถ้าไม่ลงโทษบุคคลเช่นว่านี้ไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ เพราะเมื่อผู้ลักลอบนำของเข้ามาแล้วไม่มีผู้รับซื้อไว้ ผู้ลักลอบนำเข้าก็ย่อมจะไม่นำเข้ามา ความประสงค์ที่นำเข้ามาก็เพื่อที่จะขายเป็นส่วนสำคัญ และข้อเท็จจริงเท่าที่ปรากฏอยู่ก็มีผู้คอยรับซื้ออยู่เป็นปกติธุระ ถ้าไม่มีกฎหมายลงโทษบุคคลที่คอยรับซื้อหรือช่วยเหลือ การป้องกันปราบปรามการลักลอบก็ย่อมไม่ได้ผล ด้วยเหตุนี้จึงสมควรลงโทษบุคคลดังกล่าว เชื่อว่าจะได้ผลในทางป้องกันปราบปรามการหลีกเลี่ยงอากรอันจะเป็นผลเพิ่มพูนรายได้ของรัฐบาลยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕)

พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๑๕ ทวิ ของที่ต้องเสียอากรขาเข้าซึ่งผู้นำของเข้า นำเข้ามาเฉพาะเพื่อใช้ในการประกอบกิจการอุตสาหกรรมอย่างใด ๆ แล้วจะส่งทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งของที่ผลิตขึ้นหรือผสม หรือประกอบด้วยของดังกล่าวออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศนั้น หากผู้นำของเข้าพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจอธิบดีว่าของที่ส่งออกไปนั้นผลิตขึ้นหรือผสม หรือประกอบด้วยของที่นำเข้าดังกล่าว ก็ให้อธิบดีคืนเงินอากรขาเข้าให้เจ็ดในแปดส่วนแห่งเงินอากรที่ได้เสียไว้แล้ว กำหนดตามปริมาณของที่ส่งออกตามเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมติคณะรัฐมนตรี แต่การคืนเงินอากรต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ (ก) (ง) และ (จ)

ความในวรรคสองของมาตรา ๑๕ นั้น ให้ใช้บังคับแก่การคืนเงินอากรตามมาตรา นี้ด้วย”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

“มาตรา ๒๗ ทวิ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อรับจํานำ หรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากรข้อห้ามหรือข้อจำกัด มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นเงินสี่เท่าของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

๑๓. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๕ หน้า ๑๐๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๑

วันเริ่มบังคับ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๑

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คณะปฏิวัติเห็นเป็นการจำเป็นที่จะส่งเสริมให้มีการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมในประเทศ อันจะเป็นผลให้ประเทศไทยสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้เอง เพื่อความประสงค์นี้ เป็นการสมควรที่จะจัดให้มีการผ่อนผันให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมได้ใช้บรรดาเครื่องจักรและวัตถุนำเข้ามาจากต่างประเทศได้โดยไม่ต้องวางเงินประกันเงินอากรที่พึงเรียกเก็บแก่สิ่งของเหล่านั้นตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

สาระสำคัญของประกาศของคณะปฏิวัติ

บรรดาเครื่องจักรและวัตถุนำเข้ามาจากต่างประเทศอันพึงได้รับการงดหรือลดอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมอุตสาหกรรมนั้น ให้อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจผ่อนผันส่งมอบไปได้ โดยถือเอาการค้ำประกันของธนาคารที่เชื่อถือได้แทนการวางเงินเป็นประกันเงินอากรที่พึงเรียกเก็บตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒

๑๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ตอนที่ ๑๕๗ หน้า ๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๘

วันเริ่มบังคับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๘

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างพิกัตอัตราศุลกากรโดยออกเป็นพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๒๘ ในการนี้เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากรเพื่อให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยอากรศุลกากรในทำนองเดียวกันกับคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร

ตามประมวลรัษฎากรเพื่อให้การพิจารณาคำเนิการจัดเก็บภาษีอากรมีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรมยิ่งขึ้น และโดยที่เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดพิทักษ์ศุลกากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๒๘ ดังกล่าว ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความเป็นหมวด ๑ ทวิ มาตรา ๒ ทวิ มาตรา ๒ ตรี มาตรา ๒ จัตวา มาตรา ๒ เบญจ มาตรา ๒ ฉ มาตรา ๒ สัตต และมาตรา ๒ อัฐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

โดยเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอากรศุลกากร องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ วาระการดำรงตำแหน่งการพ้นจากตำแหน่ง องค์ประชุม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ การลงมติ

๑๕ พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๔๐ หน้า ๗๗ ฉบับพิเศษ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการนำสินค้าจำพวกเคมีภัณฑ์ สิ่งมีพิษหรือสิ่งที่เป็นอันตรายอย่างอื่นเข้ามาในราชอาณาจักรและนำมาเก็บรักษาไว้ในเขตศุลกากรเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อมขึ้นได้ สมควรกำหนดวิธีการเก็บภาษีอากรสำหรับสินค้าอันตราย ตลอดจนเงื่อนไขในการขนถ่าย การเก็บรักษาสินค้าและการนำสินค้าออกไปจากเขตศุลกากรขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้มีการนำสินค้าเหล่านั้นออกไปจากเขตศุลกากรได้โดยรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานที่เก็บรักษาสินค้านี้ดังกล่าว นอกจากนี้ สมควรกำหนดมาตรการดำเนินการกับของตกค้างที่เป็นสินค้าอันตรายและของเสียและเรือที่นำของดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

“(๖) เพื่อให้การจัดเก็บอากรสำหรับสินค้าอันตราเป็นไปโดยสอดคล้องกับความปลอดภัยในการขนถ่ายหรือการเก็บรักษาสินค้าในเขตศุลกากรแห่งใดแห่งหนึ่ง เมื่ออธิบดีได้หารือกับผู้รับผิดชอบประจำท่าหรือที่หรือสนามบินที่เป็นเขตศุลกากรแห่งนั้นแล้วให้มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชนิดหรือประเภทของสินค้าอันตราและวิธีการเก็บอากรของสินค้า ดังกล่าว ตลอดจนกำหนดเงื่อนไขในการขนถ่าย การเก็บรักษาสินค้า และการนำสินค้านั้นออกไปจากเขตศุลกากรแห่งนั้น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ ของที่อยู่ในอารักขาของศุลกากรในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นของตกค้าง

(๑) ของนำเข้าที่เป็นสินค้าอันตราตามชนิดหรือประเภทที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๖) ที่ผู้นำของเข้ามิได้เสียอากร และนำของออกไปจากเขตศุลกากรภายในระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ของนำเข้าอื่นใดนอกจาก (๑) เมื่ออยู่ในอารักขาของศุลกากรถึงสองเดือน โดยไม่มีใบขนสินค้าอันได้รับรองและไม่ได้เสียอากรหรือวางประกันค่าอากรที่พึงเรียกเก็บแก่ของนั้น ให้อธิบดีมีคำบอกกล่าวไปยังตัวแทนของเรือที่นำของเข้ามาโดยพลัน และเมื่อตัวแทนของเรือที่นำของเข้ามาโดยพลัน และเมื่อตัวแทนของเรือนั้นได้รับคำบอกกล่าวครบสิ้นวันแล้ว

การดำเนินการกับของตกค้างตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ทำลายหรือนำของนั้นออกขายทอดตลาด หรือสั่งให้ผู้นำของเข้าหรือตัวแทนของเรือที่นำของเข้าส่งของออกไปนอกราชอาณาจักรและถ้าไม่มีการปฏิบัติตามให้มีอำนาจสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ทำลายได้ โดยผู้นำของเข้าหรือตัวแทนของเรือแล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น

ในการสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำลายของตกค้างตามวรรคสอง ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ปลอดภัยต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

ถ้าอธิบดีเห็นว่าการขายทอดตลาดตามวรรคสอง จะไม่ได้เงินเท่าที่ควรหรือมีเหตุอันสมควรประการอื่น อธิบดีจะสั่งให้ขายโดยวิธีอื่นก็ได้และในกรณีที่การขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นดังกล่าวจะไม่ได้เงินคุ้มค่าภาษีหรืออาจจะทำให้เกิดความเสียหายอันไม่สมควรอย่างหนึ่งอย่างใด ให้จำหน่ายของนั้นตามแต่อธิบดีจะสั่ง

สำหรับของตกค้างตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาเพื่อ
ให้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในมาตรานี้แล้วเสร็จโดยเร็วโดยคำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น
ประกอบด้วย”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธ
ศักราช ๒๔๖๕

“มาตรา ๖๓ ทวิ ในกรณีของตกค้างเป็นของเสียที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสี
หายต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏต่ออธิบดีว่านายเรือรู้เห็นเป็นใจ
ให้นำของเสียนั้นเข้ามาก็ดีหรือนายเรือไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าตนได้จัดการเต็มวิสัยที่จะจัดได้เพื่อที่จะสืบค้นให้
พบหรือป้องกันการนำของเสียนั้นเข้ามาทั้งเป็นของตกค้างก็ดี นอกจากโทษที่มีตามกฎหมายแล้ว ให้อธิบดีมี
อำนาจสั่งให้ผู้รับผิดทำเรือหรือสนามบินแห่งหนึ่งแห่งใดหรือทุกแห่งในประเทศดำเนินการโดยพลันให้ตัว
แทนของเรือที่นำของเสียเข้ามานำของเสียนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร หรืองดการให้ใช้ท่าเรือหรือสนาม
บินและบริการต่าง ๆ แก่เรือลำนั้นหรือเรืออื่น ๆ ทั้งหมดของเจ้าของเรือลำนั้นได้ตามระยะเวลาที่จะกำหนด
ตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ”

๑๖ พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๗๒ ก หน้า ๒๐ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดการสอบสวนความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรที่เกิดในทะเล
อาณาเขต และเนื่องจากได้มีประกาศพระบรมราชโองการกำหนดเขตว่าด้วยศุลกากรที่เกิดในทะเลอาณาเขต
และเนื่องจากได้มีประกาศพระบรมราชโองการกำหนดเขตต่อเนื่องให้ชัดเจนด้วย จึงจำเป็นต้องพระราช
บัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธ
ศักราช ๒๔๖๕

“มาตรา ๒๐ ทวิ ในกรณีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นในทะเลอาณาเขต เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จับผู้ต้องหาและส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ใด ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่นั้นเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ในกรณีนี้ มิให้นับระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ต้องหาส่งให้พนักงานสอบสวนเป็นเวลาควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความเป็นหมวด ๔ ทวิ อำนาจทางตุลาการในเขตต่อเนื่อง มาตรา ๓๗ ทวิ มาตรา ๓๗ ตริ มาตรา ๓๗ จัตวา และมาตรา ๓๗ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติตุลาการพระพุทศักราช ๒๕๖๕

๑๗ พระราชบัญญัติตุลาการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๑๘ ก หน้า ๓๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มมาตรการบางประการเพื่อให้การปราบปรามการหลีกเลียงภาษีตามกฎหมายว่าด้วยตุลาการบรรลุผลยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติตุลาการ พระพุทศักราช ๒๕๖๕ เพื่อริบเรื่อที่มีขนาดเกินสองร้อยห้าสิบตันและของที่มีได้เป็นของผู้กระทำความผิดในบางกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ตริ แห่งพระราชบัญญัติตุลาการ พระพุทศักราช ๒๕๖๕

“มาตรา ๒๗ ตริ ห้ามมิให้เรือขนถ่ายสิ่งของใด ๆ ในทะเลนอกเขตทำโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้านายเรือหรือบุคคลใดฝ่าฝืน มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นเงินสามเท่าของราคาของหรือปรับเป็นเงินหนึ่งแสนบาท แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่าหรือทั้งจำทั้งปรับ

ของใด ๆ อันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรานี้ ให้ริบเสียสิ้นโดยไม่พักต้องคำนึงว่าบุคคลผู้ใดจะต้องรับโทษหรือไม่”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติตุลาการ พระพุทศักราช ๒๕๖๕ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๓๒ เรือชนิดใด ๆ อันมีระวางบรรทุกไม่เกินสองร้อยห้าสิบตัน รถเกวียน ยานพาหนะ หีบห่อ หรือภาชนะใด ๆ หากได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการขาย ช้อนเร้น หรือขนของที่มีได้เสียค่าภาษีหรือที่ต้องจำกัดหรือต้องห้าม ให้รับเสียสิ้น โดยไม่พักต้องคำนึงว่าบุคคลผู้ใดจะต้องรับโทษหรือไม่ และถ้ามีของอื่นรวมอยู่ในหีบห่อหรือภาชนะอื่น หรือในเรือ รถ เกวียน หรือยานพาหนะอันปรากฏว่ามีของที่ยังมีได้เสียค่าภาษีหรือที่ต้องจำกัดหรือต้องห้าม ก็ให้รับของนั้น ๆ เสียด้วยกัน

ถ้าเรือที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำตามวรรคหนึ่งมีระวางบรรทุกเกินสองร้อยห้าสิบตันให้ศาลมีอำนาจสั่งรับเรือนั้นได้ตามควรแก่การกระทำความคิด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

“มาตรา ๓๒ ทวิ ในกรณีของที่รับได้เนื่องจากการกระทำความคิดตามพระราชบัญญัติมิได้เป็นของผู้กระทำความผิด ให้ศาลมีอำนาจสั่งรับได้ถ้าเจ้าของนั้นรู้หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรือจะมีการกระทำความผิด แต่มิได้กระทำการใดเพื่อมิให้เกิดการกระทำความผิดหรือแก้ไขมิให้การกระทำนั้นบรรลุผล หรือมิได้ระมัดระวังมิให้ของนั้นไปเกี่ยวข้องกับกระทำความผิด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ จัตวา ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๕ ทวิ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒ ทวิ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ มาตรา ๑๖ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ และบทกำหนดโทษอันเกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว มาใช้บังคับในเขตต่อเนื่องโดยอนุโลม”

๑๘ พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๗ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก จึงมีพันธกรณีที่จะต้องนำความในมาตรา ๗ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ มาถือปฏิบัติและโดยที่ความตกลงดังกล่าวได้กำหนดให้ใช้ราคาศุลกากรเป็นเกณฑ์ในการประเมินอากรสำหรับของนำเข้า ซึ่งแตกต่าง

กฎหมายว่าด้วยศุลกากรทำให้ใช้ราคาอันแท้จริงในท้องตลาดเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้า ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ จึงต้องยกเลิกการใช้ราคาอันแท้จริงในท้องตลาดเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้าโดยให้ใช้ราคาศุลกากรแทน นอกจากนั้น สมควรกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และกระบวนการในการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อให้ผู้นำของเข้า หรือผู้ส่งของออกที่ไม่พอใจการประเมินอากรของพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แทนการอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาอุทธรณ์เป็นไปอย่างถูกต้องและโปร่งใสมากขึ้น และสมควรกำหนดให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือส่งของออกมีหน้าที่เก็บรักษาบัญชี เอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือส่งของออกเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและกำหนดให้อธิบดี ผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือมีการตรวจสอบพบว่าการกระทำผิดเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการได้ส่วนการกระทำความผิดนั้น รวมทั้งกำหนดความรับผิดชอบของกรรมการ ผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลในกรณีที่นิติบุคคลได้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถลงโทษผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลได้อย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ราคาอันแท้จริงในท้องตลาด” หรือ “ราคา” ในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พระพุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้บทนิยามคำว่า “ราคาศุลกากร” หรือ “ราคา” แห่งของอย่างใดนั้น ตามบทบัญญัติของมาตรา ๓ (๑), (๒)

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พระพุทธศักราช ๒๔๘๒ คำขนส่งของที่นำเข้ามายังท่าหรือที่ที่นำของเข้า ค่าขนส่งของลง ค่าขนส่งของขึ้นและค่าจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการขนส่งของที่นำเข้ามายังท่าเรือหรือที่ที่นำของเข้า

ในกรณีที่ไม่มีมูลค่าของรายการค่าประกันภัย หรือค่าขนส่งของที่นำเข้ามายังท่าหรือที่ที่นำของเข้า หรือไม่มีค่าขนส่งของลง ค่าขนส่งของขึ้น หรือค่าจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการขนส่งของที่นำเข้ามายังท่าเรือที่ที่นำของเข้า การกำหนดมูลค่าของรายการดังกล่าวให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

“มาตรา ๑๑ ทวิ ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่า ราคาสำแดงของของที่นำเข้ามีราคาต่ำอย่างปรากฏชัดหรือไม่น่าจะเป็นมูลค่าอันแท้จริง และหากได้มีการกำหนดราคาศุลกากรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ราคาและการกำหนดราคาศุลกากรตามความใน (๒) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ของบทนิยามคำว่า “ราคาศุลกากร” หรือ “ราคา” ในมาตรา ๒ แล้วยังคงมีราคาต่ำอย่างปรากฏชัดหรือไม่น่าจะเป็นมูลค่าอันแท้จริงของของนั้นอีก ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดราคาศุลกากรของของดังกล่าวได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ถ้าไม่ตกลงในเรื่องราคาศุลกากรสำหรับของอย่างใด ๆ ให้อธิบดีมีอำนาจที่จะรับของนั้นไว้เป็นค่าภาษี หรือจะซื้อของนั้นไว้ทั้งหมดหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด หรือกองหนึ่งกองใดในของชนิดหนึ่ง หรือประเภทหนึ่ง เต็มทั้งส่วนหรือทั้งกองตามราคาที่สำแดงไว้เพิ่มขึ้นอีกร้อยละสองกึ่งหรือถ้าไม่รับของไว้เป็นค่าภาษีหรือรับซื้อไว้ดังว่านี้ อธิบดีและเจ้าของต่างมีอำนาจตั้งอนุญาโตตุลาการมีจำนวนเท่ากัน แต่ไม่เกินฝ่ายละสองคน เพื่อช่วยให้ตกลงกันในข้อโต้แย้ง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกวรรคสามของมาตรา ๑๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๒ ฉ มาตรา ๑๑๒ สัตต มาตรา ๑๑๒ อัฐ มาตรา ๑๑๒ นว มาตรา ๑๑๒ ทศ มาตรา ๑๑๒ เอกาทศ มาตรา ๑๑๒ ทวาทศ มาตรา ๑๑๒ เตรศ มาตรา ๑๑๒ จตุทศ มาตรา ๑๑๒ ปันรศ มาตรา ๑๑๒ โสฬศ มาตรา ๑๑๒ สัตตรศ มาตรา ๑๑๒ อัฐารศ และมาตรา ๑๑๒ เอกุณวีสติ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

โดยมีใจความในเรื่องสิทธิอุทธรณ์ของผู้นำเข้าหรือผู้ส่งของออกต่อการประเมินอากรของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในระยะเวลาที่กำหนด องค์ประกอบของกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ว่าระในการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ องค์ประชุมของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เป็นต้น

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

“มาตรา ๑๑๓ ทวิ ให้ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ตัวแทนของเรือ ตัวแทนของบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องตามที่อธิบดีกำหนด มีหน้าที่เก็บและรักษาบัญชี เอกสารหลักฐานและข้อมูลไม่ว่าในสื่อ

รูปแบบใด ๆ ที่บุคคลดังกล่าวใช้อยู่ซึ่งเกี่ยวข้องกับของใด ๆ ที่กำลังผ่านหรือได้ผ่านศุลกากรไว้ ณ สถานที่ประกอบการหรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกำหนด เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันที่นำของเข้าหรือส่งของออก

ในกรณีที่บุคคลหรือนิติบุคคลตามวรรคหนึ่งเลิกประกอบการ ให้บุคคลหรือนิติบุคคลหรือผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น เก็บและรักษาบัญชี เอกสาร หลักฐานและข้อมูลดังกล่าว ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนดต่อไปอีกสองปีนับแต่วันเลิกประกอบการ

ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดชนิดของเอกสารที่บุคคลตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่เก็บและรักษารวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บและรักษาบัญชี เอกสารหลักฐานและข้อมูลดังกล่าวได้

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๕ ทวิ มาตรา ๑๑๕ ตริ มาตรา ๑๑๕ จัตวา มาตรา ๑๑๕ เบญจ และมาตรา ๑๑๕ ฉ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๘

โดยมีใจความที่ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเป็นผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร ตาม (๑) (๒) (๓) เป็นต้น

๑๘ พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการค้าขายระหว่างประเทศได้มีการแข่งขันกันอย่างมาก การสนับสนุนและส่งเสริมการส่งออกจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงสมควรกำหนดให้มีการจัดตั้งเขตปลอดอากรขึ้นในประเทศไทย เพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการอื่นใดกับสินค้านั้น เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร อันเป็นการส่งเสริมการส่งออกอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งการจัดตั้งเขตปลอดอากรสามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่ออธิบดีกรมศุลกากรเท่านั้น จึงมีความสะดวก รวดเร็ว และเป็นหลักการที่มีความสอดคล้องกับหลักสากลดังที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาเกี่ยวโดยขององค์การศุลกากรโลก จึงเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ประกอบการส่งออกที่สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกิจการของตนได้และสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อให้มีขอบเขตการดำเนินงานได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

รวมทั้งสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นได้มีความยืดหยุ่นและเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เขตปลอดอากร”

มาตรา ๔ แก้ไขบทบัญญัติในเรื่องอำนาจของอธิบดี (มาตรา ๘ นำของพระราชบัญญัติ) โดยมีอำนาจอนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน สำหรับแสดงและขายของที่เก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บน สำหรับทำการผลิต ผสม บรรจุ หรือดำเนินการอื่นใดกับของที่นำเข้ามาเก็บในคลังสินค้า โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด

มาตรา ๕ แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๑๐ ทวิ ในเรื่องความรับผิดชอบในอันจะต้องเสียค่าภาษีสำหรับของที่นำเข้าเกิดขึ้นในเวลาที่นำของเข้าสำเร็จ

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความเป็นหมวด ๑๐ ทวิ เขตปลอดอากรมาตรา ๕๗ ตี มาตรา ๕๗ จัดว่า มาตรา ๕๗ เบญจ มาตรา ๕๗ ฉ มาตรา ๕๗ สัตต มาตรา ๕๗ อัฐ มาตรา ๕๗ นว และมาตรา ๕๗ ทศ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (ง) วรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พระพุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ง) ของนั้นได้ส่งออกไปภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นำของซึ่งใช้ในการผลิต ผสม หรือประกอบ เป็นของที่ส่งออก หรือใช้บรรจุของที่ส่งออก เข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่อาจส่งออกส่งออกไปในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อธิบดีอาจขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน และ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ ตี แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พระพุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ตี เมื่อผู้นำของเข้าแสดงความจำนงว่าของที่นำเข้าจะใช้เฉพาะในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ เพื่อการส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศ หรือส่งไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองต่างประเทศ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้รับการค้ำประกันของกระทรวงการคลังหรือ

ธนาคาร หรือหลักประกันอื่น แทนการชำระอากรขาเข้าที่ต้องเสีย โดยอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้ เมื่อมีการส่งออกซึ่งของที่จะได้คืนเงินอากรตามมาตรา ๑๕ ทวิ ก็ให้คืนหลักประกันโดยถือเสมือนว่าเป็นการคืนเงินอากร”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๑๕ จัตวา ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ ตามมาตรา ๑๕ ทวิ หากโอนเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือจำหน่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นอากร ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรหรือกฎหมายอื่น ให้ถือว่าของนั้นได้ส่งออกตามมาตรา ๑๕ ทวิ ในเวลาที่โอนหรือจำหน่ายของเช่นนั้น ทั้งนี้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

การรับของที่ได้โอนหรือจำหน่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำเข้า สำเร็จในเวลาที่โอนหรือจำหน่ายของเช่นนั้น โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

พีรเดช คงเคชา / จัดทำ

จารุวรรณ ควงวิชัย / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๖)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น(ญ) ของ (๑) ในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

“(ญ) ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ คนละสามหมื่นบาทโดยบุคคลดังกล่าวต้องมีอายุหกสิบปีขึ้นไป มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ค่าอุปการะเลี้ยงดูตามวรรคหนึ่ง ให้หักลดหย่อนสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่จะต้องยื่นรายการในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุตรซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับการหักลดหย่อนภาษีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาผู้ให้กำเนิดบุตร สมควรกำหนดให้ผู้มีเงินได้ซึ่งอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของตนหรือบิดามารดาของสามีหรือภริยาของตนสามารถนำค่าอุปการะเลี้ยงดูดังกล่าวมาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๔ ก. หน้า ๑๓ - ๑๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติให้ใช้ทบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ เมษายน ๒๔๘๒ เว้นแต่เฉพาะในลักษณะ ๒ หมวด ๖ เริ่มใช้บังคับตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๔๘๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรตราประมวลรัษฎากรเพื่อปรับปรุงการรัษฎากรตามหลักความเป็นธรรมแก่สังคม จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติให้ใช้ทบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๑ มีบทบัญญัติ ๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ใช้ประมวลรัษฎากรที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในลักษณะ ๒ หมวด ๖ ว่าด้วยอากรแสตมป์นั้น ให้ใช้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นต้นไป (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกกฎหมายดังต่อไปนี้ (มาตรา ๔)

๑) พระราชบัญญัติเงินรัชูปการ พุทธศักราช ๒๔๖๘

๒) พระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. ๑๑๕

๓) พระราชบัญญัติลักษณะการเก็บภาษีค่าที่ไร้อ้อย พุทธศักราช ๒๔๖๔

๔) พระราชบัญญัติเปลี่ยนวิธีเก็บภาษีขา ร.ศ. ๑๑๕

๕) ประกาศพระราชทานยกเงินอากรสวนใหญ่ค้างเก่าและเดินสำรวจต้นผลไม้ใหม่สำหรับเก็บเงินสวนใหญ่ รตนโกสินทรศก ๑๓๐

๖) พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช ๒๔๗๕

๗) พระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๕

๘) พระราชบัญญัติภาษีการธนาคารและการประกันภัย พุทธศักราช ๒๔๗๖

๕) บรรดาพิกัตตรา ข้อบังคับ กฎ ประกาศและบทกฎหมายอื่น ซึ่งออกเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหรือดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

๓. นับตั้งแต่วันใช้บทบัญญัติในลักษณะ ๒ หมวด ๖ แห่งประมวลรัษฎากรว่าด้วยอากรแสตมป์ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ กับบรรดาพิกัตตรา ข้อบังคับ กฎ และบทกฎหมายอื่น ซึ่งออกเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัตินั้น

ประมวลรัษฎากร

ประมวลรัษฎากรมีบทบัญญัติ ๑๗๕ มาตรา ประกอบด้วย ๔ ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ ๑ ข้อความเบื้องต้น (มาตรา ๑ - ๔)

ลักษณะที่ ๒ ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร แบ่งเป็น ๗ หมวด ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ บทเบ็ดเตล็ดทั่วไป (มาตรา ๕ - ๑๓)

หมวด ๒ วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน เริ่มตั้งแต่ มาตรา ๑๔ ถึง มาตรา ๓๗ แบ่งเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วน ๑ การยื่นรายการและการเสียภาษีอากร (มาตรา ๑๗ - ๒๗)

ส่วน ๒ การอุทธรณ์ (มาตรา ๒๘ - ๓๔)

ส่วน ๓ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๓๕ - ๓๗)

หมวด ๓ ภาษีเงินได้ เริ่มตั้งแต่ มาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๗๖ แบ่งเป็น ๓ ส่วนดังนี้

ส่วน ๑ ข้อความทั่วไป (มาตรา ๓๘ - ๓๙)

ส่วน ๒ การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา (มาตรา ๔๐ - ๖๔)

ส่วน ๓ การเก็บภาษีจากบริษัทและหุ้นส่วนนิติบุคคล (มาตรา ๖๕ - ๗๖)

หมวด ๔ ภาษีโรงค้า เริ่มตั้งแต่ มาตรา ๗๗ ถึงมาตรา ๙๒ และพิกัตตรา ๓ ฉบับดังนี้

พิกัตตราฉบับที่ ๑ ว่าด้วยเรื่องฝ้าย

พิกัตตราฉบับที่ ๒ ว่าด้วยเรื่องร้านค้า

พิกัตตราฉบับที่ ๓ ว่าด้วยเรื่องโรงอุตสาหกรรม

หมวด ๕ ภาษีการธนาคาร และเครดิตฟองซิเอร์ การออมสินและการประกันภัย (มาตรา ๙๓ - ๑๐๒)

หมวด ๖ อากรแสตมป์ เริ่มตั้งแต่ มาตรา ๑๐๓ ถึงมาตรา ๑๒๕ แบ่งเป็น ๓ ส่วนดังนี้

ส่วน ๑ การเสียอากร (มาตรา ๑๐๔ - ๑๑๒)

ส่วน ๒ เบ็ดเตล็ด (มาตรา ๑๑๓ - ๑๒๓)

ส่วน ๓ บทลงโทษ (มาตรา ๑๒๔ - ๑๒๕)

หมวด ๗ อากรมหรสพ (มาตรา ๑๓๐ - ๑๔๓)

ทั้งนี้ มีบัญชีอัตราอากรมหรสพบัญญัติไว้โดยละเอียดตามฐานต่างๆ แยกได้ ๑๐ ฐานโดยฐานแรกคือ ตัวราคาสูงกว่า ๕ สตางค์แต่ไม่เกิน ๑๐ สตางค์เก็บอากรม ๒ สตางค์ เป็นต้น

ลักษณะ ๓ เงินช่วยเหลือบำรุงท้องที่ (มาตรา ๑๔๔ - ๑๖๖)

ซึ่งมีบัญชีประเภทและชั้นของที่ดินท้ายมาตรา ๑๖๖ ได้แก่ ประเภท ๑ ที่ดินนอกเขตเทศบาล ประเภท ๒ ที่ดินในเขตเทศบาล และประเภท ๓ ที่ดินซึ่งอยู่ในเขตรัศมี ๒๐๐ เมตรของที่ตั้งสถานที่ต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในลักษณะนี้ซึ่งเรียกเก็บเงินช่วยเหลือบำรุงท้องที่เท่ากับที่ดินในเขตเทศบาล เช่น ที่ดินซึ่งอยู่ในเขตรัศมี ๒๐๐ เมตรของสถานีรถไฟ ที่ว่าการอำเภอ เป็นต้น

ลักษณะ ๔ เงินช่วยเหลือประถมศึกษา (มาตรา ๑๖๗ - ๑๗๕)

เงินช่วยเหลือประถมศึกษา เป็นเงินสบทบ ซึ่งชายที่บรรลุนิติภาวะที่อยู่ในราชอาณาจักรต้องเสียเงินช่วยการศึกษาเป็นจำนวนคนละ ๑ บาทต่อ ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ทั้งนี้ มีกรณียกเว้นไม่ต้องเสียเงินช่วยเหลือดังกล่าวตามมาตรา ๑๗๔ เช่น ผู้มีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์ ภิกษุ สามเณร บาทหลวง กำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๑๔๔๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๔๘๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๖ พฤศจิกายน ๒๔๘๒

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ มีบทบัญญัติ ๒๘ มาตรา โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ด้วยการเพิ่มความในบางมาตรา แห่งประมวลรัษฎากร และยกเลิกความบางมาตราแห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรโดยได้กำหนดเรื่องการขอใบแทนใบเสร็จในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้ออกใบเสร็จให้ผู้เสียภาษีไปแล้ว หากต้องการขอใบแทน ให้ขอได้ ณ ที่ว่าการอำเภอโดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละ ๕๐ สตางค์ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร โดยได้เพิ่มสาระสำคัญจากเดิมโดยให้อำเภอมิอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานประเมิน ซึ่งมีอำนาจออกหมายเรียกผู้ไม่ยื่นรายการมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้อื่นรายการหรือพยานนั้น ให้นำสมุดบัญชีหรือพยานหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๕ วันนับแต่วันส่งหมายนั้น (มาตรา ๔, ๕, ๖ และมาตรา ๗)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยเป็นการแก้ไขในส่วนที่เป็นหมายเหตุหรือคำสั่งของอำเภอเพื่อให้ปรากฏในบทลงโทษให้สอดคล้องกันกับการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งให้อำเภอมิอำนาจออกหมายหรือคำสั่งด้วย (มาตรา ๘)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยได้ยกเลิกการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ ๒๕ ซึ่งให้ใช้เป็นการเหมาสำหรับค่าใช้จ่ายในกิจการของวิชาชีพอิสระตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ (มาตรา ๙)

๕. เพิ่มความเป็นวรรค ๒ ของมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร โดยได้เพิ่มสาระสำคัญให้บุคคลซึ่งมิใช่นิติบุคคลประกอบกิจการเช่นหุ้นส่วนได้รับเงินได้พึงประเมินยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดด้วย นอกจากบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนต้องยื่นแล้ว (มาตรา ๑๐)

๖. เพิ่มความเป็นวรรค ๒ ของมาตรา ๖๔ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๑ “ถ้าเงินงวดที่ ๑ ไม่ชำระภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ต้องเสียภาษีหมดสิทธิที่จะชำระเงินภาษีเป็น ๒ งวด และให้ใช้มาตรา ๒๗ บังคับ”

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ (๑) และมาตรา ๖๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยได้เพิ่มความชัดเจนในส่วนเงินที่ต้องเสียภาษีที่เป็นดอกเบี้ยที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยพันธบัตรหรือดอกเบี้ยเงินกู้อื่นมีลักษณะเป็นเงินทุนและในกรณีบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นธนาคารก่อนจ่ายเงินได้ต้องเสียภาษีจากการเทียบยอดเงินฝากในบัญชี ตามบทบัญญัติของกฎหมาย แต่อย่างน้อยจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียต้องไม่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ และ ๖๙ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยการแยกการเสียภาษีตามมาตรา ๖๘ กับการยื่นรายการต่อเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา ๖๙ ไว้ชัดเจน มีสาระสำคัญคือ

การเสียภาษีภายใน ๕๐ วันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่นิติบัญญัติและงบดุล ถ้าไม่มีประชุมใหญ่ก็ให้เสียภาษีตามอัตราภาษีปกติในบัญชีอัตราภาษีท้ายหมวดนี้ ณ ที่ว่าการอำเภอภายใน ๕๐ วันนับแต่วันพึงจ่ายเงินได้ตามมาตรา ๖๕ (มาตรา ๑๔)

ส่วนการขึ้นรายการต่อเจ้าพนักงานประเมินตามแบบที่อธิบดีกำหนด แสดงรายการเกี่ยวกับเงินได้ต้องเสียภาษีตามมาตรา ๖๕ และยอดเงินต่าง ๆ ตามมาตรา ๖๗ ภายใน ๕๐ วันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่ อนุมัติบัญชีและงบดุลทุกปี หรือกรณีไม่มีการประชุมใหญ่ภายใน ๕๐ วันนับแต่วันที่จ่ายเงินตามมาตรา ๖๕ (มาตรา ๑๕)

๕. เพิ่มความเป็นวรรค ๒ ของมาตรา ๘๓ แห่งประมวลรัษฎากร โดยแก้ไขเกี่ยวกับการไม่ชำระภาษีคือ ถ้าเงินงวดที่ ๑ ไม่ชำระภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ต้องเสียภาษี หมดสิทธิที่จะชำระเงินภาษีเป็น ๒ งวด และให้ใช้ใช้มาตรา ๒๗ บังคับ” (มาตรา ๑๖)

๑๐. เพิ่มความต่อท้ายมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๗ “นายตรวจ หมายความว่า เจ้าพนักงานหรือรัฐมนตรีแต่งตั้ง”

๑๑. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยได้เพิ่มเติมด้วยคำในการออกใบรับ ซึ่งผู้รับชำระราคาต้องออกใบรับ และได้เพิ่มผู้ชำระราคา ซึ่งจะได้มีการเรียกร้องให้ออกใบรับได้ด้วย (มาตรา ๑๘)

๑๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยได้เพิ่มให้นายตรวจมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำการค้าหรือสำนักงานใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบตราสาร หรือออกหมายเรียกแล้วแต่กรณีได้ (มาตรา ๑๙)

๑๓. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยได้เพิ่มสาระสำคัญของบทลงโทษ นอกจากกรณี จงใจกระทำหรือทำตราสารให้ผิดความจริงเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ โดยได้เพิ่มกรณี “ออกใบรับไม่เกินสำหรับมูลค่าเกิน ๕ บาท หรือแบ่งหรือแยกมูลค่าที่ได้รับชำระนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียอากรก็ดี” มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท (มาตรา ๒๐)

๑๔. เพิ่มความเป็นวรรค ๒ ของมาตรา ๑๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๑ “ถ้าความผิดตามความในวรรคก่อน ปรากฏขึ้นด้วยการกล่าวหาแจ้งความของบุคคลที่มีใช้พนักงานของรัฐบาลทำการในหน้าที่นอกจากเงินค่าปรับแล้ว ให้ผู้มีความผิดเสียเงินเป็นค่าสินบนจ่ายให้แก่บุคคลดังกล่าวอีกด้วย เป็นจำนวนเงินไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินค่าปรับ แต่อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๓ บาท”

๑๕. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๘ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนโดยเพิ่มนายตรวจในบทลงโทษเพื่อสอดคล้องกัน ในกรณีหากผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก หรือโดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือนายตรวจ ซึ่งออกตามมาตรา ๑๒๓ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม ผู้นั้นมีความผิดซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท (มาตรา ๒๒)

๑๖. ยกเลิกความในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ แห่งประมวลรัษฎากร ข้อ ๒ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๓)

๑๗. ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๔ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๔ “(๑) มหรสพที่เก็บเงินเพื่อบำรุงสาธารณประโยชน์ โดยเฉพาะและโดยไม่หักรายจ่ายจากเงินที่เก็บได้ ซึ่งได้เป็นไปตามลักษณะที่รัฐมนตรีกำหนดระเบียบการไว้”

๑๘. เพิ่มความต่อท้ายมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร

ในส่วนของที่ดินที่ต้องเสียเงินช่วยบำรุงท้องที่ซึ่งเหลือจากที่จัดเป็นที่อยู่อาศัยแล้วนั้น ได้กำหนดให้ “การพิจารณาหักที่ดินออก ในกรณีที่บุคคลคนเดียวมีที่ดินหลายแปลง ให้หักให้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับที่ดินซึ่งได้อาศัยนานที่สุดในปี สํารวจปีหนึ่ง ๆ แปลงเดียว” ทั้งนี้ หากมีกรรมสิทธิ์ร่วมกัน ให้หักสำหรับตัวผู้ต้องเสียเงินช่วยบำรุงท้องที่และภริยาหรือสามีที่อยู่ร่วมกันนั้นให้หักได้โดยส่วนเฉลี่ย แต่ต้องไม่เกินอัตราตามที่กำหนดไว้วันแต่บุตรที่อยู่ร่วมด้วยให้หักให้ทุกคน ๆ ละ ๒๐๐ ตารางเมตร (มาตรา ๒๕)

๑๙. ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๖ “มาตรา ๑๕๑ ที่ดินซึ่งมีราคาปานกลางสูงกว่าไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ถือว่าไม่ใช่ที่ดินสำหรับอยู่อาศัย และไม่ได้การยกเว้นตามมาตรา ๑๕๐”

๒๐. ยกเลิกความในวรรค ๒ ของมาตรา ๑๖๑ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยกำหนดให้ที่ดินซึ่งใช้ในการเพาะปลูก นอกจากต้องเป็นที่ดินนอกเขตเทศบาล เมืองหรือเทศบาลนคร และให้อยู่ในเงื่อนไขนอกเขตที่ดินประเภท ๓ ตามบัญชีประเภท และชั้นของที่ดินท้ายลักษณะนี้ด้วย (มาตรา ๒๗)

๒๑. ยกเลิกความในบัญชีประเภทและอื่นของที่ดินประเภท ๓ ท้ายลักษณะ ๓ แห่งประมวลรัษฎากรในความท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน ในมาตรา ๒๘

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๖๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๔ ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๖๔

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๖๓ มีบทบัญญัติ ๑๘ มาตรา โดยเพิ่มความในบางมาตราแห่งประมวลรัษฎากร และยกเลิกความแห่งประมวลรัษฎากรบางมาตราโดยให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มความเป็นวรรค ๒ และวรรค ๓ ของมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีที่ผู้ต้องเสียภาษีอากร ถึงแก่ความตายก่อนได้รับแจ้งจำนวนภาษีอากรที่ประเมินให้อำเภอหรือเจ้าพนักงานประเมินแจ้งจำนวนภาษีอากรดังกล่าวไปยังผู้จัดการมรดก หรือทายาทหรือบุคคลอื่นที่ครอบครองทรัพย์สินมรดก แล้วแต่กรณี ถ้าได้ประเมินแล้ว ไม่มีจำนวนที่ต้องเรียกเก็บหรือเรียกคืนการแจ้งเป็นอันระงับ แต่ทั้งนี้ อำเภอหรือเจ้าพนักงานยังมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ซึ่งมาตราดังกล่าวให้อำนาจออกหมายเรียกในกรณีที่ผู้เสียภาษีไม่ยื่นแสดงรายการ ทั้งมีอำนาจแก้ไขจำนวนเงินที่ประเมินและแจ้งให้ผู้เสียภาษีชำระ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกบทวิเคราะห์ศัพท์คำว่า “ปีภาษี” ในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแต่เดิมหมายถึง “ปีตามปฏิทินหลวง”

มาตรา ๔ คำว่า “ปีภาษี” ให้หมายความว่า “ปีประจักษ์”

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ในส่วนของการเก็บภาษีเงินได้จากบุคคลธรรมดา นอกจากให้บุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ (๑) (๒) (๓) ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้เพิ่มอนุมาตรา (๔) ด้วย โดยให้หักเงินภาษีเงินได้ทุกคราวที่จ่ายเงิน แต่ยกเว้นดอกเบี้ยเงินกู้ยืม (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ และความในวรรค ๒ ของมาตรา ๕๖ ซึ่งเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ในกรณีการยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้ ฟังประเมินของบุคคลในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว มีเงินได้ฟังประเมินเกินกว่า ๖๐๐ บาท ให้ยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งภายในเดือนกุมภาพันธ์ทุก ๆ ปี ซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นเดือนพฤษภาคมที่ได้ยกเลิกไปแล้ว ทั้งนี้ให้คณะบุคคลซึ่งมิใช่นิติบุคคลก็ต้องยื่นภายในเดือนกุมภาพันธ์ทุก ๆ ปี เช่นเดียวกัน (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีที่ผู้มีเงินได้เกิน ๖๐๐ บาท ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว ได้เพิ่มเติมในกรณีที่ตายก่อนที่จะได้มีการปฏิบัติตามความในมาตรา ๕๖ หรือก่อนที่ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาล ได้ปฏิบัติตามความในมาตรา ๕๗ และได้เพิ่มเติมให้เป็นหน้าที่โดยการปฏิบัติแทนของ ผู้จัดการมรดกหรือของทายาทหรือผู้อื่นที่ครอบครองทรัพย์สินมรดกด้วย (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

โดยแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับปีภาษี ซึ่งระยะเวลาเดิมจากภายในเดือนเมษายนทุก ๆ ปีนั้น ได้ยกเลิกไปแล้ว และให้เป็นภายในเดือนมกราคมทุก ๆ ปี ในการยื่นแสดงรายการจ่ายเงินได้ฟังประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) ส่วนการยื่นแสดงรายการกรณีบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือคณะบุคคล มีหน้าที่หักเงินได้ตามมาตรา ๕๐ ต้องยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้ฟังประเมิน ตามมาตรา ๔๐ (๑) (๒) แล้วพระราชบัญญัตินี้ได้เพิ่ม อนุมาตรา (๔) ของมาตรา ๔๐ ด้วย (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ในกรณีที่ บุคคลตั้งตัวแทนจัดการทรัพย์สินหรือผู้รับประโยชน์จากทรัสต์ เป็นผู้มีเงินได้สุทธิถึงจำนวนต้องเสียภาษี ซึ่งแต่เดิมนั้นบัญญัติไว้เพียงกรณีผู้ไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถเท่านั้น พระราชบัญญัตินี้ได้เพิ่มเติม ผู้ที่ถึงแก่ความตายด้วย จึงได้บัญญัติเพิ่มเติมในส่วนของผู้ที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนนี้ โดยเพิ่มเติม ผู้จัดการมรดก ทายาทหรือผู้อื่นที่ครอบครองทรัพย์สินมรดกนอกจากผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ ตัวแทนหรือทรัสตีแล้ว แต่กรณี เพื่อให้สอดคล้องกัน (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ และในมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ได้ยกเลิกการให้เสียบายภายใน ๕๐ วันในกรณีไม่มีการประชุมใหญ่ โดยกำหนดให้เป็นภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันสุดท้ายของระยะเวลาบัญชี ๑๒ เดือน ใช้บังคับแทน รวมทั้งแก้ไขในการขึ้นรายการต่อเจ้าพนักงานประเมินในกรณีไม่มีการประชุมใหญ่ ภายใน ๑๒๐ วันเช่นเดียวกัน (มาตรา ๑๐ และ มาตรา ๑๑)

๕. ยกเลิกบทวิเคราะห์ศัพท์คำว่า “ปีภาษี” เดิมหมายความว่า “ปีปฏิทินหลวง” ในมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร โดยมาตรา ๑๒ คำว่า “ปีภาษี” ให้หมายความว่า “ปีประจักษ์”

๑๐. ยกเลิกความในวรรค ๑ และ วรรค ๒ ของมาตรา ๘๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ในการขึ้นรายการเพื่อเสียบายของผู้เริ่มประกอบกิจการจะต้องเสียบายตามมาตรา ๗๕ (๒) ในระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ในปีภาษีใด ต้องขึ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่เริ่มประกอบกิจการนั้น ในกรณีที่เริ่มประกอบกิจการในระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ในปีภาษีใดไม่ต้องขึ้นรายการเสียบายในปีนั้น (มาตรา ๑๓)

๑๑. ยกเลิกความในข้อ ๒ วรรค ๑ แห่งพิกัดอัตราฉบับที่ ๓ ท้ายมาตรา ๔ แห่งประมวลรัษฎากร โดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ปีภาษี ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ซึ่งเป็นการแก้ไขระยะเวลาปีภาษีในกรณีเริ่มประกอบกิจการในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งได้ยกเลิกปีภาษีระหว่างวันที่ ๑ เมษายนและวันที่ ๓๐ กันยายน (มาตรา ๑๔)

๑๒. ยกเลิกบทวิเคราะห์ศัพท์คำว่า “จีดม่า” และ “ปิดแสดมปีบริบูรณ์” ในมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

โดยพระราชบัญญัตินี้ ได้เพิ่มเติมความหมายของคำว่า “จีดม่า” ในกรณีแสดมปีคุณ นอกจากให้เขียนบนตราสารแสดมปีคุณปรากฏอยู่ในด้านหน้าของตราสารนั้นแล้ว ได้เพิ่มข้อความว่า “หรือขึ้นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสดมปี” ส่วนคำว่า “ปิดแสดมปีบริบูรณ์” ได้เพิ่มความต่อท้ายมาตรา ๑๐๓ ความว่า “หรือโดยขึ้นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสดมปีคุณและชำระเป็นเงินจำนวนไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและจีดม่าแล้ว” (มาตรา ๑๕)

๑๓. ยกเลิกความในวรรค ๑ ของมาตรา ๑๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

โดยพระราชบัญญัตินี้ ได้แก้ไขในกรณีที่ไม้ออกใบรับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๕ หรือไม่ปิดแสดมปีหรือไม่ออกใบรับ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๖ ซึ่งออกใบรับเมื่อถูกเรียกร้องโดยไม่ปิดแสดมปีบริบูรณ์ตามจำนวนอากรที่ต้องเสีย ถือว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท (มาตรา ๑๖)

๑๔. ให้เพิ่มความเป็น ข้อยกเว้น ฉ. ช. ช. ณ. และ ณ ของข้อ ๒๕ ในบัญชีอัตราอากร แสตมป์ท้ายหมวด ๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยบัญชีแก้ไขอัตราอากรแสตมป์ท้าย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๗ ได้กำหนดข้อยกเว้น ของ ฉ. ช. ช. ณ. และ ณ ของ ข้อ ๒๕ คือ

ฉ. แบบ ป.ก. ๔๓ เรื่องขอทำการเพาะปลูกในเขตเกาะ หรือคอนในแม่น้ำโขง ของกระทรวงมหาดไทย

ช. แบบ ป.๒ เรื่องแจ้งความสำรวจเด็กของกระทรวงธรรมการ

ช. แบบ ป.๕ เรื่องส่งเด็กเข้าเรียนของกระทรวงธรรมการ

ณ. แบบพิมพ์ของกองประมวลสถิติ

ณ. แบบ ร.ว. ๒๒ เรื่องชี้เขตที่ดินของกรมที่ดินและโลหกิจ

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖ หน้า ๒๕๒ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๘๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๗ มกราคม ๒๔๘๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา โดยมาตรา ๓ ให้เพิ่มความเป็นวรรค ๒ ของมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ในกรณีที่ไม่มีสภาพจังหวัด เมื่อคณะกรรมการตีราคาปานกลางแล้วให้เสนอการตีสาคำนั้นตั้งคณะกรรมการ จังหวัดพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจังหวัดเห็นชอบด้วยหรือแก้ไขประการใดแล้ว ก็ให้คณะกรรมการจังหวัด ประกาศประเภทและชั้นของที่ดินนั้นไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอและตำบลนั้น ๆ

๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๕
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๖ หน้า ๑๘๑๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๕ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา โดยมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นวรรค ๒ ของมาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ในกรณีเมื่อมีเหตุพิเศษให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศขยายเวลาในการเสียเงินช่วยการประถมศึกษาซึ่งเป็นการผ่อนผันให้แก่บุคคลบางจำพวกหรือบุคคลในบางท้องที่ได้

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๓ ตอนที่ ๘๓ หน้า ๑๔๔ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๕ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๓ ถึงมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ให้ใช้สำหรับการจัดเก็บภาษีเงินได้ ซึ่งพึงประเมินเรียกเก็บในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๒๐ ถึงมาตรา ๒๒ ให้ใช้สำหรับการจัดเก็บภาษีโรงค้า ซึ่งพึงประเมินเรียกเก็บในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ให้ใช้สำหรับการจัดเก็บภาษีการธนาคาร การเครดิตฟองซิเอร์ การออมสิน และการประกันภัย ซึ่งพึงประเมินเรียกเก็บในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

(๔) บทบัญญัติมาตรา ๓๐ (๑) และ (๒) ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

(๕) บทบัญญัติตั้งแต่มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๓๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

(๖) บทบัญญัติมาตรา ๓๖ ให้ใช้สำหรับการจัดเก็บเงินช่วยการประถมศึกษาจำนวนปี พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๔๘๑ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๓๕ สำหรับภาษีโรงเรือนที่ดิน ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ มีบทบัญญัติ ๔๑ มาตรา ซึ่งได้ยกเลิกความในบางมาตราแห่งประมวลรัษฎากร โดยให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน และเพิ่มความบางมาตราแห่งประมวลรัษฎากรในพระราชบัญญัตินี้ สาระสำคัญมีดังต่อไปนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ได้แก้ไขสาระสำคัญโดยกำหนดให้ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า เบี้ยประชุมกรรมการ โบนัส กรรมการ เป็นเงินได้พึงประเมินจ้อยู่ในประเภทในอนุมาตรา (๒) ของมาตรา ๔๐ ซึ่งแต่เดิมค่าธรรมเนียม และค่านายหน้าจัดอยู่ในอนุมาตรา (๑) ของมาตรา ๔๐ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๔ ได้กำหนดให้เงินเพิ่มประจำตำแหน่งและค่าเช่าบ้าน สำหรับข้าราชการสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศไม่ต้องรวมเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๕ ได้กำหนดหลักการยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาจ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการอาชีพร้อยละ ๒๐ สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) ในกรณี เฉพาะที่จ่าย เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือจ่ายครั้งเดียวเมื่อได้ออกจากงาน

๔. ยกเลิกความในอนุมาตรา (๑) และ (๒) ของมาตรา ๔๓ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๖ ได้กำหนดการยอมให้หักค่าใช้จ่ายในอนุมาตรา (๑) และ (๒) ของมาตรา ๔๓ ดังนี้

(๑) ภูมิที่เป็นบ้าน โรงเรียน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือแพ นอกจากให้หักเป็นการ เหมาร้อยละ ๒๐ และหักดอกเบี้ยจำนวนเท่าที่จ่ายจริงแล้ว ได้เพิ่มเป็นค่าภาษีของกรณิดังกล่าวได้ตาม อัตราที่ระบุไว้ในกฎหมายอื่น ๆ ในปีที่ภาษีที่ล่วงมาแล้วด้วย

(๒) ถ้าเป็นที่ดินใช้ในการเกษตรกรรมนอกจากให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ ๑๐ และดอกเบี้ยจำนวนเท่าที่จ่ายจริงแล้ว ได้เพิ่มเป็นเงินช่วยบำรุงท้องที่ตามที่ชำระไปในปีที่ภาษีล่วงมาแล้ว ด้วย

๕. ขกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราช บัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑ ได้กำหนดให้การได้รับส่วนลดอีกเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ ส่วนตัว สามีหรือภริยา และบุตร ภายหลังจากที่เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ หักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ๔๓ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ แล้ว แยกเป็น ๓ กรณีดังนี้

๑) สามีภริยาอยู่ร่วมกันตลอดปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว ประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้เสมือน เป็นคนคนเดียวกันตามมาตรา ๕๗ ทริ ให้หักลดหย่อนส่วนตัวและสามี หรือภริยาได้ ๑,๘๐๐ บาท ส่วน บุตรหักลดหย่อนได้ ๔๐๐ บาท ยกเว้นบุตรมีรายได้ ๔๐๐ บาทขึ้นไป

๒) สามีภริยาอยู่ร่วมกันบางเวลาในปีภาษีล่วงมาแล้ว ให้หักลดหย่อนส่วนตัวได้ ๑,๒๐๐ บาท หรือหักลดหย่อนสามีหรือภริยาได้ ๖๐๐ บาท ส่วนบุตรหักลดหย่อนได้ ๔๐๐ บาท ยกเว้น บุตรมีรายได้ ๔๐๐ บาทขึ้นไป

๓) ในกรณีอื่น ให้หักลดหย่อนส่วนตัวได้ ๑,๒๐๐ บาท ส่วนบุตรลดหย่อนได้ ๔๐๐ บาท ยกเว้น บุตรมีรายได้ ๔๐๐ บาทขึ้นไป

๖. ขกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราช บัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๘ ได้กำหนดอัตราภาษีเงินได้สุทธิ ภายหลังจากที่เงินได้พึง ประเมินตามมาตรา ๔๐ หักตามมาตรา ๔๒ ถึงมาตรา ๕๗ แล้ว คงเหลือเป็นเงินได้สุทธิที่ต้องเสียภาษีเงิน ได้มี ๓ ชั้น ดังนี้

๑) จำนวนเงินได้สุทธิ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาท ลงมา ให้เสีย ๖ ใน ๑๐ แห่งอัตราภาษีปกติ

๒) จำนวนเงินได้สุทธิที่เกินกว่า ๑,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ให้เสียในอัตราปกติ

๓) จำนวนเงินได้สุทธิที่เกินกว่า ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้เสียภาษีเสริมอีก

ทั้งนี้อัตราภาษีปกติและภาษีเสริม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวดนี้

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๕ ได้กำหนดขอยอดเงินได้สุทธิเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท ต้องเสียภาษีเสริม ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๕) ไม่ต้องเสียภาษีปกติแต่ต้องเสียภาษีเสริม เมื่อเงินได้ตามมาตรา ๔๐ ทั้งหมดมีขอยอดเงินได้สุทธิถึงจำนวนที่ต้องเสียภาษีเสริมดังกล่าว

๘. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๐ ได้กำหนดเงื่อนไขการถือหุ้นของบุคคลในครอบครัวที่เป็นผู้ถือหุ้นในหุ้นส่วนซึ่งมิใช่นิติบุคคล ถือเป็นเงินได้ของบุคคลคนเดียวในครอบครัว เช่นเป็นเงินได้ของสามี หรือของบิดาหรือมารดา

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๑ ได้แก้ไขจำนวนเงินได้พึงประเมินที่ต้องยื่นรายการจากเดิม ๖๐๐ บาท ปรับเป็น ๑,๒๐๐ บาท โดยยื่นภายในเดือนกุมภาพันธ์ทุก ๆ ปี และนอกจากนี้ คณะบุคคลซึ่ง มิใช่นิติบุคคลประกอบการเป็นหุ้นส่วนได้รับเงินได้พึงประเมิน ให้ยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเดือนกุมภาพันธ์ทุก ๆ ปีด้วย

๑๐. ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๒ ได้แก้ไขจำนวนเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีให้มีจำนวนเกินกว่า ๑,๒๐๐ บาท (แต่เดิม ๖๐๐ บาท) ในกรณีเป็นหน้าที่ของผู้แทนโดยชอบธรรมผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาล ต้องปฏิบัติตามความในมาตรา ๕๖

๑๑. ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัติ มาตรา ๑๓ ได้กำหนดกรณีผู้มีเงินได้พึงประเมินเกิน ๑,๒๐๐ บาท ดायก่อนยื่นประเมิน หรือก่อนได้มีการปฏิบัติการแทนตามมาตรา ๕๗ ในการยื่นประเมินให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดก ทายาท หรือผู้อื่นที่ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี

๑๒. เพิ่มเติมเป็นมาตรา ๕๗ ตี แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๔ ได้กำหนด ในการเก็บภาษีเงินได้ในกรณีที่สามมีกรียาอยู่ร่วมกันตลอดปีภาษีแล้ว มาแล้ว ให้ถือเอาเงินได้พึงประเมินของกรียาเป็นเงินได้พึงประเมินของสามมีและให้สามมียื่นรายการเสียภาษี หากต้องการแยกกันยื่น ต้องแจ้งเจ้าพนักงานประเมินทราบ

๑๓. ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๕ กำหนดให้เสียภาษีอัตราร้อยละ ๒๐ แห่งยอดเงินได้ตามมาตรา ๖๕ การเก็บภาษีจากบริษัทและหุ้นนิติบุคคล ณ ที่ว่าการอำเภอภายใน ๕๐ วัน นับแต่อนุมัติบัญชีและงบดุลจากที่ประชุมใหญ่หรือเมื่อไม่มีประชุมใหญ่ ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันสุดท้ายของระยะเวลาบัญชี ๑๒ เดือน

๑๔. เพิ่มความเห็นวรรค ๒ ของมาตรา ๑๔ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๖ กำหนดให้ บริษัทหรือหุ้นนิติบุคคลได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเมื่อจ่ายเงินได้ตามมาตรา ๖๕ แต่ถ้าบริษัทหรือหุ้นส่วนนั้นประกอบกิจการอย่างอื่นนอกจากวิชาชีพอิสระด้วยก็ไม่ให้ได้รับการยกเว้น

๑๕. ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๗ ได้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๔๕ ทวิ ให้ถือว่าบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเป็นหุ้นส่วนมิใช่นิติบุคคลตั้งแต่วันเริ่มแห่งระยะเวลาบัญชีในปี ๒๔๘๕ เป็นต้นไป ไม่ต้องเสียภาษีตามส่วนของการเก็บภาษีจากบริษัทและหุ้นส่วนนิติบุคคล แต่ให้เสียภาษีโดยนำบทบัญญัติว่าด้วยการเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดามาใช้บังคับ

๑๖. เพิ่มความในมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๘ กำหนดให้บริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศซึ่งมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่มีเงินได้ที่จ่ายตามความในมาตรา ๖๕ ในประเทศไทย ให้การเสียภาษีโดยให้ผู้จ่ายเงินได้ตามมาตรา ๖๕ หักภาษีจากเงินที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๒๐ นำส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอภายใน ๗ วัน นับแต่วันจ่ายเงิน

๑๗. ยกเลิกบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๕ ให้ใช้อัตราภาษีปกติร้อยละ ๑๐ และใช้อัตราภาษีเสริม ร้อยละ ๑๒, ๑๖, ๒๐, ๒๕, ๓๐, ๔๐, ๔๕ และ ๕๐ ตามฐานเงินได้สุทธิที่ต้องเสียภาษีต่างกันซึ่งแยกได้ ๕ ฐาน สำหรับฐานแรกเริ่มตั้งแต่เงินได้สุทธิเกิน ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (ขกเลิกในอัตรา ร้อยละ ๔, ๖, ๗, ๘, ๑๒ และ ๑๕ สำหรับฐานแรกเริ่มตั้งแต่เงินได้สุทธิเกิน ๑๒,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท)

๑๘. ขกเลิกความในข้อ ๑ และ ๒ ของพิกัดอัตราฉบับที่ ๑ ท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๐ กำหนดให้คิดอัตราภาษีป้ายตามพื้นที่ของป้ายทุก ๕๐๐ ตารางเซนติเมตร ต่อจำนวนภาษีตามกำหนดในมาตรานี้ โดยแบ่งเป็นตามลักษณะอักษรไทยล้วน หรือ อักษรไทยปนอักษรต่างประเทศ หรือไม่มีอักษรไทยเลย ทั้งนี้ป้ายทุกป้ายจะต้องเสียภาษีอย่างน้อยป้ายละ ๑๐ บาท

๑๙. ขกเลิกความในข้อ ๒ แห่งพิกัดอัตราฉบับที่ ๒ ท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๑ กำหนดให้การเรียกเก็บภาษีร้านค้าในอัตราที่สูงขึ้น เป็นร้อยละ ๕๐ (ขกเลิกอัตราร้อยละ ๘) แห่งค่ารายปี สำหรับกรณีที่ร้านค้านั้นผู้ต้องเสียภาษีไม่ได้อยู่อาศัย แต่ถ้าได้อยู่อาศัยเรียกเก็บร้อยละ ๔๐ แห่งค่ารายปี (ขกเลิกอัตราร้อยละ ๖) สำหรับร้านค้าที่มีค่ารายปีไม่ถึง ๑๒๐ บาทให้ยกเว้นภาษี ส่วนผู้ประกอบการหลายร้านและค่ารายปีหลายร้านรวมกันมีจำนวนตั้งแต่ ๑๒๐ บาทขึ้นไปไม่ได้รับการยกเว้น

๒๐. ขกเลิกความในข้อ ๑ พิกัดอัตราฉบับที่ ๓ ท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๓ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๒ ได้ปรับอัตราภาษีโรงอุตสาหกรรมให้มีอัตราสูงขึ้นได้แก่

๑) โรงสี ให้เรียกเก็บตามกำลังเครื่องจักรอาจทำการได้สูงสุดใน ๒๔ ชั่วโมง ในปีที่ผ่านมาแล้วคิดเป็นหน่วย ๆ ละ ๒๐ บาทต่อปี (ขกเลิก ๒ บาทต่อปี) ส่วนจำนวนลูกจ้างคิดถัวเฉลี่ยเป็นรายเดือน คนละ ๑๐ บาทต่อปี (ขกเลิก ๑ บาทต่อปี)

๒) ที่ทำการโมหรือย่อยหิน ที่ทำารขุดแร่หรือโรงอุตสาหกรรมอย่างอื่น ให้เรียกเก็บตามกำลังสูงสุดของเครื่องจักรคิดเป็นแรงม้า ๆ ละ ๒๐ บาทต่อปี (เดิม ๒ บาทต่อปี) จำนวนลูกจ้างคิดถัวเฉลี่ยเป็นรายเดือน คนละ ๑๐ บาทต่อปี (เดิมคนละ ๑ บาทต่อปี)

ทั้งนี้ ถ้าใช้แต่เครื่องจักรหรือลูกจ้างอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่อย่างเดียวก็นำให้เรียกเก็บเพียงอย่างเดียว แล้วแต่กรณี

๒๑. ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๓ กำหนดให้ธนาคารที่ประกอบกิจการในประเทศไทยต้องเสียภาษีในอัตราปีละ ๔,๐๐๐ บาท และต้องเสียภาษีเพิ่มอีก ถ้าได้กระทำการแลกเปลี่ยนในปีภาษีนั้นด้วย

๒๒. ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๔ ให้กิจการประกันภัยในประเทศไทย เว้นประกันชีวิตต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๒ ของจำนวนเบี้ยประกันภัยที่เก็บได้ในระหว่างปีภาษีล่วงมาแล้ว (ยกเลิกร้อยละ ๑) ส่วนประกันชีวิต ก็ให้การเสียภาษีเป็นไปในลักษณะเดียวกันแต่เสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑ ของเบี้ยประกันภัย

๒๓. ยกเลิกความในอนุมาตรา ๑ ของมาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๕ กำหนดให้การเสียอากรตราสารตามอัตราในบัญชีท้ายหมวดนี้ ซึ่งตราสารที่มีได้ปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์เป็นตราสารที่กระทำขึ้นในประเทศไทย เมื่อได้ยื่นขอเสียอากรภายใน ๑๕ วันนับแต่วันต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ให้เสียอากรนั้นได้

๒๔. ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๔ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๖ กำหนดเกี่ยวกับตราสาร ซึ่งโดยการตรวจสอบตามมาตรา ๑๒๓ หากปรากฏว่าตราสารมิได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ หรือมิได้ออกใบรับในกรณีที่ต้องออกใบรับตามมาตรา ๑๐๕ หรือมาตรา ๑๐๖ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจเรียกเก็บเงินอากรจนครบ และเงินเพิ่มอากรอีกจำนวน ๖ เท่าของเงินอากรที่ไม่ได้เสีย ซึ่งเงินเพิ่มนี้ให้หักร้อยละ ๒๐ เป็นเงินสินบนรางวัลแก่บุคคลที่ตรวจพบหรือแจ้งความระเบียบข้อบังคับกำหนด

๒๕. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ทุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๗ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบตราสารในสถานที่ทำการค้าหรือสำนักงานใด ๆ ในการตรวจสอบว่าตราสารปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์ หรือไม่หรือออกใบรับตามมาตรา ๑๐๕ หรือมาตรา ๑๐๖ หรือไม่ ทั้งมีอำนาจออกหมายเรียกตัวผู้มีหน้าที่เสียอากร ผู้ทรงตราสารหรือผู้ถือเอาประโยชน์แห่งตราสารและพยานหลักฐานมาได้ส่วนได้

๒๖. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๔ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๒๘ กำหนดโทษสำหรับความผิดโดยเจตนาทุจริตมิแสตมป์ซึ่งรู้ว่าเป็นแสตมป์ปลอม หรือค้าแสตมป์ที่ใช้แล้วหรือมีกฎกระทรวงประกาศเลิกใช้แล้ว มีโทษปรับไม่

เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (ยกเลิกโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ)

๒๗. แก้ไขเพิ่มเติมความในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ แห่งประมวลรัษฎากร

(๑) ยกเลิกความในข้อ ๒ และข้อ ๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดเงื่อนไขของการเสียค่าอากรแสตมป์ สำหรับ ๒ กรณีคือ

๑) ในกรณีโอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้พันธบัตร ใบรับรองหนี้ซึ่งบริษัท สมาคม คณะบุคคลหรือองค์การใด ๆ เป็นผู้ออก และ ๒) ในกรณีที่กู้ยืมเงินทุกจำนวน ๑๐๐ บาทหรือเศษของ ๑๐๐ บาท ทั้ง ๒ กรณีดังกล่าวเสียค่าอากรแสตมป์เท่ากันคือ ๑๐ สตางค์ และมีข้อยกเว้นที่ไม่ต้องเสียค่าอากรแสตมป์ได้แก่

๑) โอนพันธบัตรของรัฐบาลไทย โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ และใบรับรองหนี้ซึ่งสหกรณ์หรือธนาคารเพื่อการสหกรณ์เป็นผู้ออก

๒) การกู้ยืมเงินซึ่งสมาชิกกู้ยืมจากสหกรณ์หรือสหกรณ์กู้ยืมจากสหกรณ์หรือจากธนาคารเพื่อการสหกรณ์

(๒) ยกเลิกความในข้อ ก. ข. ค. ของมาตรา ๒๘ แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

โดยพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดมูลค่าเกินของตราสารไว้ในข้อ ก, ข, และ ค ซึ่งทั้ง ๓ กรณีดังกล่าวมีค่าอากรแสตมป์ ๑๐ สตางค์

(๓) เพิ่มความเป็น ข้อยกเว้น ด. ต. ถ. ของข้อ ๒๘ ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒

พระราชบัญญัติได้กำหนดลักษณะแห่งตราสารในข้อ ด. ต. ถ. เกี่ยวกับ ใบรับเงินค่าพันธบัตรเงินกู้ของรัฐบาลที่โอน/ใบรับเงินค่าตัวเงินคลังที่โอน/ใบรับเงินสำหรับค่าปรีวรรตเงินซึ่งธนาคารเป็นผู้ออก/ใบรับออกให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยเนื่องในการแลกเปลี่ยนพันธบัตร และใบรับเงินซึ่งธนาคารเพื่อการสหกรณ์เป็นผู้ออก ไม่ต้องเสียค่าอากรแสตมป์

๒๘. ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๐ อีกทั้งได้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔๐ ทวิ และเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔๐ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร

ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ซึ่งได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่มหรสพ ยึดเอกสารหลักฐานและออกหมายเรียกเจ้าของผู้มี

หน้าที่เกี่ยวข้องหรือพยานหลักฐานเพื่อตรวจสอบ และได้สวนได้เมื่อมีเหตุสมควร นอกจากนี้ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจเข้าไปในสถานที่มหรสพ เพื่อตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อยได้เท่าที่จำเป็น

ในการตรวจสอบหากพบว่าไม่ได้เสียอากรหรือเสียอากรไม่ครบ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเรียกอากรจนครบ และให้เสียเงินเพิ่มอีก ๒ เท่าของจำนวนอากรที่ไม่เสียหรือที่ขาด หรือเป็นเงิน ๒๕ บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่าภายใน ๑๐ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนการที่เจ้าของหรือบุคคลที่เจ้าของแต่งตั้งคอยรับตัวปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๓๕ นั้น ห้ามมิให้ผู้ใดทำการขัดขืนหรือกีดขวาง เว้นแต่จะมีอำนาจตามกฎหมายอื่น

๒๘. ขกเลิกความในมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

โดยพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๓๔ กำหนดอัตราโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๕ หรือมาตรา ๑๔๐ ตรี โดยรู้อยู่แล้วไม่อำนวยความสะดวก หรือไม่ปฏิบัติตามหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งออกตามมาตรา ๑๔๐ มีโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน (ซึ่งยกเลิกโทษปรับไม่เกินรายละ ๕๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน)

๓๐. ขกเลิกบัญญัติอัตราอากรมหรสพท้ายหมวด ๗ แห่งประมวลรัษฎากร

โดยใช้บัญญัติอัตราอากรตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดอากรสำหรับภาพยนตร์เก็บร้อยละ ๕๐ ของค่าตัว กีฬาที่กระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น เก็บร้อยละ ๑๐ ของค่าตัวมหรสพอย่างอื่น เก็บร้อยละ ๓๐ ของค่าตัว ถ้าเป็นมหรสพผสมให้เก็บอากรในอัตราสูง สำหรับตัวที่ไม่เสียค่าดูให้เก็บอากรตามราคาขั้นต่ำสุด เช่นรายครั้งและรายบุคคล และกรณีที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากรเมื่อเป็นบัตรที่ทางราชการออกให้เข้าดูโดยไม่ต้องเสียค่าดู

๓๑. ขกเลิกความในมาตรา ๑๔๑ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๓๖ กำหนดให้การเสียเงินที่ช่วยการประถมศึกษาเป็นหน้าที่ของชายที่บรรลุนิติภาวะทุกคนที่อยู่ในราชอาณาจักร โดยต้องเสียเป็นจำนวนเงินคนละ ๒ บาท ต่อ ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน

๓๒. เพิ่มความเป็นลักษณะ ๕ แห่งประมวลรัษฎากร โดยพระราชบัญญัตินี้ ในมาตรา ๓๗

ลักษณะ ๕ ภาษีการซื้อข้าว มีบทบัญญัติตั้งแต่มาตรา ๑๘๐ ถึง มาตรา ๒๑๑ แห่งประมวลรัษฎากร สาระสำคัญมีดังต่อไปนี้

๑) การเรียกเก็บภาษีการซื้อข้าวให้อยู่ในอำนาจหน้าที่และการควบคุมของสรรพากร (มาตรา ๑๘๐)

๒) เมื่อมีการซื้อข้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรจากผู้ทำการโรงสี ให้มีการเสียภาษีการซื้อข้าวตามอัตราภาษีการซื้อข้าว ซึ่งบัญญัติไว้ในบัญชีท้ายลักษณะนี้ และให้เสียขณะส่งมอบข้าว เช่นภาษีปลายข้าว ปลายข้าวกล้อง ปลายข้าวหนึ่ง หาบหลวงละ ๔๐ สตางค์ และข้าวอย่างอื่น หาบหลวงละ ๖๐ สตางค์

๓) ผู้ทำการโรงสีข้าวซึ่งได้รับใบทะเบียน และใบอนุญาตให้ขาย ทำการซื้อและจำหน่ายข้าวระหว่างกันเองเพื่อจำหน่ายต่อไป ให้ได้รับยกเว้นภาษีการซื้อข้าว ทั้งนี้ ในทุกเดือนที่มีการซื้อขายให้ผู้ซื้อและผู้จำหน่ายแจ้งรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในวันที่ ๗ ของเดือนถัดไป (มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๘๙)

๔) ในกรณีมีการซื้อข้าวจากโรงสีใด ให้ผู้ทำการโรงสีนั้นรับผิดชอบในการชำระภาษีการซื้อข้าว (มาตรา ๑๘๑)

๕) ให้ผู้ทำการโรงสีชำระภาษีการซื้อข้าว สำหรับข้าวที่จำหน่ายไปในเดือนหนึ่งๆ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ ภายในวันที่ ๗ ของเดือนถัดไป (มาตรา ๑๘๒)

๖) เงินภาษีการซื้อข้าว ถ้ามิได้ชำระภายในกำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑๐ และเงินเพิ่มนี้ถือเป็นเงินภาษีการซื้อข้าวด้วย (มาตรา ๑๘๓)

๗) ผู้ใดนำข้าวเป็นจำนวนเกินกว่า ๕ หาบหลวงไปจากที่หนึ่งใดโดยไม่มีใบขายข้าวไปกับข้าว อาจถูกกักข้าวเพื่อทำการไต่สวนภายในเวลาที่กฎหมายนี้กำหนด และอาจให้ชำระภาษีการซื้อข้าว ณ ที่ว่าการอำเภอเป็น ๓ เท่าของอัตราภาษีการซื้อข้าวได้ (มาตรา ๑๘๔)

๘) เจ้าของโรงสีหรือผู้ทำการโรงสี ต้องแจ้งรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนด สำหรับโรงสีซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีให้แจ้งต่ออธิบดี ในส่วนของโรงสีซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นให้แจ้งต่อข้าหลวงประจำจังหวัดเพื่อขอรับใบทะเบียนและขอรับใบอนุญาตขาย ผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท (มาตรา ๑๘๘ และ มาตรา ๒๐๕)

๙) เมื่อมีการซื้อข้าวจากโรงสีใด ให้ผู้ทำการโรงสีนั้นออกใบขายข้าวตามแบบที่อธิบดีกำหนด แสดงจำนวนข้าว และวันเดือนปีที่จำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อทุกราว ผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท (มาตรา ๑๘๖ และ ๒๐๕)

๑๐) ถ้าผู้ทำการโรงสีมิได้รับใบทะเบียนห้ามมิให้ประกอบกิจการในโรงสีนั้น หรือถ้ามิได้รับใบอนุญาตให้ขายก็ห้ามมิให้จำหน่ายข้าวจากโรงสีนั้น จนกว่าจะได้รับใบทะเบียนหรือใบอนุญาตให้ขายแล้ว ผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๑๘๙และมาตรา ๒๑๐)

๑๑) ให้ผู้ทำการโรงสีทำบัญชีตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด แสดงรายการปริมาณข้าวและข้าวเปลือกซึ่งมีอยู่ ได้มา และจำหน่ายไป เป็นรายวัน และต้องเก็บบัญชีไว้จนกว่าจะได้รับ

อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ทำลาย แต่ไม่เกิน ๓ ปี ผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๐๘)

๑๒) การส่งข้าวไปนอกราชอาณาจักรต้องแจ้งเป็นหนังสือว่า ข้าวที่ส่งไปนั้น ได้ซื้อจากผู้ใด เป็นจำนวนเท่าใด และส่งออกทางใด ภายในวันที่ ๗ ของเดือนถัดไป ถือว่าเป็นการซื้อข้าวจากผู้ทำการโรงสีที่ส่งข้าวขึ้น และส่งมอบข้าวเมื่อผ่านด่านศุลกากร (มาตรา ๑๕๖)

๑๓) ในกรณีนำข้าวต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร ให้มีการเสียภาษีการซื้อข้าว โดยผู้นำข้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้รับผิดชอบการชำระภาษีการซื้อข้าว และให้ชำระ ณ อำเภอท้องที่ซึ่งด่านศุลกากรแรกที่นำข้าวผ่านตั้งอยู่ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ข้าวผ่านด่านศุลกากรนั้น ถ้ามิได้ชำระภายในกำหนดให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๒๐ เงินเพิ่มนี้ให้ส่งเป็นภาษีการซื้อข้าว (มาตรา ๒๐๕)

๓๓. เพิ่มความเป็นลักษณะ ๖ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้มาตรา ๓๘ ได้บัญญัติลักษณะ ๖ ภาษีการซื้อน้ำตาล ตั้งแต่มาตรา ๒๑๓ ถึงมาตรา ๒๔๗ สาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑) การเรียกเก็บภาษีน้ำตาลให้เป็นอำนาจหน้าที่และการควบคุมของสรรพากร (มาตรา ๒๑๓)

๒) บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๒๑๔)

๓) เมื่อมีการซื้อน้ำตาลต้องเสียภาษี และเสียขณะส่งมอบน้ำตาล เช่น อัตราภาษีน้ำตาล กิโลกรัมละ ๑๐ สตางค์

๔) ผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า หรือ ผู้รวบรวมส่งน้ำตาลของตนไปยังสถานที่อื่น ถือว่าจำหน่าย และส่งมอบ (มาตรา ๒๑๖)

๕) กรณีส่งน้ำตาลออกไปนอกราชอาณาจักร ถือว่าเป็นการซื้อ และส่งมอบน้ำตาลเมื่อผ่านด่านศุลกากร (มาตรา ๒๑๗)

๖) ผู้ประกอบการผลิตน้ำตาลให้แก่ผู้ใดแม้ไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ ถือว่าเป็นการซื้อ (มาตรา ๒๑๘)

๗) น้ำตาลที่ผลิตขึ้นหรือนำเข้าเพื่ออุปโภคหรือบริโภค ต้องเสียภาษี (มาตรา ๒๑๙) หากฝ่าฝืนมีโทษปรับ ๒๐๐ บาท

๘) กรณียกเว้นภาษีซื้อน้ำตาล (มาตรา ๒๒๐, ๒๒๑, ๒๒๒)

๙) ส่งน้ำตาลไปนอกราชอาณาจักร ต้องแจ้งเป็นหนังสือภายใน ๗ วันของเดือนถัดไป (มาตรา ๒๒๓) หากฝ่าฝืนมีโทษปรับเงิน ๒๐๐ บาท

๑๐) ทุกเดือนที่มีการซื้อน้ำตาลอันเป็นกรณีได้รับยกเว้นภาษีซื้อน้ำตาล ผู้ซื้อและผู้จำหน่ายต้องแจ้งรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายใน ๗ วันของเดือนถัดไปตามมาตรา ๒๒๔ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

๑๑) การซื้อน้ำตาลจากผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า หรือผู้รวบรวมให้ผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า หรือผู้รวมนั้นรับผิดชอบในการชำระภาษีการซื้อน้ำตาล (มาตรา ๒๒๕)

๑๒) การชำระภาษี (มาตรา ๒๒๖, ๒๒๗, ๒๒๘, ๒๒๙, ๒๓๐)

๑๓) การขอใบทะเบียนและใบอนุญาต (มาตรา ๒๓๑, ๒๓๒)

๑๔) การโอนกิจการผลิตหรือค่าน้ำตาล (มาตรา ๒๓๓)

๑๕) ห้ามมิให้ผลิต นำเข้าหรือจำหน่ายน้ำตาลถ้าผู้ประกอบการ ผู้นำเข้าหรือผู้รวบรวมมิได้รับใบทะเบียนสำหรับสถานที่นั้น (มาตรา ๒๓๔)

๑๖) การเลิกผลิต นำเข้าหรือจำหน่ายน้ำตาล (มาตรา ๒๓๕)

๑๗) การทำบัญชีของผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า หรือผู้รวบรวม (มาตรา ๒๓๖) และเก็บรายการบัญชีจนกว่าจะได้รับอนุญาตให้ทำลาย แต่ไม่เกิน ๓ ปี ผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษปรับ ๕๐๐ บาท จำคุก ๖ เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๒๔๒)

๑๘) ให้อำนาจอธิบดีวางระเบียบกำหนดเกี่ยวกับเวลาทำการและสถานที่หรือเครื่องชั่งตวงวัด (มาตรา ๒๓๗)

๑๙) ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ที่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า และมีอำนาจทำการตรวจกับออกหมายเรียกเพื่อทำการไต่สวน (มาตรา ๒๓๘)

๒๐) อธิบดีมีอำนาจตั้งด่านตรวจ กำหนดเงินการขนส่งน้ำตาลโดยประกาศราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒๓๙)

๒๑) ให้เจ้าพนักงานประจำด่านตรวจน้ำตาลมีอำนาจ (มาตรา ๒๓๙ และมาตรา ๒๔๐)

๒๒) หน้าที่ของผู้ควบคุมพาหนะที่ขนส่งน้ำตาลในคราวหนึ่งเป็นจำนวนเกินกว่า ๑๐๐ กิโลกรัม ขนส่งตามเส้นทางที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๒๔๑)

๒๓) บทลงโทษ มาตรา ๒๔๒ - ๒๔๖

๓๔. เพิ่มความเป็นลักษณะ ๗ แห่งประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๓๙ ได้บัญญัติลักษณะ ๗ ว่าด้วยเรื่องภาษีโรงแรม กัดดาการ ตั้งแต่มาตรา ๒๔๘ ถึงมาตรา ๒๖๒ แห่งประมวลรัษฎากร มีสาระสำคัญดังนี้

๑) การเรียกเก็บภาษีโรงแรมกัศดาการให้อยู่ในอำนาจหน้าที่และการควบคุมของกรมสรรพากร (มาตรา ๒๔๘)

๒) บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๒๔๙)

๓) ให้การเก็บภาษีโรงแรมกัศดาการเมื่อมีการเช่าที่พักหรือมีการเช่าที่พักและซื้ออาหารบริโภค หรือมีการซื้ออาหารบริโภคในโรงแรมกัศดาการ (มาตรา ๒๕๐)

๔) การเก็บภาษีโรงแรมกัศดาการ ในกรณีเรียกเก็บร้อยละ ๒๐ และในกรณียกเว้นภาษีเมื่อเงินเรียกเก็บเป็นค่าเช่าที่พักต่ำกว่า ๕ บาท (มาตรา ๒๕๑, ๒๕๒)

๕) การเรียกเก็บภาษีรวมกัน ในกรณีมีการซื้ออาหารบริโภคมื่อหนึ่ง ๆ หลายสิ่ง (มาตรา ๒๕๓) และในกรณีหลายคนซื้ออาหารบริโภคร่วมกัน (มาตรา ๒๕๔)

๖) การชำระหนี้ให้ชำระเมื่อโรงแรมกัศดาการได้รับชำระไปตามมาตรา ๒๕๑ ในการชำระเงินของโรงแรมกัศดาการให้ออกใบรับเงินแสดงค่าเช่าที่พักหรือค่าเช่าที่พักและอาหารหรือค่าอาหารแสดงจำนวนใบภาษีแล้วปิดแสดงป้อากรมสรรพท่งจำนวนเงินภาษีนันตามความในลักษณะ ๒ หมวด ๖ โดยผู้เช่าที่พักดังกล่าวมีหน้าที่ต้องเสียเงินค่าแสดงป้อากรมให้แกโรงแรมกัศดาการ (มาตรา ๒๕๕)

๗) ให้อำนาจอธิบดีวางระเบียบกำหนดเกี่ยวกับการใช้ใบเสร็จ การยื่นรายการแสดงการเรียกเก็บเงินตามมาตรา ๒๕๑ การซื้อและการใช้แสดงป้อากรมสรรพท่งของโรงแรมกัศดาการ (มาตรา ๒๕๖)

๘) การเรียกเงินเพิ่มกรณีตรวจสอบโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๕๙ ก็ดี โดยการกล่าวหาแจ้งความของบุคคลใด ๆ พบว่าไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ครบถ้วน รวมถึงการหักเป็นเงินสินบนรางวัลร้อยละ ๒๐ ของเงินเพิ่ม (มาตรา ๒๕๙)

๙) อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปตรวจกิจการเกี่ยวกับภาษีโรงแรมกัศดาการ ขีดเอกสารหลักฐาน และออกหมายเรียกเพื่อไต่สวนเมื่อมีเหตุสมควร (มาตรา ๒๕๙)

๑๐) ถ้ามิได้ชำระภาษีโรงแรมกัศดาการภายในกำหนดเวลาถือเป็นภาษีค้าง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับ (มาตรา ๒๖๐)

๑๑) บทลงโทษ มาตรา ๒๖๑ - ๒๖๒

๓๕ บทเฉพาะกาล มาตรา ๔๐

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๔ ตอนที่ ๓๖ หน้า ๕๑๘-๕๒๐ ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๐
วันเริ่มใช้บังคับ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มี ๔ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้เพิ่มความในมาตรา ๓ เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๑๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งข้อความนั้นเป็นเรื่องของการโอนเงินบำรุงท้องที่ของตำบลหนึ่งไปจ่ายบำรุงตำบลอื่นในท้องที่อำเภอเดียวกันได้ ถ้าคณะกรรมการจังหวัดอนุมัติตามมติที่ประชุมกำนัน ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๕ ตอนที่ ๔๕ หน้า ๖๓๕-๖๓๗ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๐
วันเริ่มใช้บังคับ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มี ๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรานี้ ไม่ใช้บังคับในกรณีขายสินค้าซึ่งทำในราชอาณาจักร ส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร และในกรณีที่ผู้ประกอบการเกษตรขายพืชผลอันเกิดจากเกษตรกรรมของตน เช่น ข้าวเปลือก ผัก ปลา สัตว์ และของป่า เป็นต้น”

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘ ตอนที่ ๒๖ หน้า ๕๖๗-๖๓๘ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ และมีกรณียกเว้น คือ

๑) บทบัญญัติ มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๓๒ และบัญชีอัตราภาษีเงินได้ (๑) เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมิน

๒) มาตรา ๓๓ และบัญชีอัตราภาษีเงินได้ (๒) มาตรา ๓๕ ถึง มาตรา ๓๗ ให้ใช้บังคับสำหรับการจัดเก็บภาษีโรงค้า

๓) มาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๕ ว่าด้วยอากรแสตมป์

๔) มาตรา ๔๖ ถึงมาตรา ๔๘ ว่าด้วยอากรมหรสพ

๕) มาตรา ๔๙ ว่าด้วยภาษีโรงแรมกัฏดาการ

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๕๐ มาตรา โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรในรายละเอียดด้วยการยกเลิกความในบางมาตรา การเพิ่มความในบางมาตรา และยกเลิกความบางมาตราแห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน มีสาระสำคัญดังนี้

การยกเลิกความโดยมิได้บัญญัติความใหม่

๑. ยกเลิกความในลักษณะ ๔ แห่งประมวลรัษฎากร ว่าด้วยเงินช่วยการประถมศึกษา (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๑๕)

การเพิ่มความ

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ มาตรา ๓ ตริ มาตรา ๓ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) เจ้าพนักงานมีอำนาจเปรียบเทียบในการกำหนดค่าปรับแต่สถานเดียว ในความผิดตามที่กำหนดไว้ หากเกิดในพื้นที่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้เป็นอำนาจของอธิบดี ถ้าเกิดขึ้นในจังหวัดอื่นให้เป็นอำนาจของข้าหลวงประจำจังหวัด

เมื่อผู้ต้องหายอมตามที่เปรียบเทียบและใช้ค่าปรับ ผู้ต้องหาไม่ต้องถูกฟ้องต่อไปในกรณีความผิดนั้น (มาตรา ๕)

๒) บุคคลที่ต้องเสียเงินเพิ่มภาษีอากร ยินยอมและชำระเงินเพิ่มภาษีอากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่ต้องรับผิด (มาตรา ๖)

๓) การเสียภาษีอากรจะกำหนดให้เสีย ณ สำนักงานใด ๆ การเสียภาษีอากรนั้น จะสมบูรณ์เมื่อได้รับใบเสร็จรับเงิน ซึ่งหัวหน้าสำนักงานแห่งนั้น ๆ ได้ลงลายมือชื่อรับเงินแล้ว (มาตรา ๗)

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นเงิน ให้ถือเอาราคา ในวันที่ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น (มาตรา ๑๐)

๓. เพิ่มความเป็นวรรค ๓ ของมาตรา ๑๗ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการให้อำนาจอธิบดีมีอำนาจสั่งบุคคลเป็นการทั่วไปให้มีบัญชีพิเศษ และให้กรอกข้อความที่ต้องการลงในบัญชี เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว และประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้บุคคลดังกล่าวปฏิบัติแทน (มาตรา ๑๑)

๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับผู้ประกอบการที่ได้เปลี่ยนแปลงหรือขยายโรงค้าเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีโรงค้าเพิ่มขึ้น ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๐ มิถุนายน ในปีภาษีใด ให้ยื่นรายการเพื่อเสียภาษีเพิ่มต่ออำเภอภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันขยายโรงค้านั้น หรือภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๑ เดิมอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราฉบับที่ ๒ และ ๓ ท้ายหมวดนี้

ผู้ที่เปลี่ยนแปลงหรือขยายโรงค้าหลังวันที่ ๓๐ มิถุนายน ไม่ต้องยื่นรายการเพื่อเสียภาษีเพิ่มเติมในปีนั้น (มาตรา ๓๖)

๕. เพิ่มความเป็นมาตรา (ง) ของข้อ ๒ แห่งพิกัดอัตรา ฉบับที่ ๒ ท้ายหมวด ๔ ซึ่งว่าด้วยภาษีโรงค้า ดังนี้

“(ง) ร้านค้าแผงลอย ซึ่งค้าเฉพาะเครื่องบริโภคให้เรียกเก็บภาษีเพียงกึ่งอัตราของ (ก) (ข) หรือ (ค) แล้วแต่กรณี (มาตรา ๓๗)

๖. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการออกใบรับและข้อความที่ปรากฏในใบรับหรือต้นขั้ว ผู้มีหน้าที่ออกใบรับตามความในมาตรา ๑๐๕ (๒) หรือ (๔) ทำต้นขั้วหรือสำเนาใบรับและเก็บต้นขั้วไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับแต่วันที่ออกใบรับ (มาตรา ๓๘)

๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒๓ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับ อธิบดี โดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดวิธีการให้ผู้มีหน้าที่เสียอากรปฏิบัติและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔๓) การยกเลิกความเดิมและให้ใช้ความใหม่ในพระราชบัญญัตินี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบรรดารัษฎากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งเรียกเก็บจะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อลดหรือยกเว้นต่อไป

๑) ลดอัตราเพื่อความเหมาะสมของสภาพการณ์หรือสภาพท้องถิ่น

๒) ยกเว้นแก่บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งจะตราพระราชกฤษฎีกายกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงได้ (มาตรา ๔)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังนี้

๑) แต่งตั้งเจ้าพนักงาน

๒) ให้ใช้หรือยกเลิกแสดมปี

๓) กำหนดส่วนลดและกิจการอื่น ๆ (มาตรา ๘)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการคิดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินไทย ตามประกาศกระทรวงการคลัง (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๐ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับเจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกตัวผู้แสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้อง และพยาน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ ภายในเวลา ๕ ปี (มาตรา ๑๒) จากนั้นเจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจที่จะแจ้งจำนวนเงินโดยอาศัยหลักฐานที่ปรากฏ และแจ้งไปยังผู้เสียภาษีอากร ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ (มาตรา ๑๓)

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับ อำเภอรอหรือเจ้าพนักงานประเมินแล้วแต่กรณีมีอำนาจออกหมายเรียกตัวและพยาน และสั่งให้ผู้ไปยื่นรายการนำหลักฐานมาแสดง โดยให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันส่งหมาย (มาตรา ๑๔)

๖. มาตรา ๑๕ ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๕๑ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท (มาตรา ๑๕)

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับผู้ที่จงใจหลีกเลี่ยงภาษี เช่น แจ้งข้อความเท็จ แสดงหลักฐานเท็จ เจตนาละเลย นื้อโกงหรืออุบายเป็นต้น ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๖)

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “เงินได้พึงประเมิน” “ปีภาษี” “ภาษีปกติ” “ภาษีเสริม” “ภาษีเงินได้” (มาตรา ๑๗)

๙. ยกเลิกความในมาตรา (๔) ของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับเงินได้ที่แยกออกเป็น ๖ ประเภท ได้แก่ ดอกเบี้ย ประเภท (ก) เงินปันผล (ข) เงินโบนัส (ค) เงินลงทุน (ง) เงินเพิ่มทุน (จ) และผลประโยชน์ที่ได้จากการควบเข้ากันของนิติบุคคล (ฉ) ทั้งนี้ความใน (ก) มิให้ใช้บังคับแก่ดอกเบี้ยจากพันธบัตรรัฐบาลไทย เงินฝากธนาคารออมสิน (มาตรา ๑๘)

๑๐. ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ ของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการที่เงินนั้นไม่ว่าจะจ่ายในหรือนอกประเทศ หากในปีภาษีที่ล่วงมาผู้มีเงิน

ได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ มีรายได้อันเกิดจากกิจการหรือทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย หรือเมื่อนำเงินได้พึงประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทย ต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้

ผู้ใดอยู่ในประเทศไทย ชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะ รวมเวลาทั้งหมดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในปีภาษีใด ให้ถือว่าผู้นั้นอยู่ในประเทศไทย (มาตรา ๒๐)

๑๑. ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) ขอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการอาชีพร้อยละ ๒๐ แต่ต้องไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๑)

๑๒. มาตรา ๒๒ ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับรายได้อื่นที่หักตามบทบัญญัติมาตรา ๔๘ (๒) เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ เมื่อได้หักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๖ แล้ว ยังให้ลดหย่อนได้อีกหลายกรณีเช่น ลดหย่อนให้เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวสำหรับสามี ภรรยาที่อยู่ร่วมกันตลอดปี ลดหย่อนเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ เป็นต้น (มาตรา ๒๒)

๑๓. ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับ

๑) เงินได้พึงประเมินเมื่อหักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๗ แล้ว เหลือเป็นเงินสุทธิต้องเสียภาษีในอัตราปกติ แต่ไม่เกิน ๖ ใน ๑๐ ของเงินได้ที่ประเมินเฉพาะส่วนที่เกินกว่า ๔,๘๐๐ บาท

ในกรณีเงินได้พึงประเมิน ตั้งแต่ ๗๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป ภาษีที่เรียกเก็บต้องไม่น้อยกว่าพันละ ๑ บาท ของยอดเงินได้พึงประเมิน

๒) เงินได้พึงประเมินเมื่อหักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๖ แล้ว เหลือเป็นเงินสุทธิต้องเสียภาษีในอัตรากำหนดเฉพาะจำนวนเงินได้สุทธิส่วนที่เกินกว่า ๑๒,๐๐๐ บาท

ถ้าภาษีเงินได้ที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินแล้วมีจำนวนต่ำกว่า ๑ บาท ไม่ต้องเรียกเก็บ (มาตรา ๒๓)

๑๔. ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๕) ต้อง เสียภาษีเสริมเมื่อยอดเงินได้สุทธิตามมาตรา ๔๘ (๒) ทั้งหมดมีจำนวนเกินกว่า ๑๒,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๔)

๑๕. ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความในพระราช

บัญชีนี้แทนเกี่ยวกับในกรณีบุคคลในครอบครัวคือสามีกับภรรยาที่ดี บิดากับบุตรผู้เยาว์ที่ดี มารดากับบุตรผู้เยาว์ที่ดี มีหุ้นในห้างหุ้นส่วนที่ไม่ใช่นิติบุคคลรวมกันไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของเงินทุน ให้ถือเงินได้จากกิจการเป็นของคนคนเดียวคือ สามีหรือบิดาหรือมารดาจากสามกรณีดังกล่าว และบุคคลในครอบครัวต้องร่วมรับผิดชอบในการเสียภาษีที่ค้างชำระด้วย

ถ้าสามีภรรยาหย่าขาดกันในปีภาษีที่ล่วงมา เงินได้ส่วนของภรรยาที่ได้รับในปีนั้นถือเป็นของภรรยา(มาตรา ๒๕)

๑๖. ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับวิธีการหักภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมินของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ (๑) (๒) (๓) (๔) ส่วนเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา ๔๐ (๓) เฉพาะเงินจ้างแห่งการรับเหมาทำการโยธามีจำนวนรวมกันตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้คำนวณหักตามอัตราภาษีปกติจากเงินได้พึงประเมินที่ได้หักค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๔๕ แล้ว ได้เงินภาษีเท่าใด ให้หักไว้เท่านั้น (มาตรา ๒๖)

๑๗. ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับเจ้าพนักงานประเมินอาจส่งหนังสือแจ้งความแก่บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๗) เพื่อตรวจสอบการหักภาษี และผู้ได้รับหนังสือแจ้งความต้องปฏิบัติตามภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งความ (มาตรา ๒๗)

๑๘. ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในกรณีที่รัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๗) เจ้าพนักงานจะตรวจสอบจำนวนเงินที่จะต้องหักตามมาตรา ๕๐ แล้วคำนวณและจดไว้ในฎีกาเบิกเงิน ถ้าไม่ได้ตั้งฎีกาเบิกเงิน เจ้าพนักงานผู้จ่ายเงินปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๔ โดยอนุโลม (มาตรา ๒๘)

๑๙. ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบุคคลทุกคน ถ้ามีเงินได้พึงประเมินเกินกว่า ๔,๘๐๐ บาท ให้ยื่นรายการพร้อมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ทุกปีตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

คณะบุคคลซึ่งมิใช่นิติบุคคล ประกอบกิจการเป็นหุ้นส่วนต้องยื่นรายการภายในเดือนกุมภาพันธ์ต่อเจ้าพนักงานเช่นเดียวกัน (มาตรา ๒๙)

๒๐. ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับ ในกรณีบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถหรืออยู่ต่างประเทศมีเงินได้พึงประเมินเกินกว่า ๔,๘๐๐ บาท ให้เป็นหน้าที่ของ

ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการเป็นตัวแทนในการชำระภาษี และต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ (มาตรา ๓๐)

๒๑. ขกเลิกความในมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกรณีผู้มีเงินได้พึงประเมินเกิน ๔,๘๐๐ บาท ถึงแก่ความตายก่อนที่จะปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ ให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้อื่นที่ครอบครองที่รับมรดกแล้วแต่กรณีปฏิบัติแทน (มาตรา ๓๑)

๒๒. ขกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับ

ภายในเดือนมกราคม ทุกๆ ปี (มาตรา ๓๒)

๑) ให้หัวหน้าส่วนราชการกระทรวง ทบวง กรม และหัวหน้าสาขาส่วนราชการ ตามท้องที่ยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดไปยังเจ้าพนักงานประเมินแสดงรายการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๗)

๒) ให้บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ตามมาตรา ๕๐ ยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงานประเมิน แสดงรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) (๒) (๔) และ (๗)

๒๓. ขกเลิกความในส่วน ๓ ของหมวด ๓ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการเก็บภาษีจากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (มาตรา ๓๓)

๒๔. ขกเลิกบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้บัญชีอัตราภาษีเงินได้ในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๔)

๒๕. ขกเลิกความในมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับคำนิยามความหมายของคำว่า “โรงอุตสาหกรรม” “ร้านค้า” “โรงค้า” “การค้าปลีก” “ปีภาษี” “ปีข” (มาตรา ๓๕)

๒๖. ขกเลิกความในวรรค ๔ ของมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับความหมายของคำว่า “เสตมป์” (มาตรา ๓๖)

๒๗. ขกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๑๔ (๔) ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการหักเงินออกร้อยละ ๔๐ ของเงินเพิ่ม เมื่อเรียกเก็บได้ให้เป็นเงินสินบนรางวัลแก่นักบุคคลที่ตรวจพบการทุจริต และให้อธิบดีมีอำนาจจ่ายเงินนั้น (มาตรา ๔๐)

๒๘. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร. และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับข้อยกเว้นให้แก่รัฐบาล บุคคลผู้ทำการในนามของรัฐบาล สภากาชาดไทยหรือเทศบาล ไม่ต้องเสียอากร ในกิจการที่ไม่ใช่การพาณิชย์ (มาตรา ๔๑)

๒๙. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเมื่อมีเหตุผลสมควร พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือนายตรวจมีอำนาจเข้าไปสถานที่ทำการค้าระหว่างอาทิจัยขึ้นถึงอาทิจัยตก เพื่อทำการตรวจสอบตราสารว่าได้ปิดแถมปีบริบูรณ์แล้วหรือไม่ หรือตรวจสอบใบรับการออกไปรับและมีอำนาจเรียกยึดตราสาร เอกสารและพยานหลักฐานอื่น อันควรแก่เรื่องที่มาได้สวนได้ (มาตรา ๔๒)

๓๐. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับ ผู้ที่ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือนายตรวจในการปฏิบัติหน้าที่โดยรู้อยู่แล้ว หรือจงใจขัดขวาง หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือมาตรา ๑๒๓ ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา ๔๔)

๓๑. ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับ การ ระบุมหรสพที่ไม่อยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติมี ๕ รายการ คือ

๑. มหรสพที่เก็บเงินเพื่อสาธารณประโยชน์
๒. มหรสพในเขตวัดที่จัดขึ้นเป็นเทศกาลประจำปี
๓. มหรสพที่เก็บอัตราขึ้นสูงสุดไม่เกิน ๕๐ สตางค์
๔. มหรสพที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง
๕. กีฬาสำหรับสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาจัดขึ้น (มาตรา ๔๖)

๓๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๖ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับรายละเอียดของตัวที่ทำขึ้น เช่น ทำด้วยกระดาษอ่อนมีข้อความเกี่ยวกับชื่อคณะมหรสพ เลขที่ลำดับของตัว กำหนดวันเข้าดู ราคาตัว เป็นต้น (มาตรา ๔๗)

๓๓. ยกเลิกความในข้อ ๓ และข้อ ๗ แห่งพระราชบัญญัติอัตราอากรมหรสพท้ายหมวด ๗ ลักษณะ ๗ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับ มหรสพอย่างอื่นเก็บอากรร้อยละ ๓๐ ของค่าตัว ถ้าเป็นกีฬา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เก็บอากรร้อยละ ๒๐ ของค่าตัว และบัตรทางราชการที่ออกให้เข้าดูหรือเสียค่าดูไม่เกิน ๕๐ สตางค์ ให้ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร (มาตรา ๔๘)

๓๔. ยกเลิกความในลักษณะ ๗ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับภาษีโรงเรือนการค้า และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับความหมายของคำว่า “โรงเรือนการค้า” “เจ้าสำนัก” “ที่พัก” “อาหาร” “ขาย” “ค่ารายปี” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และรายละเอียดในการจัดเก็บภาษีและบัญชีตราภาษีโรงเรือนการค้า (มาตรา ๔๕)

๓๕. ยกเลิกบัญชีตราภาษีเงินได้ทั้งหมด ๓ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้บัญชีตราภาษีเงินได้ในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๔)

๓๖. ให้แก้ไขเพิ่มเติมความในบัญชีภาษีอากรแสดงปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร โดย

๑) ยกเลิกความใน ก. และ ง. ของข้อ ๖ แห่งบัญชีอากรแสดงปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๔๘๒ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๒) ยกเลิกความในข้อ ๑๖, ๑๗, ๒๔, ๒๕ และ ๒๗ แห่งบัญชีอากรแสดงปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๓) ยกเลิกความใน ก.ข.ค.ง.จ.ฉ. ของข้อ ๒๕ แห่งบัญชีอากรแสดงปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๔๘๒ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔๕)

๓๗. มาตรา ๕๐ บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับใช้ได้ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันใช้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยเว้น

มาตรา ๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ศูนย์ ชีรวินัย/จัดทำ

วนิดา อินทรอำนวย/ตรวจสอบ

๑๐.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๕ ตอนที่ ๑๖ หน้า ๓๔๕ - ๓๖๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๕ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ คือ

ให้ยกเลิกความในลักษณะ ๓ แห่งประมวลกฎหมายรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน ซึ่งเป็นเรื่องของภาษีบำรุงท้องที่ตั้งแต่มาตรา ๑๔๔ ถึงมาตรา ๑๖๔ พร้อมด้วยบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่แนบท้ายพระราชบัญญัติ โดยบรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับได้ในการปฏิบัติจัดเก็บเงินจ่ายบำรุงท้องที่ที่ค้างอยู่ หรือพึงชำระก่อนวันใช้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ถึงหน้า ๗๕

ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และมีกรณียกเว้น คือ บทบัญญัติมาตรา ๑๔ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการเก็บภาษีเงินได้จากบุคคลธรรมดา มาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าการการเก็บภาษีเงินได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บทบัญญัติ มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการภาษีการค้า ว่าด้วยภาษีป้าย บทบัญญัติมาตรา ๔๑ ถึงมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยอากรแสตมป์ และบทบัญญัติมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการซื้อโภคภัณฑ์ใช้บังคับตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๕๕ มาตรา โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรด้วยการเพิ่มความในบางมาตรา การยกเลิกความและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในบางมาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

การยกเลิกความและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการ

๑) ลดอัตราหรือยกเว้นเพื่อความเหมาะสมกับเหตุการณ์กิจการสภาพท้องถิ่น

๒) ยกเว้นแก่บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศตามข้อผูกพันที่มีอยู่

๓) ยกเว้นแก่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล องค์การศาสนา องค์การกุศล
สาธารณะ

ทั้งนี้การลดหรือยกเวéndังกล่าวจะตราพระราชกฤษฎีกายกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงก็ได้

(มาตรา ๔)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๓ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความผิดที่ปรากฏในมาตราต่าง ๆ ที่ผู้ต้องหาไม่ควรถูกได้รับโทษจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง เจ้าพนักงานมีอำนาจเปรียบเทียบปรับถ้าผู้ต้องหาขอใช้ค่าปรับตามที่เปรียบเทียบเสร็จแล้ว ผู้ต้องหาไม่ต้องถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดนั้น (มาตรา ๕)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการอุทธรณ์ไม่เป็นการทะเลาะเถียงอากร เว้นแต่กรณีอุทธรณ์การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินตามความในมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๔๕ ซึ่งผู้อุทธรณ์ต้องเสียภาษีอากรตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หากเกินกำหนดจะต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ ๒๐ แห่งเงินภาษีอากรที่ต้องเสีย (มาตรา ๑๓)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับประเภทของเงินที่ถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๑๕)

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินประเภทที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ (มาตรา ๑๖)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ ร้อยละ ๒๐ แต่รวมกันไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๑๗)

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๔๒ ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเท่าที่จ่ายไปทั้งหมดตามความจำเป็นของกิจการ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัติแทน (มาตรา ๑๘, มาตรา ๑๙, มาตรา ๒๐)

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนยกเลิกความที่เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ เมื่อหักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๖ แล้วให้ลดหย่อนได้อีกหลายกรณี (มาตรา ๒๒)

๙. ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการยกเลิกความเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีเงินได้สองกรณี คือ เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๗ และสำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป (มาตรา ๒๔)

๑๐. ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกรณีที่ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชตินิติบุคคลมีเงินได้พึงประเมินให้ผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้จัดการยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินเพื่อเสียภาษีให้ถือว่าเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียวโดยไม่มีการแบ่งแยก และต้องรับผิดชอบร่วมกัน หากมีภาษีค้างชำระ (มาตรา ๒๗)

๑๑. ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีล่วงมาแล้วเกินกว่า ๔,๘๐๐ บาท ถึงแก่ความตายให้ผู้ปฏิบัติแทนยื่นราย

การเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินของผู้ตายโดยรวมเงินได้พึงประเมินของผู้ตายหรือของกองมรดกที่ได้รับตลอดปีที่ตายนั้นเป็นยอดเงินได้พึงประเมินที่ต้องยื่นทั้งสิ้น (มาตรา ๒๘)

๑๒. ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อในหนังสือสำคัญใด ๆ แสดงว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือเป็นผู้ได้รับเงินได้พึงประเมิน เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเรียกเก็บภาษีทั้งหมดจากผู้มีชื่อในหนังสือสำคัญนั้นก็ได้ (มาตรา ๓๐)

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดบุคคลหนึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของต้นทุนทั้งหมด ให้เสียภาษีตามบทบัญญัติส่วน ๒ ว่าด้วยการเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดาและเพื่อประโยชน์ในการนับจำนวนหุ้น บุคคลในครอบครัว เช่น บิดากับบุตรผู้เยาว์หรือมารดากับบุตรผู้เยาว์เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนรวมในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดียวกันให้ถือเป็นหุ้นของบุคคลคนเดียว (มาตรา ๓๕)

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๖)

๑๕. ยกเลิกความใน (๑) ของบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๗)

๑๖. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๙๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับกรณี ผู้ขายผู้ให้เช่าซื้อ ผู้รับเงินหรือผู้รับชำระราคาต้องออกใบรับให้แก่ผู้ซื้อ ผู้เช่าซื้อ ผู้จ่ายเงินหรือผู้ชำระราคาในทันทีทุกราวที่รับเงินหรือรับชำระราคา ไม่ว่าจะมีการเรียกร้องให้ออกใบรับหรือไม่ก็ตาม

มาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่การจำหน่ายแสดมปีอากร หรือแสดมปีอื่นของรัฐบาลที่ยังมิได้ใช้หรือแก่กรณีใบรับที่จะต้องออกนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากรอยู่แล้ว (มาตรา ๔๒)

๑๗. ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๖ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับวิธีเสียเงินอากร และเงินเพิ่มอากร ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๓ หรือมาตรา ๑๑๔ (มาตรา ๔๖)

๑๘. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการเข้าไปตรวจสอบสถานการค้าระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกและอำนาจเรียกและยึดตราสาร เอกสาร และออกหมายเรียกตัวผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรมาไต่สวนได้ เมื่อมีเหตุอันควร (มาตรา ๔๘)

๑๕. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ และ ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการยกเลิกข้อความ การจงใจกระทำการใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีอากร มีความผิดต้องระวางโทษ (มาตรา ๔๕) (มาตรา ๕๐)

การเพิ่มความ

๑. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับอำนาจของอธิบดีในเขตจังหวัด พระนครและจังหวัดธนบุรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับเขตจังหวัดอื่นในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานสรรพากรทำการตรวจค้นหรือยึดบัญชีเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหรือสันนิษฐานว่าเกี่ยวกับภาษีอากรที่ต้องเสียได้ ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก (มาตรา ๖)

๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ฉ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับบรรดาบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับภาษีอากรที่ต้องเสียถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศ เจ้าพนักงานประเมินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งให้นุคคลใดมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการแปลเป็นภาษาไทยให้เสร็จภายในเวลาที่สมควรก็ได้ (มาตรา ๗)

๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ สัตต แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับประโยชน์แห่งการจัดเก็บภาษีอากร อธิบดีมีอำนาจอนุญาตบุคคลในการตรวจสอบและรับรองบัญชี โดยบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรี และหากบุคคลนั้นได้รับใบอนุญาตแล้ว มีการฝ่าฝืนระเบียบที่อธิบดีกำหนด อธิบดีอาจพิจารณาสั่งถอนใบอนุญาต การใช้บทบัญญัติในเขตจังหวัดใด ให้อธิบดีประกาศโดยอนุมัติรัฐมนตรีในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๘)

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ อัฐ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากร การยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นอุทธรณ์ไม่ทันตามกำหนดเวลาด้วยเหตุไม่ได้อยู่ในประเทศไทย หรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ เมื่ออธิบดีพิจารณาเห็นเป็นการสมควรจะให้ขยายหรือเลื่อนเวลาออกไปได้อีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้ และรัฐมนตรีจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลานั้นออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้ (มาตรา ๙)

๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ นว แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับผู้ที่ไม่อำนวยความสะดวกหรือจัดขวางเจ้าพนักงานตามความในมาตรา ๓ เบญจ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ(มาตรา ๑๐)

๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทศ แห่งประมวลรัษฎากร “มาตรา ๓ ทศ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานประเมิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามความในมาตรา ๓ ฉ มีความผิดต้องระวางโทษไม่เกินห้าพันบาท (มาตรา ๑๑)

๗. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับอำนาจของเจ้าพนักงานประเมิน ในการประเมินเรียกเก็บภาษีก่อนถึงกำหนดเวลาขึ้นรายการตามความในมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ ทวิ ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ (มาตรา ๒๕)

๘. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๕ ตี แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับในกรณีรับเงินหรือรับชำระราคา จากการค้าประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๕ (๑) ถ้ามีจำนวนครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ถึง ๑๐ บาท ให้ผู้ รับเงินหรือรับชำระราคารวมเงินเฉพาะในกรณีดังกล่าวที่รับทุกครั้ง เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ได้จำนวนเท่าใด ให้ ทำบันทึกจำนวนเงินนั้นรวมขึ้นเป็นวัน ๆ ตามแบบที่อธิบดีกำหนดและเก็บไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี นับ แแต่วันทำบันทึก (มาตรา ๔๔)

๙. เพิ่มความเป็น (๘) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ (มาตรา ๓๑)

๑๐. เพิ่มความเป็นหมวด ๔ ภาษีการค้า และหมวด ๕ ภาษีป้าย ในลักษณะ ๒ แห่ง ประมวลรัษฎากร (มาตรา ๔๐)

๑๑. เพิ่มความเป็น (๑๕) และ (๒๐) ของมาตรา ๖๕ ตี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ (มาตรา ๓๓)

๑๒. เพิ่มความเป็นลักษณะ ๔ ภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๕๓)

การยกเลิกความ

๑. ยกเลิกมาตรา ๔๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราช บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ (มาตรา ๒๕)

๒. (มาตรา ๓๔) ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไข เพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔

๓. ยกเลิกหมวด ๔ ภาษีโรงค้าในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่ปีภาษี ๒๔๙๖ เป็นต้น ไป (มาตรา ๓๘)

๔. ยกเลิกหมวด ๕ ภาษีการธนาคาร การเครดิตฟองซิเอร์ การออมสินและการประกันภัย ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อพ้นสี่สิบห้าวันนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๕)

๕. ยกเลิกลักษณะ ๕ ภาษีการซื้อข้าว ลักษณะ ๖ ภาษีการซื้อน้ำตาล และลักษณะ ๗ ภาษีโรง แรมกตาคาร แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อพ้นสี่สิบห้าวันนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๒)

ยกเลิกวิเคราะห้คำศัพท์

๑. ยกเลิกวิเคราะห้คำศัพท์คำว่า “อำเภอ” ในมาตรา ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้คำว่า “อำเภอ” หมายความว่า นายอำเภอหรือสมุหบัญชีอำเภอ และหมายความรวมถึงผู้ทำการแทนด้วย (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกวิเคราะห์ศัพท์ คำว่า “ภาษีปกติ” “ภาษีเสริม” และ “ภาษีเงินได้” ในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ (มาตรา ๑๔)

๓. ยกเลิกวิเคราะห์ศัพท์คำว่า “ปิดแสดมปีบริบูรณ์” ในมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔๑)

สาระสำคัญอื่นๆ

๑. ยกเลิกบัญชีอัตราอากรแสดมปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕๑)

๒. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้ได้ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันใช้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๔)

๑๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๓ หน้า ๒๒๗ - ๒๓๕

ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และมีกรณียกเว้นในบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ ว่าด้วยการเก็บภาษีเงินได้จากบุคคลธรรมดา มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๓ ว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ ให้บังคับใช้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องด้วยเงินได้พึงประเมินได้มีการถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ ยังน้อยประเภทอยู่ และการใช้จ่ายเงินบำรุงท้องที่ การลดหย่อน อัตราภาษี และวิธีปฏิบัติจัดเก็บยังไม่เหมาะสมตามกาลสมัย ให้แก้ไขเพิ่มเติมให้รัดกุมยิ่งขึ้น เฉพาะเกี่ยวกับการหักภาษี ณ ที่จ่าย และว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินบำรุงท้องที่ การหักลดหย่อนอัตราภาษีและวิธีปฏิบัติจัดเก็บ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๑๕ มาตรา มีการแก้ไขโดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ขกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการหักเงินได้พึงประเมิน และการคำนวณภาษี (มาตรา ๓)

๒. ขกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ เกี่ยวกับการที่รัฐบาลหรือองค์การรัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๔)

๓. ขกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ เกี่ยวกับการยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดแสดงรายการจ่ายเงินได้พึงประเมินต่อเจ้าพนักงานประเมิน (มาตรา ๕)

๔. ขกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับเงินผลประโยชน์แผ่นดินที่เก็บได้ในแต่ละจังหวัด และการใช้จ่ายบำรุงท้องที่ในเขตจังหวัด (มาตรา ๖)

๕. ขกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการลดหย่อนไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งของที่ดินในกรณีต่าง ๆ (มาตรา ๗)

๖. ขกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับที่ดินที่ใช้เฉพาะในศาสนกิจ (มาตรา ๘)

๗. ขกเลิกความในมาตรา ๑๕๑ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการตั้งกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินจากบุคคล ๓ คน เป็น ๔ คน (มาตรา ๙)

๘. ขกเลิกความในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการใช้ราคาที่ดิน ระยะเวลาที่สมควรในการตีราคาปานกลางใหม่ (มาตรา ๑๐)

๙. ขกเลิกความในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับระยะเวลาและวิธีการการขึ้นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ การสำรวจรังวัดพื้นที่ดิน การตรวจสอบ และการแจ้งการเสียภาษี (มาตรา ๑๑)

๑๐. ขกเลิกความในมาตรา ๑๖๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับความผิดและโทษของผู้ที่จงใจไม่ขึ้นแบบแจ้งรายการ ไม่ยอมชี้เขต ไม่แจ้งจำนวนพื้นที่ดิน หรือจงใจแจ้งจำนวนพื้นที่ดินขาดจากจำนวนที่เป็นจริง หรือขาดจากเจ้าพนักงานสำรวจ เป็นต้น (มาตรา ๑๒)

๑๑. ยกเลิกบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้บัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๓)

๑๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๔ หน้า ๑๔๔๗-๑๔๖๖ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๕๗
วันเริ่มใช้บังคับ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๕๗ โดยมีกรณียกเว้นในบทบัญญัติมาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๒ ว่าด้วยภาษีเงินๆได้บุคคลธรรมดา มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ ว่าด้วยอากรแสตมป์ ให้บังคับใช้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องด้วยวิธีการเสียภาษีอากรกับวิธีปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้, ภาษีการค้า, ภาษีป้าย, อากรแสตมป์, อากรมหสพ และภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ ควรได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สะดวก และรัดกุมยิ่งขึ้นตามกาลสมัย จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ภาษีเงินได้, ภาษีการค้า, ภาษีป้าย เพื่อให้มีการเรียกเก็บภาษีและการขอเสียภาษีก่อนถึงกำหนดเวลาได้ ทั้งนี้เพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐ และเพื่อความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีในบางกรณี

๒. ภาษีเงินได้

(ก) แก้ไขเพิ่มเติมให้หักค่าใช้จ่ายเบี่ยงการเหมาะสำหรับเงินได้พึงประเมินบางประเภท เพื่อให้สะดวกแก่การคำนวณภาษีของผู้เสียภาษีและเจ้าพนักงานประเมินด้วย

(ข) แก้ไขเพิ่มเติมการเสียภาษีให้ชำระพร้อมกับยื่นรายการ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการชำระภาษีของผู้เสียภาษีและปฏิบัติของเจ้าพนักงานด้วย

๓. อากรแสตมป์

แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำใบรับ เพื่อให้การควบคุมการจัดเก็บอากรรัดกุมยิ่งขึ้น กับทั้งให้มีการผ่อนผันการปฏิบัติในบางกรณีได้ เพื่อความสะดวกของผู้เสียอากร

๔. อากรมหสพ

(ก) เพิ่มวิธีเสียอากรให้เป็นตัวเงินได้ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกแก่ผู้เสียอากร

(ข) กำหนดให้มีการจ่ายเงินสินบนรางวัลได้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นทางควบคุมการหลีกเลี่ยงอากรได้อีกทางหนึ่ง

๕. ภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ เพื่อให้มีการชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ล่วงหน้าได้ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการเสียภาษีของผู้ค้าโภคภัณฑ์

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๒๖ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การเพิ่มความ

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับอำนาจที่จะประเมินเรียกเก็บภาษีของเจ้าพนักงานประเมิน เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็น มาตรา ๕๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการชำระภาษีก่อนถึงกำหนดเวลาขึ้นรายการ ของผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป (มาตรา ๕)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๗ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ในการขึ้นรายการชำระภาษีและการได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระภาษีตามระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๑๐)

๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๖๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับ ผู้ร้องขอชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ล่วงหน้าแทนผู้ค้าโภคภัณฑ์ หรือผู้ค้าโภคภัณฑ์ร้องขอชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ล่วงหน้า ผู้ร้องขอมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามบทบัญญัติ (มาตรา ๒๔)

การยกเลิกความและใช้ความใหม่ในพระราชบัญญัตินี้

๑. ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๕ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการห้ามอุทธรณ์ และการให้อุทธรณ์การประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน (มาตรา ๔)

๒. ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ เกี่ยวกับการห้ามอุทธรณ์ และการให้อุทธรณ์ การประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน (มาตรา ๕)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ เกี่ยวกับการยอมให้หักค่าใช้จ่ายเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๖) (มาตรา ๗) (มาตรา ๘)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับประโยชน์ แห่งการคำนวณยอดเงินได้พึงประเมินของผู้ต้องเสียภาษี (มาตรา ๑๑)

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๔๙๒ เกี่ยวกับกำหนดเวลาชำระภาษีและภาษีที่จะชำระภาษีเป็นสองงวด (มาตรา ๑๒)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ ตี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับ การไต่สวน หรือตรวจสอบบุคคลธรรมดา บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลโดยผู้กล่าวหาเป็นหลักฐานชัดเจน ทำให้เจ้าพนักงานเรียกเก็บเงินเพิ่มได้อีก ให้เจ้าพนักงานหักยอดร้อยละ ๒๕ เป็นเงินสินบนรางวัล และอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจกำหนดจ่ายเงินสินบนรางวัล แต่ผู้ตรวจพบ (มาตรา ๑๓)

๗. ยกเลิกความเกี่ยวกับใบรับ การออกใบรับ ข้อความที่ปรากฏในใบรับ (มาตรา ๑๔) การทำต้นขั้ว และการเก็บต้นขั้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ของผู้ประกอบการค้า (มาตรา ๑๕)

๘. ยกเลิกความเกี่ยวกับ การที่บุคคลใดมิได้ออกใบรับตามความในมาตรา ๑๐๕ หรือ ๑๐๖ หรือตราสารที่มีได้ปิดแสดงในปี เมื่อเจ้าพนักงานตรวจพบให้มีอำนาจเรียกเก็บเงินอากรจนครบและเงินเพิ่มอากรอีก ๖ เท่าของเงินอากร หรือเป็นเงิน ๒๕ บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่ากัน

เงินเพิ่มเมื่อเรียกเก็บได้แล้ว ให้หักออกร้อยละ ๔๐ เป็นเงินสินบนรางวัล (มาตรา ๑๖)

๙. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือนายตรวจ ในการปฏิบัติตามหน้าที่หรือโดยรู้อยู่แล้ว หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามคำเรียก หรือไม่ยอมให้ชี้แจงตราสารหรือเอกสาร หรือไม่ปฏิบัติตามหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือนายตรวจ ตามความในมาตรา ๑๒๑ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๕ ทวิ มาตรา ๑๐๕ จัตวา หรือมาตรา ๑๒๓ ทวิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา ๑๘)

๑๐. ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๒ มาตรา ๑๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับวิธีการเสียอากรเป็นรายตัวผู้คุมหรศพ (มาตรา ๑๙) และการห้ามมิให้เจ้าของหรือบุคคลที่เจ้าของแต่งตั้งคอยรับตัวอนุญาตให้คนเข้าคุมหรศพ เว้นแต่ผู้คุมมีตัวที่แสดงได้ว่าเสียอากรครบแล้ว รวมถึงเด็กที่อายุไม่เกิน ๗ ขวบ สูงไม่เกินหนึ่งเมตรด้วย (มาตรา ๒๐)

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการตรวจพบหรือการกล่าวหาแจ้งความผู้ที่ไม่เสียอากรหรือเสียอากรไม่ครบของผู้คุมหรศพ ให้เรียกอากรจนครบและให้เรียกเงินเพิ่มเป็นรายตัวผู้คุมอีกเป็นจำนวน ๒ เท่า ของอากรที่ไม่เสียหรือที่ขาด หรือเป็นเงิน ๒๕ บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่าเงินอากรและเงินเพิ่มตามความในมาตรานี้ ให้ชำระเป็นเงินภายในสิบวัน นับแต่วันได้รับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เงินเพิ่มให้ถือเป็นเงินอากร

เงินเพิ่มเมื่อเรียกได้แล้วให้หักออกร้อยละ ๔๐ เป็นเงินสินบนรางวัล และให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดจ่ายให้แก่เจ้าพนักงานที่ตรวจพบ ผู้กล่าวหาแจ้งความและเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

๑๒. ยกเลิกวิเคราะห้คำศัพท์คำว่า “ซื้อ” และ “จำหน่าย” ในมาตรา ๑๖๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ (มาตรา ๒๓)

๑๓. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิก หรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้ได้ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่ หรือที่พึงชำระก่อนวันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒๕)

๑๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๐๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๒๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๑๐ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๐๑
วันเริ่มใช้บังคับ ๕ เมษายน ๒๕๐๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องด้วยประเภทการค้าและโอกาสที่บัญญัติไว้ในปัจจุบันยังไม่รัดกุม และอัตราภาษีการค้ากับอัตราภาษีการซื้อโอกาสที่จัดเก็บอยู่ในขณะนี้ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น และจำเป็นจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดินเพราะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการภาษีอากร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติ ๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มความเป็นบรรดาของมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยนิยามศัพท์คำว่า “ผู้ผลิต” “ผู้นำเข้า” และ “ผู้ส่งออก” ไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดนี้

๒. ยกเลิกความใน ๑, ๒, ๓, ๖, ๗, ๘, ๑๐, ๑๑, ๒๑ และ ๒๒ ของประเภทการค้าตามบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความในบัญชีอัตราภาษีการซื้อโอกาสท้ายลักษณะ ๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๕)

๑๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๐๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๓๑ หน้า ๗-๑๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๐๑

วันเริ่มใช้บังคับ

๑๘ เมษายน ๒๕๐๑

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ภาษีการค้าสำหรับการรับจ้างทำของ การขายของ และการขายผลิตภัณฑ์ และภาษีการซื้อโภคภัณฑ์สำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง และอุปกรณ์ของเครื่องบรรเลง รถยนต์ และรถอื่น ๆ ตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๐๑ ยังไม่เหมาะสมบางประการ จึงเห็นควรแก้ไขใหม่ และเพื่อแบ่งเบาภาระของประชาชน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน ๑, ๒ และ ๓ ของประเภทการค้าตามบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๐๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในประเภทที่ ๔, ๖ และ ๗ ของบัญชีอัตราภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ท้ายลักษณะ ๔ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๐๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนใน (มาตรา ๔)

๑๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๗๘ หน้า ๔๘๘ - ๕๐๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๐๑

วันเริ่มใช้บังคับ

๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย คือ ผู้ประกอบการกิจกรรมประเภทไม้ล้มลุก ได้แบกภาษีทั้งทางตรงและทางอ้อมเกินกว่าอัตราในขณะนี้ เงินที่นำมาชำระภาษีก็ได้จากการจำหน่ายผลิตผลที่เกิดจากการกิจกรรมในที่ดินของตน ปกติพืชที่ปลูกมากก็คือข้าว ในปัจจุบันราคาข้าวไม่ดีขึ้นเท่าใด ผลน้อยอยู่แล้ว ฉะนั้นสมควรยิ่งที่จะลดภาระภาษีบำรุงท้องที่ซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประมวลรัษฎากร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๗ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๔๙๗ เกี่ยวกับเงินผลประโยชน์แผ่นดินที่เก็บได้ในจังหวัดใด ให้ใช้จ่ายบำรุงท้องที่ในเขตจังหวัดนั้นในกิจการที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับการตั้งกรรมการพิจารณาตีราคาปานกลางของที่ดินในตำบลหนึ่ง ๆ และการกำหนดเขตเป็นหน่วย ๆ เพื่อประโยชน์แก่การตีราคาปานกลางให้เที่ยงธรรม (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ลักษณะ ๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้บัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕)

๑๗. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๕๕ หน้า ๗-๑๐ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๐๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้อัตราภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ประเภททองคำเป็นไปโดยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และลดภาระภาษีให้แก่ประชาชน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๕ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิกความในประเภทที่ ๑ ของบัญชีอัตราภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ท้ายลักษณะ ๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๐๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยเป็นรายการโภคภัณฑ์ทอง ทองคำ ทองคำขาว เงิน นาก เพชร พลอยและเครื่องรูปพรรณ

๑๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๐๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๖๔ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ เว้นแต่

๑.) มาตรา ๔ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

๒.) มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ ให้ใช้บังคับสำหรับภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดาที่ต้องยื่นรายการ ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

๓.) มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ ให้ใช้บังคับสำหรับ ภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ต้องยื่นรายการ ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

๔.) มาตรา ๔๓ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

๕.) มาตรา ๖๖ ให้ใช้บังคับสำหรับภาษีบำรุงท้องที่ที่ถึงกำหนดชำระ ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องด้วยบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บภาษีอากรยังไม่รัดกุม เป็นโอกาสให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหลีกเลี่ยงได้ง่ายและโทษที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรยังต่ำไป ไม่ได้ผลในทางระงับปราบปราม นอกจากนั้นอัตราภาษีอากรบางประเภทยังไม่เหมาะสม จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัตินี้มีทั้งสิ้น ๘๐ มาตรา โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรด้วยการยกเลิกความในบางมาตรา การเพิ่มความในบางมาตรา และยกเลิกความและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน มีสาระสำคัญดังนี้

การยกเลิกความและใช้ความใหม่ในพระราชบัญญัตินี้แทน

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความผิด และการให้อำนาจเจ้าพนักงาน หรือคณะกรรมการกำหนดค่าปรับเพื่อไม่ให้ผู้ต้องหาถูกฟ้องร้องหรือรับโทษจำคุก (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการห้ามอุทธรณ์อำนาจการประเมินภาษีอากร ความที่รู้เห็นว่าถูกต้อง เมื่อผู้เสียภาษีไม่ปฏิบัติตามหมายหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน (มาตรา ๖ , มาตรา ๗)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้

เกี่ยวกับระยะเวลากำหนดการเสียภาษีตามบทบัญญัตินี้ และการเสียเงินเพิ่มอัตราร้อยละ ๒๐ กรณีที่นำส่งภาษีเกินกำหนด และกรณีขกเว้นการเสียเงินเพิ่ม เงินที่เสียเพิ่มให้ถือเป็นค่าภาษีอากร (มาตรา ๘)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๕๖ (มาตรา ๕),ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๕๖ (มาตรา ๑๐),ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๑๑),ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๑๒),ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๑๓) และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการอุทธรณ์การประเมินภาษีอากร กำหนดเวลาการอุทธรณ์ กรณีขกเว้นการอุทธรณ์ การวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ การออกหมายเรียกผู้อุทธรณ์และพยาน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “รายได้พึงประเมิน” “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” และ “ปีภาษี” (มาตรา ๑๖)

๖. ยกเลิกความใน (๓) และ (๕) ของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนตามลำดับ เกี่ยวกับเงินรายได้อื่น เช่น ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ เงินรายปีอันได้มาจากพันธกรรม เงินที่ได้เนื่องจากการเช่าทรัพย์สิน เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเงินได้นั้นตามความจริงที่ควรจะได้ หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้มีเงินได้แสดงเงินได้เหล่านี้ต่ำไป ในกรณีนี้ผู้มีเงินได้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ (มาตรา ๑๗)

๗. ยกเลิกความใน (๓) (๓๑) และ (๑๕) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนตามลำดับ เกี่ยวกับเงินได้ในปีภาษีได้แก่ เงินค่าเดินทางซึ่งนายจ้างจ่ายให้ลูกจ้างใน (๓) มาตรา ๔๒ รางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้า รางวัลสลากกินแบ่ง รางวัล อื่น ๆ ใน (๑๑) มาตรา ๔๒ เงินได้ของชาวนา เงินได้จากการสิกรรมใน (๑๕) มาตรา ๔๒ (มาตรา ๑๘)

๘. ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๔๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการคำนวณภาษีจากห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล ตามมาตรา ๕๖ วรรคท้าย การคำนวณหักลดหย่อนเฉพาะตามเกณฑ์จากผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา ๒๐)

๘. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน เมื่อหักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๗ แล้ว เหลือเท่าใดต้องเสียภาษีในอัตราตามที่กำหนดไว้ (มาตรา ๒๑)

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับวิธีจ่ายเงินได้พึงประเมินที่บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคลผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ สามารถหักภาษีเงินได้ไว้ทุกคราวที่จ่ายเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๒๒)

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับเหตุของความผิด และการรับผิดชอบของผู้จ่ายเงินตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๓ (มาตรา ๒๓)

๑๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับการให้บุคคลทุกคนเสียภาษีภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี และกรณีห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีโชตินิบุคคล มีเงินได้พึงประเมินให้ผู้أำนวยการ หรือผู้จัดการรับผิดชอบเสียภาษีจากยอดเงินได้พึงประเมินทั้งสิ้น เสมือนเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียวโดยไม่มีการแบ่งแยก (มาตรา ๒๔)

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับผู้มีเงินได้เกินกว่า ๕,๔๐๐.- บาท เป็นผู้ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นผู้อยู่ในต่างประเทศ ให้เป็นหน้าที่ของผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการอันก่อให้เกิดเงินได้พึงประเมิน เป็นตัวแทนในการชำระภาษี (มาตรา ๒๕)

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับกรณีผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตาย ผู้จัดการมรดก ทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกปฏิบัติแทนและมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ (มาตรา ๒๖)

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ จัดว่า แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับการยื่นรายการชำระภาษีต่ออำเภอตามกำหนดเวลา ภายใต้บังคับมาตรา ๖๔ การยื่นรายการตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๗ ทวิ หรือมาตรา ๕๗ ตี (มาตรา ๒๗)

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับการ

เสียภาษีเป็นงวดภายในกำหนดเวลาและการไม่ชำระงวดใดงวดหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้เสียภาษีหมดสิทธิ์ที่จะชำระเป็นรายงวดและนำมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับ (มาตรา ๒๘)

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับการคำนวณกำไรสุทธิ และขาดทุนสุทธิในมาตรา ๖๕ ทวิ (มาตรา ๒๙)

๑๘. ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๑๒) ของมาตรา ๖๕ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนตามลำดับ เกี่ยวกับการคิดรายได้และการคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีของเงินสำรองต่าง ๆ (มาตรา ๓๐)

๑๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องยื่นรายการ ซึ่งต้องใช้ในการคำนวณภาษี พร้อมกับชำระภาษีต่ออาเภอภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี (มาตรา ๓๑)

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับการคำนวณภาษีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย (มาตรา ๓๓)

๒๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบการค้ำหน้าทีเสียภาษีการค้าและปฏิบัติตามบทบัญญัติ (มาตรา ๓๘)

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับการยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าของผู้ประกอบการค้าในแต่ละท้องที่ และถ้าผู้ประกอบการค้ามีสถานการค้าหลายแห่ง ให้แยกยื่นคำขอเป็นรายสถานการค้า ในท้องที่ที่สถานการค้าตั้งอยู่ (มาตรา ๓๙)

๒๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับอำนาจประเมินค่ารายปีของสถานการค้าใด ๆ ของเจ้าพนักงานประเมิน และการอุทธรณ์การประเมินโดยนำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์ตามส่วน ๒ หมวด ๒ ลักษณะ ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๔๐)

๒๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ ตีร แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เกี่ยวกับการออกใบทะเบียนการค้าเมื่อผู้ประกอบการค้าได้ยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าตามมาตรา ๘๑ (มาตรา ๔๑)

๒๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

เกี่ยวกับการรับผิดชอบเงินเพิ่มอีก ๒ เท่า จำนวนเงินภาษี การค้า เมื่อผู้ประกอบการหรือดำเนินการค้าโดยไม่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียน (มาตรา ๔๒)

๒๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เกี่ยวกับผู้ประกอบการค้าที่เสียภาษีการค้าเป็นรายเดือน มียอดเงินที่ต้องคำนวณเพื่อเสียภาษีไม่ถึง ๑,๒๐๐ บาท ให้ได้รับการยกเว้นภาษีการค้าสำหรับเดือนนั้น (มาตรา ๔๓)

๒๗. ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

เกี่ยวกับผู้ที่ไม่ยื่นคำขอจดทะเบียนการค้า มีความผิดต้องระวางโทษปรับ (มาตรา ๔๔)

๒๘. ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนตามลำดับ

เกี่ยวกับการรับเงินหรือรับชำระราคาจากการค้าประเภทต่าง ๆ ของสถานการค้าที่ผู้ประกอบการค้าต้องจดทะเบียนการค้าตามมาตรา ๘๑ และการให้เช่าซื้อทรัพย์สิน การขาย หรือการรับจ้างทำของที่ไม่ต้องจดทะเบียนการค้าตามมาตรา ๘๑ (มาตรา ๔๕)

๒๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เกี่ยวกับรายละเอียดของใบรับ การออกใบรับ และการเก็บต้นข้าวไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี (มาตรา ๔๖)

๓๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินอากรและเงินเพิ่มอากรในมาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๔ (มาตรา ๕๑)

๓๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๖ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เกี่ยวกับผู้ที่มีหน้าที่เสียอากร หรือชดเชยแสตมป์เพิกเฉย หรือปฏิเสธต้องระวางโทษปรับ (มาตรา ๕๓)

๓๒. ผู้ที่จงใจลงวัน เดือน ปี ที่ชดเชยแสตมป์เป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับหรือจำคุก (มาตรา ๕๓)

๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เกี่ยวกับผู้ที่ไม่ทำ ไม่เก็บบันทึก หรือไม่ออกใบรับให้ในทันทีที่ถูกเรียกร้อง หรือออกใบรับไม่คิดแถมปีให้ถูกต้อง ต้องระวางโทษปรับ (มาตรา ๕๔)

๓๔. ยกเลิกความใน (๑) (๒) ของ ๒๘ แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕๖)

๓๕. ให้ยกเลิกความใน ฎ. ของข้อยกเว้นไม่ต้องเสียอากรตาม ๒๘ แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕๗)

๓๖. ให้ยกเลิกความใน ข. ของข้อยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรตาม ๒๙ แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕๘)

๓๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับโทษปรับ โทษจำคุก หรือโทษทั้งจำทั้งปรับ ของผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๔๐ ตรี (มาตรา ๖๓)

๓๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับโทษปรับ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๔๑ (มาตรา ๖๔)

๓๙. ยกเลิกบัญชีอากรมหรสพท้ายหมวด ๗ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖๕)

๔๐. ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับที่ดินทางรถไฟ การประปา การไฟฟ้า ท่าเรือของรัฐ หรือที่ดิน ซึ่งต้องใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนที่ต้องเสียภาษีโรงเรือน และที่ดิน (มาตรา ๖๖)

๔๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้ค้าโภคภัณฑ์ที่เป็นผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า ชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ล่วงหน้า สำหรับโภคภัณฑ์บางประเภท แทนผู้ค้าโภคภัณฑ์ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ก็ได้ (มาตรา ๖๗)

๔๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

๔๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งให้ผู้ค้าโภคภัณฑ์ชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์จนครบ และสั่งให้ชำระเงินเพิ่มอีก ๒ เท่าของภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ที่ไม่ชำระหรือขาด (มาตรา ๗๑)

๔๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับโทษปรับ โทษจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ ของผู้ที่ไม่ออกใบรับเงินค่าภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ความมาตรา ๑๗๒ (มาตรา ๗๔)

๔๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนเกี่ยวกับโทษจำคุกและโทษปรับของผู้ที่จงใจแจ้งข้อความเท็จ แสดงหลักฐานเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบายเพื่อหลีกเลี่ยงการชำระภาษี (มาตรา ๗๖)

การเพิ่มความ

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔ ทวิ มาตรา ๔ ตี มาตรา ๔ จัตวา มาตรา ๔ เบญจ มาตรา ๔ ฉ มาตรา ๔ อดต มาตรา ๔ อฎฐ และมาตรา ๔ นว แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการเสียภาษีอากรของคนต่างด้าว ซึ่งจะเดินทางออกจากประเทศ (มาตรา ๔)

๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับระวางโทษจำคุก โทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้จงใจแจ้งความเท็จ หรือแสดงหลักฐานเท็จ โดยฉ้อโกงหรือวิธีการอื่นใดเพื่อการหลีกเลี่ยงการเสียภาษี (มาตรา ๑๕)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการส่งสินค้าออกไปต่างประเทศให้แก่ หรือตามคำสั่งของสำนักงานใหญ่ สาขา ตัวการตัวแทน นายจ้างหรือ ลูกจ้าง ให้ถือว่าเป็นการขายในประเทศด้วย และถือราคาสินค้าตามราคากลางในวันที่ส่งไปเป็นเงินได้พึงประเมิน โดยยกเว้นของที่ส่งไปเพื่อการวิจัยของผ่านแดน ของที่นำเข้าแล้วส่งกลับนอกราชอาณาจักร และของที่ส่งออกไปแล้วนำกลับเข้าราชอาณาจักร (มาตรา ๑๘)

๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๑ เมื่อรัฐบาล องค์การของรัฐ เทศบาล สุขาภิบาล เป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ ให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (มาตรา ๓๒)

๕. เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๐ ทวิ และมาตรา ๗๐ ตี แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการเสียภาษีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด จำหน่ายเงินกำไร หรือเงินประเภทอื่นใดที่กันไว้จากกำไร หรือที่ถือว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย และบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ (มาตรา ๓๔)

๖. เกี่ยวกับวิธีการ การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อคำนวณภาษี กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเล็กกัน หรือความเข้ากันกับบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น (มาตรา ๓๕)

๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๖ ทวิ มาตรา ๘๖ ตริ และมาตรา ๘๖ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้ประกอบการค้าที่เป็นผู้ผลิต ชำระภาษีการค้าล่วงหน้าแทนผู้ประกอบการค้าที่รับสินค้าขึ้นไปจำหน่าย และการชำระภาษีการค้าของผู้ประกอบการค้าที่เป็นผู้ส่งออก (มาตรา ๔๔)

๘. เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๗ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับ ผู้ประกอบการค้าที่ต้องเสียภาษีการค้าเป็นรายย่อย ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอาจเสียภาษีการค้าเหมาเป็นงวดๆ ได้ (มาตรา ๔๕)

๙. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการทำให้ไม่มีใบออกใบรับหรือทำโดยสมควรกับผู้อื่น ไม่ออกใบรับหรือออกใบรับน้อยกว่าจำนวนเงินที่รับ ต้องระวางโทษปรับหรือโทษจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕๕)

๑๐. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๓๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับความรับผิดชอบและเงินเพิ่มของเจ้าของที่ไม่ได้จัดให้มีการชี้แจงแสดงปีตามตัวตามมาตรา ๑๓๓ หรือไม่ได้ฝึกตัวความมาตรา ๑๓๘ (มาตรา ๖๑)

๑๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๖๗ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์สำหรับโภคภัณฑ์นั้น ๆ ล่วงหน้าแทนผู้ค้าโภคภัณฑ์ที่มีหน้าที่ชำระภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ (มาตรา ๖๘)

๑๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๖๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการยื่นรายการเสียภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ของผู้ซึ่งไม่ได้เสียภาษีมาก่อนด้วยเหตุได้รับยกเว้นตามกฎหมาย (มาตรา ๖๙)

๑๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘๑ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งของพนักงาน เจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งเรียกเก็บภาษีและเงินเพิ่มภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์ความส่วน ๒ หมวด ๒ ลักษณะ ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๗๒)

๑๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘๓ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับโทษปรับของผู้ที่ไม่นำสำเนา หรือไม่เก็บสำเนาใบรับเงินค่าภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ไว้ตามมาตรา ๑๗๒ (มาตรา ๗๕)

๑๖. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับผู้ที่เจตนาละเลยไม่ยื่นรายการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการชำระภาษีต้องระวางโทษปรับหรือโทษจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๗)

การยกเลิกความ

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ (มาตรา ๓๖)

๒.ยกเลิกความในมาตรา ๘๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖. (มาตรา ๔๖)

๓.ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๑๑๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ (มาตรา ๕๐)

๔.ยกเลิกความในวรรคท้ายของมาตรา ๑๔๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ (มาตรา ๖๒)

๕.ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ (มาตรา ๗๓)

ยกเลิกวิเคราะห้ศัพท์

๑.ยกเลิกวิเคราะห้ศัพท์คำว่า “สถานการค้า” “การค้า” “รายรับ” และ “ผู้ประกอบการค้า” ในมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๗)

๒.ยกเลิกวิเคราะห้ศัพท์คำว่า “คำดู” ในมาตรา ๑๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕๕)

๓.เกี่ยวกับการจีดฆ่าและผู้มีหน้าที่จีดฆ่าแสดมปีที่ปีคบนตัวก่อนมอบตัวให้ผู้ดูหรือผู้ซื้อไปเจ้าของเป็นผู้มีหน้าที่เสียอากร ส่วนตัวที่ไม่เสียค่าดูนั้นให้ผู้ถือตัวเข้าดูเป็นผู้มีหน้าที่เสียอากร และให้มีการจีดฆ่าแสดมปีที่ปีคบนตัวก่อนผู้ดูเข้าดู (มาตรา ๖๐)

๑๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๐๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๒๒ หน้า ๔๔ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓ เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๓

๑) เฉพาะที่เกี่ยวกับบัญชีอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา

๒) เฉพาะที่เกี่ยวกับบัญชีอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ใช้บังคับสำหรับภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นไป และบทบัญญัติมาตรา ๔ ให้ใช้บังคับสำหรับภาษีการค้าที่ถึงกำหนดเวลาชำระในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ปรากฏว่าอัตราก้าวหน้าแต่ละขั้นมีช่วงยาวเกินไปไม่เป็นธรรม จึงได้แก้ไขให้มีช่วงสั้นกว่าเดิม อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นยังต่ำไปมาก และอัตราภาษี

การค้าบางประเภทยังต่ำกว่าที่ควร แต่บางประเภทก็มีอัตราสูงไปกว่าที่ควรเฉพาะอัตราอากรแสตมป์สำหรับตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินมีอัตราสูงไป ได้แก่ ลดอัตราลงเพื่อช่วยส่งเสริมนโยบายลดอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บกันอยู่ขณะนี้และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราภาษีอากรของประเทศอื่น ๆ แล้ว เห็นได้ชัดเจนว่าอัตราภาษีอากรของประเทศไทยยังไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอแก่การบำรุงประเทศชาติให้วัฒนาถาวรได้เพื่อประโยชน์แห่งรายได้ของรัฐที่จะนำมาใช้พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้รุ่งเรือง จึงได้ปรับปรุงอัตราภาษีอากรดังกล่าวให้เป็นไปตามควรแก่สถานการณ์

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ ๕ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓)
๒. ให้ยกเลิกความใน ๑, ๒, ๓ และ ๑๔ ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๐๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนตามลำดับ (มาตรา ๔)
๓. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้ได้ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖)

๒๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๖๗ ฉบับพิเศษหน้า ๑ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๐๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๐๔ เว้นแต่มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘

ว่าด้วยภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา มาตรา ๕ ว่าด้วยภาษีการค้า มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ว่าด้วยอากรแสตมป์ มาตรา ๑๓ ว่าด้วยภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ บังคับใช้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

- (๑) ภาษีเงินได้ เพื่อบรรเทาภาระภาษีแก่ผู้มีเงินได้ให้ลดน้อยลง
- (๒) ภาษีการค้า เพื่อให้ง่ายและสะดวกแก่การจัดเก็บภาษีทั้งทางฝ่ายผู้เสียภาษีและเจ้าพนักงาน
ทั้งทำให้รัดกุมยิ่งขึ้น
- (๓) อากรแสดมปี ยกเลิกอากรสำหรับใบรับที่ผู้ประกอบการค้าต้องเสีย เพราะจะ
มิให้มีการเก็บภาษีซ้อนกับภาษีการค้าซึ่งสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย ไม่สะดวก ควรเก็บภาษีการค้าอย่าง
เดียว
- (๔) ภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ ยกเลิกเพราะเหตุผลเช่นเดียวกับอากรแสดมปี

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๑๘ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับ
การไม่เสียภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ถือเป็นภาษีอากรค้างตามมาตรา ๑๒ หากมีการอุทธรณ์
การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการเสียภาษี เมื่อมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสียภาษีอากรเพิ่ม ผู้อุทธรณ์ต้องชำระ
ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ (มาตรา ๔)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับ
การหักลดหย่อนภาษีเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีของผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ เมื่อได้หักตาม
มาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๖ แล้ว (มาตรา ๖)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวล
รัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒
และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษี (มาตรา ๗) การยื่นรายการ
เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งข้อความอื่น ๆ ภายในเดือน
กุมภาพันธ์ทุก ๆ ปี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

กรณีห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคลมีเงินได้พึงประเมินเกินกว่า ๖,๐๐๐ บาท
ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการที่ดำเนินการเสียภาษีในชื่อของห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลนั้นให้เสมือนเป็นบุคคล
ธรรมดาคนเดียวกัน โดยไม่มีการแบ่งแยก

กรณีผู้เยาว์ ผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นผู้อยู่ต่างประเทศ ให้เป็นหน้าที่ของผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการอันก่อให้เกิดเงินได้พึงประเมินนั้นแล้วแต่กรณี ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ วรรค ๑ และเป็นตัวแทนในการชำระภาษี

กรณีผู้มีเงินได้พึงประเมินถึงแก่ความตาย ให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดกหรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี

๔. ยกเลิกความในหมวด ๔ ว่าด้วยภาษีการค้าตามลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ประกอบไปด้วย ส่วน ๑ ข้อความทั่วไป ส่วน ๒ รายรับ ส่วน ๓ การจดทะเบียน ส่วน ๔ บัญชีหลักฐานและการปฏิบัติ ส่วน ๕ แบบแสดงรายการการค้า ส่วน ๖ การชำระภาษี ส่วน ๗ อำนาจเจ้าหน้าที่ประเมิน ส่วน ๘ เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ส่วน ๙ บทกำหนดโทษ และบัญชีอัตราภาษีการค้า (มาตรา ๕)

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับผู้ขาย ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้รับเงินหรือผู้รับชำระราคาต้องออกใบรับให้แก่ผู้ซื้อ ผู้เช่าซื้อ ผู้จ่ายเงินหรือผู้ชำระราคา ในทันทีที่ทุกราวที่รับเงินหรือรับชำระราคา ไม่ว่าจะมีการเรียกร้องให้ออกใบรับหรือไม่ก็ตามและไม่ใช้บังคับแก่การจำหน่ายแสดมปี อากร หรือแสดมปีอื่นของรัฐบาลที่ยังไม่ได้ใช้ (มาตรา ๑๐)

๖. ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของ ๒๘. แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมปีท้ายหมวด ๖ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๑)

๗. ยกเลิกความในลักษณะ ๔ ว่าด้วยภาษีการซื้อโภคภัณฑ์ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ (มาตรา ๑๓)

๘. มาตรา ๑๔ ผู้ประกอบการค้าและหรือผู้ค้าโภคภัณฑ์ตามประมวลรัษฎากรก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและคงเป็นผู้ประกอบการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้รับชำระหนี้ที่ค้างชำระอยู่ หรือได้รับชำระหนี้ตามข้อผูกพันที่มีหลักฐานเป็นหนังสืออันได้ทำไว้ก่อนวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงเสียภาษีการค้าและอากรแสดมปีตามประมวลรัษฎากรก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๔)

๙. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้ได้

(๑) ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และ

(๒) ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรตามมาตรา ๑๔ (มาตรา ๑๗)

๒๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ หน้า ๓๕-๖๒ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘
วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๐๙ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินของบุคคลธรรมดาประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดลงใน หรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ว่าด้วยภาษีการค้า ให้ใช้บังคับสำหรับรายรับของผู้ประกอบการค้าในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อความชัดเจน ความเป็นธรรมและเหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบันกับป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๒๕ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติมด้วยการเพิ่มความ ขกเลิกความ และยกเลิกความเดิมโดยใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ขกเลิกความเกี่ยวกับการแจกแจงที่มาของเงินได้ต่าง ๆ เช่น การจ้างงาน เงินเดือน โบนัส เบี้ยประชุม บำเหน็จ ฯลฯ ใน (๑) และ (๒) ของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “การค้า” “ผู้ประกอบการค้า” “ผลิต” “ผู้ผลิต” “ผู้นำเข้า” “สาขา” “ผู้ส่งออก” “สถานการค้า” “บริษัท” “มูลค่า” “ขาย” “ภักดาการ” “ไนท์คลับหรือคาบาเรต์” “เดือนภาษี” (มาตรา ๖)

๓. ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความหมายของรายรับจากการค้าประเภทโรงสี การค้าข้าวหรือโรงเลื่อย (มาตรา ๑๐)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับมาตรา ๑๘ ทวิ กรณีให้ถือว่าเป็นการขายสินค้าและให้ถือมูลค่าของสินค้านั้นเป็นรายรับรวม ๗ กรณี (มาตรา ๑๒)

๕. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๘ ทรี แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการขายน้ำมัน สำหรับเครื่องบินให้แก่บริษัทการบินในประเทศและกรณีบริษัทการบินต่างประเทศ (มาตรา ๑๓)

๖. เพิ่มความเป็น (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ของมาตรา ๑๘ ทรี แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ (มาตรา ๑๔)

๗. ให้เพิ่มเติมเป็น (๖) ของมาตรา ๑๘ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ เกี่ยวกับการประกาศใช้เกณฑ์คำนวณเพื่อกำหนดมูลค่าของสินค้าตามมาตรา ๑๘ ฉ และผู้ประกอบการค้าแสดงหลักฐานว่าราคาตลาดของสินค้าในเดือนภาษีมียารับต่ำกว่ามูลค่าของสินค้าตามเกณฑ์คำนวณที่ประกาศจะขอคำนวณรายรับตามราคาตลาดนั้นได้ (มาตรา ๑๕)

๘. เพิ่มความเป็น มาตรา ๑๘ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร

“ มาตรา ๑๘ เบญจ ในกรณีสินค้านำเข้าในราชอาณาจักรที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามมาตรา ๑๘ ทรี (๑๐) หรือที่ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีการค้าและอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ถ้าภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรหรืออากรเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ให้ถือว่าผู้ที่มีความรับผิดชอบชำระอากรหรืออากรเพิ่มตามกฎหมายดังกล่าวเป็นผู้

ประกอบการค้าและได้ขายสินค้านั้นในวันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้น และให้ถือมูลค่าตามสภาพของสินค้าในวันนั้นเป็นรายรับ

การคำนวณภาษีการค้าจากรายรับตามวรรคก่อน ให้ใช้อัตราภาษีการค้าตามลักษณะของสินค้าซึ่งให้ถือว่าได้ขายนั้น และในกรณีสินค้าที่ได้รับลดหย่อนภาษีการค้าให้นำภาษีการค้าที่ได้ชำระไปแล้วมาหักออกจากภาษีการค้าที่คำนวณจากรายรับนั้นได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนภาษีการค้าที่คำนวณได้” (มาตรา ๑๖)

๕. ยกเลิกความใน มาตรา ๘๐ ทวิ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๖ จัตวา ยกเลิกความใน (๔) และ (๕) ของมาตรา ๘๕ และยกเลิกความ มาตรา ๘๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑)

๑๐. ยกเลิกความในชนิด ๑ ชนิด ๖ และชนิด ๗ แห่งประเภทการค้า ๑. ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนตามลำดับ (มาตรา ๒๒)

๑๑. ให้ยกเลิกความในชนิด ๕ แห่งประเภทการค้า ๑ ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ (มาตรา ๒๓)

๑๒. ให้ยกเลิกความในประเภทการค้า ๒. ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๔)

๑๓. ให้ยกเลิกความในประเภทการค้า ๓. ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ (มาตรา ๒๕)

๑๔. มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในประเภทการค้า ๗. ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๖)

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

เกี่ยวกับถ้าผู้เสียอากรเป็นองค์การรัฐบาลเป็นอันไม่ต้องเสีย เว้นแต่องค์การของรัฐบาลที่ใช้ทุนหมุนเวียน เพื่อประกอบการพาณิชย์ หรือการพาณิชย์ซึ่งองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ (มาตรา ๒๗)

๑๖. มาตรา ๒๘ บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้ได้ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่บทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๘)

๒๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๘ หน้า ฉบับพิเศษหน้า ๒๕ - ๓๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่อัตราภาษีการค้าที่จัดเก็บอยู่ตามประมวลรัษฎากรในขณะนี้ยังไม่เหมาะสมแก่สถานการณ์ สมควรแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และโดยที่การแก้ไขจำเป็นจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติ ๕ มาตรา โดยมาตรา ๓ ให้ยกเลิกความดังต่อไปนี้

๑. ความในชนิด ๑ (ก) ประเภทการค้า ๑ ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘

๒. ความในชนิด ๒ ชนิด ๓ ชนิด ๔ ชนิด ๕ ประเภทการค้า ๑ ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔

๓. ความในประเภทการค้า ๔ ของบัญชีอัตราภาษีการค้า ท้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔

และให้ใช้ความในบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๘๐ หน้า ๕๕๑-๖๐๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบัน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มี ๒๑ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามประมวลรัษฎากรนี้ โดยให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานประเมินและเจ้าพนักงานอื่นโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษากับออกกฎกระทรวง ให้ใช้หรือยกเลิกแสดมปีและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามประมวลรัษฎากรนี้ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความและให้ใช้ความใหม่ในกรณีกิจการผลิตสินค้าที่เกี่ยวกับการเกษตรทุกชนิด ใน (๒) (๕) (๑๐) ของมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๔) (มาตรา ๕) (มาตรา ๖) กำหนดวันที่ชำระอากรขาออก หรือวางหลักประกัน หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันเงินอากรขาออก (มาตรา ๑๐)

กรณีที่ผู้ประกอบการค้าได้เสียภาษีครบถ้วนแล้วและมีเหตุให้ต้องได้รับคืนภาษีจากการส่งออกหรือนำเข้าให้ใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราส่วนเช่นเดียวกับการคืนอากรขาเข้า หรือขาออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรแล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๑)

การกำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี หรือรัฐมนตรี เห็นสมควรจะประกาศร่นให้เร็วขึ้นสำหรับสินค้า ทุกรายการหรือบางรายการก็ได้ซึ่งผู้ประกอบการการค้าที่ได้ชำระภาษีหรือวางเงินเป็นประกันภาษีภายในเวลาที่เช่นนั้นจะได้รับการลดภาษีร้อยละ ๒ ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียหรือของจำนวนเงินที่วางเป็นประกัน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า

ในกรณีที่มีการร่นกำหนดเวลาตามมาตรานี้ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓ อัญญ มาใช้บังคับ (มาตรา ๑๒)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ ตรี มาตรา ๑๘ จัตวา มาตรา ๑๘ เบญจ มาตรา ๑๘ นว และมาตรา ๑๘ เอกาทศ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความใหม่ในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้ประกอบการค้าที่เป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออก อาจยื่นคำร้องต่ออธิบดีขอให้ถือว่าสินค้าที่ผลิตหรือนำเข้าในราชอาณาจักรหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรได้มีการขายในวันผลิต หรือวันนำเข้าหรือวันส่งออก

เมื่ออธิบดี เห็นสมควรก็ส่งอนุมัติ (มาตรา ๘) และอธิบดีโดยอนุมัติ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศให้ถือว่าผู้ประกอบการนั้นได้ขายสินค้าในวันดังกล่าว (มาตรา ๙)

เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีและชำระภาษีวันนำเข้าในราชอาณาจักรให้หมายถึงวันที่ชำระอากรขาเข้า หรือวางหลักประกัน หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันเงินอากรขาเข้า

วันส่งออกนอกราชอาณาจักร หมายความว่าวันที่ชำระอากรขาออก หรือวางหลักประกัน หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันเงินอากรขาออก (มาตรา ๑๐)

๔. ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของมาตรา ๑๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับความหมายของคำว่ารายรับในกรณีที่อธิบดีได้ส่งอนุมัติตามมาตรา ๑๘ ตี และมาตรา ๑๘ จัตวา (มาตรา ๑๓)

๕. ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๑๕ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัติแทนเกี่ยวกับรายรับที่ได้จากการขายสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อ กรณีที่มีการกำหนดให้กรมศุลกากร เรียกเก็บภาษีการค้าเพื่อสรรพากรให้คำนวณตามอัตราที่กรมศุลกากรใช้คำนวณ (มาตรา ๑๖)

๖. ยกเลิกความในชนิด ๘ แห่งประเภทการค้า ๑ ของบัญชีอัตราภาษีการค้า พ้ายหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๘)

๗. เพิ่มความเป็น (๑๒) ของมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๘ เกี่ยวกับการส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร (มาตรา ๙) และเพิ่มความเป็น (๑๓) (๑๔) (๑๕) และ (๑๖) ของมาตรา ๑๘ ตี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๘ เกี่ยวกับการได้รับการยกเว้นหรือคืนอากรศุลกากรหรือคืนภาษีการค้า ในการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า (มาตรา ๑๕)

บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้ได้ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรสำหรับรายรับก่อนวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๙)

บรรดากฎกระทรวงที่ออกตามประมวลรัษฎากรและยังใช้อยู่ก่อนวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศหรือกฎกระทรวง ซึ่งออกตามมาตรา ๔ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๐)

๒๔.ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๓๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๑๕ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๕ เว้นแต่

(๑) ข้อ ๑ ให้ใช้ข้อบังคับสำหรับการค้ำเงินภาษีอากรที่ได้ชำระหรือนำส่งในหรือหลังวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

(๒) ข้อ ๒ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่มีเงินได้ได้รับก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับด้วยแต่ไม่รวมถึงเงินได้พึงประเมินที่ได้ชำระภาษีเงินได้ไปแล้ว

(๓) ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๔ ในส่วนที่ว่าด้วยภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดาให้ใช้บังคับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นไป

(๔) ข้อ ๑๔ ในส่วนที่ว่าด้วยภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเฉพาะภาษีจากกำไรสุทธิ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

(๕) ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๘ ให้ใช้บังคับสำหรับรายรับของผู้ประกอบการค้าตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่าอัตราภาษีเงินได้ การคำนวณภาษีการค้า จำนวนเงินที่ยอมให้หักค่าใช้จ่ายและลดหย่อนสำหรับกิจการหรือบุคคล รวมทั้งวิธีจัดเก็บภาษีดังกล่าวข้างต้น ยังไม่เหมาะสมกับสภาพครอบครัวและกิจการบางประเภทนอกจากนี้บางบทบัญญัติในประมวลรัษฎากรยังมีข้อความไม่ชัดเจนก่อให้เกิดข้อโต้แย้งระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนผู้เสียภาษีอยู่เสมอ สมควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมและเป็นธรรมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่กรมสรรพากรต้องค้ำเงินภาษีที่ได้เรียกเก็บไว้โดยไม่ถูกต้องให้แก่ผู้เสียภาษี สมควรที่จะคิดดอกเบี้ยให้แก่ผู้รับคืนตามจำนวนที่ต้องคืนด้วย หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

สาระสำคัญ

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๐๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๒ ข้อ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔ ทศ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการกำหนดให้อธิบดีให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากรในอัตราร้อยละ ๐.๖๒๕ ต่อเดือน (ข้อ ๑)

๒. เพิ่มความเป็น (๑๘) , (๑๙) และ (๒๐) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ ดังนี้

(๑๘) เรื่องรางวัลสลากบำรุงการกุศล

(๑๙) เรื่องดอกเบี้ยตามมาตรา ๔ ทศ

(๒๐) เรื่องเงินได้จากการขายสินค้า

(ข้อ ๒,๓)

๓. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๖ เกี่ยวกับเรื่องการหักค่าใช้จ่ายของสามีภริยา (ข้อ ๔)

๔. ยกเลิกความใน (ข) ของ (๑) และ (๒) ของมาตรา ๔๗ และยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๘ และ (๔) ของมาตรา ๗๕ และยกเลิกความใน ๒๘. รวมทั้งความซึ่งยกเว้นไม่ต้องเสียอากรแห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด ๖ ของลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในประกาศของคณะปฏิวัตินี้แทน (ข้อ ๕, ๗, ๘, ๑๖, ๑๙)

๕. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ง) และ (จ) ของ (๑) ในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ เกี่ยวกับเรื่องเบี้ยประกันภัยและเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข) (ข้อ ๖)

๖. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการเสียภาษีของ รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล (ข้อ ๘)

๗. ยกเลิกความในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ของลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในประกาศของคณะปฏิวัตินี้แทน (ข้อ ๑๔)

๘. ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๗๕ และความใน (๑) ของมาตรา ๗๕ ทวิ และยกเลิกความในประเภทการค้า ๒ ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ของลักษณะ ๒ แห่งประมวล

รัชฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) (ข้อ ๑๕, ๑๗, ๑๘)

๕. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ (ข้อ ๒๐)

๒๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๑๖๒ หน้า ๖๑๕-๖๒๓ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๖
วันเริ่มใช้บังคับ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๖

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราภาษีการค้าสำหรับสินค้าบางชนิดให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติ ๕ มาตรา มีสาระสำคัญ คือ

๑. มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในชนิด ๒ ชนิด ๓ และชนิด ๔ ของประเภทการค้า ๑ แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓ และให้ใช้ความในบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายพระราชกำหนดนี้แทน

๒. มาตรา ๔ บรรดาบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในประมวลรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับการลดอัตราภาษีการค้าและยังใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปโดยถือว่าเป็นการลดจากบัญชีอัตราภาษีการค้า ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้จนกว่าจะมีการยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติม

๒๖. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๑๖๗ หน้า ๖๓๕-๖๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๖ เว้นแต่บทบัญญัติ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินของบุคคลธรรมดาประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประมวลรัษฎากร เพื่อลดภาระภาษีเงินได้ที่เก็บจากบุคคลธรรมดา และแก้ไขวิธีการจัดเก็บเพื่อความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติ ๑๒ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกความเดิมและใช้ใช้ความใหม่ในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความใน (ก) (ข) (ค) และ (ง) ของ (๑) และยกเลิกความใน (๒) ในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความใหม่แทนเกี่ยวกับ

(๑) การลดหย่อนภาษีให้กับผู้มีเงินได้ สามหรือภริยาของผู้มีเงินได้ บุตรของผู้มีเงินได้ ซึ่งมีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี และยังศึกษาอยู่ หรือผู้เยาว์หรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถและบุตรบุญธรรม

(๒) การลดหย่อนภาษีกรณีผู้มีเงินได้จ่ายเบี้ยประกันภัยไปในปีภาษีตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท เฉพาะกรณีที่มีการรวมธรรม์ประกันชีวิตมีกำหนดเวลา ๑๐ ปีขึ้นไป (มาตรา ๓)

(๓) การลดหย่อนภาษี

ในกรณีสามีภริยาดังฝ่ายต่างมีเงินได้และความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้หักลดหย่อนรวมกันได้ ๑๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๔)

๒. ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการลดหย่อนภาษีกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล (มาตรา ๕)

๓. ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) สำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป การคำนวณภาษีตาม (๑) ให้เสียไม่น้อยกว่าร้อยละ ๐.๕ ของยอดเงินได้พึงประเมิน” (มาตรา ๖)

๔. ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคคลที่มีรายได้ต่างกันและสถานภาพต่างกันยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี (มาตรา ๗)

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับผู้เสียภาษีที่มีสิทธิชำระภาษีเป็นงวด ๆ และวิธีการชำระตามกำหนดเวลาในแต่ละงวด หากผู้เสียภาษีมิได้ชำระภายในกำหนดเวลาผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะชำระภาษีเป็นรายงวด และให้นำมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับ (มาตรา ๘)

๖. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ส่วน ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๐)

๗. ยกเลิกวรรคสี่ของมาตรา ๕๗ จดวา แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

๘. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

๒๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๒๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๑๐ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๑๔ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินของบุคคลธรรมดาประจำ พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดลงในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้บังคับและเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ สมควรปรับปรุงประมวลรัษฎากร เพื่อพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๑๔ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยการเพิ่มความในบางมาตรา การยกเลิกความในบางมาตรา การยกเลิกความโดยใช้ความใหม่ในพระราชกำหนดนี้แทน ในบางมาตรามีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มบทนิยามในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยเพิ่มคำและความหมายของคำต่อไปนี้ “บริษัทจดทะเบียน” “บริษัทจัดการกิจการลงทุน” “กองทุนรวม” (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มความเป็น (๒๑) (๒๒) (๒๓) และ (๒๔) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ดังต่อไปนี้

“(๒๑) ประโยชน์ที่ได้จากการจำหน่ายตั๋วเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก) ซึ่งบริษัทเงินทุนเป็นผู้ออก และผู้รับมิใช่เป็นผู้ทรงคนแรก

(๒๒) เงินได้จากการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(๒๓) เงินได้จากการขายหน่วยลงทุนในกองทุนรวม

(๒๔) เงินได้ของกองทุนรวม” (มาตรา ๖)

๓. เพิ่มความเป็น (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เกี่ยวกับผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก) ได้แก่ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล หรือหุ้นกู้ขององค์การรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายโดยมีทุนทั้งสิ้นเป็นของรัฐบาล เป็นต้น ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินได้โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีตาม (๑) และ (๒) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากรก็ได้ (มาตรา ๘)

๔. เพิ่มความเป็น (๑๐) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ เกี่ยวกับการนำเงินปันผลที่ได้จากบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยมารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงกึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้ (มาตรา ๑๐)

๕. ยกเลิกความบางส่วนในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ฉบับต่าง ๆ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๖. ความใน (๘) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปสำหรับดอกเบี้ยที่ได้รับจากพันธบัตรของรัฐบาลที่ออกจำหน่ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้คงใช้บังคับได้ในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๓๒ ฉบับพิเศษ หน้า ๔ - ๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘
วันเริ่มใช้บังคับ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่วิธีการหักค่าใช้จ่ายสำหรับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ลูกจ้างเมื่อออกจากงานยังไม่เหมาะสมสมควรแก้ไขเสียใหม่ให้เหมาะสม และเป็นการบรรเทาภาระภาษีเงินได้ให้แก่ลูกจ้างทั้งหลายด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ ๕ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้ถึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) เว้นแต่ที่กำหนดในวรรคสาม ขอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๒๐ แต่รวมกันต้องไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท แยกเป็น

๑) กรณีผู้มีภรรยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ และความเป็นสามีภรรยาอยู่ตลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ตามเกณฑ์

๒) กรณีเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงานให้หักค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่ากับ ๒,๐๐๐ บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน แต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมิน เหลือเท่าใด ให้หักค่าใช้จ่ายได้อีกร้อยละ ๕๐ ของเงินที่เหลือ

๓) กรณีเงินบำเหน็จ หรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ที่ทางราชการจ่ายให้ถึงจำนวนปีที่ใช้เป็นเกณฑ์คำนวณเงินตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของทางราชการ

เศษของปีถ้าถึงหนึ่งร้อยแปดสิบสามวัน ให้ถือเป็นหนึ่งปี (มาตรา ๓)

๒. บทบัญญัติมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นต้นไป (มาตรา ๔)

๒๕.ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๐๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยในปัจจุบันเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรและเจ้าพนักงานตำรวจต่างมีอำนาจในการตรวจสอบชำระภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ทำให้พ่อค้าประชาชนมีภาระต้อง ชี้แจงแสดงหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย สมควรขจัดการะงักงันด้วยการให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรดำเนินการไปแต่ฝ่ายเดียว และโดยที่สมควรเร่งรัดการตรวจสอบภาษีอากรให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

สาระสำคัญ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ ข้อ มีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ ๑ ในกรณีที่เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรได้ออกหมายเรียกหรือหนังสือเชิญผู้มีหน้าที่ชำระหรือนำส่งภาษีอากรมาทำการตรวจสอบได้ส่วนก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้

บังคับ ให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรดำเนินการประเมินหรือออกคำสั่งให้ชำระหรือนำส่งภาษีอากร ให้แล้วเสร็จภายในเวลาสองปีนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ และให้อธิบดีกรมสรรพากรรายงานจำนวนผู้ถูกเรียกตรวจสอบได้สวน และผลการตรวจสอบต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอย่างน้อยทุกหกเดือน เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสองปีดังกล่าวถ้าเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรยังประเมินหรือออกคำสั่งให้ชำระภาษีอากรไม่แล้วเสร็จสำหรับรายใด ให้ระงับการตรวจสอบได้สวนและการประเมินหรือการออกคำสั่งให้ชำระหรือนำส่งภาษีอากรสำหรับรายนั้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจประเมินหรือส่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะสั่งขยายกำหนดเวลาออกไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

ข้อ ๒ นับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับห้ามมิให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เว้นแต่การดำเนินการคดีอาญาตามคำขอของเจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากร

ข้อ ๓ บรรดาคดีที่เกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ทำการค้นและ ยึดบัญชีหลักฐานและเอกสารไว้แล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับเจ้าพนักงานตำรวจ ทำการตรวจสอบได้สวนให้แล้วเสร็จ และส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรภายในหกเดือนนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ และให้เจ้าพนักงานตามประมวลรัษฎากรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามข้อ ๑

๓๐. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๑๐๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐-๓๒ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ เว้นแต่

(๑) ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ในส่วนที่ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่จะต้องยื่นรายการภายใน พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นต้นไป

(๒) ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ ในส่วนที่ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดลงในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า บทบัญญัติและอัตราภาษีอากรของประมวลรัษฎากรที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจน รัดกุม เป็นธรรม และให้การจัดเก็บเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

สาระสำคัญ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๖ ข้อ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ เอกาทศ และมาตรา ๓ ทวาทศ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับเรื่องการจัดเก็บภาษี กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้เสียภาษียื่นและใช้เลขประจำตัวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท (ข้อ ๒)

๒. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นบทนิยามในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๖

“บริษัทเงินทุน” หมายความว่า บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน” (ข้อ ๓)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒ ตริ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๓) เฉพาะที่เป็นค่าแห่งลิขสิทธิ์ให้หักเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๒๐ แต่ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (ข้อ ๔)

๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับเรื่องเงินได้พึงประเมินของภริยาตามมาตรา ๔๐ (๑) ภริยาจะแยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากสามีก็ได้ แต่เฉพาะเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) ซึ่งต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้ตาม (๑) ถึง (๔) ข้อ (๑๓)

๕. ยกเลิกความใน (ก) ของ (๒) ของบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในประกาศของคณะปฏิวัตินี้แทน (ข้อ ๑๕)

๖. เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๘ ปีณรศ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับเรื่องผู้รับจ้างทำของของรัฐบาลให้ผู้จ่ายเงินหักภาษีการค้างจากเงินที่จ่ายในอัตราตามบัญชีอัตราภาษี (ข้อ ๑๖)

๗. ยกเลิกความใน ๕. ของบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในประกาศของคณะปฏิวัตินี้แทน (ข้อ ๑๗)

๘. ขกเลิกความใน (๑) ของ ๑๑ และ ๑๐,๑๒,๑๔,๑๕,๒๕, และ ๒๖ ของบัญชีอัตราอากร แสคมปีท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความในประกาศของคณะปฏิวัตินี้แทน (ข้อ ๑๕,๒๐)

๙. เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

(๑) ถ้าผู้มีเงินได้ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรในหรือหลังวันประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งเป็นดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากที่ได้ฝากไว้ก่อนวันที่ประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาดอกเบี้ยดังกล่าว ส่วนที่เฉลี่ยเป็นของระยะเวลาก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี

(๒) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรที่ได้รับในหรือหลังวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ถ้าเป็นดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากที่ครบกำหนดเวลาฝากก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี (ข้อ ๒๑)

๑๐. เงินได้จากการขายหลักทรัพย์ที่ไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๔๒ (๒๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

(๑) ที่ได้รับก่อนหรือในวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้ยังคงได้รับยกเว้น

(๒) ที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินได้หักค่าใช้จ่ายแล้วโดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณตามมาตรา ๔๘ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากรก็ได้

(๓) ที่ได้รับภายหลังระยะเวลาตาม (๒) ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีตามมาตรา ๔๘ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร (ข้อ ๒๒)

๑๑. ตราสารเช็กที่ลงวันเดือนปีที่ออกเช็กในวันหรือหลังวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เสียอากรให้ครบตามอัตราในบัญชีอัตราอากรแสคมปีซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ทั้งนี้ ตามวิธีการที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ข้อ ๒๓)

๑๒. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจกเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ (ข้อ ๒๔)

๓๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๙๔ หน้า ๔๓๘ - ๔๔๒ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรเก็บภาษีการค้าจากการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แทนการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นที่อยู่ในปัจจุบัน เมื่อขจัดความยุ่งยากในทางปฏิบัติและเพื่อให้เกิดความสะดวก รัดกุมและแน่นอนในการเสียภาษี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๑๒ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกข้อ ๒๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความหมายของคำว่า “สมาชิก” เป็นบทนิยามในมาตรา ๓๓ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ (มาตรา ๕)

๓. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘ โสฬส แห่งประมวลรัษฎากร

“มาตรา ๓๘ โสฬส ในกรณีการขายหลักทรัพย์ตามประเภทการค้า ๓. ให้สมาชิกที่เป็นตัวแทนของผู้ขายหักภาษีจากเงินที่ขาย และชำระภาษีแทนผู้ขายในนามของตน โดยผู้ขายไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการการค้าอีก และให้ถือว่าสมาชิกเป็นผู้ประกอบการค้าในกรณีนี้ด้วย” (มาตรา ๖)

๔. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๓) ของมาตรา ๓๕ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๓

“(๑๓) การขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะที่เป็นหน่วยลงทุนในกองทุนรวม พันธบัตรของรัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาล”

๕. เพิ่มความเป็นประเภทการค้า ๓. ของบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร แทนประเภทการค้า ๓. ของบัญชีอัตราภาษีการค้า ท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ (มาตรา ๑๐)

๖. มีการยกเลิกความ ซึ่งเป็นถ้อยคำใน (๒๒) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ (มาตรา ๔) ยกเลิกความใน (๑๒) ของมาตรา ๑๕ ตี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๓ (มาตรา ๗) ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ (มาตรา ๕) และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๗. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรและประกาศของคณะปฏิวัติที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติ จัดเก็บภาษีอากรสำหรับการขายหรือโอนโดยมีค่าตอบแทนซึ่งหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่กระทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๕๕ ฉบับพิเศษหน้า ๑ - ๑๔ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๑ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนดนี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกำหนดนี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกำหนดนี้ว่าด้วยภาษีการค้า ให้ใช้บังคับสำหรับรายรับของผู้ประกอบการค้าในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี ความเป็นธรรม ความสะดวกรัดกุมและแน่นอน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดฉบับนี้ มี ๒๔ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติมด้วยการเพิ่มความ ยกเลิกความ และให้ใช้ความใหม่ในพระราชกำหนดนี้แทน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ เศรษฐ แห่งประมวลรัษฎากรเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี ในกรณีจำเป็น อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ ซึ่งไม่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตามลักษณะ ๒ หักภาษี ณ ที่จ่ายตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ในการนี้ให้นำมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความ โดยให้ความหมายของคำ “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” เป็นบทนิยามในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“มาตรา ๔๒ ทวิ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) เว้นแต่ที่กำหนดในวรรคสาม ขอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๓๐ แต่รวมกันต้องไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท” (มาตรา ๖)

๔. ยกเลิกความใน (ก) (ข) และ (ค) ของ (๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการกำหนดจำนวนเงินของผู้มีเงินได้ ที่เพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น ๙,๐๐๐ บาท และการกำหนดรายละเอียดของการหักลดหย่อนสำหรับบุตร การนับจำนวนบุตรและบุตรบุญธรรม (มาตรา ๗)

ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการขึ้นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่แล้วมาแล้ว พร้อมทั้งข้อความอื่น ๆ ภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี (มาตรา ๑๓) โดยการกำหนดจำนวนเงินของผู้มีเงินได้สอดคล้องกับมาตรา ๗ ในพระราชกำหนดนี้

๕. ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการลดหย่อนภาษี และกรณีที่มีสิทธิขาดฝ่ายต่างมีรายได้ (มาตรา ๘)

ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการลดหย่อนภาษีกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีizinนิติบุคคล (มาตรา ๕)

๖. ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการคำนวณหักภาษีกรณีรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้แก่ผู้รับรายหนึ่ง ๆ ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป (มาตรา ๑๑)

๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการที่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายที่ได้หักไว้แล้วในปีภาษี ให้แก่ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายสองฉบับมีข้อความตรงกัน ในกรณีและตามกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๒)

๘. ยกเลิกความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษี กรณีให้สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อน (มาตรา ๑๔)

๙. ให้ยกเลิกความในชนิด ๒ ของประเภทการค้า ๔. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๘)

๑๐. ยกเลิกความในประเภทการค้า ๗. โรงแรมและภัตตาคารแห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๕)

๑๑. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๓ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร

“มาตรา ๑๒๓ ตริ” ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจำนวนเงินที่แสดงไว้ในใบรับตามลักษณะที่แสดงไว้ในใบรับตามลักษณะแห่งตราสาร ๒๘. (ข) และ (ค) แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ต่ำไป พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกำหนดจำนวนเงินที่แสดงไว้ในใบรับนั้นตามจำนวนเงินที่สมควรได้รับตามปกติและให้ผู้ออกไปรับมีหน้าที่เสียค่าอากรจากจำนวนเงินที่กำหนดนั้น

ผู้ออกไปรับซึ่งถูกกำหนดจำนวนเงินตามวรรคหนึ่งจะอุทธรณ์การกำหนดจำนวนเงินนั้นก็ได้อีก ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์ตามส่วน ๒ หมวด ๒ ลักษณะ ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” (มาตรา ๒๒)

๑๒. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรและประกาศของคณะปฏิวัติที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๓)

๓๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๒๒๐ ฉบับพิเศษหน้า ๕ - ๗ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๒ เว้นแต่

(๑) ในกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับแก่เงินได้พึงประเมินสำหรับ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

(๒) ในกรณีภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับแก่เงินได้ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งสิ้นสุดลงในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้เพิ่มบทบัญญัติเป็นกรณีพิเศษสำหรับภาษีเงินได้ปิโตรเลียมขึ้น และเพื่อให้ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและเงินปันผล หรือเงินส่วนแบ่งของกำไรเฉพาะส่วนที่เหลือจากหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่ายสำหรับกรณีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมดังกล่าวอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร สมควรแก้ไขประมวลรัษฎากรเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นในกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมดังกล่าว จึงเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๕ มาตรา แก้ไขเพิ่มเติมโดยการเพิ่มความ การยกเลิกความเดิมและให้ใช้ความใหม่ในพระราชบัญญัตินี้แทน มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความใน (ก) ของ (๔) ของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความใน (ข) ของ (๔) ของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑) และ (๑๒) ของ มาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

“(๑๑) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้นำมารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงเท่าที่เหลือจากหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว

(๑๒) เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร ที่อยู่ในบังคับต้องหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้นำมารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงเท่าที่เหลือจากหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว และถ้าผู้รับเป็นบริษัทจดทะเบียนหรือเป็นบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและไม่เข้าลักษณะตามมาตรา ๗๕ให้นำบทบัญญัติของ (๑๐) มาใช้บังคับโดยอนุโลม” (มาตรา ๕)

๓๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ ตอนที่ ๗๘ ฉบับพิเศษหน้า ๑๔ - ๒๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกำหนดนี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดนี้ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกำหนดนี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรเพื่อบรรเทาภาระภาษีของผู้มีเงินได้ประจำซึ่งมีรายได้น้อย รวมทั้งปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้ให้เหมาะสมกับภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งในการนี้จะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดมี ๑๘ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความของบทนิยาม “เงินได้พึงประเมิน” ในมาตรา ๓๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของ (ข) ของมาตรา ๔๐ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๒๒

“เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินได้ตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่บุตรชอบด้วยกฎหมายที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเป็นผู้มีเงินได้ และความเป็นสามีภริยาของบิดาและมารดาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ถือว่าเงินได้ของบุตรดังกล่าวเป็นเงินได้ของบิดา แต่ถ้าความเป็นสามีภริยาของบิดาและมารดาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ถือว่าเงินได้ของบุตรดังกล่าวเป็นเงินได้ของบิดาหรือของมารดาผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือของบิดาในกรณีบิดามารดาใช้อำนาจปกครองร่วมกัน

ความในวรรคสองให้ใช้บังคับกับบุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะซึ่งเป็นผู้มีเงินได้ด้วย โดยอนุโลม” (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ทวิ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) เว้นแต่ที่ได้กำหนดไว้ในวรรคสาม ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๓๐ แต่รวมกันต้องไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท” (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความใน (ก) (ข) และ (ค) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้

ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษีของผู้มีเงินได้สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ บุตร และบุตรบุญธรรม (มาตรา ๖) ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเงินได้ พึ่งประเมินที่กำหนด เพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น ๑๐,๐๐๐ บาท

๕. ขกเลิกความใน (จ) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษีของผู้มีเงินได้ (มาตรา ๗)

๖. ขกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการลดหย่อนภาษีในกรณีสามี ภริยาต่างฝ่ายต่างมีรายได้ (มาตรา ๘)

๗. ขกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการลดหย่อนกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล (มาตรา ๙)

๘. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับให้ผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (๗) ซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยได้รับเครดิตในการคำนวณภาษี (มาตรา ๑๐)

๙. ขกเลิกความใน (ง) ของมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษีในการนี้กรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๔) (๗) ที่จ่ายจากกองทุนรวมและที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นผู้จ่ายให้แก่ผู้รับ รายหนึ่ง ๆ ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป (มาตรา ๑๑)

๑๐. ขกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่คนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งข้อความอื่นๆ ภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (มาตรา ๑๒)

๑๑. ขกเลิกความในวรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้ในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษี ในกรณีที่ภริยาแยกยื่น

รายการให้สามิและภริยาต่างฝ่ายต่างหักถดหย่อนสำหรับ กรณีต่าง ๆ ตามอัตราที่กำหนดไว้ ได้แก่ บุตร เบี้ยประกันภัย เงินได้ที่ได้รับจากกองทุน เงินบริจาค (มาตรา ๑๓)

๑๒. ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความใน พระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการเสียภาษีตามอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวดนี้ เว้นแต่ ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง กระทำกิจการขนส่งผ่านประเทศต่าง ๆ ให้เสียภาษีเฉพาะกิจการขนส่งตามเกณฑ์ที่กำหนดในกรณีรับขนคนโดยสารและกรณีรับขนของ (มาตรา ๑๔)

๑๓. ยกเลิกบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

๑๔. บทบัญญัติใน (จ) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ถูกยกเลิกโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้สำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๔ (มาตรา ๑๖)

๑๕. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจดทะเบียนอาคารที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๗)

๓๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ ตอนที่ ๑๖๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๕-๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องเพิ่มอัตราภาษีการค้าสำหรับสินค้าบางชนิดให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งในกรณีนี้จะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วน และลับ เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน และโดยที่กรณีนี้เกิดขึ้นในระหว่างที่ปิดสมัยประชุมรัฐสภา และเป็นกรณีฉุกเฉินซึ่งมีความจำเป็นต้องรีบด่วนที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมี ๕ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

ในมาตรา ๓ ให้เพิ่มความเป็น (ณ) ของประเภทการค้า ๑ ชนิด ๒ แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร และมาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

๓๖. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๕๐ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๘ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๔ แห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๖

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

(๔) บทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากร เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบันและป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากร ซึ่งจะต้องพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน และโดยที่กรณีนี้เกิดขึ้นในระหว่างที่ปิดสมัยประชุมรัฐสภา และเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นรีบด่วนที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้มี ๑๑ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยการเพิ่มความในบางมาตรา และการยกเลิกความเดิมและให้ใช้ความใหม่ในพระราชกำหนดนี้แทนในบางมาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) เป็นเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๖ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับให้ผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข) ซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยได้รับเครดิตในการคำนวณภาษีร้อยละ ๓๕ ของเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้รับและวิธีนำเครดิตภาษีที่ได้ไปรวมคำนวณเป็นเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๗ ทวิ และมาตรา ๖๗ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงจัดทำประมาณการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ซึ่งได้จากกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีและมีหน้าที่ยื่นรายการและชำระภาษี โดยให้คำนวณและชำระภาษีจากจำนวนกึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ภาษีที่ชำระให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีที่ต้องชำระความมาตรา ๖๘

ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นรายการและชำระภาษีหรือแสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละยี่สิบห้าของกำไรสุทธิโดยไม่มีเหตุอันควร ต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๒๐ ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ ตามมาตรา ๖๗ ทวิ หรือของกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นหรือของภาษีที่ชำระขาด แล้วแต่กรณี (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความใน (ก) ของ (๒) สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แห่งบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ก) ภาษีจากกำไรสุทธิ

(๑) บริษัทจดทะเบียน ร้อยละ ๓๐

(๒) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

นอกจาก (๑) ร้อยละ ๔๐“ (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความในประเภทการค้า ๘. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ.๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๗)

๖. บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง และวรรคสองของมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ถูกยกเลิกโดยพระราชกำหนดนี้ให้ยังคงใช้บังคับได้สำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๕ (มาตรา ๘)

๗. การยื่นรายการและชำระภาษีตามมาตรา ๖๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ เฉพาะรอบระยะเวลาบัญชีดังต่อไปนี้ ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลคำนวณและชำระภาษีจากประมาณการกำไรสุทธิดังนี้

(๑) รอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดลงในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ ให้คำนวณและชำระภาษีจากจำนวนร้อยละ ๒๐ ของประมาณการกำไรสุทธิ

(๒) รอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดลงในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้คำนวณและชำระภาษีจากจำนวนร้อยละ ๓๓ ของประมาณการกำไรสุทธิ (มาตรา ๙)

๘. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจดทะเบียนอากรที่ค้างอยู่ หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๐)

๓๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๕ - ๒๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

เว้นแต่บทบัญญัติ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ ว่าด้วยภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากร เพื่อบรรเทาภาระภาษีของผู้มีรายได้น้อย และรายได้ปานกลางให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบันกับให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม และป้องกันการหลีกเลียงภาษีอากรบางกรณีซึ่งจะต้องพิจารณาโดยถ้วนและถี่เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน และโดยที่กรณีที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ปิดสมัยประชุมรัฐสภา และเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นต้องรีบด่วนที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้มี ๒๔ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นบทนิยามในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ เกี่ยวกับความหมายของคำต่อไปนี้ “ขาย” “ราคาขาย” “สิทธิครอบครอง” (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๑ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทน ให้ถือว่าผู้โอนเป็นผู้มีเงินได้ และต้องเสียภาษี (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) การขายสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดก หรือสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร แต่ไม่รวมถึงเรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไปหรือแพ” (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความใน (ก) และ (ข) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ก) ผู้มีเงินได้ ๑๒,๐๐๐ บาท

(ข) สามหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ๑๒,๐๐๐ บาท” (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (ง) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ง) เบี้ยประกันภัยที่มีผู้มีเงินได้จ่ายไปในปีภาษีสำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๗,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่กรมธรรม์ประกันชีวิตมีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป และการประกันชีวิตนั้นได้เอาประกันไว้กับผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิตในราชอาณาจักร” (มาตรา ๗)

๖. เพิ่มความเป็น (ฉ) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร

“(ฉ) บุตรของผู้มีเงินได้ซึ่งมีสิทธิหักลดหย่อนตามเงื่อนไขใน (ค) และยังคงศึกษาอยู่ในสถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนราษฎร์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ ให้หักลดหย่อนเพื่อการศึกษาได้อีกคนละ ๒,๐๐๐ บาท” (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความใน (๒) และ (๖) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการลดหย่อนภาษี ในกรณีสามีภรรยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ และในกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีชนิดบุคคล (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความใน (๓) และ (๕) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษีในกรณีผู้มีเงินได้ มิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย และในกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดก (มาตรา ๑๐)

๙. เพิ่มความเป็น (๔) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีเฉพาะเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๘) ที่ได้รับจากการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดก หรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณตาม (๑) และ (๒) ก็ได้ เมื่อคำนวณภาษีแล้ว ต้องเสียไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของราคาขาย

ในกรณีที่เสียภาษีโดยนำไปรวมคำนวณภาษีตาม (๑) และ (๒) ให้หักค่าใช้จ่ายร้อยละ ๕๐ ของเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว (มาตรา ๑๑)

๑๐. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๙ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร แทนมาตรา ๔๙ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

“มาตรา ๔๙ ทวิ ในกรณีที่เป็นการโอนกรรมสิทธิหรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ โดยไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาที่พึงได้รับจากการขายอสังหาริมทรัพย์นั้นตามปกติ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจกำหนดราคาขายอสังหาริมทรัพย์นั้นตามราคาที่พึงได้รับจากการขาย ตามปกติตามราคาในวันที่โอนนั้น แต่ต้องไม่เกินจำนวนทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่มีการจดทะเบียน (มาตรา ๑๒)

๑๑. ขกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับกรณีผู้จ่ายเงินตามมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร เป็นรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้กับผู้รับรายหนึ่ง ๆ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ขึ้นไป ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๐.๕ ของยอดเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๑๓)

๑๒. เพิ่มความเป็น (๕) และ (๖) ของมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร โดย (๕) เกี่ยวกับเกณฑ์การคำนวณภาษี กรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๘) เฉพาะที่จ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งขายของสังหาริมทรัพย์ และ (๖) เกี่ยวกับเกณฑ์การคำนวณภาษีในกรณีการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง ในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทน (มาตรา ๑๔)

๑๓. ขกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล ซึ่งมีหน้าที่หักภาษีตามมาตรา ๕๐(๑)(๒) (๓) และ (๔) ต้องนำเงินภาษีที่ตนมีหน้าที่ต้องหักไปส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่จ่ายเงิน

ภาษีที่คำนวณหักไว้ตามมาตรา ๕๐ (๕) และ (๖) ให้ผู้มีหน้าที่หักภาษีนำส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่มีการจดทะเบียนและห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่ลงนามรับรูดอมให้ทำหรือบันทึกไว้ จนกว่าจะได้รับเงินภาษีที่นำส่งไว้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว และให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๕)

๑๔. ขกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการให้บุคคลทุกคนเว้นแต่ผู้เยาว์หรือผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งข้อความอื่น ๆ ภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี ตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ในกรณีห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชคนิติบุคคลมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกิน ๑๒,๐๐๐ บาท ให้ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินในชื่อของห้างหุ้นส่วน หรือคณะบุคคลนั้นและรับผิดชอบจากยอดเงินได้พึงประเมินเสมือนเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียว ถ้าห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลนั้นมีภาษีค้างชำระ ให้ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลทุกคนร่วมรับผิดชอบในเงินภาษีที่ค้างชำระนั้นด้วย (มาตรา ๑๖)

๑๕. ขกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๑ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำหรับในปีต่อไป ถ้ากองมรดกของผู้ตายยังมีได้แบ่ง และมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกิน ๑๒,๐๐๐ บาท ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณีมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนนี้ในชื่อกองมรดกของผู้ตาย”

๑๖. ขกเลิกความในมาตรา ๕๑ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับถ้าภริยามีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๑) ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว ไม่ว่าจะมียังเงินได้พึงประเมินอื่นด้วยหรือไม่ ภริยาจะแยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากสามีเฉพาะส่วนที่เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๑) โดยมีให้ถือว่าเป็นเงินได้ของสามีตามมาตรา ๕๑ ตรี ก็ได้

ในกรณีถ้าภริยาแยกยื่นรายการตามวรรคหนึ่ง ให้สามีและภริยาดังฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้ตามที่บัญญัติไว้

ในกรณีผู้มีเงินได้มิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย การหักลดหย่อนตาม (๒) ให้หักได้เฉพาะบุตรที่อยู่ในประเทศไทย

ถ้าสามีและภริยามีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเฉพาะตามมาตรา ๔๐(๑) ประเภทเดียวกันไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท ไม่ว่าแต่ละฝ่ายจะมีเงินได้เป็นจำนวนเท่าใด สามีและภริยาไม่ต้องยื่นรายการเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๑๘)

๑๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการให้บุคคล ห้างหุ้นส่วนบริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐(๘) เฉพาะที่จ่ายให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งขายหรือส่งหาริมทรัพย์คำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๑ แล้วนำส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมในขณะที่มีการจดทะเบียนและให้นำความในมาตรา ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๘)

๑๘. ขกเลิกความใน (๑) ของบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๒๐)

๑๙. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๘ สัตตรส แห่งประมวลรัษฎากร

“มาตรา ๗๘ สัตตรส ในกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลเป็นผู้จ่ายค่าจ้างทำของให้แก่ผู้รับจ้างซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และมีหน้าที่เสียภาษีการค้าตามประเภทการค้า ๔ ชนิด ๑

แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าให้ผู้จ่ายเงินหักภาษีการค้าจากเงินที่จ่ายในอัตราตามบัญชีอัตราภาษีการค้ารวมทั้ง
ภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล กฎหมายว่าด้วยรายได้สุขาภิบาลหรือกฎหมายว่าด้วยรายได้จังหวัด
ด้วย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๗๘ ปีญรส วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม” (มาตรา ๒๑)

๒๐. บทบัญญัติใน (๕) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราช
กำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับสำหรับเงินได้จากการขายทรัพย์สิน อันเป็นมรดก หรือการขายทรัพย์สินซึ่ง
ทรัพย์สินนั้นได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำก่อนวันที่พระราชกำหนด
นี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๒)

๒๑. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้
ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนด
นี้ใช้บังคับ

๓๘. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๒๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑-๔๑ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕
วันเริ่มใช้บังคับ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงอัตราภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เพื่อให้เหมาะสมกับ
สภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน และ
โดยที่กรณีนี้เกิดขึ้นในระหว่างที่ปิดสมัยประชุมรัฐสภา และเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นรีบด่วนที่จะรักษา
ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้มี ๑๒ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความใน
พระราชกำหนดนี้แทน

“(๓) ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๒.๕ ของเงินได้โดยไม่ต้องนำไปรวม
คำนวณภาษีตาม (๑) และ (๒) ก็ได้สำหรับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก)” (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความใน (ก) และ (ข) ของมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เงินได้พึงประเมินที่ระบุในมาตรา ๕๘ (๓) (ก) และ (ข) ถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๙ ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑๒.๕ ของเงินได้ และถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ให้คำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้ (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความในชนิด ๑ ของประเภทการค้า ๔ แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความในชนิด ๑ และชนิด ๒ ของประเภทการค้า ๑๒ แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความใน ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และ ๖ แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความใน ๘, ๑๒, และ ๑๕. ของบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความใน ๑๖, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๒ แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความใน ๒๘ แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐ ๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๐)

๙. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่ถึงกำหนดชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

๓๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๕๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๑๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๓ กรกฎาคม ๒๕๒๕ เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรเพื่อความเป็นธรรม ความชัดเจน ความรัดกุม และความเหมาะสมแก่สถานการณ์ และเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๓๐ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ขกเลิกความในมาตรา ๓ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้ เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกได้รับโทษจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้มีอำนาจเปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับแต่สถานเดียวในความผิดต่อไปนี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๑๓ (มาตรา ๓)

๒. ขกเลิกความในมาตรา ๓ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ให้อริบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือสรรพากรเขตเข้าไปตรวจค้นหลักฐานได้ (มาตรา ๔)

๓. ขกเลิกความในมาตรา ๓ เอกาทศ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน อริบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรมีเลขประจำตัวได้ตามหลักเกณฑ์ (มาตรา ๕)

๔. ขกเลิกความในมาตรา ๔ ทศ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายสั่งให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากรในอัตรา ร้อยละ ๑ ต่อเดือนหรือเศษของเงินภาษีอากรที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้น (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

“เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร อธิบดีมีอำนาจเปิดเผยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อผู้ประกอบการค้าที่ถูกกำหนดรายรับ และจำนวนรายได้ที่ถูกกำหนดหรือจำนวน ภาษีที่ถูกประเมินเพิ่มเติม

(๒) ชื่อผู้เสียภาษีอากรและจำนวนภาษีอากรที่เสีย

(๓) ชื่อผู้สอบบัญชีและพฤติการณ์ของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรอง บัญชีตามมาตรา ๓ สัตต (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๕๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ แทนเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี พระราชบัญญัตินี้ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งบุคคลให้มีบัญชีพิเศษ บัญชี งบดุล หรือบัญชีอื่น ๆ ตามแบบที่กำหนด (มาตรา ๘)

๗. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๓

“การประเมินตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ แทน

“ผู้ต้องเสียภาษีต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับหนึ่งเท่าของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระอีก”

๙. ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งประมวลรัษฎากรและให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ แทน

“ในการประเมินตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ผู้ต้องเสียภาษีต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับ อีกสองเท่าของจำนวนภาษีที่ต้องชำระ เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๑๑)”

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“เงินภาษีที่จะต้องเสียหรือนำส่งให้เสียหรือนำส่งภายในเวลาที่บัญญัติไว้ ถ้าไม่เสียหรือ ไม่นำส่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้บุคคลนั้นเสียเพิ่มร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงิน ภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

ในกรณีที่มีการขยายเวลาชำระภาษี และมีได้ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้ นั้น เงินเพิ่มร้อยละ ๑.๕ ให้ลดเหลือร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือนหรือเศษของเดือน

ถ้าไม่มีบทบัญญัติในหมวดต่าง ๆ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้เสียหรือนำส่งภายใน สามสิบวัน ถ้าไม่ปฏิบัติตามต้องเสียเงินเพิ่มตามเกณฑ์

การคำนวณเงินเพิ่มให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการหรือนำส่งภาษีจนถึง วันชำระ" (มาตรา ๑๒)

๑๑. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เบียดปรับตามมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๖ และเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ ให้ถือเป็นเงินภาษี (มาตรา ๑๓)

๑๒. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓) ของบทนิยาม "บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล" ใน มาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

"(๓) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคม ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๗ (๗) (ข)" (มาตรา ๑๔)

๑๓. ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ จดว่า แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัติ นี้แทน "การยื่นรายการตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ ทวิ มาตรา ๕๗ ตริ หรือมาตรา ๕๗ เบญจ ถ้ามี ภาษีต้องเสีย ให้ชำระต่ออำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่" (มาตรา ๑๕)

๑๔. ยกเลิกความใน (๒) วรรคหนึ่ง และ (๕) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

"ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน ให้หักได้ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้กระทำได้ต่อเมื่อกำหนดโดยกฎกระทรวง" (มาตรา ๑๖)

๑๕. ยกเลิกความใน (๕) วรรคหนึ่ง ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน "การคำนวณค่าหรือราคาของเงินตราหรือทรัพย์สินเป็นเงินตราไทยตาม อัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อส่วนการคำนวณ ค่าของหนี้สินให้คำนวณค่าหรือราคาเป็นเงินตราไทย ตามอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารพาณิชย์ขาย (มาตรา ๑๗)

๑๖. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๓) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๒๒

“(๑๓) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ไม่ต้องนำเงินค่าลงทะเบียนหรือค่าบำรุงที่ได้รับจากสมาชิกหรือเงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการรับบริจาคหรือจากการให้โดยเสน่หาแล้วแต่กรณี มารวมคำนวณเป็นรายได้” (มาตรา ๑๘)

๑๗. ยกเลิกความใน (๒) และ (๖) ของมาตรา ๖๕ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“(๒) เงินกองทุน เว้นแต่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๖) เบี้ยปรับและหรือเงินเพิ่มภาษีอากร ค่าปรับทางอาญา ภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” (มาตรา ๑๘)

๑๘. ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน “ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีตามมาตรา ๖๕ มาตรา ๖๕ ทวิ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ (มาตรา ๒๐)

๑๙. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ค) ของ (๒) ของบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓

“(ค) ภาษีจากรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ

ของมูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้

อันมิใช่รายได้ตามมาตรา ๖๕ ทวิ(๑๓) ร้อยละ ๕ ” (มาตรา ๒๑)

๒๐. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๗๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการของสถานศึกษาของทางราชการ ไม่รวมถึงกิจการของโรงเรียนราษฎร์ ประเภทโรงเรียนอาชีวศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการขายของ การรับจ้างทำของ กิจการของโรงเรียนกวดวิชา ที่มีใช้โรงเรียนกวดวิชาสอบเทียบเพื่อรับประกาศนียบัตรของกระทรวงศึกษาธิการ” (มาตรา ๒๒)

๒๑. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของมาตรา ๗๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘

“(๘) การที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนำสินค้าที่ซื้อจากผู้ผลิตซึ่งได้รับการลดอัตราภาษีการค้าตามลักษณะและประเภทของสินค้า และตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดไปใช้ในการใด ๆ ที่มีใช้การผลิตของตนเอง” (มาตรา ๒๓)

๒๒.ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“ในกรณีตาม (๑) (๔) และ (๘) ให้ถือว่าผู้นำสินค้าเข้าเป็นผู้ประกอบการค้าตามที่ระบุในบัญชีอัตราภาษีการค้า” (มาตรา ๒๔)

๒๓.ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“ให้ผู้ประกอบการค้าที่มีรายรับเฉพาะที่ระบุไว้ ได้รับยกเว้นการจดทะเบียนตามส่วนนี้” (มาตรา ๒๖)

๒๔.ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“ผู้ประกอบการค้าที่มีรายรับเฉพาะที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๕ ทวิ (๑) (๔) (๕) หรือ (๘) ให้ยื่นแบบแสดงรายการการค้าตามแบบที่อธิบดีกำหนดเป็นรายครั้งที่มีการรับ” (มาตรา ๒๗)

๒๕.ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๘๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

“ผู้ประกอบการค้าใดไม่ชำระภาษีภายในกำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน” (มาตรา ๒๘)

๒๖. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่ หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บทบัญญัติมาตรา ๖๕ ทวิ (๒) วรรคหนึ่งและ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๖๕ ตริ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการออกพระราชกฤษฎีกาหรือออกกฎกระทรวง ตามบทบัญญัติซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ๆ

๔๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๒๑ หน้า ฉบับพิเศษหน้า ๑ - ๖ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๕ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้เงินปันผลที่ได้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม เป็นเงินได้พึงประเมินประเภทเดียวกับเงินปันผลที่ได้จากบริษัทจำกัด โดยให้เงินปันผลดังกล่าวนี้ได้รับการปฏิบัติเหมือนกับเงินปันผลที่ได้รับจากกองทุนรวม และยกเลิกการให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเสียภาษีเงินได้อย่างบุคคลธรรมดา เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี และให้องค์การของรัฐบาลเสียภาษีเงินได้จากการขายสินค้าขององค์การของรัฐบาลแทนผู้ขายสินค้าซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเช่นเดียวกับผู้ขายสินค้าซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๑๓ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (ข) ของมาตรา ๔๐ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไร (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความใน (๑๔) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินส่วนแบ่งกำไรจากหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลมิใช่นิติบุคคลและกองทุนรวม (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความมาตรา (๒๐) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (ง) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข) ต้องไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ “ภาษีที่เสียแทนตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นเครดิตของผู้เสียภาษีในการคำนวณภาษี” (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความในวรรคสองของ (ง) ของมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข) ให้ลดหย่อนตามอัตราวรรคสองมาตรา ๔๗ (๑) (๑) แล้วคำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้ (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (๑๐) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยให้นำเงินปันผลที่ได้มารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงกึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้ (มาตรา ๙)

๘. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

“มาตรา ๖๕ จัตวา ให้องค์การของรัฐบาลเสียภาษีเงินได้แทนขายสินค้าทอดหนึ่งทอดใดหรือทุกทอดซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนบุคคลที่ซื้อสินค้าจากองค์การของรัฐบาลตามวิธีการ อัตรา และประเภทค่าที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เฉพาะสำหรับเงินได้จากการขายค้านั้น

ภาษีที่เสียแทนตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นเครดิตของผู้เสียภาษีในการคำนวณภาษี” (มาตรา ๑๐)

๙. ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๑๑)

๑๐. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเฉพาะการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๒)

๔๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๕๐ ฉบับพิเศษหน้า ๗๕ - ๘๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๕ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๑๓ ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๑๔ ว่าด้วยภาษีการค้าให้ใช้บังคับสำหรับรายรับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากร ให้เหมาะสมกับสภาพและ เหตุการณ์ในปัจจุบัน กับให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมและป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรบางกรณี ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณา โดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดินและเป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นต้องรีบด่วนในอันจะรักษา ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติ ๑๖ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ จตุตศ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับกรณีที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๓ เศรษ มาตรา ๕๐ มาตรา ๖๕ ทวิ มาตรา ๗๘ ปันรศ และมาตรา ๗๘ ให้หักภาษี ณ ที่จ่ายก่อนโดยไม่ต้องคำนึงว่าการจ่ายเงินนั้นจะมาจากคำสั่งของใคร (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้ แทน เกี่ยวกับภาษีอากรค้างที่ให้อำนาจอธิบดีหรือนุคคลอื่นที่มีอำนาจเช่นเดียวกันสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ซึ่งเงินที่ได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว ถ้าเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ ทวิ และมาตรา ๑๒ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร

๑. มาตรา ๑๒ ทวิ กำหนดมิให้ทำลาย ย้าย หรือโอนทรัพย์สินที่มีคำสั่งยึดหรืออายัด ตามมาตรา ๑๒ ให้แก่บุคคลอื่น

๒. มาตรา ๑๒ ตรี ให้อำนาจแก่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๒ ดังนี้

(๑) ออกหมายเรียก

(๒) สั่งบุคคลให้นำหลักฐานมาตรวจสอบ

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้นำหลักฐานมาตรวจสอบ (มาตรา ๕)

๔. เพิ่มความเป็นหมวด ๑ ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร มาตรา ๑๓ ทวิ มาตรา ๑๓ ตรี มาตรา ๑๓ จัตวา มาตรา ๑๓ เบญจ มาตรา ๑๓ ฉ มาตรา ๑๓ สัตต และมาตรา ๑๓ อัฏฐ ใน ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน มาตรา ๑๒ ทวิ ให้จำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท (มาตรา ๗)

๖. ขกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับโทษของผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหมายเรียกให้จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘)

๗. ขกเลิกความมาตรา ๔๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้ แทนเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ที่ไม่มีค่าตอบแทนให้เจ้าพนักงานประเมินจากการขายตามปกติ (มาตรา ๙)

๘. ขกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราช กำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการห้ามไม่ให้เจ้าพนักงานลงนามรับรื้อยอมให้ทำบันทึกไว้นกว่าจะได้รับเงินภาษีที่ นำส่งไว้ครบถ้วนถูกต้อง (มาตรา ๑๐)

๙. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๖ ตรี แห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการยื่นรายการตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๗ ทวิ และมาตรา ๕๗ ตรี ให้ยื่นตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเดือน กันยายนของทุกปีภาษี (มาตรา ๑๑)

๑๐. ขกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับ ภาษีที่มีจำนวนตั้งแต่ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป จะชำระเป็นสามงวดงวดละเท่าๆ กันก็ได้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการขึ้นรายการของนิติบุคคลให้ขึ้นตามแบบที่อธิบดีกำหนดพร้อมชำระภาษี ณ ที่ว่าการอำเภอ ภายใน ๒ เดือน ตั้งแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันแรกของรอบระยะเวลาบัญชี (มาตรา ๑๓)

๑๒. ยกเลิกคำนิยามคำว่า “ผลิต” ในมาตรา ๗๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๔)

๑๓. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๕)

๔๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๘๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ - ๒๐ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

เว้นแต่บทบัญญัติ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แห่งพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๗ ที่จะต้องขึ้นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องพิจารณาโดยถ้วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดินและเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นต้องปรับปรุงในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ มีบทบัญญัติ ๑๗ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๓ จตุทศ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับ ในกรณีที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งก่อน ไม่ว่าการจ่ายเงินนั้นจะเกิดขึ้นจากคำสั่งหรือคำบังคับของศาลหรือตามกฎหมายหรือเหตุอื่นใดก็ตาม” (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นวรรคหกของมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕

“ผู้ต้องรับผิดชอบภาษีอากรตามวรรคสอง ให้หมายความรวมถึงผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลด้วย” (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับเงินภาษีที่จะต้องเสียในเสียภายในเวลาที่บัญญัติไว้ ถ้ามิได้เสียภายในกำหนดเวลาให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

ในกรณีที่มีการขยายเวลาชำระภาษี และได้ชำระภาษีภายในเวลานั้น เงินเพิ่มร้อยละ ๑.๕ ให้ลดเหลือร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือน หรือเศษของเดือน

การคำนวณเงินเพิ่มให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการหรือนำส่งภาษีจนถึงวันชำระหรือวันส่งภาษี” (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

“เงินได้พึงประเมิน ซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะออกจางานโดยคำนวณจากระยะเวลาที่ทำงาน ทั้งนี้ ไม่ว่าเงินที่จ่ายนั้นจะจ่ายจากเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ ให้หักค่าใช้จ่าย ๕,๐๐๐ บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน แต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมินเหลือเท่าใดให้หักค่าใช้จ่ายอีกร้อยละ ๕๐ ของเงินที่เหลือ แต่ถ้าจ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จและเงินบำนาญ ให้ถือว่าเป็นเงินบำเหน็จและลดค่าใช้จ่ายจำนวน ๕,๐๐๐ บาท ลงเหลือ ๒,๕๐๐ บาท” (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มความเป็น (ข) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับในกรณีถ้าภริยามีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) ในปีภาษีที่ล่วงมา

แล้ว ภริยาจะยื่นเอกสารและเสียบางอย่างหากจากสามีเฉพาะส่วนที่เพิ่มเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) ก็ได้ในกรณีที่ภริยาแยกยื่นรายการให้สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้ ตามที่บัญญัติไว้

ถ้าสามีและภริยามีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมา เฉพาะมาตรา ๔๐ (๑) ประเภท เดียวรวมกันไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท สามีและภริยาไม่ต้องยื่นรายการเงินได้พึงประเมิน” (มาตรา ๕)

๗. ยกเลิกความของบทนิยาม “ภักดาการ” ในมาตรา ๗๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๐)

๘. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของมาตรา ๗๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

“(๕) รายรับจากการค้าประเภทภักดาการในกรณีการรับจ้างปรุงอาหาร ให้หมายความรวมถึงมูลค่าของสิ่งใดๆ ที่ใช้ปรุงหรือประกอบเป็นอาหารไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นของผู้ประกอบการค้าหรือไม่ก็ตาม” (มาตรา ๑๑)

๙. ยกเลิกความในชนิด ๑ (ก) ของประเภทการค้า ๑. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๒)

๑๐. ยกเลิกความใน ๗. ๘. ๑๓. ๑๗. ๒๑. และ ๒๓. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๓)

ให้ยกเลิกความใน ๕. ๑๒. และ ๑๕. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๔)

๑๑. ให้ยกเลิกความใน ๑๐. ๑๑. (๑) ๑๔. ๒๔. ๒๕. ๒๖. และ ๒๗. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๕)

๑๒. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

๔๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๕๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๒๐ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๗
วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๒๘ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ว่าด้วยภาษีการค้า แห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับรายรับในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๒๙ ว่าด้วยอากรมหรสพ แห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องพิจารณาโดยถ้วนและถี่เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน และเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นต้องรับความเห็นอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ มีบทบัญญัติ ๓๒ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๔ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับบทบัญญัติมาตรา ๔ ทวิ และมาตรา ๔ ทรี ซึ่งไม่ให้ใช้บังคับแก่คนต่างด้าว (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘ ทรี แห่งประมวลรัษฎากรอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๘ ทวิ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการไม่เสียภาษีภายในกำหนดเวลาให้เสียเพิ่มอีกร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน แต่ในกรณีอธิบดีอนุมัติขยายเวลาให้และไม่ชำระภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้ลดลงเหลือร้อยละ ๐.๓๕ ต่อเดือน (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เงินได้พึงประเมิน” ในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินรวมถึงเงินได้ประเภทดังต่อไปนี้

(๑) เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน

(๒) เงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ (มาตรา ๘)

๗. เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๒๕ เกี่ยวกับเงินภาษีอากรตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ได้ออกแทนให้ ให้ถือเป็นเงินได้ประเภท และปีภาษีเดียวกันกับเงินได้ที่ออกแทนให้ (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ ทวิแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑), (๒) และ (๓) ให้หักค่าใช้จ่ายเหมาได้ร้อยละ ๓๐ แต่ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๑๐)

๙. ยกเลิกความใน (ก) และ (ข) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

“(ก) ผู้มีเงินได้ ๑๓,๐๐๐ บาท

(ข) สามหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ๑๓,๐๐๐ บาท” (มาตรา ๑๑)

๑๐. ยกเลิกความใน (ก) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้นำบุตรตาม (๑) มาหักก่อน แล้วจึงนำบุตรตาม (๒) มาหัก ซึ่งจะหักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี และยังคงศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษา และให้หักได้ตลอดปีภาษี (มาตรา ๑๒)

๑๑. ขกเลิกความใน (๒) (๕) และ (๖) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

- (๒) เกี่ยวกับกรณีทั้งสามมีรียาต่างมีเงินได้ ให้หักลดหย่อนตาม (๑) (ก) และ (ข)
 - (๕) กรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดก หักลดหย่อนได้ ๑๓,๐๐๐ บาท
 - (๖) กรณีเป็นคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล ให้หักลดหย่อนตาม (๑) (ก)
- (มาตรา ๑๓)

๑๒. ขกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับถ้าผู้จ่ายเงินตาม (๕) เป็นรัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาล ซึ่งจ่ายเงินได้มีจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑ ของเงินได้พึงประเมิน (มาตรา ๑๔)

๑๓. ขกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคคลยกเว้นบุคคลใดความสามารถยื่นรายการเงินได้ภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี ซึ่งมีลักษณะต่อไปนี้

- (๑) ไม่มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกิน ๑๓,๐๐๐ บาท
- (๒) ไม่มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เฉพาะตามมาตรา ๔๐ (๑)

ประเภทเดียวกันเกิน ๑๘,๖๐๐ บาท

- (๓) มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกิน ๒๖,๐๐๐ บาท
- (๔) มีสามีหรือภริยาและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เฉพาะตามมาตรา

๔๐ (๑) ประเภทเดียวกัน ๓๗,๒๐๐ บาท (มาตรา ๑๕)

๑๔. ขกเลิกความในมาตรา ๕๖ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการยื่นรายการตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๗ ทวิ และมาตรา ๕๗ ตรี เฉพาะตามมาตรา ๔๐ (๕) (๖) (๗) หรือ (๒) ภายในเดือนกันยายนของทุกปีภาษี (มาตรา ๑๖)

๑๕. ขกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาตามมาตรา ๔๖ (๑) และกองมรดกของผู้ตายยังไม่ได้แบ่งให้ผู้จัดการมรดกปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนนี้ในชื่อกองมรดกของผู้ตาย (มาตรา ๑๗)

๑๖. ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๕๓ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาของสามีภริยาตามมาตรา ๔๐ (๑) ถ้าไม่เกินจำนวนตามมาตรา ๕๖ (๔) ไม่ต้องยื่นรายการ (มาตรา ๑๘)

๑๗. ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการชำระภาษีถ้าตาม (๑) ไม่ชำระภาษีงวดใดตามเวลาที่กำหนดผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะชำระงวดต่อไปและต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ แต่ถ้าตาม (๒) ไม่เป็นเหตุให้ยกเว้นการเสียเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๗ (มาตรา ๑๕)

๑๘. ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับเงินได้ที่ต้องเสียภาษีคือ กำไรสุทธิหักด้วยรายจ่ายตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ ทวิ และมาตรา ๖๕ ตรี และรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวคือสิบสองเดือน แต่มีกรณีต่อไปนี้ที่อย่างน้อยกว่าสิบสองเดือนก็ได้

(ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งใหม่ จะถือวันเริ่มตั้งเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรกก็ได้

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอาจยื่นคำร้องต่ออธิบดี ขอเปลี่ยนวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีก็ได้ โดยให้อธิบดีมีอำนาจอนุญาตตามสมควร (มาตรา ๒๐)

๑๙. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖๕ ทวิ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

“เงินปันผลที่ได้จากการลงทุนของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามมาตรา ๖๕ ตรี (๒) ไม่ให้ถือเป็นเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งกำไรตามความในวรรคสอง” (มาตรา ๒๑)

๒๐. ยกเลิก (๑๑) ของมาตรา ๗๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ (มาตรา ๒๒)

๒๑. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “รายรับจากการค้าประเภทธนาคาร”

“ตัวเงินหรือการส่งเงินไปต่างประเทศ” (มาตรา ๒๓)

๒๒. เพิ่มความเป็น (๑๐) และ (๑๑) ของมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๖

(๑๐) เกี่ยวกับรายรับจากการค้าที่ให้เช่าเทพ แผ่นที่บันทึกภาพและเสียง ให้รวมถึงเงินที่วางประกันหรือมัดจำด้วย

(๑๑) รายรับจากการค้าประเภทมหรสพ ให้รวมถึงค่าต่าง ๆ ที่เสียให้แก่ผู้ประกอบการค้าด้วย (มาตรา ๒๔)

๒๓. เพิ่มความเป็น (๗) ของมาตรา ๗๕ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๓ เกี่ยวกับรายรับที่เป็นเงินประกันตามมาตรา ๗๕ (๑๐) ถ้าจ่ายคืนไปเดือนใด ให้หักออกจากรายรับในเดือนนั้น (มาตรา ๒๕)

๒๔. ยกเลิกความในประเภทการค้า ๕ การให้เช่าทรัพย์สินและประเภทการค้า ๖. คลังสินค้าแห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๒๖)

๒๕. ยกเลิกความในชนิด ๑ และชนิด ๒ ของประเภทการค้า ๑๒. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้า ท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๒๗)

๒๖. เพิ่มความเป็นประเภทการค้า ๑๔. มหรสพแห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าท้ายหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ (มาตรา ๒๘)

๒๗. ยกเลิกหมวด ๗ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ (มาตรา ๒๙)

๒๘. เงินค่าภาษีอากรที่นายจ้างหรือผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป สำหรับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ของปีภาษีก่อน พ.ศ. ๒๕๒๘ ให้ถือเป็นเงินได้ของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๒๘ (มาตรา ๓๐)

๒๙. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่ หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๑)

๔๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๕ หน้า ฉบับพิเศษหน้า ๕ - ๒๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำ พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แห่งพระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบันซึ่งจะต้องพิจารณาโดยถ้วนและถี่เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดินและเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติ ๓๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับวิธีการส่งหมายเรียก หนังสือแจ้งให้เสียภาษีอากร หรือหนังสืออื่นทางไปรษณีย์และถ้าไม่พบจะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้ ในกรณีที่ไม่สามารถส่งตามดังกล่าวได้ ให้ใช้วิธีปิดหมาย หนังสือแจ้งหรือหนังสืออื่นแล้วแต่กรณี (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็น (๔) ของบทนิยามคำว่า “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความใน (ข) ของมาตรา ๔๐ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตรหรือโอนการเป็นหุ้นส่วน ทั้งนี้ เฉพาะที่ตราความเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับประเภทของดอกเบี้ย (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความใน (๑๔) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๔) เงินส่วนแบ่งของกำไรจากห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีหุ้นนิติบุคคลซึ่งต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้ แต่ไม่รวมถึงเงินส่วนแบ่งของกำไรจากกองทุนรวม” (มาตรา ๗)

๖. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ข) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗

“(ข) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ผู้มีเงินได้จ่ายให้แก่ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์หรือนายจ้างสำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อหรือสร้างอาคารอยู่อาศัย โดยจำนองอาคารที่ซื้อหรือสร้างเป็นประกันการกู้ยืมนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๗,๐๐๐ บาท ตามหลักเกณฑ์ (มาตรา ๕)

๗. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนการลดหย่อนภาษีของสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้และความเป็นสามีภริยามีอยู่ตลอดปีภาษีหรือในกรณีถ้าความเป็นสามีภริยามิได้มีอยู่ตลอดปีภาษี (มาตรา ๑๐)

๘. ให้ยกเลิกความมาตรา ๔๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน “ผู้มีเงินได้ซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้รับเครดิตในการคำนวณภาษีร้อยละ ๓๐ ของเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้รับ” (มาตรา ๑๑)

๙. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีตาม (๑) และ (๒) ก็ได้สำหรับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก) และ (ข) ที่ได้รับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๑ ตามมาตรานี้ (มาตรา ๑๒)

๑๐. ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๔๘ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับในกรณีที่เสียภาษีโดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีตาม (๑) และ (๒) ต้องเสียภาษีไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของราคาขาย (มาตรา ๑๓)

๑๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๔ ตริ แห่งประมวลรัษฎากร “ผู้มีเงินได้ซึ่งประกอบการค้ารายย่อย อาจเสียภาษีเงินได้เหมาเป็นงวดได้ แต่ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงในมาตรา ๘๖ ตริ โดยอนุโลม” (มาตรา ๑๔)

๑๒. ให้ยกเลิกความใน (ก) และ (ข) ของมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการหักภาษีจาก เงินได้พึงประเมินที่ระบุในมาตรา ๔๘ (๓) (ก) และ (ค) และเงินได้พึงประเมินที่ระบุในมาตรา ๔๘ (๓) (ข) (มาตรา ๑๕)

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

“ภริยา จะแยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากสามีเฉพาะส่วนที่เป็นเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา ๔๑ (๑)

กรณีที่ภริยาแยกยื่นรายการให้สามีและภริยาต่างหักลดหย่อนได้ดังนี้

(๑) ผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๗ (๑) (ก)
(๒) บุตรที่หักลดหย่อนได้ตามอัตราที่กำหนดในมาตรา ๔๗ (๑) (ค) และ (ฉ) คนละ กึ่งหนึ่งเฉพาะบุตรที่อยู่ในประเทศไทย

(๓) เบี้ยประกันภัยมาตรา ๔๗ (๑) (ง) วรรคหนึ่ง

(๔) เงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข)

(๕) เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามมาตรา ๔๓ (๑) (ข)

(๖) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมตามมาตรา ๔๗ (๑) (ข) กึ่งหนึ่ง

(๗) เงินบริจาคส่วนของตนตามมาตรา ๔๗ (๗)

ถ้าสามีและภริยามีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ผ่านมาเฉพาะมาตรา ๔๐ (๑) ประเภทเดียว รวมกันไม่เกินจำนวนตามมาตรา ๕๖ (๔) สามีและภริยาไม่ต้องยื่นรายการเงินได้พึงประเมิน” (มาตรา ๑๕)

๑๔. ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖๕ ทวิ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้

“มิให้ใช้บังคับในกรณีที่บริษัทจำกัดหรือบริษัทจดทะเบียนมีเงินได้ที่เป็นเงินปันผล และเงินส่วนแบ่งของกำไรดังกล่าวโดยถือหุ้นที่ก่อให้เกิดเงินปันผลและเงินส่วนแบ่งของกำไรนั้นไว้ไม่ถึงสามเดือน นับแต่วันที่ได้อิฐุนั้นมาจนถึงวันมีเงินได้ หรือได้อิฐุนั้น นั้นไปก่อนสามเดือนนับแต่วันที่มิเงินได้ หรือเงินได้ ดังกล่าวรวมกันเกินร้อยละ ๑๕ ของเงินได้ก่อนหักรายจ่าย ทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาบัญชี” (มาตรา ๑๗)

๑๕. ให้ยกเลิกความใน (๑) สำหรับบุคคลธรรมดา แห่งบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๑๘)

๑๖. ยกเลิกความใน (๑๐) ของมาตรา ๑๕) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน “เกี่ยวกับรายรับจากการค้าประเภทการให้เช่าทรัพย์สิน” (มาตรา ๒๑)

๑๗. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๒) ของมาตรา ๑๕ แห่งประมวลรัษฎากร

“ (๑๒) ในกรณีที่รายรับต่ำกว่ารายรับขั้นต่ำที่มีการกำหนดตามมาตรา ๘๖ เบื้อง รายรับ หมายความว่า รายรับขั้นต่ำที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนดหรือที่อธิบดีมีคำวินิจฉัย” (มาตรา ๒๒)

๑๘. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๖ เบื้อง ของส่วน ๗ หมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร

“การคำนวณรายรับของผู้ประกอบการค้าบางประเภทให้เจ้าพนักงานมีอำนาจกำหนดรายรับขั้นต่ำตามเกณฑ์ และแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ประกอบการค้าในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าไม่เห็นด้วย ให้ยื่นคำคัดค้านต่ออธิบดีภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการกำหนดรายรับขั้นต่ำ” (มาตรา ๒๕)

๑๙. ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรผู้ใดซึ่งยังไม่ได้เสียภาษีอากร หรือเสียไว้ไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ ได้ยื่นคำขอเสียภาษีตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ และได้ชำระภาษีอากรตามจำนวนที่ต้องเสียตามมาตรา นี้ ภายในระยะเวลาและหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันยื่นคำขอให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นจากการเรียกตรวจสอบได้สวน ประเมินหรือส่งให้เสียภาษีอากรและความผิดทางอาญา ตามประมวลรัษฎากรสำหรับเงินได้หรือรายรับที่มีอยู่ก่อนหรือในปีภาษี พ.ศ. ๒๕๒๗ หรือรอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดลงก่อนหรือในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ (มาตรา ๓๐)

๒๐. บทบัญญัติมาตรา ๑๕ ทวิ (๔)) แห่งประมวลรัษฎากร ที่ถูกยกเลิกโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปสำหรับการโอนกรรมสิทธิ์หรือโอนการครอบครองซึ่งสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามมาตรา ๑๕ ทรี (๑๑) แห่งประมวลรัษฎากร หรือการนำสินค้านั้นไปใช้ในการใด ๆ ที่มีใช้การผลิตของตนเอง แต่ไม่รวมถึงการนำไปใช้ในการรับจ้าง ผู้ผลิต ซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือบริษัทการค้า ซึ่งได้แก่บริษัทการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๓๒)

๒๑. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังใช้บังคับต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่ หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๓)

๔๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๘ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๓๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องพิจารณาโดยถ้วนและถี่เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน และเป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นต้องรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๒ มีบทบัญญัติ ๑๒ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๑) และ (๒) ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๓๐ แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความใน (ก) (ข) และ (ค) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับเงินได้ของผู้มีเงินได้ และของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ และเกณฑ์การหักลดหย่อนสำหรับบุตรของผู้มีเงินได้ ให้หักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี และยังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษา (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับกรณีสามีภริยามีเงินได้ให้หักลดหย่อนตาม (๑) (ก) และ (ข) แต่ถ้าความเป็นสามีภริยาไม่ได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างลดหย่อนตาม (๑) (ก), (ค), (ง) และ (ข) (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

(๕) เกี่ยวกับกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดก ให้หักลดหย่อนได้ ๑๕,๐๐๐ บาท

(๖) เกี่ยวกับกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ให้หักลดหย่อนตาม (๑) (ก) (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับกรณีที่ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้ โดยไม่ต้องนำไปรวมตาม (๑) และ (๒) ก็ได้ ซึ่งต้องเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก) และ (ข) (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความใน (ก) และ (ข) ของมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

(ก) เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินในมาตรา ๔๘ (๓) (ก) (ค) ถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๔ ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้แต่ถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้หักตามอัตรากำหนดเงินได้

(ข) เกี่ยวกับกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๗ (๓) (ข) ให้ถือว่าผู้ออกตราสารแสดงสิทธิเป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน และให้เรียกเก็บภาษีเงินได้จากผู้มีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้ แต่ถ้าจ่ายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไปให้เรียกเก็บตามอัตรากำหนดเงินได้ (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการกำหนดให้บุคคลทุกคนยกเว้นบุคคลไร้ความสามารถยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี ตามที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความ (๑) สำหรับบุคคลธรรมดา แห่งบัญชีอัตรากำหนดเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน ซึ่งพระราชกำหนดนี้ได้กำหนดอัตรากำหนดเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดาใหม่ (มาตรา ๑๐)

๙. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่ หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑)

๔๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๓๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๖๓ หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๓ กันยายน ๒๕๓๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมขึ้นใช้บังคับโดยมีหลักการให้ลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันส่งเงินเข้าสมทบในกองทุน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการให้สวัสดิการแก่ลูกจ้างในกรณีที่มิใช่เนื่องจากการทำงานสมควรให้การสนับสนุนแก่ผู้ซึ่งต้องส่งเงินเข้าสมทบในกองทุนดังกล่าว โดยการให้นำเงินที่ได้ส่งเข้าสมทบในกองทุนนั้นไปหักลดหย่อนได้ และเงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับจากกองทุนให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๓๓ มี ๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

พระราชบัญญัตินี้มีการเพิ่มความเป็น (ณ) ของมาตรา ๔๗ (๑) เรื่องเงินสมทบ และเพิ่มความเป็น (๒๕) ของมาตรา ๔๒ เรื่องเงินประโยชน์ทดแทนแห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ (มาตรา ๓ , มาตรา ๔)

๔๗. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๖๔ หน้า ๑๐-๑๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๔

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการคำนวณภาษีเงินได้จากการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรให้เป็นไปในแนวเดียวกันกับหลักเกณฑ์การคำนวณค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้เจ้าพนักงานประเมินกำหนดราคาขายอสังหาริมทรัพย์โดยถือตามราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้เกิดความสะดวกและเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้จดทะเบียนดังกล่าวมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๓๔ มี ๕ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่มีค่าตอบแทน ให้เจ้าพนักงานประเมินกำหนดราคาขายตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ใช้อยู่ในวันที่มีการโอนนั้น (มาตรา ๓)

๒. การโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ที่กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เจ้าพนักงานประเมินตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ใช้อยู่ในวันที่มีการโอนนั้น (มาตรา ๔)

๔๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๕๓ หน้า ๑ - ๗ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๓๔ มีบทบัญญัติ ๑๒ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความใน (ก) ของมาตรา ๔๐ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก หรือผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตั๋วเงิน ผลประโยชน์ ค่าตอบแทนต่าง ๆ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความใน (ข) ของมาตรา ๔๐ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความใน

พระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนการเป็นหุ้นส่วนหรือหุ้นต่าง ๆ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ เฉพาะที่ตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้กำหนดประเภทดอกเบี้ยดังต่อไปนี้

(ก) ดอกเบี้ยสลากออมสิน

(ข) ดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่ได้รับจากสหกรณ์

(ค) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักร ตามที่อธิบดีกำหนด

(มาตรา ๕)

๔. ยกเลิก (๒๑) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๗ (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณตาม (๑) และ (๒) ก็ได้สำหรับเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ก) และ (ข) (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความใน (ก) และ (ข) ของมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน พระราชบัญญัตินี้ให้มีข้อยกเว้นการคำนวณหักภาษีเงินได้ ดังนี้

(ก) เงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๘ (๓) (ก) และ (ค) ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้

(ข) เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๘ (๓) (ข) ให้ผู้ออกตราสารแสดงสิทธิในหนี้เป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินและให้เรียกเก็บภาษีเงินได้จากผู้มีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้ (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๗๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดความหมายของรายรับจากการค้าประเภทธนาคารไว้ใหม่ (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความในชนิด ๑ และชนิด ๒ ของประเภทการค้า ๑๒. แห่งบัญชีอัตราภาษีการค้าทำหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไข

เพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๐)

๕. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑)

๔๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๒๘ หน้า ๙-๒๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๔ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชกำหนดนี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ เฉพาะบัญญัติอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตาม (๒) (ข) (ค) และ (ง) แห่งพระราชกำหนดนี้ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

(๓) บทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๗ เฉพาะบัญญัติอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตาม (๒) (ก) และ (จ) แห่งพระราชกำหนดนี้ ว่าด้วยภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบันซึ่งจะต้องพิจารณาโดยถ้วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดินและเป็นกรณีฉุกเฉิน มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมี ๓๐ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

“กรณีที่เจ้าพนักงานประเมินมีเหตุควรเชื่อว่าผู้ใดแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความจริง ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกผู้ยื่นรายการนั้นมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ยื่นรายการหรือพยานนั้นนำบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันส่งหมาย” (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ตี และมาตรา ๒๗ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๔)

“มาตรา ๔๗ ตี เรื่องการขอคืนภาษีและภาษีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายและนำส่งแล้วเป็นจำนวนเงินเกินกว่าที่ควรต้องเสียภาษี

มาตรา ๔๗ จัตวา เกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากร เจ้าพนักงานประเมินอาจส่งหนังสือแจ้งความแก่ผู้มีสิทธิขอคืนได้ตามสมควร”

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) ขอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๔๐ แต่รวมกันไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ ตี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๓) เฉพาะค่าแห่งลิขสิทธิ์ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ ๔๐ แต่ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความใน (ก) (ข) และ (ค) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับผู้มีเงินได้ ๓๐,๐๐๐ บาท สามหรือกรียา

ของผู้มีเงินได้ ๓๐,๐๐๐ บาท และบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ด้วย (มาตรา ๗)

๖. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๗ (๑) (ณ) แห่งประมวลรัษฎากร

“ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ซึ่งเป็นผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมตามวรรคหนึ่ง และความเป็นสามีหรือภริยามีอยู่ตลอดปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้ด้วย สำหรับเงินสมทบของสามีหรือภริยาที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมดังกล่าวตามเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง” (มาตรา ๕)

๗. ให้ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับผู้มีเงินได้เป็นกองมรดก ให้หักลดหย่อนได้ ๓๐,๐๐๐ บาท กรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีวิสัยนิติบุคคลหักลดหย่อนได้ตาม (๑) (ก) (มาตรา ๑๑)

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข) ได้รับเครดิต ในการคำนวณภาษีสามในเจ็ดส่วนของเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้รับ (มาตรา ๑๒)

๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (๒) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ และใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๖๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้เสียภาษีไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๐.๕ ของยอดเงินได้พึงประเมิน”

๑๐. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๔๘ (๓) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ เกี่ยวกับผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยจะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๐.๐ ของเงินได้ โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีตาม (๑) และ (๒) ก็ได้ (มาตรา ๑๔)

๑๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของมาตรา ๔๘ แห่งประมวลรัษฎากร

“เกี่ยวกับผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีโดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณตาม (๑) และ (๒) ก็ได้สำหรับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะออกจากงาน ซึ่งคำนวณจ่ายจากระยะเวลาที่ทำงานกรณีเงินได้พึงประเมินจ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญ ให้ถือว่าเฉพาะเงินบำเหน็จเป็นเงินซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานและให้ลดค่าใช้จ่ายจำนวน ๗,๐๐๐ บาท ลงเหลือ ๓,๕๐๐ บาท” (มาตรา ๑๕)

๑๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๕๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

“เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) ให้คำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๔๘ (๕) เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใดให้หักเงินภาษีไว้เท่านั้น กรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้” (มาตรา ๑๘)

๑๓. ให้บุคคลทุกคนยกเว้นผู้เยาว์ หรือผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้วภายในเดือนมีนาคมทุก ๆ ปี ตามแบบที่กำหนด

๑๔. ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕๗ เบญจ วรรคสองแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับเงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมตามมาตรา ๔๗ (๑) (ฉ)” (มาตรา ๒๐)

๑๕. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

“ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจาก (๖) ให้ถือตามราคาที่พึงซื้อทรัพย์สินนั้นได้ตามปกติและเมื่อมีการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ห้ามมิให้นำราคาที่ตีราคาเพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ” (มาตรา ๒๑)

๑๖. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

“บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ที่จ่ายจากประเทศไทย ให้เสียภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แล้วนำส่งอาเภอท้องที่พร้อมด้วยยื่นรายการตามแบบภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงินได้พึงประเมินนั้น” (มาตรา ๒๔)

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน

“บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดจำหน่ายเงินกำไรหรือเงินประเภทอื่นใดที่กันไว้จากกำไรหรือที่ถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย ให้เสียภาษีเงินได้ โดยหักภาษีจากจำนวนเงิน

ที่จำหน่ายนั้นตามอัตราภาษีเงินได้สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แล้วนำส่งอาเภอท้องที่พร้อมกับยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเจ็ดวันนับแต่วันจำหน่าย การจำหน่ายเงินกำไรให้หมายความรวมถึงการจำหน่ายเงินกำไรจากบัญชีกำไรขาดทุนหรือบัญชีอื่นใด ไปชำระหนี้หรือหักกลบลบหนี้ หรือตั้งเป็นยอดเจ้าหนี้ในบัญชีของบุคคลใด ๆ ในต่างประเทศ” (มาตรา ๒๗)

๑๘. ให้ยกเลิกความใน (๑) สำหรับบุคคลธรรมดา แห่งบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๒๖)

๑๙. ให้ยกเลิกความใน (๒) สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลแห่งบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทน (มาตรา ๒๗)

๒๐. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ ของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔

“สินค้าใดที่ถูกกำหนดให้เป็นสินค้าตามประเภทที่กล่าวในวรรคหนึ่งและได้มีการนำเข้าในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้นำนี้นำเข้าที่ต้องเสียภาษีการนำเข้าตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ต่อไป” (มาตรา ๒๘)

๒๑. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกยกเลิก หรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๙)

๕๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๑ ฉบับพิเศษหน้า ๑ - ๑๓๔ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๘ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไป นอกจากบทบัญญัติในหมวด ๔ และหมวด ๕ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ ในปัจจุบัน โดยนำภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะมาใช้แทนภาษีการค้า และปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วย บทเปิดเสรีทั่วไป ภาษีเงินได้นิติบุคคลและอากรแสตมป์ ของประมวลรัษฎากรให้สอดคล้องกับภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มี ๓๑ มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมาตรา ๔๘ ตี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ (มาตรา ๔)

๒. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๔) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕

“(๔) ภาษีขายซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษี มูลค่าเพิ่มได้รับหรือพึงได้รับและภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีใช้ภาษีตามมาตรา ๘๒ / ๑๖ ซึ่งได้รับคืนเนื่องจากการ ขอลคืนตามหมวด ๔ ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นรายได้” (มาตรา ๕)

๓. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖ ทวิ) ของมาตรา ๖๕ ตี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๒๕

“(๖ ทวิ) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระหรือพึงชำระ และภาษีซื้อของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน เว้นแต่ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีซื้อของผู้ประกอบการ จดทะเบียนซึ่งต้องเสียตามมาตรา ๘๒/๑๖ ภาษีซื้อที่ต้องห้ามนำมาหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา ๘๒/๕ (๔) หรือภาษีซื้ออื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา” (มาตรา ๖)

๔. ยกเลิกหมวด ๔ ภาษีการค้า มาตรา ๗๗ ถึงมาตรา ๘๓ และบัญญัติตราภาษีการค้าท้าย หมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ (มาตรา ๗)

๕. ให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้เป็นหมวด ๔ ภาษีมูลค่าเพิ่ม มาตรา ๗๗ ถึงมาตรา ๘๐/๕ และหมวด ๕ ภาษีธุรกิจเฉพาะ มาตรา ๘๑ ถึงมาตรา ๘๑/๒๑ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบด้วยหมวด ๔ มี ๑๔ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑ ข้อความทั่วไป

ส่วนที่ ๒ ความรับผิดชอบในการเสียภาษี

ส่วนที่ ๓ ฐานภาษี

ส่วนที่ ๔ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนที่ ๕ การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนที่ ๖ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีและการคำนวณภาษี

ส่วนที่ ๗ การขึ้นแบบและการชำระภาษี

ส่วนที่ ๘ เครดิตภาษีและการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนที่ ๙ การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนที่ ๑๐ ใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้

ส่วนที่ ๑๑ การจัดทำรายงานและการเก็บรักษาหลักฐานและเอกสาร

ส่วนที่ ๑๒ อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน

ส่วนที่ ๑๓ เบี้ยปรับ - เงินเพิ่ม

ส่วนที่ ๑๔ บทกำหนดโทษ

และหมวดว่าด้วยภาษีธุรกิจเฉพาะ ซึ่งเป็นภาษีอากรการประเมิน (มาตรา ๘)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับในกรณีผู้ขาย ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้รับเงิน หรือผู้รับชำระราคาต้องออกใบรับให้แก่ผู้ซื้อ ผู้เช่าซื้อ ผู้จ่ายเงินหรือผู้ชำระราคา ในทันทีที่ทุกราวที่รับเงินหรือรับชำระราคาไม่ว่าจะมีการเรียกร้องให้ออกใบรับหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๕)

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ ตรี แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๕ ตรี ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะ รับเงินหรือรับชำระราคามีจำนวนครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ถึงจำนวนที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐๕ (๑) ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษี

ธุรกิจเฉพาะ รวมเงินที่รับมาเฉพาะในกรณีดังกล่าวทุกครั้งและเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ได้จำนวนเท่าใด ให้ทำบันทึกจำนวนเงินนั้นรวมขึ้นเป็นวัน ๆ ตามแบบที่อธิบดีกำหนดและเก็บไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันทำบันทึก” (มาตรา ๑๑)

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับการออกใบส่งของให้แก่ผู้ซื้อและให้ทำสำเนาเก็บไว้ ๕ ปี เมื่อผู้ประกอบการตามหมวด ๔ ที่เป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้ขายส่งได้ขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด ๔ ซึ่งได้ออกใบกำกับภาษีที่มีข้อความแสดงว่าได้ส่งสินค้าให้แก่ผู้ซื้อแล้ว จะถือเอาใบกำกับภาษีนั้นเป็นใบส่งของที่ต้องออกตามมาตรานี้ก็ได้” (มาตรา ๑๒)

๙. กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใดที่ใช้บังคับก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กล่าวถึง หรืออ้างถึงภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากรไม่ให้มีความหมายเป็นการกล่าวถึง หรืออ้างถึงภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

นอกจากกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม กฎหมายใดที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้บัญญัติให้บุคคลใดหรือกิจการใดได้รับการยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรโดยมิได้ระบุถึงภาษีอากรประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะไม่ให้มีความหมายเป็นการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑๔)

๑๐. เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อบทบัญญัติหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับแล้ว ให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้มีสิทธิดำเนินการตามมาตรานี้ได้ก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๑๕)

๑๑. บุคคลซึ่งประกอบกิจการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอันเป็นกิจการที่พึงต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือพึงต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามหมวด ๔ หรือหมวด ๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีได้ใช้สิทธิของจดทะเบียนตามมาตรา ๑๕ หากมิได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๘๕/๑ หรือตามมาตรา ๘๖/๑๒ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๐/๒ (๒) หรือมาตรา ๘๖/๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๖)

๑๒. เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีใช้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งต้องเสียภาษีตามมาตรา ๘๒/๑๖ และมีสินค้าทุนอยู่ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ถ้าผู้ประกอบการจดทะเบียนพิสูจน์ได้ว่า สินค้าทุนนั้นเป็นไปตามประเภทลักษณะ และเงื่อนไขทุกข้อโดยครบถ้วนตามที่บัญญัติในมาตรานี้ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวได้รับเครดิตในการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าทุนนั้นในอัตราร้อยละ ๓.๕ ของมูลค่าต้นทุนสินค้าตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๑๓)

๑๓. ภายใบบังคับมาตรา ๒๐ เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ขายส่งหรือขายปลีกสินค้าซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวมิได้เป็นผู้ผลิต และมีใช้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งต้องเสียภาษีตามมาตรา ๘๒/๑๖ ซึ่งยังมีสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าคงเหลืออยู่ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ถ้าผู้ประกอบการจดทะเบียนพิสูจน์ได้ว่าสินค้าคงเหลือนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อโดยครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวได้รับเครดิตในการชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ในกรณีที่ได้อ้างจากผู้ผลิตให้คำนวณจากราคาทุนของสินค้าคงเหลือที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้อ้างจากผู้ผลิตนั้น ในกรณีที่ได้นำเข้าให้คำนวณจากราคา ซี.ไอ.เอฟ. บวกอากรขาเข้า บวกกำไรมาตรฐานของสินค้านั้น ทั้งนี้ ในอัตราเท่ากับอัตราภาษีการค้ารวมกับอัตราภาษีการค้าที่กรุงเทพมหานครหรือราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บเพิ่มตามกฎหมาย แต่จำนวนเครดิตในการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวให้ได้รับอย่างสูงไม่เกินร้อยละ ๕.๕ ของราคาทุนของสินค้า หรือราคา ซี.ไอ.เอฟ. บวกอากรขาเข้ากำไรมาตรฐานของสินค้า แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๔)

๑๔. ให้ผู้ผลิตซึ่งเป็นผู้ประกอบการค้าที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีการค้าตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ ซึ่งขายสินค้าที่ตนผลิตให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๑๔ ในระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยได้มีการส่งมอบสินค้านั้นในระหว่างเวลาดังกล่าว ต้องจัดทำและส่งมอบหนังสือรับรองตามวรรคสอง เพื่อเป็นหลักฐานการขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อดังกล่าวในวันที่ส่งมอบสินค้า (มาตรา ๑๕)

๑๕. เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ขายส่งหรือขายปลีกสินค้าบางประเภทซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวมิได้เป็นผู้ผลิต และมีใช้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งต้องเสียภาษีตามมาตรา ๘๒/๑๖ ซึ่งยังมีสินค้าเป็นสินค้าคงเหลืออยู่ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ถ้าผู้ประกอบการจดทะเบียนพิสูจน์ได้ว่าสินค้าคงเหลือนั้นเป็นไปตามประเภทและเงื่อนไขทุกข้อโดยครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวได้รับยกเว้น

ภาษีมูลค่าเพิ่มตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ เมื่อขายสินค้าคงเหลือตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๒๐)

๑๖. บทบัญญัติหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปสำหรับ (๑) (๒) (๓) (๔) ในมาตรานี้ (มาตรา ๒๑)

๑๗. เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งประกอบกิจการให้บริการตามสัญญาที่มีข้อกำหนดให้ชำระค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ โดยได้ทำสัญญาไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับถ้ากรณีเข้าเงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธิขอข่วงการเรียกเก็บภาษีขายจากผู้ว่าจ้างตามมาตรา ๘๒/๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และขอเสียภาษีการค้าตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (มาตรา ๒๒)

๑๘. ในกรณีสินค้าตามประเภทที่ ๐๓.๐๑ ถึง ๐๓.๕๐ ประเภทที่ ๐๔.๐๑ ถึง ๐๔.๕๐ ประเภทที่ ๐๕.๐๑ ถึง ๐๕.๕๐ ประเภทที่ ๐๖.๐๑ ถึง ๐๖.๕๐ และประเภทที่ ๐๗.๐๑ ถึง ๐๗.๕๐ แห่งพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตท้ายพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้นำออกจากโรงอุตสาหกรรมก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และยังมีได้เสียภาษีการค้าประเภทการขายของตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งเป็นผู้ผลิตสินค้านั้นตามมาตรา ๗๗ แห่งประมวลรัษฎากร ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และยังคงมีกรรมสิทธิ์ในสินค้านั้นอยู่ในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ มีหน้าที่ต้องเสียภาษีการค้าโดยให้ภาษีการค้ามีจำนวนเท่ากับภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

เพื่อประโยชน์ในการเสียภาษีตามมาตรานี้ ให้ถือว่าความรับผิดในการเสียภาษีการค้าตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เว้นแต่สินค้าที่เป็นรถยนต์และสินค้าอื่นที่เป็นประเภทที่อธิบดีกำหนดก็ให้ความรับผิดเกิดขึ้นตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๓)

๑๙. บทบัญญัติแห่งหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปแก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เฉพาะการขายสินค้าที่มีการขายเสร็จเด็ดขาดหรือการให้บริการที่สิ้นสุดลงก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ว่าผู้ประกอบการจดทะเบียนจะได้รับชำระค่าตอบแทนจากการขายสินค้าหรือการให้บริการนั้นในหรือหลังวัน

ที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นผู้ผลิตและผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ไม่เป็นผู้ผลิต เป็นไปตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๔)

๒๐. การคืนภาษีการค้าตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้กระทำได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๒๕)

๒๑. ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเฉพาะการขายสินค้าหรือการให้บริการตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ มีสิทธิขอเสียภาษีการค้าตามหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (มาตรา ๒๖)

๒๒. บทบัญญัติแห่งหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่การขายสินค้าและการนำเข้าสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในกรณีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๒๗)

๒๓. บทบัญญัติแห่งหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๒๘)

๒๔. บทบัญญัติแห่งหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่การขายและการนำเข้าสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ในกรณีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๒๙)

๒๕. บทบัญญัติแห่งหมวด ๔ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่การขายและการนำเข้ายาเส้น หรือยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ในกรณีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้และถ้าได้มีการขายยาเส้นหรือยาสูบตามวรรคหนึ่ง ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีสิทธิออกหลักฐานการขายยาเส้นหรือยาสูบนั้นให้แก่ผู้ซื้อที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนในวันที่ส่งมอบยาเส้นหรือยาสูบได้ และให้นำมาตรา ๒๗ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับ (มาตรา ๓๐)

ศูนย์ ชีววิทย์/จัดทำ

จรวรรณ ควงวิชัย/ตรวจสอบ

๕๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๑) พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๓๐-๓๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๓ และมาตรา ๔ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับสภาพและเหตุการณ์ในปัจจุบันเพื่อความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีบทบัญญัติ ๘ มาตราสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความใน (๑๐) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๓

โดยได้กำหนดหลักการนำเงินปันผลและเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากกิจการร่วมค้า มารวมคำนวณเป็นรายได้ ในกรณีที่บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและมีกรณียกเว้นด้วย

๒. เพิ่มความใน (ก) ของมาตรา ๖๕ ทรี (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒

โดยกำหนดการตั้งเงินสำรองที่กันไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับหนี้จากการให้สินเชื่อของธนาคารหรือบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมาย เฉพาะส่วนที่ดัดเพิ่มขึ้นจากเงินสำรองสำหรับหนี้จากการให้สินเชื่อที่ปรากฏในงบดุลของรอบระยะเวลาบัญชีก่อน

๓. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๕

ได้กำหนดเกี่ยวกับเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีก่อนถึงกำหนดเวลาตามมาตรา ๖๘ โดยให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดพร้อมกับชำระภาษีต่ออำเภอภายใน ๒ เดือน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันแรกของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น แบ่งได้ ๒ กรณีคือ

๑) ในกรณีจัดทำประมาณการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิแล้วคำนวณและชำระภาษีจากจำนวนกึ่งหนึ่งของการประมาณการนั้น

๒) ในกรณีที่ให้คำนวณและชำระภาษีจากกำไรตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ ทวิ และมาตรา ๖๕ ตริ

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ ตริ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๖

โดยได้กำหนดเกี่ยวกับการให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๒๐ ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระใน ๒ กรณี คือ

๑) กรณีไม่ยื่นรายการและชำระภาษีตามมาตรา ๖๗ ทวิ (๑) หรือยื่นโดยแสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ ๒๕ ของกำไรสุทธิซึ่งได้จากกิจการ

๒) กรณีไม่ยื่นรายการและชำระภาษีตามมาตรา ๖๗ ทวิ (๒) หรือได้ยื่นและชำระไม่ถูกต้อง

๕. ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๗๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน ในมาตรา ๗

โดยกำหนดการตีราคาทรัพย์สินใน ๓ กรณี ตาม (ก) ในกรณีเลิกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ข) ในกรณีควบกันของกิจการและ (ค) ในกรณีที่มีการโอนกิจการระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลด้วยกัน

๕๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕ ก หน้า ๑-๓ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๒ เมษายน ๒๕๔๐

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันนี้ประมวลรัษฎากรได้บัญญัติให้ผู้มีเงินได้จากเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรซึ่งได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้รับเครดิตในการคำนวณภาษีสามในเจ็ดส่วนของเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้รับทุกกรณี ในขณะที่การประกอบกิจการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องเสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิในกิจการต่าง ๆ ในอัตราที่แตกต่างกัน สมควรแก้ไขให้ผู้มีเงินได้จากเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวได้รับเครดิตในการคำนวณภาษีให้สอดคล้องกับการเสียภาษีของบริษัท

หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีอยู่หลายอัตราเพื่อความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี และสมควรกำหนดความรับผิดชอบของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินได้ซึ่งแสดงข้อความในหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ถูกต้อง เพื่อให้การเครดิตภาษีเป็นไปโดยรอบคอบและถูกต้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีบทบัญญัติ ๔ มาตราสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๓ เกี่ยวกับการได้รับเครดิตในการคำนวณภาษี สำหรับผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข)

๒. เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔ ในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้จ่ายเงินได้แสดงข้อความที่กำหนดให้ต้องระบุในหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย ต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้เงินได้เท่ากับจำนวนเงินที่ได้คืนเกินไปหรือชำระภาษีไว้ไม่ครบ

๕๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๖๐ ก หน้า ๓๒-๓๓ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๐ เว้นแต่ บทบัญญัติมาตรา ๓ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเงิน ส่งผลทำให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์จำเป็นต้องกันเงินสำรองไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สูญ หรือหนี้สงสัยจะสูญสูงขึ้นกว่าเดิม แต่บทบัญญัติของประมวลรัษฎากรที่ให้นำเงินสำรองดังกล่าวมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้มีข้อจำกัดก่อให้เกิดภาระภาษีแก่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เกินสมควร ดังนั้น เพื่อเป็นการลดภาระภาษีให้แก่สถาบันการเงินซึ่งจะทำให้ฐานะทางการเงินของสถาบันการเงินดีขึ้น สมควรกำหนดให้เงินสำรองดังกล่าวถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้เต็มจำนวน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ อันที่นี้จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้ มีบทบัญญัติ ๓ มาตราสาระสำคัญดังนี้

ยกเลิกความใน (ค) ของมาตรา ๖๕ ทรี (๑) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชกำหนดนี้แทนในมาตรา ๓

“(ค) เงินสำรองที่กันไว้เป็นค่าเผื่อนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญสำหรับหนี้จากการให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ได้กันไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ดั่งเพิ่มขึ้นจากเงินสำรองประเภทดังกล่าวที่ปรากฏในงบดุลของรอบระยะเวลาบัญชีก่อน

เงินสำรองส่วนที่ดั่งเพิ่มขึ้นตามวรรคหนึ่ง และได้นำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิไปแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีใด ต่อมาหากมีการตั้งเงินสำรองประเภทดังกล่าว ลดลงให้นำเงินสำรองส่วนที่ดั่งลดลงซึ่งได้ถือเป็นรายจ่ายไปแล้วนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ตั้งเงินสำรองลดลงนั้น”

๕๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๓) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๐๒ ก หน้า ๑๒-๑๓ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๔๒

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การบริการขนส่งระหว่างประเทศ โดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเลที่กระทำโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายของต่างประเทศ ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มเพียงอัตราเดียว เพื่อให้เกิดความเป็นกลางและเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการดังกล่าวที่เข้ามาประกอบกิจการในราชอาณาจักรและเพื่อลดปัญหาความยุ่งยากที่เกิดจากการที่ต้องมีการติดตามวิธีการปฏิบัติทางภาษีของประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งระหว่างประเทศทางทะเลที่ตัวแทนผู้ประกอบการขนส่งมักจะรับเป็นตัวแทนให้กับหลายบริษัท หากมีแนวปฏิบัติในแนวทางเดียวกันแล้วจะลดภาระแก่ตัวแทนเหล่านั้นได้ ตลอดจนเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมในภูมิภาคประกอบกับสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การรับประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยซึ่งเดิมเป็นการประกอบกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นการประกอบกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแทนเพื่อให้มีการประกอบกิจการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการจัดเก็บภาษีในระยะยาว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ ๕ มาตราสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๘๐/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๓

“(๓) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศโดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเลที่กระทำโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคล”

๒. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๘๑/๒ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๔

“(๓) การรับประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต”

๓. ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๘๑/๕ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๕

“(๓) สำหรับกิจการรับประกันชีวิตตามมาตรา ๘๑/๒ (๓) รายรับจากการประกอบกิจการ ได้แก่ ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการ”

๕๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๐๒ก หน้า ๑๔-๑๖ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๔๒ เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้เดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรที่ซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการจดทะเบียน และโดยที่ในปัจจุบันการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะกรณีการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากกฎหมายปัจจุบันกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี และชำระภาษีธุรกิจเฉพาะกรณีดังกล่าวในเดือนถัดไป ซึ่งปรากฏว่ามีการหลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐบาลรายได้ส่วนนี้ไป ดังนั้น สมควรปรับปรุงประมวลรัษฎากร เพื่อให้การบริหารจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับกรณีนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะเป็นการอำนวย

ความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษีและป้องกันการหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ส่งผลทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีบทบัญญัติ ๗ มาตราสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๔/๔ แห่งประมวลรัษฎากร เกี่ยวกับการให้อำนาจอธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ถูกเรียกเก็บไว้แล้ว ในกรณีที่ผู้เดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการจดทะเบียนเพื่อนำออกไปนอกราชอาณาจักร (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๕๑/๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

“ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับกิจการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรตามมาตรา ๕๑/๒(๖) และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีกรณีดังกล่าวเสียภาษีโดยคำนวณจากฐานภาษีตามมาตรา ๕๑/๕(๖) ในขณะที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์นั้น ตามอัตราภาษีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑/๖ รวมทั้งมีสิทธิอุทธรณ์การประเมินภาษีตามบทบัญญัติว่าด้วยกลการอุทธรณ์ในส่วน ๒ หมวด ๒ ลักษณะ ๒”

๓. เพิ่มความเป็นวรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด ของมาตรา ๕๑/๑๐๐ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้

“ความในวรรคหนึ่งถึงวรรคสี่มิให้ใช้บังคับแก่การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและการชำระภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับกิจการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรตามมาตรา ๕๑/๒ (๖) และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีกรณีดังกล่าวยื่นแบบแสดงรายการภาษีตามแบบที่อธิบดีกำหนด ในขณะที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ พร้อมกับชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมนั้น

ในการชำระภาษีตามวรรคห้า ให้กรมที่ดินเรียกเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเพื่อกรมสรรพากรและห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่ลงนามรับรู้ ขอมให้ทำหรือบันทึกไว้จนกว่าจะได้รับเงินภาษีที่ต้องชำระให้ครบถ้วนถูกต้องแล้ว

ภาษีที่ได้ชำระแล้วตามวรรคห้า ให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด”

๕๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๕) พ.ศ. ๒๕๔๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๘ ตอนที่ ๘๕ ก หน้า ๑-๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเพื่อกำหนดให้มีการจัดตั้งเขตปลอดอากรขึ้นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการส่งออก โดยผู้ประกอบการในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในทำนองเดียวกันกับเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แต่โดยที่บทบัญญัติของประมวลรัษฎากรได้กำหนดให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับเขตอุตสาหกรรมส่งออกเท่านั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรเพื่อให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีครอบคลุมถึงเขตปลอดอากร และเขตที่มีกฎหมายกำหนดให้ยกเว้นอากรขาเข้าตามที่จะได้มีการจัดตั้งขึ้นต่อไปด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัตินี้ มีบทบัญญัติ ๑๑ มาตรา สาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกความใน (๑๒) ของมาตรา ๘๗/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๓

“(๑๒) “นำเข้า” หมายความว่า นำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึงการนำสินค้าที่ต้องเสียอากรขาเข้าหรือที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออกด้วย”

๒. ยกเลิกความใน (ก) ของ (๑๔) ในมาตรา ๘๗/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๔

“(ก) การนำสินค้าในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตปลอดอากรเฉพาะสินค้าที่ต้องเสียอากรขาออกหรือที่ได้รับยกเว้นอากรขาออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด”

๓. ยกเลิกบทนิยามศัพท์คำว่า “เขตอุตสาหกรรมส่งออก” ใน (๒๑) ของมาตรา ๘๗/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๕

“(๒๑) “เขตปลอดอากร” หมายความว่า เขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เขตอุตสาหกรรมส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเขตที่มีกฎหมายกำหนดให้ยกเว้นอากรขาเข้า”

๕. ยกเลิกความใน (ข) ของ (๔) ในมาตรา ๗๘ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๖

“(ข) การส่งออกในกรณีที่นำสินค้าเข้าไปในเขตปลอดอากรตามมาตรา ๗๗/๑ (๑๔) (ก) ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นในวันที่นำสินค้าในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตดังกล่าว”

๕. ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๘/๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๗

“(๒) การนำเข้ากรณีนำสินค้าในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตปลอดอากรแล้วนำสินค้าออกจากเขตดังกล่าวโดยมิใช่เพื่อส่งออกตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๗/๑ (๑๒) ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นในวันที่นำสินค้านั้น ออกจากเขตดังกล่าวโดยมิใช่เพื่อส่งออก”

๖. ยกเลิกความในวรรคสองของ (๒) ของมาตรา ๘๐/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๘

“การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักรและได้มีการให้บริการนั้นในต่างประเทศ ให้รวมถึงการให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักรเพื่อใช้ผลิตสินค้าในเขตปลอดอากรเพื่อส่งออก และการให้บริการที่กระทำในเขตดังกล่าวเพื่อใช้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกด้วย”

๗. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (๖) ของมาตรา ๘๐/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๘

“(๖) การขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บนกับคลังสินค้าทัณฑ์บนหรือระหว่างผู้ประกอบการกับผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตปลอดอากร ไม่ว่าจะอยู่ในเขตเดียวกันหรือไม่ หรือระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บนกับผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตปลอดอากร ทั้งนี้ เฉพาะการขายสินค้าหรือการให้บริการที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด”

๘. ยกเลิกความใน (ข) ของ (๒) ในมาตรา ๘๑ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนใน มาตรา ๑๐

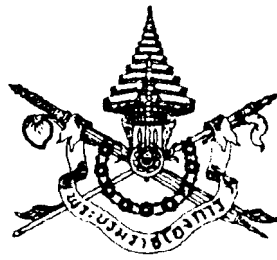
“(๗) สินค้าจากต่างประเทศที่นำเข้าไปในเขตปลอดอากร ทั้งนี้ เฉพาะสินค้าที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๘๓/๕ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตรา ๑๑

“มาตรา ๘๓/๕ ในกรณีที่มีการนำสินค้าที่นำเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรหรือเขตปลอดอากร ถ้าภายหลังสินค้านั้นได้ปล่อยออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนโดยมิใช่เพื่อส่งออก หรือได้มีการนำสินค้าออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออก ให้ผู้นำเข้าที่มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มยื่นใบขนสินค้าและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเจ้าพนักงานศุลกากรพร้อมกับการชำระอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร”

วนิดา อินทรอำนวย/จัดทำ

สุณีย์ ชีรวีรุฬห์/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์ตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิทักษ์ตราศุลกากร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์ตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชกำหนดพิทักษ์ตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

“มาตรา ๔/๑ ของที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปจากพื้นที่พัฒนาร่วมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย ให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรที่ายพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ ให้ลดอัตราอากรที่นำมาใช้ในการเรียกเก็บแก่ของดังกล่าวลงร้อยละห้าสิบ

ในการคำนวณเงินอากรที่ต้องเสียหรือจ่ายคืนแต่ละรายการ เศษของหนึ่งบาทให้ปัดทิ้ง

ของที่นำเข้ามาในพื้นที่พัฒนาร่วมตามวรรคหนึ่ง หากเป็นของที่ได้รับความเห็นชอบทางศุลกากร เครื่องมือเครื่องใช้ หรือวัสดุสิ่งของสำหรับใช้ในพื้นที่พัฒนาร่วมดังกล่าว และนำเข้าโดยองค์กรร่วมไทย - มาเลเซียตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย หรือบุคคลใด ๆ ที่ได้รับอำนาจจากองค์กรร่วม นั้น ให้ได้รับยกเว้นอากร

ให้เรียกเก็บอากรจากของตามวรรคสามได้ เมื่อได้มีการหารือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งมาเลเซียแล้ว”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔ ตริ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

“มาตรา ๑๔ ตริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศยกเว้น ลด หรือเพิ่มอากรสำหรับของใด ๆ ที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปจากพื้นที่พัฒนาร่วมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย จากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

การประกาศ การยกเลิก หรือการเปลี่ยนแปลงประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในประเภท ๘ ของภาค ๓ พิกัดอัตราอากรขาออก แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภาค ๑

พิกัดอัตราอากรขาออก

ประเภท	รายการ	อัตราอากร		
		ตามราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
			หน่วย	หน่วยละ/บาท
๘	ของที่ส่งออกจากพื้นที่พัฒนาร่วมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วม ไทย-มาเลเซีย			
	(ก) น้ำมันส่วนที่เป็นกำไรอันเป็นส่วนแบ่งของผู้ได้รับสัญญา ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ที่ขายนอก ราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย	๑๐		
	(ข) น้ำมันส่วนที่เป็นกำไรอันเป็นส่วนแบ่งของผู้ได้รับสัญญา ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมไทย-มาเลเซียที่เข้าไปใน ราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย	๑๐		
	(ค) ของอื่น ๆ นอกจาก (ก) และ (ข) ที่ผลิตในพื้นที่พัฒนา ร่วมที่เข้าไปในราชอาณาจักรไทย มาเลเซีย หรือประเทศอื่น	๑๐		
	(ง) ของที่มีได้ผลิตในพื้นที่พัฒนาร่วมที่เข้าไปในราชอาณาจักร ไทย มาเลเซีย หรือประเทศอื่น	๑๐		
๙	ของซึ่งมิได้ระบุไว้หรือรวมไว้ในประเภทอื่นใดในพิกัดอัตรา อากรขาออกฉบับนี้	ไม่ต้องเสียอากร		

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างราชอาณาจักรไทยและมาเลเซียเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรร่วมเพื่อแสวงประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ใต้ทะเลในบริเวณที่กำหนดของไหล่ทวีปของประเทศทั้งสองในอ่าวไทย ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และในความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งมาเลเซียว่าด้วยธรรมเนียมและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติการเป็นไปตามบันทึกความเข้าใจและความตกลงดังกล่าวในเรื่องการเรียกเก็บอากรศุลกากร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ในการประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๕๔ ก. หน้า ๑๖ - ๑๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๗๖ ก (ฉบับพิเศษ) หน้า ๑ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๐
วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนั้น ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้พิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดดังกล่าวซึ่งนำมาจากระบบพิกัดศุลกากรซึ่งเรียกว่า CCCN ล้าสมัย ขาดรายละเอียดและความชัดเจน ซึ่งเป็นผลเสียแก่การค้า การอุตสาหกรรมและการลงทุนของประเทศสมควรปรับปรุงพระราชกำหนดดังกล่าวเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยนำหลักการและโครงสร้างการจำแนกประเภทพิกัดสินค้า ซึ่งเรียกว่าระบบฮาร์โมนิซ์อันเป็นระบบที่ชัดเจนกว่ามาใช้แทน และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดฉบับนี้มีสาระสำคัญดังนี้

๑) มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๒) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๓) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๔) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔
- (๕) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๖) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๗) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๘) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๙) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๑๐) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๑๑) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๑๒) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗

- (๑๓) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๐๗
- (๑๔) พระราชบัญญัติพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๑๕) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๑๖) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๐๙
- (๑๗) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๐๙
- (๑๘) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๑๐
- (๑๙) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๑๐
- (๒๐) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๑๐
- (๒๑) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๒๒) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๒๓) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๒๔) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๒๕) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๒๖) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๑๒
- (๒๗) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๑๓
- (๒๘) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๒๙) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๔ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๓๐) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๒ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๓๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๗๘ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๓๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๖๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๓๓) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๓๔) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๓๕) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๓๖) พระราชบัญญัติพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๓๗) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๓๘) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๑๙
- (๓๙) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๔๐) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๔๑) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๓๑) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๔๒) พระราชบัญญัติพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๔๓) พระราชกำหนดพิทักษ์อัยการ (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

- (๔๔) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๓) พ.ศ. ๒๕๒๑
 (๔๕) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๒๑
 (๔๖) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๕) พ.ศ. ๒๕๒๑
 (๔๗) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๒๑
 (๔๘) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๗) พ.ศ. ๒๕๒๑
 (๔๙) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๒
 (๕๐) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๘) พ.ศ. ๒๕๒๒
 (๕๑) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๓๙) พ.ศ. ๒๕๒๒
 (๕๒) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๒๓
 (๕๓) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๑) พ.ศ. ๒๕๒๔
 (๕๔) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๒) พ.ศ. ๒๕๒๕
 (๕๕) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๓) พ.ศ. ๒๕๒๖
 (๕๖) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๒๗
 (๕๗) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๒๘

๒) มาตรา ๔ ของที่นำหรือพาเข้ามาในหรือส่งหรือพาออกไปนอกราชอาณาจักรนั้นให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดนี้

๓) มาตรา ๗ การสำแดงรายการในใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออกนั้นมิให้ถือว่าบริบูรณ์ นอกจากจะสำแดงประเภทของและเกณฑ์ปริมาณที่ต้องใช้ในการเก็บอากรให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่จำแนกและกำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดนี้

๔) มาตรา ๘ ของที่ต้องเสียอากรตามราคาดังนั้น อธิบดีกรมศุลกากรจะประกาศเป็นครั้งคราวก็ได้ว่า ราคาในท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยสำหรับของประเภทหนึ่งประเภทใดกำหนดเป็นเงินเท่าใด ให้ถือว่าราคานี้เป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรในประเภทของที่ประกาศนั้นแทนราคาอันแท้จริงในท้องตลาด นับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไปจนกว่าจะมีประกาศยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕) มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศลดอัตราอากรสำหรับของใด ๆ จากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือยกเว้นอากรสำหรับของใด ๆ หรือเรียกเก็บอากรพิเศษเพิ่มขึ้นสำหรับของใด ๆ ไม่เกินร้อยละห้าสิบของอัตราอากรที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของนั้น ทั้งนี้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไปด้วยก็ได้

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖) มาตรา ๑๕ อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจตีความในพิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดนี้โดยวิธีออกประกาศแจ้งพิกัดอัตราศุลกากร การตีความตามวรรคหนึ่ง มิให้มีผลย้อนหลัง การตีความให้ถือ

ตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรในภาค ๑ ท้ายพระราชกำหนดนี้ ประกอบกับคำอธิบายพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนิซ์ของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร ซึ่งทำเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ และประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๑)

พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๑ ตอนที่ ๖๒ ก หน้า ๓ - ๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ในปัจจุบันการตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการกำหนดอัตราศุลกากรมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ให้รัฐบาลสามารถยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อรองรับพันธกรณีต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก หรือที่ประเทศไทยจะร่วมลงนาม หรือเข้าเป็นสมาชิกในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร สำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศที่ร่วมลงนามหรือลักษณะตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

การประกาศ การยกเลิกหรือการเปลี่ยนแปลงประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓. พระราชกำหนดพิทักษ์อัตราสกุลการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่อุตสาหกรรมเหล็กมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ เป็นอันมาก จึงจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองและส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมเหล็กเพื่อประโยชน์ต่อการลงทุนซึ่งจะเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมั่นคงขึ้น จึงสมควรปรับปรุงโครงสร้างพิทักษ์อัตราสกุลการเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กให้อ่อนแอ่นต่อการแก้ไขปัญหของระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในการที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดฉบับนี้มีสาระสำคัญดังนี้

๑.) มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องประเภทและช่องรายการของประเภท ๒๖.๐๑

ประเภท ๒๖.๐๒ ประเภท ๗๒.๐๑ ประเภท ๗๒.๐๓ ประเภท ๗๒.๐๔ ประเภท ๗๒.๐๖ ประเภท ๗๒.๐๗ ประเภท ๗๒.๐๘ ประเภท ๗๒.๐๙ ประเภท ๗๒.๑๐ ประเภท ๗๒.๑๑ ประเภท ๗๒.๑๒ ประเภท ๗๒.๑๓ ประเภท ๗๒.๑๔ ประเภท ๗๒.๑๕ ประเภท ๗๒.๑๖ ประเภท ๗๒.๑๗ ประเภท ๗๒.๑๘ ประเภท ๗๒.๑๙ ประเภท ๗๒.๒๐ ประเภท ๗๒.๒๑ ประเภท ๗๒.๒๒ ประเภท ๗๒.๒๓ ประเภท ๗๒.๒๔ ประเภท ๗๒.๒๕ ประเภท ๗๒.๒๖ ประเภท ๗๒.๒๗ ประเภท ๗๒.๒๘ ประเภท ๗๓.๐๓ ประเภท ๗๓.๐๔ ประเภท ๗๓.๐๕ ประเภท ๗๓.๐๖ ประเภท ๗๓.๐๗ และช่องประเภทย่อย ช่องรายการและช่องอัตราอากรของประเภทย่อยของ ประเภทดังกล่าวในภาค ๒ แห่งพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราสกุลการ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้แทน

๒) มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในช่องประเภทย่อย ช่องรายการและช่องอัตราอากรของประเภทย่อย ๗๓๐๑.๑๐ ประเภทย่อย ๗๓๐๑.๕๐ ประเภทย่อย ๗๓๐๕.๒๐ ประเภทย่อย ๗๓๐๕.๗๑ ประเภทย่อย ๗๓๐๕.๗๒ ประเภทย่อย ๗๓๐๕.๗๓ และประเภทย่อย ๗๓๐๕.๗๔ ในภาค ๒ แห่งพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราสกุลการ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้แทน

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๖๐ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพ และในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ดังนั้นเพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสดำรงชีวิตในสังคมให้ทัดเทียมคนปกติ มีโอกาสประกอบอาชีพหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมได้ดียิ่งขึ้น จึงสมควรส่งเสริมให้คนพิการได้รับฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาสำหรับคนพิการใช้โดยเฉพาะหรือใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องรายการของประเภท ๑๖ ในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากรแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๗๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๑

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาาระบบฮาร์โมนไนซ์ (International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System) ซึ่งคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรตามอนุสัญญาดังกล่าว ได้กำหนดให้แก้ไขการจำแนกประเภทสินค้าอยู่เสมอ เพื่อความสอดคล้องและความสะดวกในการค้าระหว่างประเทศ ทำให้จำต้องแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรให้รวดเร็วและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรพ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อให้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศแก้ไขพิกัดอัตรา
ศุลกากรได้ แต่ทั้งนี้จะต้องมีอัตราเท่ากับหรือไม่สูงกว่าอัตราเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร
พ.ศ. ๒๕๓๐

“มาตรา ๑๔ ทวิ เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามอนุสัญญาระบบฮาร์โมนไนซ์ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศยกเลิก เพิ่ม หรือแก้ไขเพิ่มเติมความ
ในภาค ๑ หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร และภาค ๒ พิกัดอัตราอากรขาเข้าท้ายพระราชกำหนดนี้
ได้ โดยในการนี้ให้มีอำนาจประกาศยกเลิก เพิ่ม หรือแก้ไขเพิ่มเติมอัตราอากรในช่องอัตราอากรขาเข้าให้
เท่ากับหรือไม่สูงกว่าอัตราเดิมตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ขณะที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นได้ด้วย

ประกาศตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๕ ก หน้า ๑๘ - ๑๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก ซึ่งต้องนำความในมาตรา ๗
ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ มาถือปฏิบัติ และโดยที่ความตกลงดังกล่าวได้
กำหนดให้ใช้ราคาศุลกากรเป็นเกณฑ์ในการประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้า ซึ่งแตกต่างจากมาตรา ๕ แห่ง
พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่กำหนดให้อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจประกาศราคาใน
ท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้าได้ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗
ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ จึงต้องยกเลิกการกำหนดให้ใช้ราคาในท้องตลาด
เป็นรายเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้า โดยให้ใช้ราคาศุลกากรแทน จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญดังนี้

๑) มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

๒) มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร

พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ของที่ต้องเสียอากรตามราศานั้น อธิบดีกรมศุลกากรจะประกาศเป็นครั้งคราวก็ได้ว่า ราคาศุลกากรสำหรับของประเภทหนึ่งประเภทใด กำหนดเป็นเงินเท่าใด ให้ถือราคาเช่นนั้นเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรในประเภทของที่ประกาศนั้นนับแต่วันประกาศเป็นต้นไปจนกว่าจะมีประกาศยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

การประกาศการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศในวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๗. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๘ ก หน้า ๘ - ๙ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น แต่ทว่าพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดยกเว้นอากรให้กับของที่นำเข้ามาหรือส่งออกเพื่อแจกให้เปล่าเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชนโดยผ่านส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือของที่นำเข้ามาเพื่อบริจาคเป็นสาธารณประโยชน์แก่ส่วนราชการดังกล่าวเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือที่จะได้จัดตั้งขึ้นต่อไปในอนาคตได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อกำหนดเพิ่มให้ของที่นำเข้ามาหรือส่งออกเพื่อบริจาคเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชนโดยผ่านหน่วยงานของรัฐ หรือของที่นำเข้ามาเพื่อให้แก่หน่วยงานของรัฐเป็นของที่ได้รับยกเว้นอากรเพิ่มขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องรายการของประเภท ๑๑ ในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากรแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๖๗ ก หน้า ๑๒ - ๑๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดให้ของที่นำเข้าโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งแต่ละหีบห่อมีราคาไม่เกินห้าร้อยบาท เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากร แต่เนื่องจากปัจจุบันเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ทำให้มูลค่าของนำเข้าดังกล่าวไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากรสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าของของที่นำเข้าโดยทางไปรษณีย์ที่ได้รับยกเว้นอากรให้สูงขึ้น นอกจากนั้นของที่นำเข้าทางสนามบินศุลกากรซึ่งมีลักษณะเป็นการนำของเข้าโดยเร่งด่วนและมีการดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับการนำของเข้าโดยทางไปรษณีย์ ยังมิได้กำหนดให้เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากร สมควรกำหนดให้ของที่นำเข้าทางสนามบินศุลกากร เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากรเช่นเดียวกับของที่นำเข้าโดยทางไปรษณีย์ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้นำของเข้าทั้งสองกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

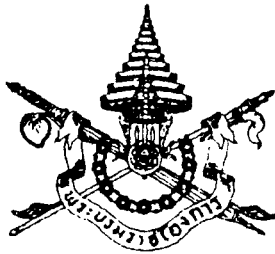
สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในช่องรายการของประเภท ๑๒ ในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากรแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

พีรเดช ทองเตชะ/จัดทำ

จรรวณ ควงวิชัย /ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ
หรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบ
กิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อ
การพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด

“เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

“กิจการวิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า กิจการของวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

“คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด แล้วแต่กรณี

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

วิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๕ วิสาหกิจชุมชนใดที่จะขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖ เมื่อกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับคำขอจดทะเบียนและเห็นว่าวิสาหกิจชุมชนที่ยื่นคำขอจดทะเบียนมีลักษณะและวัตถุประสงค์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจชุมชนนั้น

มาตรา ๗ การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชน

(๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้มีอำนาจทำการแทนวิสาหกิจชุมชน

(๓) ชื่อและที่อยู่ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

(๔) กิจการที่วิสาหกิจชุมชนมีความประสงค์จะดำเนินการ

มาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินให้วิสาหกิจชุมชนที่ได้จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปแจ้งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

วิสาหกิจชุมชนใดไม่แจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน ให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีหนังสือเตือนให้วิสาหกิจชุมชนนั้นแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ถ้าไม่มีการแจ้งตามคำเตือนดังกล่าว ให้กรมส่งเสริมการเกษตรถอนชื่อออกจากทะเบียน

วิสาหกิจชุมชนใดประสงค์จะเลิกกิจการให้แจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกกิจการ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๕ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การจดทะเบียนจัดตั้ง การแจ้งดำเนินการ และการเลิกกิจการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนโดยอนุโลม

ให้เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรแล้วมีสิทธิขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ การบริหารจัดการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนให้เป็นไปตามข้อบังคับของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนั้น

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยจะต้องกำหนดให้การดำเนินการของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเป็นไปตามความสมัครใจโดยจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้

มาตรา ๑๑ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอาจดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

(๑) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือกิจการภายในของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย ดังต่อไปนี้

(ก) ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งหรือการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่น

(ข) ให้ความรู้ การฝึกอบรม หรือความช่วยเหลือในการปรับปรุงหรือพัฒนาการผลิต การให้บริการ การบริหารจัดการ การหาทุน การตลาด และอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

(ค) ให้คำแนะนำหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่ายทั้งในระดับพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

(๒) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือกิจการภายนอกของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นคนกลางในการติดต่อกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรภาคเอกชน เพื่อขอรับความช่วยเหลือและการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

(ข) ประสานงานกับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้หรือดำเนินกิจกรรมอื่นอันเป็นประโยชน์หรือเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

(ค) เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานไม่ว่าในด้านคุณภาพของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการ และการพัฒนาการตลาด

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

หมวด ๓

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนสิบสามคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

(๓) กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน จำนวนสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรแต่งตั้งผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนแต่งตั้งผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชนอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการและแผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

(๓) ให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุน หรือให้คำแนะนำแก่วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๔) ให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการขอจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๔ กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๓) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการที่ปรึกษา หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่กรณีที่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ถือว่ามียกเว้นต้องห้ามเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๒ (๔)

(๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยไม่รอกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๕ กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยไม่รอกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และเกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสาขที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารออมสินที่มีสาขที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

ในจังหวัดนั้นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้าน การเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ และเกษตร จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ และแผนการพัฒนาและ ส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริม กิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นไปอย่างมีเอกภาพและมี ประสิทธิภาพ

(๓) ให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการขจัดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือ ทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานคร หรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๔) พิจารณาหรือเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๔

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การดำเนินการตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย มาตรการ หรือแผนการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่ คณะกรรมการกำหนดหรือเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้ บังคับแก่กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้ง โดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ (๓) ให้พ้นจาก ตำแหน่งเมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ออก

ให้นำความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการตามมาตรา ๒๐ และกรรมการตามมาตรา ๓๑ ได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามวรรคหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

หมวด ๔

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๒๕ วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรแล้วสามารถขอรับการส่งเสริม หรือสนับสนุนจากคณะกรรมการได้ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการจัดตั้ง การร่วมมือซึ่งกันและกัน การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่น นั้น ๆ หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับขบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุน หรือการตลาด ทั้งนี้ เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับปฐมภูมิจึงมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้แล้วตามมาตรา ๒๖ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับที่สูงขึ้นตามความพร้อมและความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชน เช่น การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกิจการวิสาหกิจชุมชนและการออกแบบที่ทันสมัยตามความต้องการของตลาด การร่วมมือซึ่งกันและ

กัน หรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพ การผลิต การจัดการ และการตลาด เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับที่สูงยิ่งขึ้น

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่วิสาหกิจชุมชนประสงค์จะรวมตัวกันจัดตั้งเป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือดำเนินการจัดตั้งเป็นองค์กรธุรกิจใด ๆ ให้คณะกรรมการให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง การประกอบการ การตลาด รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการค้าดำเนินการวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์และการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้าหรือการรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการ เพื่อให้สินค้าหรือบริการของกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นที่เชื่อถือ รวมทั้งปลอดภัยต่อผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ

ในการส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณาให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนในการจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า หรือให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้ความคุ้มครองแก่สินค้าหรือบริการของกิจการวิสาหกิจชุมชนนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๐ ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการที่คณะกรรมการจัดให้มีขึ้นตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ และการส่งเสริมหรือการสนับสนุนตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

(๒) ให้การส่งเสริมและสนับสนุน หรือประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนในการประกอบการ

(๓) จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นไปตามความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชน เช่น การฝึกอบรมด้านการจัดการ การบัญชี ภาษีอากร หรือการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีด้านการผลิตหรือการตลาด

(๔) เสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหรือการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๕) ดำเนินการในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๓๑ ให้มีคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสองคนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานการดำเนินการของกองทุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการซ้ำซ้อนที่ไม่เกิดประโยชน์ และส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน

(๒) ติดตามและประเมินการดำเนินงานของกองทุนต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๓) เสนอแนะต่อกองทุนที่เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาเงินทุนในการสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่กรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ (๓) ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการให้ออก

ให้นำความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่กฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดกำหนดให้กิจการวิสาหกิจชุมชนต้องดำเนินการใดอันเป็นภาระที่ไม่เหมาะสมหรือเกินสมควร คณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการลดภาระดังกล่าวแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่คณะกรรมการประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๐ แล้วไม่บรรลุผล ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการตาม
มาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดตามมาตรา ๒๐ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เศรษฐกิจชุมชนเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง และโดยที่เศรษฐกิจชุมชนในปัจจุบันจำนวนหนึ่งยังอยู่ในระดับที่ไม่พร้อมจะเข้ามาแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ สมควรให้มีการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสามารถในการจัดการ และการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน อันจะยังผลให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งพร้อมสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคตไม่ว่าในระดับใด รวมไปถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อมและขนาดกลางต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นมีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และแต่งตั้งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันอังคารที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๒๒ ตอนที่ ๖ ก. หน้า ๑-๑๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติ

ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีกา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ และนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อวางระเบียบการงานตามหน้าที่ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปโดยเรียบร้อย ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคน ข้อบังคับหรือกฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๔ บรรดากฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปโดยอนุโลมเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกข้อบังคับหรือกฎกระทรวงขึ้นใหม่ใช้บังคับแทน

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีกา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๕ กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา และโดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๖๖ โดยกำหนดเพิ่มเติมให้ประธานศาลฎีกา และนายกรัฐมนตรีรักษาการในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๖ ก. หน้า ๑๔ - ๑๖ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๖๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

วันเริ่มใช้บังคับ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ โดยให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าเป็นการสมควรที่จะประกาศใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๖๖ มีสาระสำคัญกำหนดให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัติ โดยให้ศาลและเจ้าพนักงานทั้งหลายผู้ดำเนินคดีอาญาตลอดราชอาณาจักร ปฏิบัติการตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ เว้นแต่ศาลซึ่งมีวิธีพิจารณาพิเศษไว้ต่างหาก

สาระสำคัญตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้มีดังนี้

๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแบ่งออกเป็น ๗ ภาค คือ ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น, ภาค ๒ สอบสวนภาค ๒ วิธี, ภาค ๓ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น, ภาค ๔ อุทธรณ์และฎีกา, ภาค ๕ พยานหลักฐาน ภาค ๖ การบังคับตามคำพิพากษาและค่าธรรมเนียม และภาค ๗ อกยโทษเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา

๒. ภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น แบ่งออกเป็น ๕ ลักษณะ คือ การทำคำร้องเอกสารสอบสวนต่าง ๆ สิทธิของจำเลยในแต่ละเวลาที่ยื่นฟ้อง ฯลฯ

- ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป ได้กำหนดคำนิยามศัพท์ต่าง ๆ บุคคลผู้มีสิทธิฟ้องคดี การทำคำร้อง เอกสารสอบสวนต่าง ๆ สิทธิของจำเลยนับแต่เวลาที่ยื่นฟ้อง ฯลฯ

- ลักษณะ ๒ อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล โดยแบ่งออกเป็น ๓ หมวด คือ หมวด ๑ หลักทั่วไป ว่าด้วยการใช้อำนาจของศาลผู้พิพากษา พนักงานอัยการ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ, หมวด ๒ อำนาจสืบสวนและสอบสวน ว่าด้วยอำนาจสืบสวนของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจและการใช้อำนาจสอบสวนความผิดทางอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่

ปลัดอำเภอและนายตำรวจ ซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป และหมวด ๓ อำนาจศาลว่าด้วยเขตอำนาจศาลในการรับฟ้อง, พิจารณาคดีต่อความผิดที่เกิดขึ้น

- ลักษณะ ๓ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา โดยแบ่งเป็น ๒ หมวด คือ หมวด ๑ การฟ้องคดีอาญา ว่าด้วยการกำหนดให้พนักงานอัยการและผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล การดำเนินคดีแทน การยื่นฟ้อง การขอถอนฟ้อง คดีอาญาเล็กน้อย การระงับไปซึ่งสิทธินำคดีอาญามาฟ้อง และหมวด ๒ การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ว่าด้วยการกำหนดศาลที่มีอำนาจชำระความในคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

- ลักษณะ ๔ หมายเรียกและหมายอาญา โดยแบ่งออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวด ๑ หมาย เรียก ว่าด้วยการออกหมายเรียกการจัดทำหมายเรียก การส่งหมาย และการรับหมาย และหมวด ๒ หมายอาญา ได้แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยหลักทั่วไป ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยหมายจับ ส่วนที่ ๓ ว่าด้วยหมายค้น และส่วนที่ ๔ ว่าด้วยหมายชิง หมายจำคุกและหมายปล่อย

- ลักษณะ ๕ จับ ชิง จำคุก ค้น ปล่อยชั่วคราว โดยแบ่งออกเป็น ๓ หมวด คือ หมวด ๑ ว่าด้วยการจับ การชิง และการจำคุก หมวด ๒ ว่าด้วยการค้นสิ่งของที่ยึดได้ในการค้น หมวด ๓ ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว การพิจารณาคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว หลักประกัน

๓. ภาค ๒ สอบสวน แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

- ลักษณะ ๑ หลักทั่วไป ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการสอบสวน
- ลักษณะ ๒ การสอบสวน โดยแบ่งออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวด ๑ ว่าด้วยการสอบสวนสามัญ และหมวด ๒ ว่าด้วยการชันสูตรพลิกศพ ในกรณีที่ตายโดยผิดธรรมชาติ

๔. ภาค ๓ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

- ลักษณะ ๑ ฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง ว่าด้วยวิธีการทำคำฟ้อง การยื่นฟ้อง การสั่งฟ้อง การไต่สวนมูลฟ้อง คำสั่งของศาล

- ลักษณะ ๒ การพิจารณา ว่าด้วยการพิจารณาและสืบพยานในศาลทั้งฝ่ายโจทก์และฝ่ายจำเลย

- ลักษณะ ๓ คำพิพากษาและคำสั่ง ว่าด้วยการพิพากษา การอ่าน คำพิพากษาและคำสั่ง การทำความเห็นแย้ง แบบของคำพิพากษาและคำสั่ง การคัดค้านคำพิพากษาและคำสั่ง

๕. ภาค ๔ อุทธรณ์และฎีกา แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

- ลักษณะ ๑ อุทธรณ์ โดยแบ่งออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวด ๑ หลักทั่วไป ว่าด้วยหลักการอุทธรณ์ สิทธิการอุทธรณ์ การจัดส่งสำเนาอุทธรณ์ และหมวด ๒ ว่าด้วยการพิจารณาคำพิพากษาและคำสั่งในชั้นอุทธรณ์

- ลักษณะ ๒ ฎีกา โดยแบ่งออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวด ๑ ว่าด้วยหลักทั่วไปในการฎีกา การพิจารณาคดีในชั้นศาลฎีกา และหมวด ๒ ว่าด้วยการพิจารณา คำพิพากษาและคำสั่งชั้นฎีกา โดยบัญญัติให้นำบทบัญญัติเรื่องดังกล่าวในชั้นอุทธรณ์มาบังคับใช้ในฎีกาโดยอนุโลม

๖. ภาค ๕ พะยานหลักฐาน แบ่งออกเป็น ๕ หมวด คือ หมวด ๑ ว่าด้วยหลักทั่วไปเกี่ยวกับพยานเอกสาร พยานวัตถุ หรือพยานบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการสืบพยาน การส่งพยานหลักฐานต่าง ๆ หมวด ๒ ว่าด้วยเรื่องของพยานบุคคล หมวด ๓ ว่าด้วยพยานเอกสาร หมวด ๔ ว่าด้วยพยานวัตถุ และหมวด ๕ ว่าด้วยเรื่องของการเบิกความของผู้ชำนาญการพิเศษ

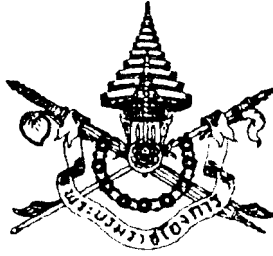
๗. ภาค ๖ การบังคับตามคำพิพากษาและค่าธรรมเนียม และหมวด ๒ ว่าด้วยเรื่องของค่าธรรมเนียม

๘. ภาค ๗ อภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ

๙. พระราชบัญญัตินี้มีบัญญัติแนบท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้มีเนื้อหากำหนดความผิดในกฎหมายลักษณะอาญาที่มาตรา ๗๕ อ้างถึงซึ่งราษฎรมีอำนาจจับได้โดยไม่ต้องมีหมาย

รุจิเรข ชุ่มเกษรกุลกิจ/จัดทำ

ปิยนุช สว่างแจ้ง/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลขึ้นแทนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) พระราชบัญญัติเปลี่ยนชื่อวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัตินี้

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัตินี้

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัตินี้

“สภาคณาจารย์และข้าราชการ” หมายความว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัตินี้

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีคณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตั้งแต่สองส่วนราชการขึ้นไป ตั้งอยู่ในเขตการศึกษานั้นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวน ๘ แห่ง ดังนี้

- (๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- (๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
- (๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
- (๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- (๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- (๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- (๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- (๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- (๙) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่งตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวง และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครู วิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพ เฉพาะทางระดับปริญญาเป็นหลัก

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) สำนักงานวิทยาเขต
- (๓) บัณฑิตวิทยาลัย
- (๔) คณะ
- (๕) สถาบัน
- (๖) สำนัก
- (๗) วิทยาลัย

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนราชการในมหาวิทยาลัยอีกได้

สำนักงานอธิการบดีและสำนักงานวิทยาเขต อาจแบ่งส่วนราชการเป็นกองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

บัณฑิตวิทยาลัย อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี กองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

คณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี ภาควิชา กองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่อ
 อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง

สถาบัน สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจแบ่งส่วนราชการ
 เป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

วิทยาลัย อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ ภาควิชา กองหรือส่วนราชการ
 ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง

สำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ ภาควิชา กองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี
 ฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง อาจแบ่งส่วนราชการเป็นงานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี
 ฐานะเทียบเท่างาน

มาตรา ๕ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ
 สถาบัน สำนัก วิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ทำเป็น
 กฎกระทรวง

การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ ภาควิชา กองหรือส่วนราชการ
 ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

การแบ่งส่วนราชการเป็นงานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน ให้ทำเป็น
 ประกาศมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยจะรับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือ
 สถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร
 ชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น ให้เป็นไปตาม
 ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตาม
 ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือยุติหรือชะลอ
 การศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษา
 ต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้

หลักการพิจารณาว่านักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๑๒ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ ดังนี้

- (๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๒) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์

- (๓) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
- (๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- (๕) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนอื่นที่มหาวิทยาลัยได้รับ
- (๖) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากการให้บริการ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาของส่วนราชการในมหาวิทยาลัย

รายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย เบี่ยงปรับที่เกิดจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเบี่ยงปรับที่เกิดจากการผลิตสัญญาการศึกษา และเบี่ยงปรับที่เกิดจากการผลิตสัญญาการซื้อขายทรัพย์สินหรือสัญญาจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๓ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของมหาวิทยาลัยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๔ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ภายใต้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว มหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒
การดำเนินการ

มาตรา ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดีและประธานสภาคณาจารย์
และข้าราชการ

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย และหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่มีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓)

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสี่คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๒) (๓) และ (๔) ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวต้องมาจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กฎหมาย การงบประมาณและการเงิน การบริหารงานบุคคล การศึกษา เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน และด้านอื่น ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัย เห็นสมควร

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งมีใช้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) เป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ คุณสมบัติของผู้เลือก ตลอดจนหลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) ต้องมีคะแนนเสียงลงมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิหรือยังมีได้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัย

อื่นขึ้นมาใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยใหม่แล้ว

ให้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๗ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางนโยบาย และอนุมัติแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครูวิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

(๒) วางระเบียบ ออกข้อบังคับและประกาศของมหาวิทยาลัย และอาจมอบให้ส่วนราชการใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้วางระเบียบ ออกข้อบังคับและประกาศสำหรับส่วนราชการนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) กำกับมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

(๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด

(๖) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิก สำนักงานวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว

(๗) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๘) อนุมัติการรับสถาบันการศึกษาชั้นสูง และสถาบันอื่นเข้าสมทบ หรือการยกเลิกการสมทบ

(๙) พิจารณาเสนอเรื่องเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งและถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๐) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และกรรมการสภาวิชาการ

(๑๑) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑๒) วางระเบียบและออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงินและทรัพย์สินของ มหาวิทยาลัย และการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑๓) พิจารณาคำเนิการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษามอบหมาย

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาและ เสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือเพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ใน อำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

(๑๕) พิจารณาและให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยตามที่ อธิการบดีเสนอ และอาจมอบหมายให้อธิการบดีปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ ของสภามหาวิทยาลัยก็ได้

(๑๖) ส่งเสริม สนับสนุน และแสวงหาวิธีการ เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย

(๑๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

มาตรา ๑๘ การประชุมสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๙ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภาวิชาการ ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานสภาวิชาการ

(๒) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธานสภาวิชาการ

(๓) กรรมการสภาวิชาการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการวิจัย และผู้อำนวยการวิทยาลัย ถ้ามี

(๔) กรรมการสภาวิชาการจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย

(๕) กรรมการสภาวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบคน ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอก โดยความ เห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภาวิชาการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาวิชาการ และอาจแต่งตั้งคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๐ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ สภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย การวัดผล การศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๒) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการรวมและการยกเลิกสาขาวิชาต่อสภามหาวิทยาลัย

(๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

(๔) พิจารณาเสนอความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) ส่งเสริมการวิจัยและการบริการทางวิชาการที่สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัย และความต้องการของชุมชน

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจ และหน้าที่ของสภาวิชาการ

มาตรา ๒๒ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภาคณาจารย์และข้าราชการ ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำและข้าราชการของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการตามวรรคหนึ่ง ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และข้าราชการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๓ สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยแก่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

(๓) พิจารณาผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๔) เรียกประชุมคณาจารย์และข้าราชการเพื่อพิจารณากิจกรรมของมหาวิทยาลัย และนำเสนอความคิดเห็นต่อสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การปฏิบัติหน้าที่ของสภาคณาจารย์และข้าราชการถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และการดำเนินการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่เป็นเหตุในการดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๒๔ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง และอาจมีรองอธิการบดี หรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๕ อธิการบดีนั้นจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยการสรรหาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรของมหาวิทยาลัย

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคสอง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะเหตุมีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกลดโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) สภามหาวิทยาลัยให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ มติของสภามหาวิทยาลัยให้พ้นจากตำแหน่ง ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมด

รองอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติตาม มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

ผู้ช่วยอธิการบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมี คุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีด้วย

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี พ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๒๖ อธิการบดีและรองอธิการบดี ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือ เทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอน หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าสามปี หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยอธิการบดี ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการ บริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

มาตรา ๒๗ อธิการบดีมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทาง ราชการและของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) บริหารบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้ เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้ง ติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการ สำนัก รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาและอาจารย์พิเศษ

- (๕) รายงานเกี่ยวกับกิจการและการดำเนินการของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และข้าราชการ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขต และส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาและกิจการนักศึกษา
- (๗) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
- (๘) เป็นผู้แทนมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายหรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิการบดี

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี

มาตรา ๒๙ ในวิทยาเขต ให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขตให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ในวิทยาเขต ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำวิทยาเขต ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำวิทยาเขตและการจัดระบบบริหารงานในวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องมีกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการประจำวิทยาเขตมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ส่งเสริมให้วิทยาเขตดำเนินการกิจให้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และแผนพัฒนาตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของวิทยาเขตแก่อธิการบดี

(๓) เสนอแนะการเปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในวิทยาเขตต่อสภาวิชาการ

(๔) ประสานงานระหว่างบัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะภายในวิทยาเขต

(๕) พิจารณาวางระเบียบหรือออกข้อบังคับอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๖) พิจารณาเสนอแผนพัฒนา แผนงาน และงบประมาณประจำปีและจัดทำรายงานผลการดำเนินการของวิทยาเขตเสนอต่ออธิการบดี

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต

(๘) ปฏิบัติงานอื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ในวิทยาเขต ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขต ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขต

(๒) กรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขตโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการวิทยาลัย ถ้ามี

(๓) กรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขตจำนวนสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนศิษย์เก่า จำนวนหนึ่งคน ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนนักศึกษา จำนวนสองคน

(๔) กรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการตาม (๒) และ (๓) รวมกัน ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยเห็นสมควร ในจำนวนนี้ ให้แต่งตั้งจากบุคคลในเขตพื้นที่บริการการศึกษาของวิทยาเขตไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขต และกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขตตาม (๑) และ (๔) ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาเขตมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่วิทยาเขตเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของวิทยาเขต

(๒) ส่งเสริมให้มีทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้มีโอกาสดูแลในมหาวิทยาลัยอันเป็นการสนับสนุนความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) ส่งเสริม และสนับสนุนการสร้างสัมพันธภาพและการเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาและประชาชน

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อกระทำการใด ๆ ตาม (๑) (๒) และ (๓)

มาตรา ๑๔ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของบัณฑิตวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยการสรรหาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดี

วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งคณบดี ให้นำมาตรา ๒๕ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การรักษาราชการแทนคณบดี ให้นำมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๑๕ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา อำนาจและหน้าที่ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและการจัดระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๖ ในคณะ ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และจะให้ มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดี มอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณบดีและรอง คณบดีตามวรรคหนึ่ง และการรักษาราชการแทน ให้นำมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ ในคณะ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธาน กรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำคณะและการจัดระบบ บริหารงานในคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ คณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนพัฒนาของคณะให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาวาระเบียบและออกข้อบังคับภายในคณะตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย
- (๓) พิจารณากำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเพื่อเสนอต่อ สภามหาวิทยาลัย
- (๔) จัดการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะ
- (๕) ส่งเสริมงานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม งานทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และงานรักษาสังแวดล้อม
- (๖) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะ
- (๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ ของคณะกรรมการประจำคณะ
- (๘) ดำเนินการอื่นใดตามที่สภามหาวิทยาลัย สภาวิชาการ หรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าภาควิชาในคณะ ให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่าง อื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา

หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาให้อธิการบดี แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำ โดยการสรรหาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ คณบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาโดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้า ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาตามวรรคสอง และการรักษาราชการแทน ให้นำมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ ในสถาบันหรือสำนัก ให้มีผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักเป็น ผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบันหรือสำนัก แล้วแต่กรณี และจะให้มีรองผู้อำนวยการ สถาบันหรือรองผู้อำนวยการสำนักตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และ รับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ สถาบันหรือผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสำนักตามวรรคหนึ่ง และการรักษาราชการแทน ให้นำมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ในสถาบันหรือสำนัก ให้มีคณะกรรมการประจำสถาบันหรือสำนัก แล้วแต่กรณี องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา อำนาจและหน้าที่ วาระการ ดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำสถาบันหรือสำนัก ตลอดจนการประชุม ของคณะกรรมการประจำสถาบันหรือคณะกรรมการประจำสำนัก และการจัดระบบบริหารงานใน สถาบันหรือสำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีวิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี และจะให้มีรองผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือรองหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และ รับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ วิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่ง รองของตำแหน่งดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง และการรักษาราชการแทนให้นำความในมาตรา ๓๔ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชา หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ในวิทยาลัยให้นำความในมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ ในวิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มี คณะกรรมการประจำวิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่ กรณี

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา อำนาจและหน้าที่ วาระการดำรง ตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำวิทยาลัยหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าคณะ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และการจัดระบบบริหารงานในวิทยาลัยหรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนราชการที่ เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกัน มิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกหนึ่งตำแหน่งก็ได้ แต่ต้อง ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๕ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือภาควิชา อธิการบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือ ภาควิชา ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะในราชการของส่วนราชการนั้นก็ได้

ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๔๖ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจและหน้าที่ เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่ กรรมการ หรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทน ด้วย

หมวด ๓

ความร่วมมือด้านวิชาการและการใช้ทรัพยากร

มาตรา ๔๗ เพื่อประโยชน์ในความร่วมมือด้านวิชาการและการใช้ทรัพยากรร่วมกันของ มหาวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการอธิการบดี ประกอบด้วย อธิการบดีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทุกแห่งเป็นกรรมการ

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และเลือก กรรมการอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

การประชุมของคณะกรรมการอธิการบดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการอธิการบดี กำหนด

มาตรา ๔๘ ให้คณะกรรมการอธิการบดีมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนออนโยบายและแผนพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การร่วมมือด้านวิชาการและการใช้ทรัพยากรร่วมกันของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง

(๒) จัดให้มีข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการและการใช้ ทรัพยากรร่วมกันในการปฏิบัติการกิจ โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง

(๓) จัดให้มีข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกับสถาบันอาชีวศึกษาทั้งที่เป็นของรัฐ และเอกชน ในการให้ความร่วมมือด้านวิชาการและการศึกษาต่อด้านวิชาชีพเฉพาะทางระดับ ปริญญา โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง

(๔) กำหนดแนวทางในการแสวงหาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกับชุมชน องค์กรเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์พิเศษโดยคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษและ อาจารย์พิเศษตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิ ใช้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รอง ศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้า นามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อดังนี้

ศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ ศ.

ศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)

รองศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ รศ.

รองศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ ผศ.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

หมวด ๕

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๕๔ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

(๕) แต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือเพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการอธิการบดี

หมวด ๔

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๔๕ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ศาสตราจารย์นั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๐ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๕๕ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย
การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขานั้นอย่างไร
ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๖ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับ
ปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๕๗ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรสำหรับสาขาวิชาใดได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชา
ใดภายหลังที่ได้รับปริญญาโทแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใด
ภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีแล้ว

(๓) อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรใน
สาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใดก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๕๘ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่า
ทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่ง
ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะที่ดำรง
ตำแหน่งนั้นมีได้

ชั้น สาขาของปริญญากิตติมศักดิ์ และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเพิ่มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมาย
แสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต
อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย
หรือคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เพิ่มวิทยฐานะ
และครูประจำตำแหน่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไข
อย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๐ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของ
มหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาได้
โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดใช้ตรา สัญลักษณ์ ครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง
เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือ
แสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีตำแหน่ง ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตร
บัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำเพื่อให้นุคคลอื่น
เชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีตำแหน่ง หรือวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใด

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือ
ส่วนราชการของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัย
ปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการ
ของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัย

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒)
แต่กระหนาบเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ ภาระผูกพันทั้งปวง ข้าราชการ ลูกจ้าง อัตราค่าจ้าง เงินงบประมาณ และรายได้ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล แต่ละแห่งตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ข้าราชการซึ่งโอนไปตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยในระยะเริ่มแรกให้ข้าราชการ ดังกล่าวยังคงดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดิมต่อไป จนกว่าจะ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๔ ให้ส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการซึ่งตราขึ้นตาม ข้อ ๒๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ส่วนราชการ ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการซึ่งตราขึ้นตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ และส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตราขึ้นตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่มี อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงมีอยู่ต่อไป จนกว่าจะมีการออก กฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่งซึ่งออกโดยอาศัย อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

มาตรา ๖๕ ภายใบบังคับมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตามมาตรา ๕ ประกอบด้วยส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี และวิทยาเขตปทุมธานี

(๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ประกอบด้วย วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ฯ วิทยาเขตปิตุพิมยุ มหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้

(๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ประกอบด้วย วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตอุเทนถวาย วิทยาเขตบางพระ จังหวัดชลบุรี วิทยาเขตจันทบุรี และคณะเกษตรศาสตร์ บางพระ จังหวัดชลบุรี

(๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขต โชติเวช วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนครเหนือ

(๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย วิทยาเขตเพาะช่าง วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตศาลายา และวิทยาเขตวังไกลกังวล

(๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประกอบด้วย วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัด เชียงใหม่ วิทยาเขตน่าน วิทยาเขตลำปาง วิทยาเขตเชียงราย วิทยาเขตตาก วิทยาเขตพิษณุโลก และ สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง

(๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประกอบด้วย วิทยาเขตภาคใต้ จังหวัด สงขลา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช วิทยาเขตศรีวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช คณะเกษตรศาสตร์ นครศรีธรรมราช และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง จังหวัดตรัง

(๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ประกอบด้วย วิทยาเขตนนทบุรี วิทยาเขต พระนครศรีอยุธยา วาสกรี วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา และวิทยาเขตสุพรรณบุรี

(๙) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ประกอบด้วย วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา วิทยาเขตสุรินทร์ วิทยาเขตขอนแก่น วิทยาเขตกาฬสินธุ์ วิทยาเขตสกลนคร และ สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรสกลนคร

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดที่ตั้งของสำนักงานอธิการบดี โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน อุปนายกสภาสถาบัน และกรรมการสภา สถาบันของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่นายกสภา มหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลแต่ละแห่งตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการเลือกกรรมการสภา มหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่ง แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าภาควิชาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา รักษาการในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสถาบัน และรองผู้อำนวยการสำนักของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา รักษาการในตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันและผู้อำนวยการสำนักตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๖๘ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าภาควิชา ให้นับวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้เป็นวาระแรก

มาตรา ๖๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน และคณะกรรมการประจำสำนักของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน และคณะกรรมการประจำสำนักตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๐ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาเขตตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและประธานกรรมการ และกรรมการบริหารวิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามประกาศสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตและคณะกรรมการประจำวิทยาเขตตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณียังไม่มีกรออกกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาวิชาการตามมาตรา ๑๕ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธานสภาวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธานสภาวิชาการ รองอธิการบดี คณบดี และคณาจารย์ประจำซึ่งอธิการบดีแต่งตั้ง จำนวนหกคนเป็นกรรมการสภาวิชาการ และผู้อำนวยการสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบเป็น เลขานุการสภาวิชาการ ทำหน้าที่สภาวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่ง ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งสภาวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล แต่ละแห่งตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่งตาม มาตรา ๒๔ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ทำหน้าที่รักษาการ ในตำแหน่งอธิการบดีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่งเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีให้แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดีตามมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี

มาตรา ๑๓ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยต่อไปตาม พระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของ มหาวิทยาลัยต่อไป ตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๑๔ ให้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา ข้อบังคับ ประกาศและระเบียบ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการ อำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่ง หรือหน่วยงานต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลนี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สถานศึกษาของรัฐดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาการศึกษา ดังนั้น สมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน ๕ แห่ง ขึ้นแทนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีที่มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครูวิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยให้สำเร็จการอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพเฉพาะทางระดับปริญญาเป็นหลัก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

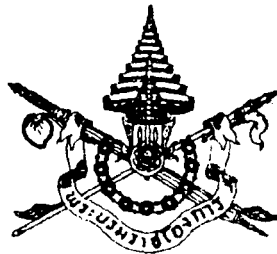
สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๖ ก. หน้า ๑๗ - ๔๕ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติ

ชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ชื่อตัวต้องไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินี หรือราชทินนาม และต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย

ชื่อรองต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง และต้องไม่ฟ้องกับชื่อสกุลของบุคคลอื่น เว้นแต่เป็นกรณีที่คุณสมรสใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งหรือกรณีบุตรใช้ชื่อสกุลเดิมของมารดาหรือบิดา เป็นชื่อรองของตน

คู่สมรสอาจใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นชื่อรองได้เมื่อได้รับความยินยอมของฝ่ายนั้นแล้ว”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อนายทะเบียนท้องที่พิจารณาเห็นว่าชื่อสกุลที่ขอตั้งนั้นไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้เสนอต่อไปตามลำดับจนถึงนายทะเบียนกลาง เมื่อได้รับอนุมัติจากนายทะเบียนกลางแล้ว ให้นายทะเบียนท้องที่รับจดทะเบียนชื่อสกุลนั้นและออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนชื่อสกุลให้แก่ผู้ขอ แต่ในกรณีที่สำนักทะเบียนใดสามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับเครือข่ายข้อมูลของสำนักทะเบียนกลางตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดแล้ว ให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการดังกล่าวได้โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากนายทะเบียนกลาง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕

“ในกรณีที่ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลตายแล้ว ให้ผู้สืบสันดานของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลในลำดับที่ใกล้ชิดที่สุดซึ่งยังมีชีวิตอยู่และใช้ชื่อสกุลนั้นมีสิทธิอนุญาตตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ คู่สมรสมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามที่ตกลงกัน หรือต่างฝ่ายต่างใช้ชื่อสกุลเดิมของตน

การตกลงกันตามวรรคหนึ่ง จะกระทำเมื่อมีการสมรสหรือในระหว่างสมรสก็ได้

ข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง คู่สมรสจะตกลงเปลี่ยนแปลงภายหลังก็ได้

มาตรา ๑๓ เมื่อการสมรสสิ้นสุดลงด้วยการหย่าหรือศาลพิพากษาให้เพิกถอนการสมรส ให้ฝ่ายซึ่งใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตน

เมื่อการสมรสสิ้นสุดลงด้วยความตาย ให้ฝ่ายซึ่งยังมีชีวิตอยู่และใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิใช้ชื่อสกุลนั้นได้ต่อไป แต่เมื่อจะสมรสใหม่ ให้กลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๙ หญิงมีสามีซึ่งใช้ชื่อสกุลของสามีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิใช้ชื่อสกุลของสามีได้ต่อไป แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนหรือมีข้อตกลงระหว่างสามีภรรยาเป็นประการอื่น

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

"อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อรอง	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(๒) การออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๓) การออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียน เปลี่ยนชื่อสกุล	
(ก) การเปลี่ยนชื่อสกุลเพราะเหตุสมรส	
(๑) การเปลี่ยนครั้งแรกภายหลังการจดทะเบียนสมรส หรือเปลี่ยนเพราะการสมรสสิ้นสุดลง	ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม
(๒) การเปลี่ยนครั้งต่อ ๆ ไป	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
(ข) การเปลี่ยนชื่อสกุลเพราะเหตุอื่น	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๔) การออกใบแทนหนังสือสำคัญตาม (๑) (๒) หรือ (๓)	ฉบับละ ๕๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๒๑/๒๕๕๖ ว่าพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๒ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญเป็นอันใช้บังคับมิได้ ประกอบกับหลักเกณฑ์ในการใช้ชื่อรองตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่รัดกุมและอาจมีการนำชื่อสกุลของบุคคลอื่นมาใช้เป็นชื่อรองอันจะทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นผู้มีสิทธิใช้ชื่อสกุลนั้น อีกทั้งวิธีการขอตั้งชื่อสกุลที่เป็นอยู่ไม่เอื้อต่อการให้บริการประชาชนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการกำหนดให้ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลเท่านั้นที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลอื่นร่วมใช้ชื่อสกุลก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ในกรณีผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลเสียชีวิตไปแล้ว นอกจากนี้ อัตราค่าธรรมเนียมเดิมใช้มาเป็นระยะเวลานาน ไม่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการและให้บริการข้อมูลชื่อบุคคลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบัญญัติชื่อนุคค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชื่อนุคค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชื่อนุคค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๗ ก. หน้า ๑ - ๔ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติชื้อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๘ หน้า ๑๓๘๕ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

พระราชบัญญัติฉบับนี้ตราขึ้นเพื่อปรับปรุงและรวบรวมข้อบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องชื้อบุคคลขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับกาลเวลา

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติชื้อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๑ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

๒. กำหนดให้การตั้งชื่อตัว หรือชื่อรองจะต้องไม่มุ่งหมายให้พ้องหรือคล้ายคลึงกับพระราชวงศ์ พระบรมวงศานุวงศ์ ตั้งแต่ชั้นพระองค์ขึ้นไป อย่าให้มีคำหาญอย่าให้ซ้ำกับชื่อสกุลซึ่งได้จดทะเบียนไว้แล้ว

๓. กรณีที่ครอบครัวใดยังไม่มีชื่อสกุลให้หัวหน้าครอบครัวนั้นเลือกชื่อใดชื่อหนึ่งเป็นชื่อสกุลแล้ววันจดทะเบียนต่อกรมการอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ ซึ่งผู้ขอมีภูมิลำเนาให้กรมการอำเภอออกประกาศให้สาธารณชนในท้องถิ่นทราบมีกำหนดสิบห้าวันแล้วเสนอไปตามลำดับพร้อมกับคำคัดค้านถ้ามี หากไม่มีเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีให้ใช้ชื่อสกุลนั้นให้กรมการอำเภอจดทะเบียนแล้วออกหนังสือแสดงการรับจดทะเบียนให้แก่ผู้ขอ และชื่อสกุลทั้งได้จดทะเบียนแล้วให้ใช้เป็นชื่อสกุลของผู้สืบสายโลหิตในสกุลนั้น

๔. ในกรณีที่ครอบครัวใดยังไม่มีชื่อสกุลย่อมมีสิทธิใช้ชื่อสกุล ซึ่งหัวหน้าครอบครัวที่เป็นพี่ชายหรือน้องชายร่วมบิดาเดียวกับตนได้จดทะเบียนไว้แล้วรวมถึงหญิงมีสามีให้ใช้ชื่อสกุลของสามีได้

๕. กำหนดให้ผู้ใดประสงค์จะขอให้ราชทินนามของงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นชื่อสกุลพระบรมราชานุญาต และได้นำหลักฐานไปจดทะเบียนต่อกรมการอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ซึ่งผู้ยื่นเรื่องราวมีภูมิลำเนาแล้ว จึงให้ถือว่าเป็นชื่อสกุลอันชอบด้วยกฎหมาย

๒. พระราชบัญญัติชื้อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๕ ตอนที่ ๑๐๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

การจดทะเบียน การขอเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุลและการขอร่วมชื่อสกุลตามกฎหมายเดิมยังไม่เป็นความสะดวก และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันสมควรปรับปรุงเสียใหม่ เพื่อให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วและเป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติชื้อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๐ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติขนานนามสกุล พุทธศักราช ๒๔๕๖
- (๒) พระราชกำหนดขนานนามสกุลเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๖๕
- (๓) พระราชบัญญัติขนานนามสกุล (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๑
- (๔) พระราชบัญญัติชื้อบุคคล พุทธศักราช ๒๔๘๔

รวมทั้งบรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ผู้ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ หรือผู้เคยได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์แต่ได้ออกจากบรรดาศักดิ์นั้นโดยมิได้ถูกถอดจะใช้นามตามบรรดาศักดิ์นั้นเป็นชื่อตัวหรือชื่อรองก็ได้

๓. ชื่อสกุลที่ได้จดทะเบียนโดยชอบกฎหมายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือเสมือนว่าได้จดทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็ก หรือเจ้าของสถานพยาบาลสถานสงเคราะห์ หรือสถานอุปการะเลี้ยงดูเด็กประสงค์จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลของเด็กซึ่งตนอุปการะเลี้ยงดู หรือเด็กแห่งสถานดังกล่าวซึ่งมีสัญชาติไทยแต่ไม่ปรากฏชื่อสกุลให้ร่วมกันหรือแยกกันให้อื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้อุปการะเลี้ยงดูมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนราษฎรหรือที่สถานดังกล่าวตั้งอยู่ ซึ่งให้การปฏิบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕. ผู้ใดประสงค์จะใช้ราชทินนามของงานของผู้บุพการีหรือของผู้สืบสันดานเป็นชื่อสกุลให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนราษฎร แล้วให้นายทะเบียนท้องถิ่นนั้นเสนอต่อไปตามลำดับจนถึงนายทะเบียนกลาง

เมื่อนายทะเบียนกลางพิจารณาเห็นสมควรให้เสนอรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงให้นายทะเบียนท้องถิ่นที่รับจดทะเบียนชื่อสกุลนั้น และออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนชื่อสกุลให้แก่ผู้ขอ

๓. พระราชบัญญัติชื่อบุคคลฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๔ ตอนที่ ๒๓๐ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๐

วันเริ่มบังคับใช้ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๐

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายโดยความตายของสามีควรมีสถานในการเลือกใช้ชื่อสกุลของสามีหรือกลับมาใช้ชื่อสกุลเดิมของตนได้ตามเหตุผลความจำเป็นหรือความต้องการของแต่ละบุคคลดังนั้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้คือ

“มาตรา ๑๔ หญิงหม้ายโดยความหมายของสามีจะใช้ชื่อสกุลของสามี หรือใช้ชื่อสกุลเดิมของตนก็ได้

สุนีย์ ชีรวีรุฬห์ / จัดทำ

จารุวรรณ ควงวิชัย / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ
การบริหารหนี้สาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘
เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติตัวเงินคั่ง พุทธศักราช ๒๔๘๗

(๒) พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

พระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

- (๓) พระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๔) พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๕) พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากรัฐบาลต่างประเทศเพื่อจัดซื้อยุทธโปกรณ์ทางทหาร พ.ศ. ๒๕๒๔
- (๖) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังปรับโครงสร้างเงินกู้ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๗) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หนี้สาธารณะ” หมายความว่า หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ หรือหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยกระทรวงการคลังมิได้ค้ำประกัน

“การบริหารหนี้สาธารณะ” หมายความว่า การก่อหนี้โดยการกู้หรือการค้ำประกัน การชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหนี้สาธารณะ

“การค้ำประกัน” หมายความว่า ความรวมถึงการอวัลตัวเงินด้วย

“ตราสารหนี้” หมายความว่า ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน พันธบัตรและตราสารอื่นที่มีผลก่อให้เกิดหนี้ตามที่คณะกรรมการกำหนด และให้หมายความรวมถึงตราสารหนี้ที่ออกในระบบไร้ใบตราสารด้วย

“ตัวเงินคลัง” หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะสั้นที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ออกโดยมีอายุนับแต่วันที่ออกไม่เกินสิบสองเดือน

“ตัวสัญญาใช้เงิน” หมายความว่า ตัวสัญญาใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“พันธบัตร” หมายความว่า เอกสารการก่อหนี้ผูกพันระยะยาวที่มีอายุนับแต่วันที่ออกตั้งแต่สิบสองเดือนขึ้นไป

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาล และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ

“หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(ก) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจตาม (ก) หรือ (ข) หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ โดยให้คำนวณเฉพาะทุนตามสัดส่วนที่เป็นของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

“สถาบันการเงินภาครัฐ” หมายความว่า สถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืม เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การบริหารหนี้สาธารณะให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจในการกู้เงินหรือค้ำประกันในนามรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยแต่ผู้เดียว โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐนอกจากกระทรวงการคลังจะกู้เงินหรือค้ำประกันมิได้ เว้นแต่มีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรา ๘ รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล หากมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อใช้ดำเนินการให้กระทรวงเข้าสังกัดมีอำนาจกู้ให้ได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี แต่ถ้าเป็นการกู้เงินเพื่อการลงทุนรัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องเสนอแผนงานลงทุนให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน ทั้งนี้ หากเป็นการกู้เงินเกินห้าสิบล้านบาท จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีด้วย

เงินที่ได้รับจากการกู้เงินตามมาตรา นี้ ให้จ่ายแก่รัฐวิสาหกิจนั้นเพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ได้โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

มาตรา ๑๐ การกู้เงินตามพระราชบัญญัตินี้จะทำเป็นสัญญาหรือออกตราสารหนี้หรือวิธีการอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง กระทรวงการคลังจะกู้จากหรือผ่านบุคคลอื่นใดที่มีชื่อเป็นผู้ให้กู้โดยตรงไม่ได้ เว้นแต่การกู้เงินโดยการออกตราสารหนี้ กระทรวงการคลังจะจำหน่ายตราสารหนี้ผ่านผู้จัดจำหน่ายก็ได้

การกู้เงินโดยวิธีการออกตราสารหนี้ ให้ออกได้ตามจำนวนเงิน ระยะเวลาและวิธีการออกตราสารหนี้ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ การออกตราสารหนี้ในประเทศ รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือบุคคลอื่นจัดจำหน่ายก็ได้

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง การออกตราสารหนี้ การซื้อขายตราสารหนี้ การโอนตราสารหนี้ การใช้ตราสารหนี้เป็นหลักประกัน โดยส่งมอบหรือไม่ต้องส่งมอบใบตราสาร การบังคับหลักประกัน การมอบหมายให้บุคคลจัดจำหน่าย ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ เว้นแต่กฎกระทรวงจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจลงนามในสัญญากู้ หนังสือหรือสัญญาค้ำประกัน หรือตราสารหนี้ แต่ในกรณีที่เป็นการมอบหมายให้มีอำนาจลงนามในตราสารหนี้ต้องประกาศการมอบหมายนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ เงินต้น ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน การออกและจัดการตราสารหนี้ ให้จ่ายจากเงินที่ตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี เว้นแต่ในกรณีของตั๋วเงินคลังหรือเป็นกรณีที่กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังอนุญาตให้จ่ายจากเงินคงคลัง จะจ่ายจากเงินคงคลังก็ได้

มาตรา ๑๔ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ โดยดำเนินการกู้เงิน รายใหม่เพื่อชำระหนี้เดิม แปลงหนี้ ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ขยายระยะเวลาชำระหนี้ ต่ออายุ ซื้อคืน หรือไถ่ถอนตราสารหนี้ของรัฐบาล หรือทำธุรกรรมทางการเงินอื่น ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลังอาจชำระหนี้ แทนรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินภาครัฐได้ และเมื่อกระทรวงการคลังได้ชำระหนี้แล้ว ให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นหนี้กระทรวงการคลังตามจำนวนเงินที่กระทรวงการคลังได้ชำระ รวมทั้ง ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๑๖ ในการกู้เงินแต่ละครั้ง ให้กระทรวงการคลังประกาศแหล่งเงินกู้ สกุลเงินกู้ จำนวนเงินกู้ การคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท อัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าส่วนลด ระยะเวลาการชำระเงินต้นคืน วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ เงื่อนไข วิธีการและสาระสำคัญ อื่นใดตามที่จำเป็นในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ทำสัญญากู้หรือออกตราสารหนี้ แล้วแต่กรณี

ภายในหกสิบวันหลังจากวันสิ้นเดือนมีนาคมและเดือนกันยายนของทุกปีให้กระทรวงการคลัง สรุปรายงานสถานะของหนี้สาธารณะและประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยรายงานดังกล่าว ต้องแสดงหนี้สาธารณะที่เกิดจากการกู้เงินและค่าประกัน ณ วันสิ้นเดือนดังกล่าว รวมทั้งรายการการกู้เงิน และการค้ำประกันที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม และเดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายนตามลำดับ

มาตรา ๑๗ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้กระทรวงการคลังรายงานการกู้เงิน และการค้ำประกันที่กระทำในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วให้รัฐสภาพทราบ โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงินและการค้ำประกัน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ

มาตรา ๑๘ การคำนวณเงินตราต่างประเทศสกุลใดเป็นเงินบาท ให้คำนวณตามอัตรา แลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยในวันที่ทำสัญญากู้ สัญญาค้ำประกัน หรือ ออกตราสารหนี้ แต่ในรายงานตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว ณ วันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคมหรือเดือนกันยายน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดกู้เงินโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือกฎหมายอื่นใด โดยมีใช่เป็นการกู้เงินจาก

กระทรวงการคลัง ห้ามมิให้กระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐเข้ารับผิดชอบหรือ
ค้ำประกันหนี้สินหรือตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเงินกู้ดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการกู้เงินของหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๒

หน้าที่รัฐบาลกู้

มาตรา ๒๐ ให้กระทรวงการคลังกู้เงินได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด
ดังต่อไปนี้

- (๑) ชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- (๓) ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สาธารณะ
- (๔) ให้หน่วยงานอื่นกู้ต่อ

เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศที่ได้รับจากการกู้เงินตาม (๒) ถึง (๔) ให้นำไปใช้ได้ตาม
วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน หรือตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตาม
กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

มาตรา ๒๑ การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้
ในปีงบประมาณหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังกู้เป็นเงินบาทไม่เกินวงเงิน

(๑) ร้อยละยี่สิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นและงบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติม และ

- (๒) ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่จัดไว้สำหรับชำระคืนเงินต้น

มาตรา ๒๒ การกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้กระทำได้เมื่อมีความจำเป็นต้อง
ใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ
หรือจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศ โดยให้กระทรวงการคลัง
เป็นเงินตราต่างประเทศได้ไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

การกู้เงินตามวรรคหนึ่งให้กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้เงินอย่างชัดเจนและเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ในการกู้เงินตามมาตรา ๒๒ ถ้าภาวะตลาดการเงินในประเทศเอื้ออำนวย และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการเงิน การคลัง และตลาดทุน กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีอาจกู้เป็นเงินบาทแทนการกู้เงินตราต่างประเทศก็ได้

มาตรา ๒๔ การกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ ให้กระทำได้เฉพาะเพื่อเป็นการประหยัด ลดความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน หรือกระจายภาระการชำระหนี้ โดยให้กระทรวงการคลังดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) กู้เงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้ของกระทรวงการคลังไม่เกินจำนวนเงินกู้ที่ยังค้างชำระ หรือ
- (๒) กู้เงินเพื่อชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันไม่เกินจำนวนเงินที่ยังมีภาระการค้ำประกันอยู่

เงินกู้ตาม (๒) ให้นับรวมในวงเงินตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกู้เงินรายใหม่เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ที่เป็นเงินบาท ให้กู้เป็นเงินบาทเท่านั้น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกู้เงินที่มีระยะเวลาการชำระหนี้เกินสิบสองเดือนให้รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐมีความจำเป็นต้องใช้เงินตราต่างประเทศ สำหรับโครงการหรือแผนงานที่รัฐบาลเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และหากกระทรวงการคลังเป็นผู้กู้และนำมาให้หน่วยงานดังกล่าวกู้ต่อจะเป็นการประหยัดและทำให้การบริหารหนี้สาธารณะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินเป็นเงินตราต่างประเทศ เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวกู้ต่อได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง ให้นับรวมในวงเงินตามมาตรา ๒๒

มาตรา ๒๖ กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมการชำระหนี้ แทนตามมาตรา ๑๕ หรือการให้กู้ต่อตามมาตรา ๒๕ ได้ในอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓ หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน

มาตรา ๒๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจค้ำประกันการชำระหนี้ของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐ โดยจะค้ำประกันเต็มจำนวนหรือแค่บางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๘ ในปีงบประมาณหนึ่ง กระทรวงการคลังจะคำประกันได้ไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา ๒๙ หลักเกณฑ์ และกรอบวงเงินที่กระทรวงการคลังจะคำประกันหรือให้กู้ต่อแก้รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินภาครัฐใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

กระทรวงการคลังจะคำประกันหรือให้กู้ต่อแก้รัฐวิสาหกิจใดที่มีได้ประกอบกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคและมีผลประกอบการขาดทุนติดต่อกันเกินสามปีไม่ได้ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ขุบเลิกรัฐวิสาหกิจนั้น และเป็นการคำประกันหรือให้กู้ต่อแก้รัฐวิสาหกิจนั้นในระหว่างการดำเนินการเพื่อขุบเลิก

มาตรา ๓๐ กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการคำประกันหรือค่าธรรมเนียมอื่นใดได้ในอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๓๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังคนหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมบัญชีกลางและผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสามคนเป็นกรรมการ

ให้ผู้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นกรรมการและเลขานุการ และบุคคลอื่นไม่เกินสองคนซึ่งคณะกรรมการกำหนดเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทางด้านการเงิน การคลัง การบริหารหนี้สาธารณะ การงบประมาณหรือกฎหมาย และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้นคณาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๔) ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๓๒ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคสาม

มาตรา ๓๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด
มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานสถานะของหนี้สาธารณะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภาภายหลังการเข้ารับหน้าที่

(๒) เสนอแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณและการปรับเปลี่ยนแผนดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) จัดทำหลักเกณฑ์ในการกู้เงิน การค้าประกัน การชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะรวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน การออกและจัดการตราสารหนี้ ทั้งนี้เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินภาครัฐยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

(๔) เสนอคำแนะนำในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๓๖ ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์โครงสร้างหนี้สาธารณะ ตลอดจนหนี้ของรัฐบาลวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงินและสถาบันการเงินภาครัฐที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้าประกัน รวมถึงรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการความต้องการเงินของภาครัฐและการบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหนี้สาธารณะ ตลอดจนการจัดการกู้เงินเพื่อสำรองเงินคลัง การเบิกจ่ายเงินกู้และการชำระหนี้

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ติดตามการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ผูกพันกับแหล่งเงินกู้ และประเมินผลการดำเนินงานที่ใช้จ่ายเงินกู้

(๕) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อการกู้เงิน การให้กู้เงิน การค้ำประกัน และการปรับโครงสร้างหนี้ที่กระทรวงการคลังกระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ส่งผลให้หนี้สาธารณะของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องบริหารหนี้สาธารณะ ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและที่กำลังจะเกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพ แต่โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการก่อหนี้ การค้ำประกันและการปรับโครงสร้างหนี้ในปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารหนี้สาธารณะของประเทศและกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ สมควรปรับปรุงกฎหมายเหล่านั้นให้เป็นระบบและมีเอกภาพยิ่งขึ้น และโดยที่เป็นการสมควรพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้มีความกว้างขวางมั่นคงและมีความต่อเนื่องอันจะเป็นช่องทางในการระดมเงินทุนแก่ภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการสร้างอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง อีกทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารหนี้สาธารณะมีอยู่หลายหน่วยงาน สมควรให้มีหน่วยงานกลางเพียงหน่วยงานเดียวเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารหนี้สาธารณะให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และควบคุมดูแลการก่อหนี้โดยรวมเพื่อให้ภาระหนี้สาธารณะอยู่ในระดับที่สอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๒ ก. หน้า ๑-๑๒ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติ

ความรับผิดทางแพ่งและค่าเสียหายจากเรือโค่นกัน

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งและค่าเสียหายจากเรือโค่นกัน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งและค่าเสียหายจากเรือโค่นกัน พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด

“เรือเดินทะเล” หมายความว่า เรือที่มีลักษณะสำหรับใช้ในทะเลตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

“เรือโค่นกัน” หมายความว่า การปะทะกันระหว่างเรือเดินทะเล หรือการที่เรือเดินทะเลปะทะกับเรือลำอื่น ทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือ ทรัพย์สินหรือบุคคลบนเรือที่ปะทะกันลำหนึ่งลำใดหรือทุกลำ และให้หมายความรวมถึงการที่เรือเดินทะเลได้ก่อหรือได้รับความเสียหายดังกล่าว โดยมีสาเหตุจากการปฏิบัติการหรือควมเว้นปฏิบัติการเกี่ยวกับการบังคับหรือการควบคุมเรือ หรือการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการเดินเรือ แม้ว่าเรือจะมีได้มีการปะทะกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าเหตุจะเกิดขึ้นในน่านน้ำใดก็ตาม

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่เรือสำหรับใช้ในการสงคราม หรือเรือของรัฐที่ใช้ในการปฏิบัติการเพื่อสาธารณประโยชน์

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

ความรับผิดชอบเรือโค่นกัน

มาตรา ๗ ความรับผิดชอบเรือโค่นกัน ให้เป็นไปตามส่วนแห่งความผิดของเรือแต่ละลำ

มาตรา ๘ ในการพิสูจน์ความผิดกรณีเรือโค่นกัน ห้ามมิให้นำบทสันนิษฐานความผิดที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่นมาใช้บังคับ

มาตรา ๙ ถ้าเรือโค่นกันเกิดจากเหตุดังต่อไปนี้ ความเสียหายย่อมตกเป็นพับแก่เรือแต่ละลำ

(๑) อุบัติเหตุ โดยพิสูจน์ได้ว่าเรือแต่ละลำที่เป็นคู่กรณีได้ใช้ความระมัดระวังและความสามารถในการเดินเรืออย่างเต็มที่แล้ว และไม่ได้ละเมิดกฎข้อบังคับใด ๆ เกี่ยวกับการเดินเรือ

(๒) เหตุสุดวิสัย หรือ

(๓) ไม่อาจรู้ได้ว่าเรือโค่นกันเกิดจากสาเหตุใด

มาตรา ๑๐ ถ้าเรือโค่นกันเกิดจากความผิดของเรือลำเดียว เรือลำนั้นต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๑๑ ถ้าเรือโค่นกันเกิดจากความผิดของเรือตั้งแต่สองลำขึ้นไป และไม่อาจกำหนดส่วนแห่งความผิดของเรือแต่ละลำได้ เรือลำที่ผิดแต่ละลำต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นเท่า ๆ กัน

ความเสียหายที่เกิดแก่เรือและทรัพย์สินบนเรือ เรือลำที่ผิดแต่ละลำต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่เกินส่วนแห่งความผิดของตน

ความเสียหายที่เกิดแก่ชีวิต ร่างกายหรืออนามัยของบุคคลบนเรือ เรือลำที่ผิดแต่ละลำ ต้องรับผิดชอบ
ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างถูกหนักร่วมกัน

มาตรา ๑๒ กรณีเรือโค่นกันเนื่องจากความผิดของผู้นำร่อง เรือลำที่ผิดจะปฏิเสธความรับผิดชอบต่อ
ความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้ และให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดกรณีเรือโค่นกันตามพระราชบัญญัติ
มาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าว

มาตรา ๑๓ ความรับผิดกรณีเรือโค่นกันตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เปลี่ยนแปลงสิทธิหรือหน้าที่
ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดในหน้าที่เกิดจากสัญญารับขนหรือสัญญาอื่น และไม่กระทบกระเทือนบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดความรับผิดกรณีเรือโค่นกัน

หมวด ๒

ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้กรณีเรือโค่นกัน

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๔ ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้นั้น ได้แก่ ค่าเสียหายซึ่งคำนวณได้จากความเสียหาย
อันเป็นผลโดยตรงจากเรือโค่นกันตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

ส่วนที่ ๒

ความเสียหายแก่เรือ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่เรือเสียหายโดยสิ้นเชิง หรือเรือได้รับความเสียหายจนค่าใช้จ่ายใน
การทำให้เรือกลับคืนสู่สภาพเดิมสูงกว่ามูลค่าของเรือในเวลาที่เรือโค่นกัน ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้
ให้รวมถึงราคาเรือตามมูลค่าในเวลาที่เรือโค่นกัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภท อายุ สภาพ ลักษณะ
การใช้งาน ราคาแห่งมูลประกันภัย ราคาเรือที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน และปัจจัยอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง
กับเรื่อนั้น

นอกจากค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้ ให้รวมถึงค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปเพื่อการช่วยเหลือกู้ภัยทางทะเล การเฉลี่ยความเสียหายทั่วไป
ค่าภาระและค่าใช้จ่ายอันควรอย่างอื่นที่เกิดขึ้นเพราะเรือโค่นกัน

(๒) ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายให้แก่บุคคลภายนอกตามสัญญา โดยผลของกฎหมายหรือหนี้ตามกฎหมาย
อย่างอื่นเพราะเรือโค่นกัน

(๓) ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าเชื้อเพลิงบนเรือและอุปกรณ์ประจำเรือที่สูญหายหรือเสียหาย
จากเรือโค่นกันที่ไม่ได้รวมอยู่ในการประเมินราคาเรือตามวรรคหนึ่ง

(๔) ค่าใช้จ่ายจากการขาดรายได้ในค่าระวาง ค่าเช่า ค่าโดยสารหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นที่จะ
ได้รับตามสัญญาหรือจากการที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเรือ ทั้งนี้ ให้หักค่าใช้จ่ายอันจะเกิดขึ้น
หากมีการปฏิบัติตามสัญญาหรือใช้ประโยชน์จากเรื่อนั้นออกเสียก่อน

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่เรือเสียหายแต่เพียงบางส่วน ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้ให้รวมถึง
ค่าซ่อมแซมชั่วคราวที่ได้กระทำขึ้นตามสมควรเพื่อให้เรืออยู่ในสภาพที่สามารถเดินทะเลได้อย่าง
ปลอดภัยและค่าซ่อมแซมถาวรเพื่อให้เรือกลับคืนสู่สภาพเช่นก่อนเรือโค่นกัน และค่าใช้จ่ายอันจำเป็น
อย่างอื่นที่เกี่ยวกับการซ่อมแซม เช่น ค่าได้แก๊ส ค่าทำความสะอาดถัง ค่าการท่าเรือ ค่าควบคุมดูแล
การซ่อมแซม ค่าตรวจและยืนยันมาตรฐานเรือ ค่าใช้เชื้อ ค่าเทียบท่าหรือค่าบริการอย่างอื่นที่เรียกเก็บ
ตามระยะเวลาที่ใช้ในการซ่อมแซม เป็นต้น

นอกจากค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้ ให้รวมถึงค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปเพื่อการช่วยเหลือกู้ภัยทางทะเล การเฉลี่ยความเสียหายทั่วไป ค่าการระและ
ค่าใช้จ่ายอันควรอย่างอื่นที่เกิดขึ้นเพราะเรือโค่นกัน

(๒) ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายให้แก่บุคคลภายนอกตามสัญญา โดยผลของกฎหมายหรือหนี้ตามกฎหมาย
อย่างอื่นเพราะเรือโค่นกัน

(๓) ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าเชื้อเพลิงบนเรือและอุปกรณ์ประจำเรือที่สูญหายหรือเสียหายจากเรือ
โค่นกันที่ไม่ได้รวมอยู่ในค่าซ่อมแซมตามวรรคหนึ่ง

(๔) ค่าใช้จ่ายจากการขาดรายได้ในค่าระวาง ค่าเช่า ค่าโดยสารหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นที่จะได้รับ
ตามสัญญา หรือจากการที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเรือในระหว่างการซ่อมแซม ทั้งนี้ ให้หักค่าใช้จ่าย
อันจะเกิดขึ้นหากมีการปฏิบัติตามสัญญาหรือใช้ประโยชน์จากเรื่อนั้นออกเสียก่อน

ในกรณีที่เรือได้รับการซ่อมแซมความเสียหายอันเกิดจากเรือโค่นกันพร้อมกับการบำรุงรักษา
ตามปกติที่มีขึ้นตามรอบระยะเวลาหรือพร้อมกับการซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้นจากกรณีอื่น
ความเสียหายอันพึงเรียกได้ ให้รวมถึงค่าใช้เชื้อ ค่าเทียบท่า หรือค่าบริการอย่างอื่นที่เรียกเก็บตาม
ระยะเวลาเฉพาะในส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการซ่อมแซมจากเรือโค่นกัน และค่าเสียหายจากการขาด
รายได้หรือการที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเรือในระหว่างการซ่อมแซมเฉพาะในส่วนของระยะเวลาที่
เพิ่มขึ้นเพราะการซ่อมแซมความเสียหายจากเรือโค่นกัน

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่การซ่อมแซมเรือจำเป็นต้องนำวัสดุที่มีสภาพดีกว่าหรือมีมูลค่าสูงกว่า มาเปลี่ยนส่วนที่เสียหาย ให้ประโยชน์ดังกล่าวตกแก่เรือนั้น

ส่วนที่ ๓

ความเสียหายแก่ทรัพย์สินบนเรือ

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ทรัพย์สินบนเรือเป็นสินค้า ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้มีดังนี้

(๑) กรณีทรัพย์สินนั้นสูญหาย ความเสียหายคำนวณจากการใช้ราคาท้องตลาดในเวลาและ ณ ท่าปลายทางที่ทรัพย์สินควรจะได้อมาถึง หักด้วยค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นหากทรัพย์สินนั้นไปถึง ท่าปลายทาง ถ้าไม่สามารถกำหนดราคาท้องตลาดดังกล่าวได้ มูลค่าของทรัพย์สินคำนวณจากราคาที่บรรทุก ลงเรือ บวกด้วยค่าระวางและค่าใช้จ่ายในการประกันภัยที่ฝ่ายที่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายได้จ่ายไปบวกด้วย ส่วนเพิ่มซึ่งประเมินในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าทรัพย์สินตามที่คำนวณข้างต้น

(๒) กรณีทรัพย์สินนั้นเสียหาย ความเสียหายคำนวณจากผลต่างระหว่างมูลค่าทรัพย์สิน ณ ท่าปลายทางในสภาพปกติกับมูลค่าในสภาพที่เสียหาย

(๓) กรณีทรัพย์สินนั้นเสื่อมสภาพอันเนื่องมาจากความล่าช้าของการเดินทางหลังจากที่เรือ โคนกัน ความเสียหายอันพึงเรียกได้อันเป็นผลจากเรือโคนกันให้คำนวณตาม (๒) แต่ไม่รวมถึง ความเสียหายจากการสูญเสียที่เกิดจากการที่ราคาท้องตลาดตกต่ำลงในระหว่างความล่าช้าดังกล่าว

ในกรณีที่ทรัพย์สินบนเรือเป็นทรัพย์สินอย่างอื่น ค่าเสียหายอันพึงเรียกได้ รวมถึง

(๑) กรณีทรัพย์สินสูญหายหรือไม่อาจซ่อมแซมได้ ความเสียหายคำนวณจากมูลค่าของทรัพย์สิน หรือค่าใช้จ่ายอันสมควรในการหาทรัพย์สินมาทดแทน

(๒) กรณีทรัพย์สินเสียหายและสามารถซ่อมแซมได้ ความเสียหายคำนวณจากค่าใช้จ่ายอันสมควร ในการซ่อมแซมซึ่งต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินหรือค่าใช้จ่ายอันสมควรในการหาทรัพย์สินมาทดแทน

ส่วนที่ ๔

ความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายหรืออนามัยของบุคคลบนเรือ

มาตรา ๑๙ กรณีเรือโคนกันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายหรืออนามัยของ บุคคลบนเรือ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามกฎหมายแพ่งและ พินิจมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕ การชดเชยค่าเสียหาย

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ความเสียหายจากเรือโค่นกันเกิดจากความผิดของเรือตั้งแต่สองลำขึ้นไป การคำนวณค่าเสียหายอันพึงเรียกได้ ให้นำค่าเสียหายทั้งหมดของเรือแต่ละลำรวมเข้าด้วยกัน และให้คำนวณจำนวนค่าเสียหายที่เรือแต่ละลำต้องรับผิดชอบตามส่วนแห่งความผิดของเรือ

เรือที่ได้รับความเสียหายเกินกว่าที่ต้องรับผิดชอบวรรคหนึ่ง ให้ได้รับชดเชยค่าเสียหายในส่วนที่เกินความรับผิดชอบนั้นจากเรือลำอื่นที่รับผิดชอบไม่ครบตามส่วนแห่งความผิดของเรือลำนั้น

หมวด ๓ การใช้สิทธิทางศาล

มาตรา ๒๑ สิทธิเรียกร้องในค่าเสียหายอันพึงเรียกได้ ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่เรือทรัพย์สินบนเรือ ชีวิต ร่างกายหรืออนามัยของบุคคลบนเรือเกิดความเสียหาย

สิทธิไล่เบี้ยระหว่างเรือทุกลำที่มีส่วนผิดตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ใช้สิทธิไล่เบี้ยได้ใช้คำสินไหมทดแทน

ในการฟ้องคดี หากปรากฏว่ามีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุให้เจ้าหนี้ไม่สามารถกักเรือลำหนึ่งลำใดของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการกักเรือได้ภายในกำหนดอายุความตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบสามปีนับแต่วันที่เกิดความเสียหายหรือสองปีนับแต่วันที่ผู้ใช้สิทธิไล่เบี้ยได้ใช้คำสินไหมทดแทน แล้วแต่กรณี

ถ้าเจ้าหนี้ได้กักเรือของลูกหนี้แล้ว แต่มีเหตุสุดวิสัยทำให้เจ้าหนี้ไม่สามารถฟ้องคดีได้ก่อนครบกำหนดอายุความตามวรรคหนึ่ง วรรคสองหรือวรรคสาม ให้อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบสามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานบังคับคดีไปคดหมายกักเรือ

มาตรา ๒๒ คดีเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและค่าเสียหายจากเรือโค่นกันตามพระราชบัญญัตินี้ให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีเรือโค่นกันที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและให้ใช้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่เกิดเรือโค่นกันบังคับแก่คดีดังกล่าวจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทำให้การคมนาคมและการขนส่งทางทะเลขยายตัวเพิ่มขึ้นและเกิดกรณีเรือโคลนกันมากขึ้น ความเสียหายจากเรือโคลนกันมีเรือเดินทะเลเกี่ยวข้องเป็นกรณีที่มีลักษณะเฉพาะ โดยอาจมีสาเหตุและผลที่เป็นความเสียหายต่างออกไปจากกรณีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงสมควรมีกฎหมายพิเศษที่วางหลักเกี่ยวกับเรื่องความรับผิดชอบทางแพ่งและการคำนวณค่าเสียหายจากเรือโคลนกันโดยเฉพาะและเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งและค่าเสียหายจากเรือโค่นกัน พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งและค่าเสียหายจากเรือโค่นกัน พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งและค่าเสียหายจากเรือโค่นกัน พ.ศ. ในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๓ ก. หน้า ๑-๘ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติ

สถาบันการพลศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งสถาบันการพลศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้วิทยาลัยพลศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเป็นวิทยาเขต
ของสถาบันการพลศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โรงเรียนกีฬาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่อ
 อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการพลศึกษา

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันการพลศึกษา

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีสถาบันการพลศึกษา

“รองอธิการบดี” หมายความว่า รองอธิการบดีที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วยอธิการบดีตามที่อธิการบดี
 มอบหมาย

“รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต” หมายความว่า รองอธิการบดีที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา
 รับผิดชอบงานทั้งปวงของแต่ละวิทยาเขต และปฏิบัติหน้าที่ช่วยอธิการบดีตามที่อธิการบดี
 มอบหมาย

“ผู้ช่วยอธิการบดี” หมายความว่า ผู้ช่วยอธิการบดีที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วยอธิการบดีตามที่
 อธิการบดีมอบหมาย

“ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขต” หมายความว่า ผู้ช่วยอธิการบดีที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วย
 รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ตามที่รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตมอบหมาย

“คณบดี” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบงานของคณะ

“รองคณบดี” หมายความว่า รองคณบดีที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วยคณบดีตามที่คณบดีมอบหมาย

“รองคณบดีประจำวิทยาเขต” หมายความว่า รองคณบดีที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วยคณบดีรับผิดชอบ
 งานของคณะวิชา ในแต่ละวิทยาเขต

มาตรา ๕ การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถาบัน
 ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้
 บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
 และมีอำนาจออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางพลศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ นันทนาการ และบุคลากรในด้านที่เกี่ยวข้อง มีการจัดทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ การให้บริการชุมชน การใช้และพัฒนาเทคโนโลยี เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา นันทนาการ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย รวมถึงการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน และกีฬาไทย

ให้สถาบันการพลศึกษาเป็นนิติบุคคลในกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๘ สถาบันจะปฏิเสธการรับผู้สมัครผู้ใดเข้าศึกษาในสถาบัน หรือยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใด ด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การศึกษาดังๆ แก่สถาบันมิได้

หลักเกณฑ์การพิจารณาว่านักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา ๙ สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) วิทยาเขต
- (๓) คณะ

สถาบันอาจให้มีสำนัก ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนราชการในสถาบันอีกได้

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกวิทยาเขต คณะ สำนัก ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๙ สถาบันจะรับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในสถาบันก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิจัยอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน และทำเป็นประกาศกระทรวง

การควบคุมสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิจัยที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๒ ให้กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬาจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่สถาบันตามที่เห็นสมควรเพื่อดำเนินกิจการของสถาบัน

นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน สถาบันอาจมีรายได้และทรัพย์สิน ดังนี้

(๑) เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่สถาบันได้รับจากการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๒) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุที่สถาบันปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์เพื่อการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๔) เงินอุดหนุนจากราชการส่วนท้องถิ่นที่ให้แก่สถาบันเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น ๆ

ให้สถาบันมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันที่มีไว้เพื่อการดำเนินกิจการของสถาบัน ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่นตามข้อบังคับของสถาบัน

รายได้ที่สถาบันได้รับจากการดำเนินกิจการของสถาบัน ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๓ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยมีผู้ยกให้แก่สถาบัน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบัน หรือได้มาโดยการซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบัน ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

มาตรา ๑๔ บรรดา รายได้ และทรัพย์สินที่สถาบันได้มาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของสถาบัน หรือได้มาเนื่องจากการดำเนินงานของสถาบัน สถาบันจะต้องจัดสรรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของสถาบัน

การจัดสรรรายได้และทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของสถาบัน ตามมาตรา ๗ และเงื่อนไขที่ผู้ให้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๕ การจัดสรรรายได้และทรัพย์สินที่สถาบันได้รับจัดสรรตามมาตรา ๑๔ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันและเงื่อนไขที่ผู้ให้กำหนดไว้

หมวด ๒

การดำเนินงาน

มาตรา ๑๖ ให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) นายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๒) อุปนายกสภาสถาบัน ได้แก่ อธิการบดี

(๓) กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(๔) กรรมการสภาสถาบันสามคน ซึ่งเลือกจากรองอธิการบดี และรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต

(๕) กรรมการสภาสถาบันหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากคณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๖) กรรมการสภาสถาบันสี่คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของวิทยาเขตสามคนและข้าราชการครูของส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหนึ่งคน

(๗) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิเจ็ดคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอก โดยคำแนะนำของนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตาม (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ในจำนวนนี้ ให้มีผู้แทนนายกสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งต้องเป็นนายกสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน

ให้รองอธิการบดีฝ่ายบริหารเป็นเลขานุการ และให้สำนักงานอธิการบดีทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภาสถาบัน รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม ศึกษาหาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับงานของสภาสถาบัน

หลักการ วิธีกาได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

คุณสมบัติของผู้รับเลือก ตลอดจนหลักการและวิธีการเลือกกรรมการสภาสถาบันตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๗ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๖ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๖ (๔) (๕) (๖) และ (๗) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภาสถาบันในประเภทนั้น ๆ

(๔) สภาสถาบันให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) ต้องเป็นไปตามมติสองในสามของจำนวนกรรมการสภาสถาบันทั้งหมด

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง หรือผู้ซึ่งได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งคนแทน

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระไม่เกินเก้าสิบวัน สภาสถาบันจะไม่ดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง หรือเลือกนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิหรือยังมิได้เลือกกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๑๕ สภาสถาบันมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางนโยบายและกำกับแผนพัฒนาของสถาบันเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ การให้บริการชุมชน และเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การปรับปรุง การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การผลิตและพัฒนาบุคลากรทางพลศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ นันทนาการ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ตามความต้องการของท้องถิ่น

(๒) ออกระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบัน

(๓) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการของสถาบันตามมาตรา ๕ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนราชการดังกล่าว

(๔) อนุมัติการรับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบ และการยกเลิกการสมทบของสถาบันดังกล่าวตามมาตรา ๑๑

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาของสถาบัน

(๖) กำกับมาตรฐานการศึกษา ควบคุมคุณภาพ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๘) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง และถอดถอนนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) แต่งตั้งรองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขต ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี คณบดี หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง

(๑๐) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณประจำปีของสถาบัน ออกระเบียบและข้อบังคับ เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินของสถาบัน โดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

(๑๑) อนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณของสถาบัน

(๑๒) พิจารณารายงานการรับจ่ายเงินในรอบปี และรายงานการดำเนินงานกิจการของสถาบัน

(๑๓) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาด้านพลศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ นันทนาการ และกิจการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬาหารือ

(๑๔) พิจารณากำหนดตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสภาสถาบัน และให้ความเห็นชอบ ในการกำหนดตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถาบัน

(๑๕) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาสถาบัน

(๑๖) ส่งเสริม สนับสนุน และแสวงหาวิธีการเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของสถาบัน

(๑๗) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับกิจการเงินนโยบายของสถาบันที่มีได้กำหนดไว้ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๐ การประชุมของสภาสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๑ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาวิชาการ ได้แก่ อธิการบดี

(๒) กรรมการสภาวิชาการสองคน ซึ่งเลือกจากรองอธิการบดี และรองอธิการบดีประจำ วิทยาเขต

(๓) กรรมการสภาวิชาการสองคน ซึ่งเลือกจากคณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๔) กรรมการสภาวิชาการสามคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของวิทยาเขตสองคนและ ข้าราชการครูของส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหนึ่งคน

(๕) กรรมการสภาวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิแปดคน ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอก โดยคำแนะนำ ของกรรมการสภาวิชาการตาม (๒) (๓) และ (๔)

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภาวิชาการ ให้เป็นไป ตามข้อบังคับของสถาบัน

ให้รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการสภาวิชาการ

มาตรา ๒๒ กรรมการสภาวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ก็ได้

กรรมการสภาวิชาการตามมาตรา ๒๑ (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๒ ประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการตามมาตรา ๒๑ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นประธานสภาวิชาการ หรือกรรมการสภาวิชาการในประเภทนั้น ๆ
- (๔) สภาสถาบันให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) ต้องเป็นไปตามมติสองในสามของจำนวนกรรมการสภาสถาบันทั้งหมด

ในกรณีที่ประธานสภาวิชาการหรือกรรมการสภาวิชาการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้มีการแต่งตั้งหรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือผู้ซึ่งได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการสภาวิชาการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระไม่เกินเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการสภาวิชาการขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในกรณีที่ประธานสภาวิชาการหรือกรรมการสภาวิชาการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งหรือเลือกผู้ดำรงตำแหน่งขึ้นใหม่ ให้ประธานสภาวิชาการหรือกรรมการสภาวิชาการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งประธานสภาวิชาการหรือกรรมการสภาวิชาการ หรือได้มีการเลือกกรรมการสภาวิชาการขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๔ สภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) พิจารณาเสนอเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร การสอน การวิจัย และการวัดผลการศึกษาต่อสภาสถาบัน

(๒) พิจารณาเสนอการดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัย การสอน การประเมินผลการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสภาสถาบัน

(๓) พิจารณาเสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกวิทยาเขต คณะ หรือส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะที่เทียบเท่าคณะ รวมทั้งการเสนอแบ่งส่วนราชการในส่วนราชการ ดังกล่าวต่อสภาสถาบัน

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย ตาม (๑) (๒) และ (๓) และตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๒๕ การประชุมสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๖ ในแต่ละวิทยาเขตให้มีคณะกรรมการวิทยาเขต ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้ง

(๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต

(๓) กรรมการวิทยาเขตสามคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขต รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะที่เทียบเท่าคณะ

(๔) กรรมการวิทยาเขตสามคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำในวิทยาเขต

(๕) กรรมการวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิแปดคน ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอก โดยคำแนะนำของรองประธานกรรมการ และกรรมการวิทยาเขตตาม (๓) และ (๔) ในจำนวนนี้ให้มีนายกสมาคม กิจาจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน

ให้ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตฝ่ายบริหารเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการ วิทยาเขตตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการและกรรมการวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

กรรมการวิทยาเขตตามมาตรา ๒๖ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๗ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการวิทยาเขตตามมาตรา ๒๖ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ วิทยาเขตในประเภทนั้น ๆ

(๔) สภาสถาบันให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อน ความสามารถ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) ต้องเป็นไปตามมติสองในสามของจำนวนกรรมการสภา สถาบันทั้งหมด

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการวิทยาเขตตามมาตรา ๒๖ พ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระและได้แต่งตั้ง หรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือ ผู้ซึ่งได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการวิทยาเขตตามมาตรา ๒๖ พ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระไม่เกินเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการเลือกหรือให้มีการแต่งตั้งประธาน กรรมการหรือกรรมการวิทยาเขตขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการวิทยาเขตตามมาตรา ๒๖ พ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกผู้ดำรงตำแหน่งขึ้นใหม่ ให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือได้มีการเลือกประธานกรรมการหรือกรรมการวิทยาเขตขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการวิทยาเขตมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำกับดูแลให้วิทยาเขตปฏิบัติตามนโยบายและแผนพัฒนาวิทยาเขต ตามที่สภาสถาบัน กำหนด

(๒) ออกระเบียบและออกข้อบังคับของวิทยาเขต ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อระเบียบและข้อบังคับ ของสถาบัน รวมทั้งออกระเบียบและข้อบังคับอื่นตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

(๓) พิจารณาเสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกหน่วยงานของวิทยาเขตต่อสภา สถาบัน

(๔) พิจารณาเสนอการรับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในสถาบัน หรือการยกเลิกการสมทบของสถาบันดังกล่าวต่อสภาสถาบัน

(๕) พิจารณาหลักสูตรการศึกษาและการเปิดการสอนของวิทยาเขตให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อเสนอขออนุมัติต่อสภาสถาบัน

(๖) พัฒนางานด้านวิชาการและควบคุมมาตรฐานการศึกษาของวิทยาเขต

(๗) พิจารณาเสนอขออนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ต่อสภาสถาบัน

(๘) พิจารณาเสนอการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ต่อสภาสถาบัน

(๙) พิจารณางบประมาณประจำปีที่เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

(๑๐) พิจารณาเสนอแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณของวิทยาเขตต่อสภาสถาบัน

(๑๑) พิจารณารายงานการรับจ่ายเงินในรอบปีและรายงานการดำเนินงานกิจการของวิทยาเขต เพื่อเสนอต่อสภาสถาบันทราบ

(๑๒) ให้คำปรึกษาและให้ความเห็นชอบในกิจการของวิทยาเขต

(๑๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการวิทยาเขต

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๓๐ การประชุมของคณะกรรมการวิทยาเขตให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชา ให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดี รองอธิการบดี และรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตเป็นรองอธิบดี ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในสถาบันมีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานทั้งปวงของสถาบันและจะให้มียออธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีหนึ่งคนหรือหลายคนตามที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

ในแต่ละวิทยาเขตให้มีรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานทั้งปวงของวิทยาเขต ช่วยปฏิบัติงานตามที่อธิการบดีมอบหมาย และจะให้มีผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตหนึ่งคนหรือหลายคน เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตนั้นมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๒ อธิการบดีจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตาม
มาตรา ๓๑ โดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง
ใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองอธิการบดีให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ โดยคำแนะนำของ
อธิการบดี

รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ โดยมี
วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระ
ติดต่อกันมิได้

ผู้ช่วยอธิการบดีให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ โดยคำแนะนำของ
อธิการบดี

ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำวิทยาเขตผู้มี
คุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ โดยคำแนะนำของรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตนั้น

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

เมื่อรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตนั้น
พ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคสองและวรรคสี่ อธิการบดีและรอง
อธิการบดีประจำวิทยาเขตพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สภาสถาบันให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อน
ความสามารถ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องเป็นไปตามมติสองในสามของจำนวนกรรมการสภาสถาบัน
ทั้งหมด

มาตรา ๓๓ อธิการบดี รองอธิการบดี และรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการในสภาสถาบันหรือในสภาสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือ

(๒) สำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี

มาตรา ๓๔ ผู้ช่วยอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง

มาตรา ๓๕ อธิการบดีมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ และข้อบังคับของสถาบัน รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๒) ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ อาคาร สถานที่และทรัพย์สินอื่นของสถาบัน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ และข้อบังคับของสถาบัน

(๓) เป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั่วไป

(๔) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบัน เพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน หรือตามที่สภาสถาบัน

มอบหมาย

มาตรา ๓๖ รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของวิทยาเขตให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ข้อบังคับของสถาบัน และข้อบังคับของวิทยาเขต รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๒) ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ อาคาร สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของวิทยาเขตให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ข้อบังคับของสถาบัน และข้อบังคับของวิทยาเขต

(๓) เป็นผู้แทนของวิทยาเขตในกิจการทั่วไป

(๔) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาเขต เพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน หรือตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคนให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นายกสภาสถาบันแต่งตั้งกรรมการสภาสถาบันคนใดคนหนึ่งตามมาตรา ๑๖ (๕) หรือ (๖) เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี

ในกรณีที่รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตซึ่งรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ารองอธิการบดีประจำวิทยาเขตมิได้มอบหมาย ให้ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต หรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตตามวรรคสาม หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้อธิการบดีแต่งตั้งกรรมการวิทยาเขตคนใดคนหนึ่งตามมาตรา ๒๖ (๓) หรือ (๔) เป็นผู้รักษาราชการแทนรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต

มาตรา ๓๔ ในสำนักงานอธิการบดี ให้มีผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานอธิการบดี

ในคณะ ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ

ในส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของส่วนราชการนั้น

ในสำนักงานอธิการบดี คณะ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะให้มีรองผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี รองคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี คนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่ ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี คณบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๘ คณบดี ให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๐ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองคณบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๐ โดยคำแนะนำของคณบดี เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

รองคณบดีประจำวิทยาเขตให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๐ โดยคำแนะนำของรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต

เมื่อรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีประจำวิทยาเขตพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๐ คณบดี รองคณบดี และรองคณบดีประจำวิทยาเขตต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๔๑ ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒ โดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี

เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ พ้นจากตำแหน่งด้วย

การดำเนินงานของสำนักงานอธิการบดีหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๒ คุณสมบัติของผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี รองผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๓ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต คณบดี รองคณบดี รองคณบดีประจำวิทยาเขต ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว จะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกหนึ่งตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๔ วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเป็นอธิการบดี และแต่งตั้งเป็นรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

หมวด ๓

คณาจารย์

มาตรา ๔๕ คณาจารย์ประจำในสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องมีคุณวุฒิ ความสามารถทางการสอน และผลงานทางวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อาจารย์ ต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบัน หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่สภาสถาบันรับรอง หรือมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน

ศาสตราจารย์ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

มาตรา ๔๖ ศาสตราจารย์พิเศษ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็น หรือเคยเป็นอาจารย์พิเศษในวิชาที่ผู้นั้นมีความชำนาญเป็นพิเศษ โดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

หลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งและคุณสมบัติของศาสตราจารย์พิเศษให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๗ สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำในสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้

สถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำในสถาบันเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และคุณสมบัติของรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๘ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ชื่อศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ.(พิเศษ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ.(พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ.(พิเศษ)

หมวด ๔

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๔๕ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาตรีในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันได้
ปริญญาในสาขาวิชาใดจะเรียกชื่ออย่างไร และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร
ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๐ สถานสถาบันอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรี
เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๕๑ สถานสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา
หรือประกาศนียบัตรสำหรับสาขาวิชาใดได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง
ภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีแล้ว

(๒) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาดำหลักสูตรในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง
ก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๓) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๕๒ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาดูเกิตติมศักดิ์แก่นักดลซึ่งสถานบันเห็นว่า
ทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ
ในสถาบัน และผู้ดำรงตำแหน่งในสถานบันในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

สาขาของปริญญาและหลักเกณฑ์การให้ปริญญาดูเกิตติมศักดิ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ
สถาบัน

มาตรา ๕๓ สถาบันอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมาย
แสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรได้
และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่งนายกสถานบัน อุปนายกสถานบัน กรรมการสภา
สถาบัน และครุประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ
และครุประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง จะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไข
อย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๔ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของ
สภาสถาบัน หรือตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าว
ที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของสถาบันหรือสภาสถาบัน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน

มาตรา ๕๕ สถาบันอาจกำหนดให้มีรูปแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของ
นักศึกษาได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง รูปแบบ เครื่องหมาย
หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดง
ด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือ
มีตำแหน่งใดในสถาบันโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้
หรือมีวิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใด

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือสภา
สถาบันไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือสภาสถาบัน ปลอม หรือซึ่งทำ
เลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือสภาสถาบัน
ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ วรรคสอง

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒)
แต่กระหนเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง เงินงบประมาณ
ในส่วนของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันพัฒนาบุคลากร สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มาเป็นของสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ในระยะเริ่มแรกให้ข้าราชการซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการของสถาบันการพลศึกษาตามวรรคหนึ่ง
ยังคงดำรงตำแหน่งเดิม และรับเงินเดือนรวมทั้งสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิมต่อไปจนกว่าจะได้รับ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๕๙ ในระยะเริ่มแรกให้สภาสถาบันประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นนายกสภาสถาบัน

(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ เป็นอุปนายกสภาสถาบัน

(๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาจำนวนสามคน และผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาหนึ่งคน
ซึ่งนายกสภาสถาบันแต่งตั้ง เป็นกรรมการสภาสถาบัน

(๔) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาจำนวนสี่คน และผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการ
พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ จำนวนสี่คน ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกสภาสถาบัน เป็นกรรมการสภา
สถาบัน

(๕) รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ซึ่งนายกสภาสถาบันแต่งตั้ง
ตามคำแนะนำของอุปนายกสภาสถาบัน เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้สภาสถาบันตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบัน อธิการบดี และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ และได้มีการเลือกหรือ ได้มีการแต่งตั้งกรรมการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๐ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการศึกษานันทนาการปฏิบัติหน้าที่ อธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอธิการบดี ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่รองอธิการบดีประจำ วิทยาเขตตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ซึ่งต้องไม่เกิน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๑ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการ แต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๒ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการศึกษานันทนาการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ อธิการบดีตามมาตรา ๖๐ พิจารณาแต่งตั้งคณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าคณะ รองคณบดีหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

ให้คณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รองคณบดีหรือ รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามวรรคหนึ่ง ดำรงตำแหน่ง ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และรองคณบดีหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตาม พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และผู้ช่วย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนกีฬาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นหัวหน้าหรือรองหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๔ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกประกาศกระทรวง ระเบียบ หรือข้อบังคับของสถาบัน เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา ประกาศ

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา ระเบียบหรือข้อบังคับของ
กรมพลศึกษา ระเบียบหรือข้อบังคับของสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ระเบียบหรือ
ข้อบังคับของวิทยาลัยพลศึกษา และระเบียบหรือข้อบังคับของโรงเรียนกีฬา ที่ใช้อยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล สามารถดำเนินกิจการได้โดยอิสระ พัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ และเพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานของเด็ก เยาวชนและประชาชนให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ มีระเบียบวินัย สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จำเป็นต้องส่งเสริมการศึกษาวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงแก่บุคลากรทางด้านพลศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ นันทนาการ และวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมการวิจัย การให้บริการชุมชน การใช้และพัฒนาเทคโนโลยี การจัดการศึกษาแก่ผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา นันทนาการ และผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย รวมถึงการทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน และกีฬาไทย สมควรจัดตั้งสถาบันการพลศึกษา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

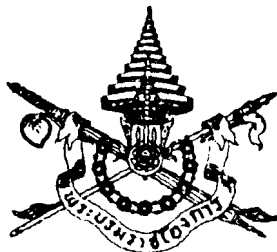
๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๕ - ๓๒ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติ

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

“(๒/๑) ทำความตกลงกับหน่วยงานของต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองการตรวจสอบหรือรับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๒๐ จัตวา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นผู้ตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือเป็นผู้ตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อเสนอคณะกรรมการว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่

มาตรา ๖ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือวัตถุตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ และมาตรา ๔๔ (๑) เฉพาะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องหมายมาตรฐานตามมาตรา ๑๖ หรือที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๑ ทวิ แล้วแต่กรณี

ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือวัตถุตามวรรคหนึ่ง ให้เรียกเก็บจากผู้รับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับอนุญาต ผู้ทำ ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย หรือผู้มีไว้เพื่อจำหน่าย แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๗ ให้สำนักงานจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของตัวแทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ เมื่อได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๘ แล้ว ให้สำนักงานนำผลการรับฟังความคิดเห็นนั้นมาประกอบการพิจารณาดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๗ ต่อไป”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ทวิ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว รัฐมนตรีจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราว

ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐ ครี มาตรา ๒๐ จัตวา และมาตรา ๒๐ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

“มาตรา ๒๐ ครี เมื่อมีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการส่งออก ให้ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน แจ้งต่อสำนักงานก่อนเริ่มทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานออกใบรับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้แจ้งในวันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งเริ่มทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

มาตรา ๒๐ จัตวา ในกรณีที่มีข้อกำหนดของต่างประเทศหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือสัญญาระหว่างผู้ส่งออกและผู้นำเข้ากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใดเป็นไปตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ของต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ จึงจะนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ สำนักงานอาจทำความตกลงกับหน่วยงานของต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองการตรวจสอบหรือรับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ไม่ว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นจะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าหน่วยงานของต่างประเทศนั้นจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม

มาตรา ๒๐ เบญจ การตรวจสอบหรือรับรองเกี่ยวกับมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการจะประกาศยอมรับมาตรฐานหรือการตรวจสอบหรือรับรองที่กำหนดขึ้นหรือดำเนินการโดยหน่วยงานอื่น หรือมอบหมายหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการตรวจสอบหรือรับรองหรือกระทำการใดที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบหรือรับรองก็ได้ ไม่ว่าหน่วยงานนั้นจะตั้งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศหรือเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม ทั้งนี้ โดยประกาศมาตรฐาน รายชื่อของหน่วยงานที่ดำเนินการตรวจสอบหรือรับรอง ชนิดของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ห้องปฏิบัติการ และขอบเขตของการตรวจสอบหรือรับรองที่เกี่ยวข้องในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑ ตี แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

“มาตรา ๒๑ ตี การอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทวิ หรือมาตรา ๒๑ ทวิ รัฐมนตรีอาจมอบอำนาจให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นผู้อนุญาตแทนได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

“ในกรณีที่มีการแจ้งเพื่อทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ ตี ให้ผู้แจ้งแสดงเครื่องหมายหรือข้อความว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกตามที่คณะกรรมการกำหนดก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิต”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

“มาตรา ๓๖/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยรู้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อการส่งออกตามมาตรา ๒๐ ตี เว้นแต่เป็นการจำหน่ายเพื่อการส่งออก”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘ ตี แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

“มาตรา ๓๘ ตี เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๒๐ ตี เมื่อปรากฏว่าผู้แจ้งไม่ส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นไม่ว่าในกรณีใด ๆ หรือส่งออกแล้วแต่ถูกส่งกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ หรือหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ตี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ คำสั่งตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๘ ทวิ หรือมาตรา ๓๘ ตี ให้สำนักงานแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการอนุญาต หรือเพิกถอนใบรับแจ้งทราบ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้ถูกสั่งดังกล่าว ให้ปิดหนังสือไว้ ณ สถานที่ที่ระบุ

ไว้ในใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หรือใบรับแจ้ง แล้วแต่กรณี และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันปิดหนังสือ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ยึดหรืออาช้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า

(ก) ไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๐ ตริ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

(ข) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๒๐ ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง

(ค) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือแสดงเครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๕ หรือ

(ง) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกที่ถูกเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๓๕ ตริ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑

“(๒/๑) ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกที่ถูกเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๓๕ ตริ คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพได้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ทวิ ผู้ใดทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ได้แจ้ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๒๐ ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง แล้วแต่กรณี หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสองหรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

“มาตรา ๔๘ ครี ผู้ใดทำรายงานการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือการตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เดิม หรือคัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดในรายงานดังกล่าวอันเป็นเท็จ เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๕๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๖/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ตีร แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ตีร บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๒๔ บรรดาประกาศที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องนั้น ๆ ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๒)	ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๓)	ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๑	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๔)	ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔	ฉบับละ	๕,๐๐๐	บาท
(๕)	ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕	ฉบับละ	๕,๐๐๐	บาท
(๖)	ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยังไม่ครอบคลุมถึงอำนาจทำความเข้าใจความตกลงกับต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือการยอมรับมาตรฐานหรือการตรวจสอบเกี่ยวกับมาตรฐานในเรื่องดังกล่าว ประกอบกับสมควรลดขั้นตอนการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต้องเป็นไปตามมาตรฐานในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถเร่งรัดการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ทันต่อสภาพสังคมที่มีการแข่งขันและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตลอดจนปรับปรุงขั้นตอนในการส่งออกจากระบบอนุญาตเป็นระบบแจ้งซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เนื่องจากการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศผู้นำเข้าอยู่แล้ว นอกจากนี้ อัตราโทษสำหรับความผิดบางประการและอัตราค่าธรรมเนียมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม รวมทั้งการมอบอำนาจของรัฐมนตรียังไม่มีความชัดเจน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๓๓ - ๔๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๒๑ หน้า ๑๐๒๓ - ๑๐๔๖ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๑๒

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนากิจการอุตสาหกรรม มีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหลายชนิดที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นที่น่าเชื่อถือและเหมาะสม ทำให้มีการแข่งขันกันลดราคา โดยทำคุณภาพให้ต่ำลง เป็นเหตุให้ประชาชนขาดความนิยมเชื่อถือ นอกจากนี้ยังอาจเกิดอันตรายแก่ประชาชน และก่อให้เกิดความไม่มั่นคงในการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผลเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศ จึงเป็นการสมควรตรากฎหมายฉบับนี้กำหนดมาตรฐานเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อความปลอดภัย หรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชนหรือแก่กิจการอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจของประเทศ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกอบด้วย ๕๘ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. นิยามคำศัพท์ต่าง ๆ คือ มาตรฐาน สำนักงาน คณะกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ และรัฐมนตรี

๒. ให้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้น รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน รัฐมนตรี และคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เพื่อให้มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานแล้วจะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการโดยการขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔. ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต

๕. กล่าวถึงการสั่งพักใบอนุญาต การสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๖. กล่าวถึงการกำหนดโทษแก่ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

๒. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๔๑ หน้า ๗ - ๘ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เหตุผลในการประกาศใช้

ตามที่ได้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมในกระทรวงอุตสาหกรรม สมควรให้มีเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานดังกล่าว และสมควรแก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย ๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๔ ทวิ ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม”

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินหกคนเป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ”

๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ หน้า ๓๐ - ๓๘ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ ยังไม่มีบทบัญญัติที่ให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรฐานของต่างประเทศ หรือมาตรฐานระหว่างประเทศ เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการส่งออก หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว ทำให้กฎหมายเคร่งครัดเกินไปและก่อให้เกิดผลเสียในบางกรณี สมควรมีบทบัญญัติยอมให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวได้เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะคราวและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบด้วย ๑๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๑) (๒) และ (๓) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตรวจสอบขอใช้เครื่องหมาย การตรวจสอบและความคุ้มครองการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการกำหนดอัตราค่าใช้จ่าใช้ในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยให้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๓. ให้เพิ่มความเป็น (๔ ทวิ) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการอนุญาตของรัฐมนตรีเพื่อประโยชน์ในการส่งออกผลิตภัณฑ์

๕. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความจำเป็นในการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดเข้ามาในราชอาณาจักร เป็นมาตรา ๒๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิตหรือรับมอบไปจากเจ้าพนักงานศุลกากรและให้ใช้ความตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการห้ามโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๘. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการสั่งเพิกถอนการอนุญาตเป็นมาตรา ๓๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งหนังสือของผู้ถูกสั่งพักใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการอนุญาตทราบ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๐. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการขีดหรืออาชดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๑. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๒. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษผู้ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดเป็นมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๔. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๒๐๖ หน้า ๒๘ - ๔๐ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๑

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ใช้บังคับในปัจจุบันเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และของคณะกรรมการและในเรื่องที่เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานยังไม่เหมาะสมกับภาวะการณ์ปัจจุบัน และอัตราโทษสำหรับการกระทำผิดบางมาตราก็ต่ำเกินไปไม่ได้สัดส่วนกัน และยังขาดบทบัญญัติลงโทษผู้แทนนิติบุคคลกรณีที่นิติบุคคลกระทำผิดกับบทบัญญัติเปรียบเทียบกับคดีด้วย นอกจากนี้ยังไม่มียกเว้นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตไว้ด้วยทำให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมายกันเป็นจำนวนมาก กับยังขาดบทบัญญัติที่จะเป็นอภัยบางประการในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางมาตราเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ปัจจุบันและเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและควบคุมการผลิตสินค้าให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ ประกอบด้วย ๑๕ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการแต่งตั้งบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๔. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต เป็นมาตรา ๒๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสิ้นอายุของใบอนุญาต และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจคณะกรรมการในการสั่งพักใช้ใบอนุญาต และให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามหน้าที่ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจคณะกรรมการผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้

๙. ให้เพิ่มความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เป็นมาตรา ๔๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือ มาตรา ๒๑ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดในการทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและให้ใช้ความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒, ๒๓ วรรคหนึ่ง, ๒๔, ๒๕, ๒๘ และ ๒๙

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับระวางจำคุกผู้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๑๖, ๒๐ และ ๒๑

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษจำคุกผู้ขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๕. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษจำคุกผู้ไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการสั่งตามมาตรา ๔๖ เป็นมาตรา ๕๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษผู้ไม่อำนวยความสะดวก ไม่ช่วยเหลือหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๗. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิด เป็นมาตรา ๕๗ ทวิ และมาตรา ๕๗ ครี แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๒

ปิยนุช สว่างแจ้ง/จัดทำ

ภทริดา/สุคุณณี/ตรวจสอบ

๕. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๔๕ หน้า ๑๔ - ๑๖ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ กำหนดหลักเกณฑ์ในการโอนใบอนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าจะกระทำได้อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งการพิจารณาของคณะกรรมการไม่มีกำหนดเวลาบังคับไว้ว่าจะใช้เวลานานเพียงใดก่อให้เกิดความล่าช้า นอกจากนั้นในกรณีที่มีการโอนโรงงานผลิตสินค้าที่อยู่ในมาตรฐานบังคับ ผู้รับโอนโรงงานไม่สามารถผลิตสินค้าในระหว่างที่คณะกรรมการพิจารณาคำขอโอนใบอนุญาตยังผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจได้รับความเดือดร้อนและเสียหายเพราะไม่สามารถผลิตสินค้าได้ ดังนั้น เพื่อให้ผู้รับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสามารถประกอบกิจการผลิตสินค้าได้ทันทีและมีความต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว เป็นผลดีต่อผู้ประกอบการและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบด้วย ๖ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

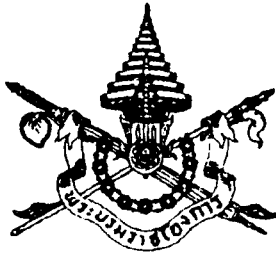
๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องการแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการโอนใบอนุญาต โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

ปิยนุช สว่างแจ้ง/จัดทำ

ภัทริลา/สุกัญญา/ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อจ่ายบำเหน็จบำนาญ
แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นหักเงินจากประมาณการรายรับในงบประมาณ

เงินที่หักสมทบเข้าเป็นกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ให้นำส่ง
กระทรวงมหาดไทย

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจำนวนหนึ่งคนเป็นเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๓/๑ บำเหน็จดำรงชีพ มาตรา ๔๖/๑ แห่ง
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐

บำเหน็จดำรงชีพ

มาตรา ๔๖/๑ บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพ โดยจ่ายให้ครั้งเดียว

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นว่านี้ ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ถึงแก่ความตายก่อนได้รับบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นอันระงับไป”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

“ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตาย การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน”

มาตรา ๖ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปมาก อันมีผลกระทบต่อการดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญรายเดือนในจำนวนที่คงที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำนาญจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออกจากบำเหน็จคกทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย รวมทั้งกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นหักเงินจากเงินประมาณการรายรับในงบประมาณรายจ่ายประจำปีสมทบเข้ากองทุนและแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๔๑ - ๔๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๕๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๓๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. ๒๔๙๕ กำหนดให้มีข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานตำบล เป็นผู้ดำเนินการของส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นงานบริการสาธารณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือน จึงเป็นการสมควรให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานตำบลมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญในทำนองเดียวกันกับข้าราชการพลเรือน ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มีทั้งหมด ๕๖ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเงินทดแทนพนักงานเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๘ ในกรณีที่มีบทกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับอื่นขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแทน

๒. กำหนดนิยามในพระราชบัญญัตินี้ “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” “ข้าราชการ” “ราชการส่วนท้องถิ่น” “เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” “เงินเดือนเดิม” “บำเหน็จ” “บำนาญ” “แพทย์ที่ทางราชการรับรอง” “ผู้อุปการะ” “ผู้อยู่ในอุปการะ”

๓. ลักษณะ ๑ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น มาตรา ๖-๘ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นขึ้น โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นหักเงินงบประมาณรายได้ประจำปีสมทบเข้าเป็นกองทุนในอัตราที่กำหนดโดยกฎกระทรวงไม่เกินร้อยละสามนำส่งกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยบุคคลตามระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากเงินประมาณ เงินประเภทดังต่อไปนี้ (๑) เงินดอกผลที่เกิดจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายนี้ และ (๒) เงินที่มีผู้อุทิศสมทบกองทุนบำเหน็จ

บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้รวมเป็นเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้รวมเป็นเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย

๔. ลักษณะ ๒ บำเหน็จบำนาญปกติ มาตรา ๕ - ๓๔ โดยแยกเป็นหมวด ดังนี้

๔.๑ หมวด ๑ สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นออกจากราชการให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งสิทธินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้ ยกเว้นบุคคลตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ สิทธิการรับบำเหน็จบำนาญปกติจะต้องด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด โดยให้มีอายุความในการขอ ๓ ปี

๔.๒ หมวด ๒ เวลาราชการและการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

๔.๓ หมวด ๓ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

๔.๔ หมวด ๔ ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่

๕. ลักษณะ ๓ บำเหน็จบำนาญพิเศษ มาตรา ๓๕ - ๔๖ เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นประสบเหตุลักษณะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษ การคำนวณบำนาญพิเศษให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการและทุพพลภาพตามอัตราในพระราชบัญญัตินี้ และเหตุการณ์จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ศูนย์หายโดยมีเหตุอันเชื่อว่าได้รับอันตรายดังกล่าวในพระราชบัญญัตินี้ เกณฑ์การจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิและการจ่ายในกรณีผู้มีสิทธิไม่มีทายาท โดยกำหนดเวลาจ่ายและเงื่อนไขในพระราชบัญญัตินี้

๖. ลักษณะ ๔ บำนาญตกทอด ในกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นภายในระหว่างรับราชการ โดยความตายนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงให้บำนาญตกทอดแก่ทายาท หรือผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ ตามวิธีคำนวณและตามเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๗. ลักษณะ ๕ การพิจารณาส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ ให้ส่งเรื่องถึงผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันรับ และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดรับเรื่องแล้วให้รีบพิจารณาส่งภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันรับ

๘. ลักษณะ ๖ การเสียสิทธิรับบำนาญ

๙. ลักษณะ ๗ บทเฉพาะกาล

๒. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๖๓ - ๗๓ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๐๙

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อแก้ไขคำนิยามของคำว่า “เงินเดือนเดิม” และ “ผู้อุปการะ” ตลอดจนแก้ไขหลักการบางประการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เช่น ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์ หรือมีเวลาราชการครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ลาออกจากราชการขอรับบำเหน็จบำนาญได้ และยกเลิกบำนาญตกทอดซึ่งปรากฏว่าได้มีความยุ่งยากในทางปฏิบัติเป็นอันมาก เป็นให้รับบำเหน็จตกทอดแทนโดยให้สอดคล้องเหมือนกับหลักการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ มีทั้งหมด ๑๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกคำนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” และ “ผู้อุปการะ” โดยให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๕ และให้ยกเลิกความในลักษณะ ๔ บำนาญตกทอด แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบสิทธิของผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเงินบำนาญตกทอดอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๒๓๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๑-๑๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๘
วันเริ่มใช้บังคับ ๑ มกราคม ๒๕๑๙

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เหมาะสมแก่ค่าครองชีพในปัจจุบันและเพื่อให้ผู้รับบำนาญเสียภาษีเงินได้เอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘ มีทั้งหมด ๑๑ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. เกณฑ์คำนวณการรับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ และบำนาญตกทอดของผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่ในวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ และได้รับ หรือมีสิทธิจะได้รับจนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และของผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับภายหลังวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นต้นมา และได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

๔. บัญชีอัตราบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘

- บัญชีหมายเลข ๑ บัญชีปรับอัตราบำนาญปกติ
- บัญชีหมายเลข ๒ บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
- บัญชีหมายเลข ๓ บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษ สำหรับทายาทผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ
- บัญชีหมายเลข ๔ บัญชีปรับอัตราบำนาญตกทอด

๔. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๒๓-๓๐ ลงวัน ๕ มีนาคม ๒๕๒๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ (๑) กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ อาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษนั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรที่จะเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ไม่ว่าในกรณีใด

(๒) สมควรให้ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการตาม

กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับกรณีการกลับเข้ารับราชการใหม่

(๓) สมควรให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทวิสามัญที่มีกฎหมายบัญญัติให้ยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทสามัญมีสิทธินับเวลาระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทวิสามัญเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ทำนองเดียวกับหลักการของกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๔) สมควรให้ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารมีสิทธินับเวลาราชการตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนเป็นทหารกองประจำการเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ทำนองเดียวกับหลักการของกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ

จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๐ มีทั้งหมด ๑๐ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ในกรณีข้าราชการได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติประสงค์จะให้ออเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ให้มีสิทธิกระทำได้ โดยจะต้องบอกเลิกรับบำนาญภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นไม่ได้บอกเลิกรับบำนาญเพื่อออเวลาราชการ โดยเงื่อนไขเวลาการบอกเลิกรับบำนาญเพื่อออเวลาราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่กระทบกระเทือนสิทธินั้น ถ้าผู้นั้นไม่ได้ใช้สิทธิบอกเลิกรับบำนาญเพื่อออเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

๕. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๕๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๔๐-๔๗ ลงวัน ๗ ธันวาคม ๒๕๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์แก่ข้าราชการตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ฉะนั้น เพื่อให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับประโยชน์เช่นเดียวกัน สมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ มีทั้งหมด ๑๐ มาตรา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” “ราชการส่วนท้องถิ่น” และ “เงินเดือนสุดท้าย” แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ทายาทผู้มีสิทธิ”

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๕. ในกรณีผู้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวมีผลใช้บังคับในการรวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑

๖. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๕ ก หน้า ๑-๖ ลงวัน ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและมีพนักงานส่วนตำบลซึ่งมีฐานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น จึงสมควรให้พนักงานส่วนตำบลมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่น และโดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งถูกลงโทษปลดออกจากราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ นอกจากนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๘ เพื่อปรับปรุงการคิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่ออกจากราชการไปแล้วและภายหลังกลับเข้ามารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังได้ ปรับปรุงให้ข้าราชการทุกประเภทใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน ในการคำนวณบำนาญและปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิในการรับบำเหน็จตกทอด ในกรณีไม่มีทายาทผู้มีสิทธิ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้สอดคล้องกัน ประกอบกับหลักการการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันถูกกำหนดให้เป็นไปโดยอัตโนมัติเมื่อได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่รัฐต้องการจะประหยัดงบประมาณรายจ่ายสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีทั้งหมด ๑๗ มาตรา โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” “ราชการส่วนท้องถิ่น” แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๑ (๑) มาตรา ๒๖ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. ให้ยกเลิกมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน

๕. ให้ยกเลิกหมวด ๔ ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๓๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๐

๖. พนักงานส่วนตำบลผู้ใดออกจากราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีตายก่อนได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด

๗. ในกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ถ้าผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษปลดออกจากราชการภายหลังวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับแล้ว ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

๘. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิที่จะนับเวลาราชการเป็นทวีคูณ ให้สิทธินั้นเป็นอันยุติลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับวันแต่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้มีสิทธินับเวลาราชการเป็นทวีคูณ

๙. การนับเวลาราชการผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่ใช้อยู่ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยราชวราชนครินทร์

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชวราชนครินทร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชวราชนครินทร์ พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชวราชนครินทร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชวราชนครินทร์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชวราชนครินทร์

“สภาคณาจารย์และข้าราชการ” หมายความว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัย
นราธิวาสราชนครินทร์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รวมวิทยาลัยเทคนิคคนราธิวาส วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีคนราธิวาส
และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ตามพระราชบัญญัตินี้

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์เป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วย
วิธีการงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมี
อำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการที่ให้ความรู้และความชำนาญในการ
ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาและส่งเสริมงานวิจัย
เพื่อสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาเพื่อ
พัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพ มีส่วนร่วมกับสังคมในการทะนุบำรุงศิลป
วัฒนธรรม การกีฬา สืบสานและสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักความรู้คู่คุณธรรม และหลักในการ
ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ตลอดจนการขยายโอกาสทางการศึกษาศาสนาในระดับอุดมศึกษา

มาตรา ๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย
ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิตบัพณจิตให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะในวิชาชีพ รู้จักคิดอย่างมี
เหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความใฝ่เรียนรู้

(๒) จัดการศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการที่บูรณาการการศึกษากับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับกลุ่มประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาสู่สากล

(๓) จัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา

(๔) สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้นั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศและภูมิภาคใกล้เคียง โดยเน้นการวิจัย การประยุกต์และบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ากับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมให้เข้มแข็ง มีสันติสุขและยั่งยืน

(๕) ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

(๖) ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาศักยภาพในการผลิตและบริการชุมชน สังคม และประเทศ ตลอดจนการขึ้นทางเลือกที่ดีแก่ชุมชนและสังคม

(๗) ทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ

(๘) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา การวิจัย และการบริการกับสถาบันและหน่วยงานอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๙) จัดการศึกษา โดยเน้นประชาชนในภูมิภาคที่ตั้งของมหาวิทยาลัยและประเทศใกล้เคียง เป็นสำคัญ

(๑๐) ร่วมพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมที่ตอบสนองความต้องการและเสริมสร้างองค์ความรู้ของชุมชนให้เข้มแข็ง เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน

(๑๑) จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการ

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือยุติ หรือชะลอ การศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง เพื่อจ่าย ค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้

การส่งเสริมให้มีทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และหลักเกณฑ์การ พิจารณานักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัย กำหนด

มาตรา ๕ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) คณะ
- (๓) สถาบัน
- (๔) สำนัก
- (๕) วิทยาลัย

มหาวิทยาลัยอาจให้มีหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ เป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยอีกได้

สำนักงานอธิการบดี อาจแบ่งส่วนราชการเป็นกอง หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

คณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี ภาควิชา กอง หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง

สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

สำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนก

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิก คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ทำเป็นกฎกระทรวง

การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ ภาควิชา กอง หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา หรือกอง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนก ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยจะรับสถานศึกษาชั้นสูงเข้า
สมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ
มหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ ดังนี้

(๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล
หรือใช้ประโยชน์

(๔) เงินอุดหนุนจากราชการส่วนท้องถิ่น หรือเงินอุดหนุนอื่นที่มหาวิทยาลัยได้รับเพื่อใช้
ในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จาก
ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุดตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ
เบียดเบียนที่เกิดจากการผลิตยาลาศึกษา และเบียดเบียนที่เกิดจากการผลิตยาลาซื้อทรัพย์สินหรือจ้าง
ทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมาย
ว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๓ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมหาวิทยาลัยได้จากการให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้
ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๔ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย ต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ ต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๕ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และผู้บริหารซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด นราธิวาสจำนวนสองคน

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓)

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ตามคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๒) (๓) และ (๔) ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้าน เกษตรและเทคโนโลยี การพยาบาล กฎหมาย การงบประมาณและการเงิน เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา อิสลามศึกษา และการอาชีวศึกษาอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งมีใช้กรรมการสภามหาวิทยาลัยเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่ง เป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง หรืออาจได้รับแต่งตั้ง หรือได้รับเลือกใหม่ก็ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทนั้น

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) ต้องเป็นไปตามมติสองในสามของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ ให้สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย กรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้วให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยใหม่

ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยใหม่แล้ว

ให้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๗ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย
อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) วางนโยบายและแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) วางระเบียบ ออกข้อบังคับและประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนราชการใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้วางระเบียบออกข้อบังคับและประกาศสำหรับส่วนราชการนั้นก็ได้

(๓) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(๕) อนุมัติการรับสถานศึกษาชั้นสูงเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยหรือยกเลิกการสมทบ

(๖) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุมัติปริญญา และประกาศนียบัตร รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๗) พิจารณาคำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๕ (๕) อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๕

(๑๐) กำกับมาตรฐานการศึกษา และประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

(๑๑) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและอธิการบดี

(๑๒) วางระเบียบและออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงาน การเงิน การจัดหา รายได้ และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๑๓) วางระเบียบและออกข้อบังคับเกี่ยวกับการระดมทุนและทรัพยากร ส่งเสริมการจัดตั้ง และการบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น

(๑๔) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑๕) พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษามอบหมาย

(๑๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลเพื่อพิจารณาและเสนอ ความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ ของสภามหาวิทยาลัย

(๑๗) พิจารณาและให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยตามที่ อธิการบดีเสนอ และอาจมอบหมายให้อธิการบดีปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ สภามหาวิทยาลัยได้

(๑๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้รับให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

มาตรา ๑๘ การประชุมของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ประธานซึ่งเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) กรรมการจากผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรเอกชน และคณาจารย์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของประธานและกรรมการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนการประชุม ของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่นแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็น เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผน และเป้าหมายการดำเนินการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่นให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ต่อสภามหาวิทยาลัย

(๒) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่มหาวิทยาลัยในการจัดการศึกษา การพัฒนาชุมชน เพื่อสนองต่อความต้องการและเสริมสร้างองค์ความรู้ของชุมชนให้เข้มแข็ง

(๓) ประสาน ส่งเสริมความร่วมมือและช่วยเหลือระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน และองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

(๔) ระดมทุนและทรัพยากร และบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้สภาวิชาการแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาวิชาการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมสภาวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๒ สภาวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอแนะการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงต่อสภามหาวิทยาลัย

(๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่มหาวิทยาลัย

(๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอน การรวม และการยกเลิกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคณาจารย์ ผู้ชำนาญการ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

(๕) เสนอแนะนโยบายการวิจัยและส่งเสริมการวิจัย

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาการ

มาตรา ๒๓ ให้มหาวิทยาลัยมีสภาคณาจารย์และข้าราชการ ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการ ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำและข้าราชการของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการตามวรรคหนึ่ง ตลอดจนการประชุมของสภาคณาจารย์และข้าราชการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัย

(๒) หาแนวทางร่วมกันเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานในหน้าที่ จรรยาบรรณวิชาชีพ และการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และข้าราชการ

(๓) จัดประชุมคณาจารย์และข้าราชการเพื่อพิจารณากิจกรรมของมหาวิทยาลัย และนำเสนอความคิดเห็นต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและจะให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๖ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัย

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘

(๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๒๗

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย มาตรา ๒๗ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีเมื่อครบสองปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาผลการประเมินผลตามวรรคสอง และถ้าสภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๘ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาหรือองค์กรวิชาชีพชั้นสูงที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๒) ได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่น หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี อาจแต่งตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยก็ได้ แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคนให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ เป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๓๑ อธิการบดีมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) รักษาระเบียบวินัย จรรยาบรรณ และมารยาทแห่งวิชาชีพของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

(๕) เป็นผู้แทนมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป

(๖) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และอาจารย์พิเศษ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสภาวิชาการ สภาคณาจารย์และข้าราชการ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น และส่งเสริมกิจการนักศึกษา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ในขณะหนึ่ง ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และจะให้มีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่ตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๓

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๓

รองคณบดี อาจแต่งตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยก็ได้ แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนรองคณบดีที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และให้นำความในมาตรา ๒๖ วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งคณบดีก่อนครบวาระโดยอนุโลม

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

ให้นำมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับแก่การรักษาราชการแทนคณบดีโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ด้านการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองไม่น้อยกว่าสองปี

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ด้านการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๓) ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๔ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย คณบดี เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานของคณะให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๓) พิจารณาวางระเบียบ และออกข้อบังคับภายในคณะตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย หรือเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๔) พิจารณาการดำรงตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำในคณะเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๕) จัดการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะ
- (๖) ส่งเสริมงานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม
- (๗) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณบดี
- (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของคณะหรือตามที่อธิการบดีมอบหมาย
- (๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะ

มาตรา ๓๖ ในแต่ละสถาบัน สำนัก วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนัก วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ คนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะมอบหมายก็ได้

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

คณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว และการรักษาราชการแทนให้นำความใน มาตรา ๓๒ วรรคสอง วรรคสาม วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คุณสมบัติของผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้า หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ ในแต่ละสถาบัน สำนัก วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะ ให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี คณะหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการ ประจำสถาบัน สำนัก วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และการ จัดระบบบริหารงานในสถาบัน สำนัก วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือแบ่งหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าภาควิชาในคณะ ให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และจะให้ มีรองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่าง อื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้า ภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชามอบหมายก็ได้

หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา รวมทั้ง ผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้ทำ การสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองไม่น้อยกว่าสามปี

การแต่งตั้งหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ภาควิชา รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของ คณะบดี

หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา มีวาระ การดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสอง วาระมิได้

เมื่อหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งด้วย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้อธิการบดีมีอำนาจแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนได้

มาตรา ๓๕ วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็น คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๐ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา รองหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าและรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง จะรักษาราชการแทนตำแหน่งดังกล่าวได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในคณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และภาควิชา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา อำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่อธิการบดีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามในเรื่องการมอบอำนาจไว้ อธิการบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะในราชการของส่วนราชการนั้นก็ได้

ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามมาตรา ๔๑ หรือผู้รักษาราชการแทนตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๘ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทน ทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๔๓ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๔๔ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ที่มีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความคิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์นั้นเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม และมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย เป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของอธิการบดี

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

หมวด ๔

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๔๒ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๔๓ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๐ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองก็ได้

มาตรา ๕๑ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรสำหรับสาขาวิชาใดก็ได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๕๒ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัย เห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ ประจำหรือผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๓ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเต็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมาย แสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เต็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครูวิทยฐานะ เต็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไข อย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๔ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีไว้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๕ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีรูปแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดใช้ครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาหรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดง ด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่น เชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยที่ผิดหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ วรรคสอง

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระทางเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ รายได้ หนี้ สิทธิ การผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของวิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ข้าราชการซึ่งโอนไปตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยในระยะเริ่มแรกให้ ข้าราชการดังกล่าวยังคงดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดิมต่อไป จนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา

ให้ลูกจ้างตามสัญญาจ้างของวิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โอนมาเป็นลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตาม พระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดสัญญาจ้าง

มาตรา ๕๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวของวิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีนราธิวาส และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หัวหน้า ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ ระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามมาตรา ๒๖ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ รักษาราชการในตำแหน่งอธิการบดี ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรง

ตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการในตำแหน่งรองอธิการบดีตามมาตรา ๒๖ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๑ ในระหว่างที่ยังมิได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ประธานกรรมการหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา นายกสมาคมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพตากใบ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ประธานกรรมการอิสลามจังหวัดนครราชสีมา เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวนเก้าคน โดยแต่งตั้งจากบุคคลในภาคใดไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย และให้ผู้รักษาราชการในตำแหน่งรองอธิการบดีเป็นกรรมการและเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๒ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของสถานศึกษาตามมาตรา ๕๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของสถานศึกษาตามมาตรา ๕๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๖๓ ให้วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

เป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะมีกฎกระทรวงจัดตั้ง รวม หรือยุบเลิก หน่วยงานนั้นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้สภามหาวิทยาลัยประเมินหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่สภามหาวิทยาลัย เห็นว่า ควรรวม หรือยุบเลิกหน่วยงานใด ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๔ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบ ประกาศ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบ ข้อบังคับ เฉพาะที่เกี่ยวกับ วิทยาลัยเทคนิคราชีวาส วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชีวาส และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ และประกาศกระทรวงสาธารณสุขเฉพาะที่เกี่ยวกับวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส ที่ใช้อยู่ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการออกระเบียบ ประกาศ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือการกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

วิมล เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐ ที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้ดำเนินการได้โดยอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา สมควรรวมสถานศึกษาบางแห่งที่ตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดนครราชสีมา มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยนครราชสีมาชนครินทร์ เพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญหาเพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพ มีส่วนร่วมกับสังคมในการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การกีฬา สืบสาน และสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักความรู้คู่คุณธรรม และหลักในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ตลอดจนการขยายโอกาสทางการศึกษาศาสนาในระดับอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๕ ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ให้แก้ไขเพิ่มเติม

๓. สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๔. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๔ ก หน้า ๑ - ๒๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล
ปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การฟ้องคดีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่การฟ้องคดีขอให้สั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินอันสืบเนื่องจากคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๔) ให้เสียค่าธรรมเนียมศาลตามทุนทรัพย์ในอัตราตามที่ระบุไว้ในตาราง ๑ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง สำหรับคดีที่มีคำขอให้ปลดปล่อยทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๕/๑ การฟ้องคดีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามมาตรา ๔๕ วรรคสี่ หากคู่กรณีใดยื่นคำขอต่อศาลโดยอ้างว่า ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะของผู้ขอถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ถ้าศาลเห็นว่ามีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะรับฟ้องไว้พิจารณา หรือในกรณีอุทธรณ์ซึ่งศาลเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควรที่จะอุทธรณ์ได้ แล้วแต่กรณี และศาลได้ไต่สวนแล้วเห็นว่ามีเหตุตามคำขอจริงก็ให้ศาลอนุญาตให้คู่กรณีนั้นดำเนินคดี โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วนได้ คำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะบางส่วน หรือมีคำสั่งให้ยกคำขอผู้ยื่นคำขอมีสถานะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

(๑) ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคำขอนั้นใหม่ เพื่ออนุญาตให้ตนนำพยานหลักฐานมาแสดงเพิ่มเติมว่าไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลได้จริง หรือโดยสถานะของผู้ขอถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร

(๒) ยื่นอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อศาลปกครองสูงสุด

ในกรณีที่คู่กรณีใช้สิทธิตาม (๑) หรือ (๒) อย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว จะใช้สิทธิอีกประการหนึ่งมิได้

การยื่นคำขอ การพิจารณาคำขอ การขอให้พิจารณาใหม่ การอุทธรณ์และการดำเนินการกระบวนการพิจารณาอื่นใดที่เกี่ยวกับการขอคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ออกตามมาตรา ๔๔”

มาตรา ๕ บทบัญญัติมาตรา ๔๕/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่ได้เสียค่าธรรมเนียมศาล

มาตรา ๖ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการฟ้องคดีปกครองที่ขอให้ศาลสั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินอันสืบเนื่องจากคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ คู่กรณีจะต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทำให้เป็นภาระแก่คู่กรณีที่ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือทำให้ได้รับความเดือดร้อนเกินสมควรถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ดังนั้น สมควรกำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาอนุญาตการขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลได้ ประกอบกับคดีดังกล่าว มีลักษณะเดียวกับคดีที่มีคำขอให้ปลดปล่อยทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาค่าเงินได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง สมควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมศาลในการฟ้องคดีปกครองให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๔ ก. หน้า ๒๖-๒๘ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๕๔ ก หน้า ๑ - ๔๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๒

ผู้รักษาการ ประธานศาลปกครองสูงสุด

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้จัดตั้งศาลปกครองขึ้น เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน เกี่ยวกับการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ซึ่งตามอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหรือคำสั่งทางปกครอง การกระทำละเมิดในทางปกครอง หรือการทำสัญญาทางปกครอง อันเป็นเรื่องของกฎหมายมหาชน และโดยที่ระบบการพิจารณาและพิพากษาคดีจำเป็นต้องมีกระบวนการเป็นพิเศษต่างจากคดีปกติทั่ว ๆ ไป เพราะผลแห่งคำพิพากษาอาจกระทบถึงการบริหารราชการแผ่นดิน หรือต้องจ่ายเงินภาษีอากรของส่วนรวมเป็นค่าชดเชยหรือค่าเสียหายแก่เอกชน ในขณะที่ด้วยกันเอกชนจะอยู่ในฐานะเสียเปรียบที่ไม่อาจทราบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐได้ ในการพิจารณาจึงจำเป็นต้องใช้ระบบไต่สวนเพื่อหาข้อเท็จจริงที่แท้จริง และต้องมีตุลาการที่มีความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และประชาชนทั่วไปซึ่งจะถูกกระทบในทางใดทางหนึ่งจากคำพิพากษาของศาลปกครองรวมทั้งต้องมีหน่วยงานธุรการของศาลปกครองที่เป็นอิสระ ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติ ๑๐๗ มาตรา แบ่งออกเป็น ๕ หมวด และ ๑ บทเฉพาะกาล ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

มีคำนิยามศัพท์ไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้จำนวน ๕ คำ คือ คำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท” “ตุลาการศาลปกครอง” “ก.ศป.” “คู่กรณี” “คำฟ้อง” “กฎ” และ “สัญญาทางปกครอง”

หมวด ๑ การจัดตั้งและเขตอำนาจศาลปกครอง (มาตรา ๗ - ๑๑)

ศาลปกครองแบ่งเป็นสองชั้นคือ ศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้แก่ ศาลปกครองกลางและศาลปกครองในภูมิภาค ส่วนการจัดตั้งศาลปกครองให้เป็นไป

ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องคดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามบทบัญญัติในมาตรา ๕ อาทิ กระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ละเลยต่อหน้าที่ ละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่นอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ฯลฯ

หมวด ๒ ตุลาการศาลปกครอง (มาตรา ๑๒-๓๔)

๑. ในศาลปกครองสูงสุดมีตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด และตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด ตามจำนวนที่ ก.ศป. กำหนด โดยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเห็นชอบซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ อาทิ เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ

สำหรับการพิจารณาเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดนั้นให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกแล้วเสนอนายกรัฐมนตรีนำเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภา จากนั้นนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ส่วนวิธีการคัดเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนด โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

๒. ในศาลปกครองชั้นต้นแต่ละศาล มีตำแหน่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น และตำแหน่งตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ตามจำนวนที่ ก.ศป. กำหนด โดยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเห็นชอบ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ อาทิ เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ

๓. ตุลาการศาลปกครองต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ตามมาตรา ๒๐ ก่อนเข้ารับหน้าที่ตุลาการศาลปกครองครั้งแรก

๔. ตุลาการศาลปกครอง พ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑ - ๒๖ อาทิ ดาบลาออก อายุครบ ๖๕ ปี ขาดคุณสมบัติ ล้มละลาย เป็นบุคคลไร้ความสามารถ ฯลฯ

๕. อัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของตุลาการศาลปกครอง ระบุไว้ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ส่วนค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นในกรณีเดินทางไปราชการเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๖. ตุลาการศาลปกครองผู้มีอายุครบ ๖๕ ปี เมื่อผ่านการประเมินสมรรถภาพตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบ ก.ศป. ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์

๗. ในกรณีที่ข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครอง ให้ถือเวลาราชการเดิมเป็นเวลาราชการใหม่ของตุลาการศาลปกครองผู้นั้น

๘. ตุลาการศาลปกครอง เป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการตามประมวลกฎหมายอาญา เครื่องแบบ ระเบียบการแต่งกาย วันและเวลาทำงาน วันหยุดราชการ เป็นไปตามที่ ก.ศป. ประกาศกำหนด

หมวด ๓ คณะกรรมการศาลปกครอง หรือ ก.ศป. (มาตรา ๓๕-๔๑)

๑. คณะกรรมการศาลปกครอง ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นเลขานุการของ ก.ศป. ส่วนการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย ดังนี้

๑.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในจำนวน ๕ คน โดยเลือกจากตุลาการศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๖ คน และจากตุลาการศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๓ คน

ให้มีคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือก ประกอบด้วย เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ตุลาการศาลปกครอง ๓ คน และคณบดีคณะนิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๓ คน โดยประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้คัดเลือกเป็นกรรมการมีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกกรรมการตุลาการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว

๑.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีดังนี้

๑.๒.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ คน ซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภาโดยมีคณะกรรมการวิชาการวุฒิสภาพิจารณาคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถตาม มาตรา ๑๓ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ เสนอรายชื่อจำนวน ๖ คน ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

๑.๒.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ คน ซึ่งได้รับเลือกจากคณะรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะได้รับเลือกต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาลงมติ

๒. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี โดยอาจได้รับเลือกใหม่ได้อีก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ ในกรณีมีตำแหน่งกรรมการว่างลงให้เลือกซ่อมภายใน ๖๐ วัน เว้นแต่จะเหลือเวลาไม่ถึง ๕๐ วัน จะไม่เลือกซ่อมก็ได้ ส่วนการพ้นจากตำแหน่งนั้นให้เป็นไปตามวาระและตามมาตรา ๔๐ อาทิ ดาย ลาออก พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง ขาดคุณสมบัติ ฯลฯ

๓. การประชุมของ ก.ศป. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ส่วนการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก

๔. ก.ศป. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและลงมติ รวมทั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ได้ตามความเหมาะสม

หมวด ๔ วิธีพิจารณาคดีปกครอง แบ่งเป็น ๓ ส่วน

ส่วน ๑ การฟ้องคดีปกครอง (มาตรา ๔๒-๕๓)

๑. ผู้มีสิทธิฟ้องคดี เป็นผู้ที่ได้รับความสะดวกหรือเสียหายอันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของหน่วยงานปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่ากฎหมายหรือการกระทำใดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญให้มีสิทธิเสนอชื่อ พร้อมความเห็นต่อศาลปกครองได้

๒. การดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับการฟ้องเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

๓. ลักษณะคำฟ้อง ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ มีชื่อที่อยู่ของผู้ฟ้อง ชื่อหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอันเป็นเหตุแห่งการฟ้อง การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุพร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์คำขอของผู้ฟ้อง ลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี

๔. การยื่นคำฟ้อง ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองที่ผู้ฟ้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจศาลที่ยื่น หรือมูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลนั้น จะยื่นโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ซึ่งจะต้องฟ้องภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี เว้นแต่กฎหมายจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น ให้ยื่นภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดีในกรณีคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด หรือความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ฯลฯ

แต่ถ้าการฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคล จะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้

๕. ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตายก่อนศาลปกครองพิพากษาคดี ให้ศาลปกครองรอการพิจารณาไปจนกว่าบุคคลตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดได้ยื่นคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่คู่กรณีผู้นั้นถึงแก่ความตาย หรือศาลจะมีหมายเรียกให้เข้ามาก็ได้ ถ้าไม่มีคำขอดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด ศาลปกครองจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นก็ได้

ส่วน ๒ การดำเนินคดีปกครอง (มาตรา ๕๔-๖๖)

๑. องค์คณะพิจารณาพิพากษา

๑.๑ ในการดำเนินคดีในศาลปกครองสูงสุด ต้องมีตุลาการศาลปกครองสูงสุดอย่างน้อย ๕ คน จึงจะเป็นองค์คณะ

๑.๒ ในการดำเนินคดีในศาลปกครองชั้นต้น ต้องมีตุลาการปกครองชั้นต้นอย่างน้อย ๓ คน จึงจะเป็นองค์คณะ

๒. การพิจารณาคดี ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจ่ายสำนวนคดีตามมาตรา ๔๖ และ ๕๗ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองใด และ ศาลปกครองจะรับฟังพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานหลักฐานอื่นนอกจากพยานหลักฐานของคู่กรณีใดตามที่เห็นสมควร

๓. การนั่งพิจารณาคดี จะต้องกระทำโดยเปิดเผย ซึ่งมีองค์คณะพิจารณาพิพากษานั่งพิจารณอย่างน้อย ๑ ครั้ง เพื่อให้คู่กรณีมีโอกาสมาแถลงด้วยวาจาต่อองค์คณะพิจารณา

๔. ให้ตุลาการศาลปกครอง คนหนึ่งคนใดซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์คณะมีคำสั่งเรียกให้หน่วยงาน เจ้าหน้าที่ คู่กรณี บุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีชี้แจงข้อเท็จจริง ตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

๕. ศาลปกครอง มีอำนาจลงโทษผู้ละเมิดอำนาจศาลตามมาตรา ๖๔ แต่ถ้าเป็นการวิจารณ์การพิจารณาหรือการพิพากษาคดีของศาลปกครองโดยสุจริตด้วยวิธีการทางวิชาการ ถือว่าไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

ส่วน ๓ คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีปกครอง (มาตรา ๖๗-๗๕)

๑. คำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลปกครองต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานออกเสียงชี้ขาด รวมทั้ง ในกรณีที่ประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรหรือตามกฎหมาย หรือระเบียบให้วินิจฉัยปัญหา หรือคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่

๒. ลักษณะของคำพิพากษา หรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองของศาลปกครองอย่างน้อยต้องระบุชื่อผู้ยื่นคำฟ้อง หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี เหตุแห่งการฟ้อง ข้อเท็จจริงของเรื่องที่ฟ้อง เหตุผลแห่งคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของศาลในประเด็นแห่งคดี คำบังคับ และข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการ

๓. คำพิพากษาศาลปกครอง ให้ผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรือคดีเสีย รวมทั้งผูกพันบุคคลภายนอกภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งในกรณีต่าง ๆ ตามมาตรา ๗๑ ซึ่งบุคคลภายนอกมีส่วนได้เสียหรืออาจถูกระทบจากผลแห่งคดีนั้น และอาจมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้นใหม่ได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

หมวด ๕ สำนักงานศาลปกครอง(มาตรา ๗๖-๘๓)

๑. สำนักงานศาลปกครอง เป็นหน่วยงานอิสระ ตามรัฐธรรมนูญมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครองดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่ง คำบังคับของศาลปกครองและประการอื่น ตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานศาลปกครอง

๒. การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง โดยประธานศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม ซึ่ง ก.ศป. เห็นชอบ เสนอต่อนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

๓. พนักงานคดีปกครอง ในสำนักงานศาลปกครองมีพนักงานคดีปกครองซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ศป. กำหนด โดยเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง พิจารณาแต่งตั้งเป็นพนักงานคดีปกครองต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือตุลาการเจ้าของสำนวนในการดำเนินคดีปกครองและปฏิบัติงานอื่นในสำนักงานศาลปกครอง

๔. คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน รองประธานศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่ง อธิบดีศาลปกครองกลาง เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในระดับไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ ก.ศป. กำหนดจำนวน ๓ คน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองแต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครองเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๕. วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ที่ได้รับเลือกจากข้าราชการฝ่ายปกครองอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะอยู่ในตำแหน่งเดิม ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้ ถ้าตำแหน่งใดว่างลงให้เลือกซ่อมภายใน ๖๐ วัน หากเหลือเวลาไม่ถึง ๕๐ วัน จะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

๖. การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งในกรณี ดาบ ลาออก พ้นจากการเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองและคณะกรรมการดังกล่าวมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการ หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

๗. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

คณะกรรมการศาลปกครอง มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน รวมถึงการดำเนินการอื่นของสำนักงานศาลปกครองในเรื่องต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๘. การกำหนดตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุผลพิเศษของข้าราชการฝ่ายศาลปกครองให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน มาบังคับใช้โดยอนุโลมและ คำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึง คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๘๔-๑๐๗)

๑. ให้จัดตั้งศาลปกครองในภูมิภาคในระยะเริ่มแรก ได้แก่ ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองชุมพร ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองบุรีรัมย์ ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองแพร่ ศาลปกครองยะลา ศาลปกครองระยอง ศาลปกครอง

ลพบุรี ศาลปกครองสกลนคร ศาลปกครองสงขลาศาลปกครองสุพรรณบุรี ศาลปกครองอุดรธานี และศาลปกครองอุบลราชธานี โดยมีเขตอำนาจศาลในจังหวัดที่ตั้นั้น และจังหวัดใกล้เคียงตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด

๒. ให้การแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดครั้งแรก โดยคณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลสูงสุด ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาจำนวน ๒ คน ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาและได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวน ๒ คน ผู้แทนคณะกรรมการข้าราชการอัยการ ๑ คน ผู้แทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ๑ คน ผู้แทนคณะกรรมการสภาพนาความ ๑ คน ผู้แทนคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๒ คน ผู้แทนคณะรัฐศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน ทั้งนี้ให้กรรมการดังกล่าวเลือกกันเองคนหนึ่งเป็นประธานคณะกรรมการแล้วเลือกข้าราชการฝ่ายปกครองคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ

๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑ เมษายน ๒๕๔๕

ผู้รักษาการ ประธานศาลปกครองสูงสุด

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ตุลาการศาลปกครองได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งสำหรับตำแหน่งต่างๆ โดยเทียบเคียงกับอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมในระดับเดียวกัน และเนื่องด้วยได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมให้รับในอัตราใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ สมควรปรับปรุงอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของตุลาการศาลปกครองให้เท่าเทียมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

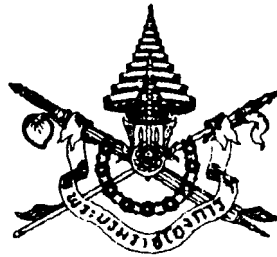
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา โดยพระราชบัญญัตินี้ ได้ยกเลิกมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนตุลาการศาลปกครองและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งซึ่งระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย

โดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติความใหม่ไว้แทนในมาตรา ๓ และ ๔ ซึ่งได้ระบุชั้นเงินเดือนตำแหน่งต่าง ๆ ใน

ศาลปกครองสูงสุดและในศาลปกครองชั้นต้นไว้โดยละเอียด และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตุลาการศาลปกครองท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน อาทิ ในตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด เงินเดือนชั้น ๔ ได้รับเงินเดือน ๖๔,๐๐๐ บาทและเงินประจำตำแหน่ง ๕๐,๐๐๐ บาท ในตำแหน่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น เงินเดือนชั้น ๓ ได้รับเงินเดือน ๖๒,๐๐๐ บาทและเงินประจำตำแหน่ง ๔๒,๕๐๐ บาท ฯลฯ

นางวนิดา อินทรอำนวย/จัดทำ

ร้อยตำรวจโทหญิงรัตนาวลัย ชัดพันธ์ / ตรวจสอบ

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๓)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๕ มาตรา ๒๖๐ และมาตรา ๒๖๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕๕ ผู้ต้องคำพิพากษาให้รับโทษอย่างใด ๆ หรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าจะทูลเกล้า ฯ ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ขอรับพระราชทานอภัยโทษจะขึ้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมก็ได้

มาตรา ๒๖๐ ผู้ถวายเรื่องราวซึ่งต้องจำคุกอยู่ในเรือนจำ จะยื่นเรื่องราวต่อพัศดีหรือผู้บัญชาการเรือนจำก็ได้ เมื่อได้รับเรื่องราวนั้นแล้ว ให้พัศดีหรือผู้บัญชาการเรือนจำออกไปรับให้แก่ผู้ยื่นเรื่องราว แล้วให้รับส่งเรื่องราวนั้นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๒๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์พร้อมทั้งถวายความเห็นว่าจะควรพระราชทานอภัยโทษหรือไม่

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดถวายเรื่องราว ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นเป็นการสมควรจะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ขอให้พระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องคำพิพากษานั้นก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๖๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖๒ ภายใบบังคับแห่งมาตรา ๒๔๗ และ ๒๔๘ เมื่อคดีถึงที่สุด ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต ให้เจ้าหน้าที่นำตัวผู้นั้นไปประหารชีวิตเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันฟังคำพิพากษา เว้นแต่ในกรณีที่มีการถวายเรื่องราวหรือคำแนะนำขอให้พระราชทานอภัยโทษตามมาตรา ๒๖๑ ก็ให้ทุเลาการประหารชีวิตไว้จนกว่าจะพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมถวายเรื่องราวหรือคำแนะนำขึ้นไปนั้น แต่ถ้าทรงยกเรื่องราวนั้นเสีย ก็ให้จัดการประหารชีวิตก่อนกำหนดนี้ได้”

มาตรา ๕ บรรดาเรื่องราวการขอรับพระราชทานอภัยโทษใด ๆ ที่ได้ส่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยังมิได้ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ ให้โอนมายังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

การถวายเรื่องราว การถวายความเห็น หรือการถวายคำแนะนำขอให้พระราชทานอภัยโทษที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นการถวายเรื่องราว การถวายความเห็น หรือการถวายคำแนะนำขอให้พระราชทานอภัยโทษโดย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้โอนกรมราชทัณฑ์ ซึ่งมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องขังในคดีอาญาไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น บทบัญญัติว่าด้วยการขอพระราชทานอภัยโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีหน้าที่ในเรื่องดังกล่าว จึงไม่สอดคล้องกับการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ในการขอพระราชทานอภัยโทษ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การพิจารณาพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗

๒. การพิจารณาของวุฒิสภา

วุฒิสภาได้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันอังคารที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑ พิจารณาในวาระที่ ๒ จากนั้นได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๓ ในการประชุมวุฒิสภาคราวเดียวกัน

๓. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๑๖ ก. หน้า ๑ - ๔ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๖๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๕๐๑-๕๐๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เหตุผลในการประกาศใช้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมตำแหน่งเจ้าพนักงานที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ บางตำแหน่ง และเทียบยศตำรวจบางอย่างเพื่อให้ตรงกับตำแหน่งราชการของตำรวจที่เป็นอยู่ และเพื่อให้เป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. ให้อธิบดีกรมตำรวจประกาศแต่งตั้งข้าราชการตำรวจที่มียศไม่ต่ำกว่าชั้นจ่านายสิบตำรวจ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นพนักงานสอบสวนได้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การสอบสวนได้ดำเนินไปด้วยดีและรวดเร็ว

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๖๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ (๑๗) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องความหมายของหน่วยงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องอำนาจการสอบสวนความผิดอาญาของหน่วยงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ ข้าราชการตำรวจ ผู้มียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจผู้ที่อธิบดีกรมตำรวจได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่งตั้งให้เป็นหน่วยงานสอบสวน แต่ต้องเป็นผู้มียศไม่ต่ำกว่าชั้นจ่านายสิบตำรวจ

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๕๖๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ หน้า ๑๒๑๐-๑๒๑๒ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ โดยที่สภาผู้แทนราษฎร ลงมติว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้เพิ่มความตามมาตรา ๓ ซึ่งเป็นเรื่องของการวินิจฉัยปัญหาใด คดีใด โดยที่ประชุมใหญ่ของอธิบดี ผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ ให้เป็นมาตรา ๒๐๘ ทวิ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๔๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๔ ตอน ๓ หน้า ๑๑๘ - ๑๒๑ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๔๕๐

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของการมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๔๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๗ ตอนที่ ๖๐ หน้า ๕๗๕ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๕๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๕๓

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติ ๔ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ (๑๗) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๔๓ โดยให้ใช้ความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐ ตอน ๑๐ หน้า ๑๕๘ - ๒๐๓ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

วันเริ่มใช้บังคับ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ (๑๗) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นเรื่องของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ให้หมายความถึงเจ้าพนักงานตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๔๕๓ ซึ่งเป็นเรื่องอำนาจสอบสวนความผิดอาญา โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของผู้ชั้นสูตรพิทักษ์ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๔๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ หน้า ๑๒๖ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้คดีล่องไปโดยเหมาะสมและรวดเร็วยิ่งขึ้นกับเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องของศาลเจ้าพนักงาน และคู่ความในการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่สำคัญบางประการ และแก้ปัญหิ์แบบท่ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕ มีบทบัญญัติ ๑๗ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับ คดีอาญาเล็กน้อยได้ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นมาตรา ๑๗๒ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๗. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๐๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕ ตอน ๗๘ หน้า ๕๒๑-๕๒๕ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๐๑

วันเริ่มใช้บังคับ ๘ ตุลาคม ๒๕๐๑

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคใหม่ โดยให้มีแต่จังหวัดและอำเภอ ส่วนภาคขบเลิกไปตำแหน่งผู้ว่าราชการภาค รองผู้ว่าราชการภาค ผู้ช่วยผู้ว่าราชการภาค และมหาดไทยภาค ซึ่งเป็นตำแหน่งประจำภาคจึงถูกขบเลิกตามไปด้วย ประกอบกับสมควรจะให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองบางตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีอาญาในส่วนภูมิภาค เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเฉพาะที่เกี่ยวกับคำว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” เสียใหม่

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้ยกเลิกความใน (๑๗) ของมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งเป็นเรื่องของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ให้หมายความถึงเจ้าพนักงานตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๑๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๑ ตอนที่ ๒๐๒ หน้า ๑-๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้ประชาชนในเขตอำนาจศาลแขวง และศาลจังหวัดมีสิทธิในการอุทธรณ์โดยเท่าเทียมกัน และเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาล่วงไปโดยเหมาะสมและรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๗ มีบทบัญญัติ ๘ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ให้เพิ่มความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๑๕๓ ทวิ และมาตรา ๑๕๓ ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

ให้เพิ่มความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นมาตรา ๑๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

ให้เพิ่มความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นมาตรา ๒๑๕ ทวิ และมาตรา ๒๑๕ ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๑๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๒๕ หน้า ๘-๑๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๓

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องด้วยการพระราชทานอภัยโทษ ซึ่งบัญญัติไว้ในภาค ๗ ว่าด้วยการอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ยังมีได้กำหนดวิธีขอพระราชทานอภัยโทษให้แก่ผู้ต้องโทษทั่วไป สมควรกำหนดให้คณะรัฐมนตรีถวายคำแนะนำต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษทั่วไปดังกล่าวได้ และโดยที่การพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษทั่วไปได้เคยกระทำในรูปพระราชกฤษฎีกาเสมอมา แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๓ มาตรา ๑๕๒ ได้บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น” สมควรกำหนดให้การพระราชทานอภัยโทษได้กระทำในรูปพระราชกฤษฎีกาดังที่ได้เคยปฏิบัติมา จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๓ มีบทบัญญัติ ๓ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖๑ ทวิ ของภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๒๖๑ ทวิ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรจะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ขอให้พระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษก็ได้

การพระราชทานอภัยโทษตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

ปิยนุช สว่างแจ้ง/จัดทำ

รุจิเรข ชุ่มเกษรกุลกิจ/ตรวจสอบ

๑๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอน ๖๔ หน้า ๑ - ๕ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมิได้ให้อำนาจศาลชั้นต้นอย่างชัดเจนในการที่จะส่งคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว ในกรณีที่ศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาแล้ว ทั้งในการที่จะส่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในกรณีความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ศาลจะต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ทุกกรณีไป ทำให้ศาลไม่สามารถมีคำสั่งได้โดยรวดเร็ว สมควรให้อำนาจศาลชั้นต้นส่งคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวในกรณีที่ศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาแล้ว และให้อำนาจศาลที่จะงดการถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ในกรณีที่ไมอาจถามได้โดยมีเหตุอันควร เพื่อให้ศาลสามารถมีคำสั่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวได้โดยรวดเร็วและเพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกขังได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนการที่ศาลจะมีคำพิพากษานั้น สมควรกำหนดไว้ว่าถ้าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องเพียงรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลา หรือสถานที่กระทำความผิดหรือต่างกันระหว่างการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ กระโชก น้อโกง ชกขอก รับของโจร หรือต่างกันระหว่างการกระทำความผิดฐานโดยเจตนาและประมาทมิให้ถือว่าต่างกันข้อสาระสำคัญอันจะเป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องคดีนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน ๑๐๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นเรื่องของการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ในระหว่างสอบสวนเรื่องการพิจารณาของศาลชั้นต้น ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเรื่องการห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่ง เกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในที่ ๖ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “คำพยานชั้นได้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณานั้น ให้ศาลอ่านให้พยานฟังต่อหน้าจำเลย เว้นแต่ในกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๕ วรรค ๓”

๑๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๑)

พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๗ ตอน ๑๐๕ หน้า ๑-๓ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของศาลแขวงโดยเพิ่มจำนวนค่าปรับให้สูงขึ้นจากหกพันบาทเป็นหกหมื่นบาท เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้คดีอาญาของศาลจังหวัดและศาลแขวงที่ห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาในปัญหาข้อเท็จจริงมีอัตราโทษเท่าเทียมกัน อันจะเป็นผลทำให้ประชาชนที่อยู่ในเขตอำนาจศาลแขวงและในเขตอำนาจศาลจังหวัดมีสิทธิในการอุทธรณ์โดยเท่าเทียมกัน และได้รับผลปฏิบัติทางคดีเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้ยกเลิกความใน ๑๕๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นเรื่องการห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นในปัญหาข้อเท็จจริงในคดีซึ่งอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และข้อยกเว้น

๑๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๒)

พ.ศ. ๒๕๒๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗ ตอน ๑๑๓ หน้า ๑ - ๓ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๓

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๓ ข้อ ๒ ได้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยให้เหตุผลว่าวิธีการชันสูตรพลิกศพไม่สะดวกและเหมาะสม แต่เมื่อประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศใช้แล้ว ปรากฏว่าเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตามกฎหมายบางแห่งได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ เช่น เมื่อมีราษฎรตายหรือทำร้ายราษฎรถึงแก่ความตายแล้วมักจะทำเป็นวิสามัญฆาตกรรม และสรุปสำนวนส่งให้อธิบดีกรมอัยการวินิจฉัยโดยไม่ต้องให้ศาลทำการไต่สวนก่อน ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นแก่ผู้ตาย ซึ่งญาติผู้ตายไม่สามารถนำพยานเข้าสืบเป็นการให้อำนาจพนักงานสอบสวนมากเกินไป จึงสมควรยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๓ ข้อ ๒ และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ ที่ถูกยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไป

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๒)

พ.ศ. ๒๕๒๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

เป็นการยกเลิกความใน ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งเป็นเรื่องของวิธีการปรับลดอำนาจของเจ้าพนักงานเกี่ยวกับบทบาทของวิธีการชันสูตรพลิกศพ เพื่อให้มีความเป็นธรรมต่อประชาชนมากขึ้น

๑๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๓)

พ.ศ. ๒๕๒๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗ ตอน ๘๐ หน้า ๔ - ๖ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๕

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

(๑) อนุญาตให้มีการปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันได้เฉพาะคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่ถึงหนึ่งปี และ

(๒) มิได้กำหนดอย่างชัดแจ้งว่า ในกรณีที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาแล้ว หากมีการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาลชั้นต้นก่อนส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาและศาลชั้นต้นเห็นไม่สมควรอนุญาต ศาลชั้นต้นจะต้อง “รีบ” ส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อสั่งแล้วแต่กรณีเหมือนกับที่ได้กำหนดอย่างชัดแจ้งในกรณีที่มีการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาลชั้นต้นเมื่อส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว ทำให้สิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาและจำเลยในการได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวไม่ได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควร และบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องอย่างเดียวกันไม่สอดคล้องเป็นอย่างเดียวกัน

สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้มีการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในคดีที่ไม่ร้ายแรงโดยไม่ต้องมีประกันได้มากขึ้น และให้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมีความสอดคล้องเป็นอย่างเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๐๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องของการขึ้นอุทธรณ์หรือฎีกา ศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว และการปล่อยชั่วคราว

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของการปล่อยตัวชั่วคราวของผู้ต้องคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีขึ้นไป

๑๔. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๔)

พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอน ๑๐๘ หน้า ๑-๔ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้การสอบสวนและคดีถูกลงไปโดยรวดเร็วและเหมาะสมยิ่งขึ้น กับเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสืบสวนและสอบสวนจนได้ความแน่ชัดก่อนจับกุมผู้ต้องหา จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งเป็นเรื่องการห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

๑๕. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕)

พ.ศ. ๒๕๒๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอน ๑๒๗ หน้า ๑ - ๖ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๕

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

(๑) มิได้ให้สิทธิแก่ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่จะพบและปรึกษาทนายสองต่อสอง สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมและสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็ว ทำให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไม่ได้รับความคุ้มครองตามสมควร

(๒) มิได้ให้สิทธิแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

(๓) มิได้ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีแต่ไม่เกินสิบปี หรือปรับเกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทำให้ศาลไม่สามารถเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวให้แล้วเสร็จไปโดยรวดเร็วได้

(๔) มิได้ให้ศาลตั้งทนายให้แก่จำเลยในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีแต่ไม่ถึงสิบปี ทำให้จำเลยที่ยากจนในคดีดังกล่าวไม่มีทนายในการต่อสู้คดี

(๕) มิได้ให้อำนาจศาลสืบพยานบุคคลซึ่งจะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรอันยากแก่การนำพยานสืบในภายหน้าไว้ทันทีก่อนฟ้องคดีต่อศาล ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี

สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้ผู้เสียหาย ผู้ถูกจับ ผู้ต้องหา และจำเลยได้รับความคุ้มครอง และให้การพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดำเนินไปด้วยความรวดเร็วสามารถอำนวยความสะดวก ตลอดจนให้จำเลยที่ยากจนได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายในการดำเนินคดีมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมหรือขัง

๒. ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๑๑๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งในกรณีที่ศาลสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

๓. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๗๒ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑) ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสิบปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือในคดีมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและการสืบพยาน”

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของการตั้งทนายให้จำเลย ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไปและในคดีที่จำเลยมีอายุไม่เกินสิบเจ็ดปีในวันที่ถูกฟ้องศาล โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๕. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของการสืบพยานบุคคลซึ่งจะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรยกแก่การนำสืบ

๑๖. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๖)

พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอน ๒๑๕ หน้า ๑๔๗ - ๑๔๘ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๕

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีอาญา เพื่อให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบได้มากขึ้น โดยเปรียบเทียบในคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทได้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยคดีอาญาเล็กน้อยในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเรื่องของคดีอาญาลูกกันได้ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้

๑๗. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๗)

พ.ศ. ๒๕๓๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอน ๑๔๕ หน้า ๔ - ๑๑ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้ผู้ต้องหาที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินคดี เพื่อให้ศาลตั้งหมายให้จำเลยในทุก ๆ คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต ถ้าจำเลยยังไม่มีทนายและให้ศาลตั้งหมายให้จำเลยในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สามปีขึ้นไปแต่ไม่ถึงสิบปี ถ้าจำเลยไม่มีทนายและต่อสู้คดี โดยแถลงต่อศาลก่อนเริ่มพิจารณาว่าจำเลยยากจนและต้องการทนาย เพื่อแก้ไขปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการพิพากษาเกินคำขอ และเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาลุล่วงไปโดยเหมาะสมรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๓๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของการสั่งปล่อยตัวชั่วคราว โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของการนัดสืบพยานประจักษ์ต่อศาล โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งเป็นเรื่องของการตั้งหมายให้จำเลยในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายความอาญา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องการพิจารณาในกรณีที่ข้อแตกต่างนั้นเป็นเพียงรายละเอียด โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งเป็นเรื่องการห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นเรื่องการยื่นอุทธรณ์ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๕ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นเรื่องการอุทธรณ์เมื่อศาลชั้นต้นปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องการส่งสำเนาอุทธรณ์ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๙. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องการห้ามมิให้โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เป็นมาตรา ๒๑๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นเรื่องการลงโทษจำเลยในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาต่างจากศาลชั้นต้น โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นเรื่องการห้ามมิให้คู่ความฎีกาในคดีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๒. ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องกรณีที่ศาลชั้นต้นไม่ยอมรับฎีกา โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๑๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๘)

พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๓๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๒ เมษายน ๒๕๒๓

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีการกำหนดชื่อตำแหน่งในกรมตำรวจขึ้นใหม่ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๒ ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน ของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒ (๑๗) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญาเฉพาะที่เกี่ยวกับนิยามคำว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” เสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ คือ

๑. ยกเลิกความใน (๑๗) ของมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๑ และให้ใช้ความใหม่มีกำหนดขึ้นเกี่ยวกับคำนิยามคำว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” ตามที่กำหนดขึ้นในพระราชบัญญัตินี้แทนความเดิมที่ยกเลิกไป

๑๙. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๙)

พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๖๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังมีบทบัญญัติ บางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนดำเนินคดี อันเป็นผลให้การสอบสวนดำเนินคดีเป็นไปโดยล่าช้า และทำให้ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือจำเลยได้รับการปฏิบัติไม่เท่าเทียมกันและไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญาโดยกำหนดให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลจัดหาล่ามให้แก่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยานที่ไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยและไม่มีล่าม ลระยะเวลาที่ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตรวจควบคุมตัวผู้ถูกจับในกรณีที่มีเหตุจำเป็นลงเหลือไม่เกินสามวัน และกำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจร้องขอต่อศาลให้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ ณ สถานที่ที่พนักงานสอบสวน

กำหนดตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร รวมทั้งกำหนดให้ศาลต้องถามจำเลยก่อนเริ่มการพิจารณาว่ามีทนายความหรือไม่ หากไม่มีและจำเลยต้องการก็ให้ศาลตั้งทนายความให้สำหรับคดีที่มีอัตราโทษจำคุกหรือคดีที่จำเลยมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่ถูกฟ้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การสอบสวนดำเนินคดีลุล่วงไปโดยรวดเร็ว และเพื่อให้ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลยได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเทียบเท่ากัน และจำเลยได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน และจำเลยได้มีโอกาสต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความเป็นวรรคดีและวรรคห้าของมาตรา ๑๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลจัดหาล่ามให้ในกรณีผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยาน ไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยได้ และให้จ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามที่จัดหาตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยการสูงสุด หรือกระทรวงยุติธรรม กำหนดด้วย

๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลจัดหาล่ามภาษามือให้ หรือจัดให้ถาม ตอบ หรือสื่อความหมายโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควร ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยาน ไม่สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ และไม่มีล่ามภาษามือ และให้จ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามมีจัดทำตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยการสูงสุด หรือกระทรวงยุติธรรม กำหนดด้วย

๓. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความที่กำหนดให้มีแทน โดยกำหนดห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าสี่สิบแปด ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ โดยมีให้นับเวลาเดินทางปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมด้วย ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่นจะยืดเวลาเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงได้ แต่ไม่เกินสามวัน

๔. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีสาระสำคัญกำหนดว่าในกรณีมีเหตุจำเป็น ศาลอาจสั่งขังผู้ต้องหาได้ตามกำหนดเวลาที่ศาลเห็นสมควร

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๓๒ และให้ใช้ความที่กำหนดใหม่แทนว่า ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิตก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีให้ศาลตั้งให้ กรณีคดีที่มีอัตราโทษจำคุกหรือคดีที่จำเลยมีอายุไม่

เกินสิบแปดปีในวันที่ถูกฟ้องก่อนพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการก็ให้ศาลตั้ง

๖. บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ไม่ใช่บังคับแก่การดำเนินการที่ได้ดำเนินไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐)

พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๑ ก ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันการถามปากคำเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยานในชั้นสอบสวน และการสืบพยานบุคคลซึ่งเป็นเด็กในชั้นศาลนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดวิธีปฏิบัติไว้เช่นเดียวกับกรณีของผู้ใหญ่ โดยในชั้นสอบสวน พนักงานสอบสวน ยังมีความชำนาญในด้านจิตวิทยาเด็กไม่เพียงพอ รวมทั้งมิได้คำนึงถึงสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กที่อ่อนแอเท่าที่ควร และการใช้ภาษากับเด็กยังไม่เหมาะสม อันเป็นเหตุให้การถามปากคำเด็กส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเด็กและส่งผลให้การสอบสวนคลาดเคลื่อน ส่วนการสืบพยานในชั้นศาลนั้น นอกจากเด็กจะต้องเผชิญหน้ากับจำเลยในห้องพิจารณาและตอบคำถามซ้ำกับในชั้นสอบสวนเสมือนหนึ่งต้องตกเป็นเหยื่อซ้ำอีกครั้งหนึ่งแล้ว คำถามที่ใช้ถามเด็กยังอาจเป็นคำถามที่ตอกย้ำจิตใจของเด็กซึ่งบอบช้ำให้เลวร้ายยิ่งขึ้น และยังส่งผลให้ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบพยานคลาดเคลื่อนอีกเช่นกัน นอกจากนั้นในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การชันสูตรพลิกศพ การไต่สวนมูลฟ้อง และการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับเด็กก็อาจเกิดผลในลักษณะทำนองเดียวกันได้ ฉะนั้น สมควรแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเรื่องดังกล่าวให้มีกระบวนการถามปากคำและสืบพยานสำหรับเด็กเป็นพิเศษ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับมาตรฐานตามข้อ ๑๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙ และบทบัญญัติในมาตรา ๔ และมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงและวิธีการเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาล และสมควรให้นำวิธีสืบพยานสำหรับเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในชั้นศาลไปใช้กับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดคุณสมบัติของนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ว่าต้องเป็นไปตามกฎกระทรวง และได้รับคำตอบแทนตามที่ระเบียบที่กระทรวงยุติธรรม

๒. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๒๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีสาระสำคัญกำหนดให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๓ ทวิ มาบังคับใช้อนุโลมแก่การจับกุมที่กล่าวร้องทุกข์ ในคดีที่ผู้เสียหายเป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี

๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๓๓ ทวิ และมาตรา ๑๓๓ ตริ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเรื่องการกำหนดวิธีการสืบพยานเด็กในฐานะที่เด็กเป็นผู้เสียหายหรือพยาน ให้สืบในสถานที่ที่เหมาะสม และมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมด้วย ซึ่งหากเด็กตั้งรังเกียจก็สามารถเปลี่ยนตัวได้ และหากกรณีจำเป็นเร่งด่วนยังให้พนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กโดยมีบุคคลใดบุคคลเดียวตามที่กำหนดอยู่ร่วมด้วยก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอไว้ในสำนวนการสอบสวนและกรณีนี้ เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยานซึ่งตัวผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนจัดที่ซึ่งตัวในที่ที่เหมาะสม และต้องมีอัยการ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอร่วมอยู่ด้วย

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๓๔ ทวิ และมาตรา ๑๓๔ ตริ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดหาทนายความในคดีที่ผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปี

๕. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการนำมาตรา ๑๗๒ ตริ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การไต่สวนของศาลตาม มาตรา ๑๕๐

๖. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกำหนดให้นำมาตรา ๑๓๓ ทวิ และมาตรา ๑๗๒ ตริ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การไต่สวนมูลฟ้องในคดีที่พยานเป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี

๗. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๗๒ ตริ และมาตรา ๑๗๒ จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของศาลในการสืบพยานในคดีที่พยานเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ข้อความใหม่มีกำหนดในพระราชบัญญัตินี้แทน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการสืบพยานบุคคลที่เชื่อว่าจะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่มีที่อยู่เป็นแหล่งหรือเป็นบุคคลมีถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากศาลที่พิจารณาคดี หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการสืบกับพยานนั้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือมีเหตุจำเป็นอันอื่นอันเป็นการยากแก่การนำพยานมาสืบในภายหน้า

๒๑.พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๓๗ ก หน้า ๑๗ - ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๓

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในทางปฏิบัติ การชันสูตรพลิกศพ มักกระทำโดยพนักงานสอบสวนร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่หรือแพทย์ประจำตำบลแทน แพทย์ ซึ่งอาจทำให้ระบบการตรวจสอบพยานหลักฐานทางนิติเวชไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และอาจก่อให้เกิด ความผิดพลาดในการวินิจฉัยถึงสาเหตุและพฤติการณ์ที่ทำให้เกิดการตายนั้น อีกทั้งการชันสูตรพลิกศพในกรณี ที่ความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตายในระหว่างอยู่ในความ ควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ยังขาดการตรวจสอบและถ่วงดุลกันของผู้ร่วมทำการ ชันสูตรพลิกศพอย่างแท้จริง นอกจากนี้ วิธีการในการชันสูตรพลิกศพและการไต่สวนการตายของบุคคลยังเป็นไป อย่างล่าช้าและมีได้คุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นญาติของผู้ตายอย่างเพียงพอ ฉะนั้น สมควรแก้ไขประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเรื่องดังกล่าว โดยกำหนดตัวบุคคลผู้ร่วมทำการชันสูตรพลิกศพเสียใหม่ กล่าวคือ ให้พนักงานสอบสวนทำการชันสูตรพลิกศพร่วมกับแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ แพทย์ประจำโรงพยาบาล และแพทย์ ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตามลำดับ และให้พนักงานอัยการและพนักงานฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการ ชันสูตรพลิกศพด้วยในกรณีที่ความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่รวมทั้งปรับปรุงวิธีการใน การชันสูตรพลิกศพและการไต่สวนการตายโดยศาล เพื่อให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว รอบคอบ มีประสิทธิภาพ และคุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นญาติของผู้ตายมากยิ่งขึ้น และโดยที่เป็นการสมควรกำหนดลักษณะความ ผิดขึ้นใหม่ที่ทำให้การชันสูตรพลิกศพหรือผลทางคดีเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งสมควรแก้ไขอัตราโทษตามบทบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีอัตราโทษสอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

พระราชบัญญัตินี้มี ๘ มาตรา มีสาระสำคัญ คือ

๑. ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ใดละเลยไม่กระทำหน้าที่ดังบัญญัติไว้ในมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่มีหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพ

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๐ ทวิ แห่งประมวลวิธีพิจารณาความอาญาเกี่ยวกับการกระทำผิดแก่ศพหรือสภาพแวดล้อมในบริเวณที่พบศพก่อนการชันสูตรพลิกศพเสร็จสิ้น ซึ่งทำให้ผลทางคดีเปลี่ยนแปลงไป

๔. บรรดาบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การชันสูตรพลิกศพและการไต่สวนสำหรับการตายที่ได้มีการแจ้งต่อเจ้าพนักงานไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและให้ใช้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานไปบังคับแก่การชันสูตรพลิกศพและการไต่สวนจนกว่าศาลจะมีคำสั่งถึงที่สุด

๕. ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่ต้องชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๔๘ (๓) และ (๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าแพทย์ตามมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มีเหตุจำเป็นไม่สามารถไปตรวจชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุได้ แพทย์ดังกล่าวอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ผ่านการอบรมทางนิติเวชศาสตร์ไปร่วมตรวจชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุในเบื้องต้น แล้วรีบรายงานให้แพทย์ทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ต่อไป แต่ไม่ให้ใช้บังคับแก่แพทย์เอกชนและแพทย์อาสาสมัคร ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจะได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

๒๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒)

พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

วันเริ่มใช้บังคับ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๑๓๔/๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกจับผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญาไว้หลายประการ อาทิเช่น การจับกุมหรือคุมขังบุคคลและการค้นในที่

รโหฐานจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และผู้ต้องหาและจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม รวมทั้งมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ สมควรที่จะได้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- การดำเนินการตามหมายอาญา

๑. การออกหมายอาญาต่าง ๆ เช่น หมายจับ หมายค้น หมายจำคุก หรือ หมายปล่อยต้องทำตามแบบที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งการขอออกหมายต้องมีการแสดงพยานหลักฐานก่อนออกหมายและระบุเหตุผลไว้

๒. การปฏิบัติการตามหมายต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจจัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา และต้องมีการบันทึกรายละเอียดในการจัดการตามหมายไว้

- การจับ

๓. การออกหมายจับต้องปรากฏเหตุตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย และภายในอายุความ ซึ่งการจับโดยไม่มีหมายจะสามารถกระทำต่อเมื่อเข้าข้อยกเว้นตามกฎหมาย โดยการจับนั้น ห้ามจับในที่รโหฐาน ห้ามจับในเขตพระราชวังยกเว้นได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ

๔. การควบคุมผู้ถูกจับต้องควบคุมตามวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด

- การค้น

๕. การค้นนั้นห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจเป็นผู้ค้นในกรณีที่กฎหมายกำหนด เช่น ปรากฏความผิดซึ่งหน้า, มีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน เป็นต้น

๖. การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด

- การปล่อยชั่วคราว

๗. การวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ความหนักเบาแห่งข้อหา, พฤติการณ์แห่งคดี, ความน่าเชื่อถือของหลักประกัน ฯลฯ

๘. การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวจะกระทำได้อต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งตามกฎหมายกำหนด

๙. การเรียกหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวย่อมต้องขึ้นอยู่กับอัตราโทษด้วย ทั้งนี้ จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้

๑๐. ในสัญญาประกัน หรือหลักประกัน เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดให้เหมาะสมยิ่งขึ้นได้ ในกรณีที่มีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป

- การรวบรวมหลักฐาน

๑๑. ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิด และพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา

- การสอบสวน

๑๒. การจัดให้เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยานจึงตัวบุคคลใดให้จัดขึ้นในสถานที่ที่เหมาะสมและสามารถจะป้องกันมิให้เห็นตัวเด็กได้

๑๓. การสอบสวนต้องดำเนินการไปภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งต้องดำเนินการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

- สิทธิของผู้ต้องหา

๑๔. รัฐต้องจัดหาความคุ้มครองในกรณีผู้ต้องหาคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือในคดีที่ผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาไม่มีหมายความ

๑๕. ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบก่อน และการถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำการโดยมิชอบประการใด ๆ หรือจงใจให้ผู้ต้องหาให้การอย่างใดๆ ในเรื่องที่ต้องหา

- การพิจารณาคดี

๑๖. เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรมในคดีที่จำเลยไม่ให้การหรือให้การปฏิเสธ คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจกำหนดให้มีการตรวจพยานหลักฐานก่อนวันนัดสืบพยาน โดยการตรวจนั้นย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมาย

รุจิเรข ชุ่มเกษรกุลกิจ / จัดทำ

ปิยนุช สว่างแจ้ง / ตรวจสอบ